

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Skuespil til Brug for den danske Skueplads :
[Den Gyldendalske Samling].

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 2

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : Gyldendal, 1775-89

Fysiske størrelse | Physical extent:

12 bd.

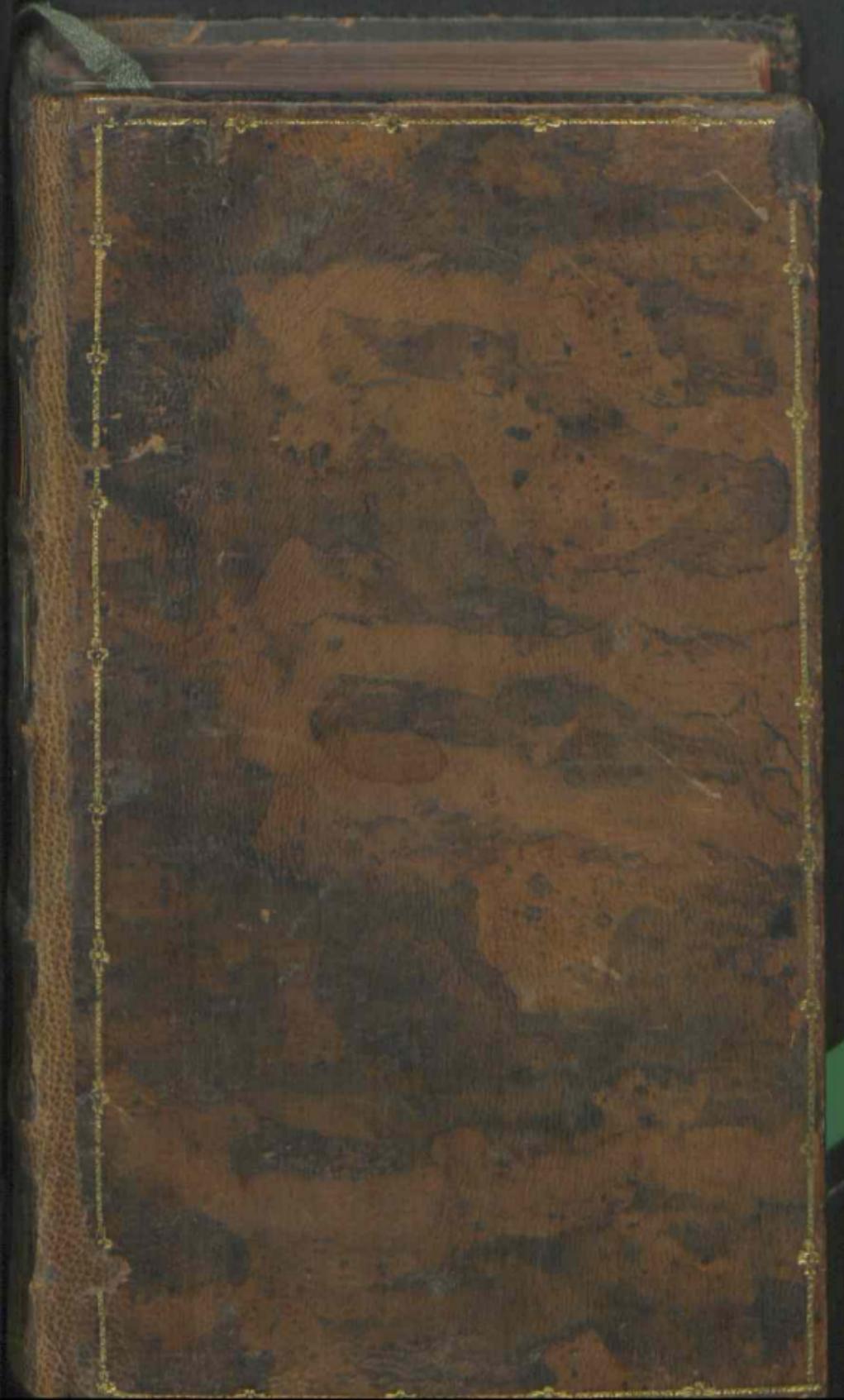
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse.
Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

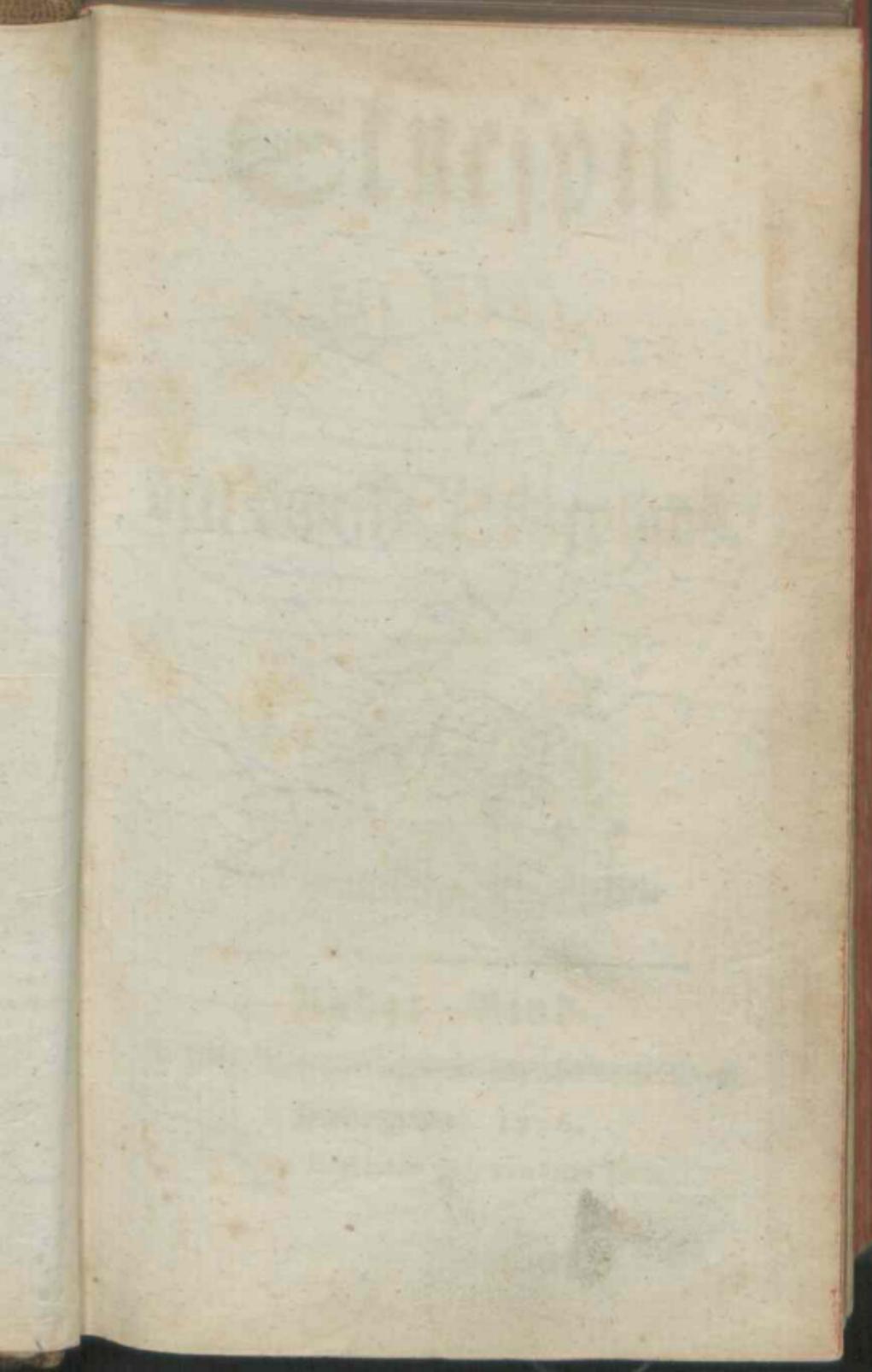
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

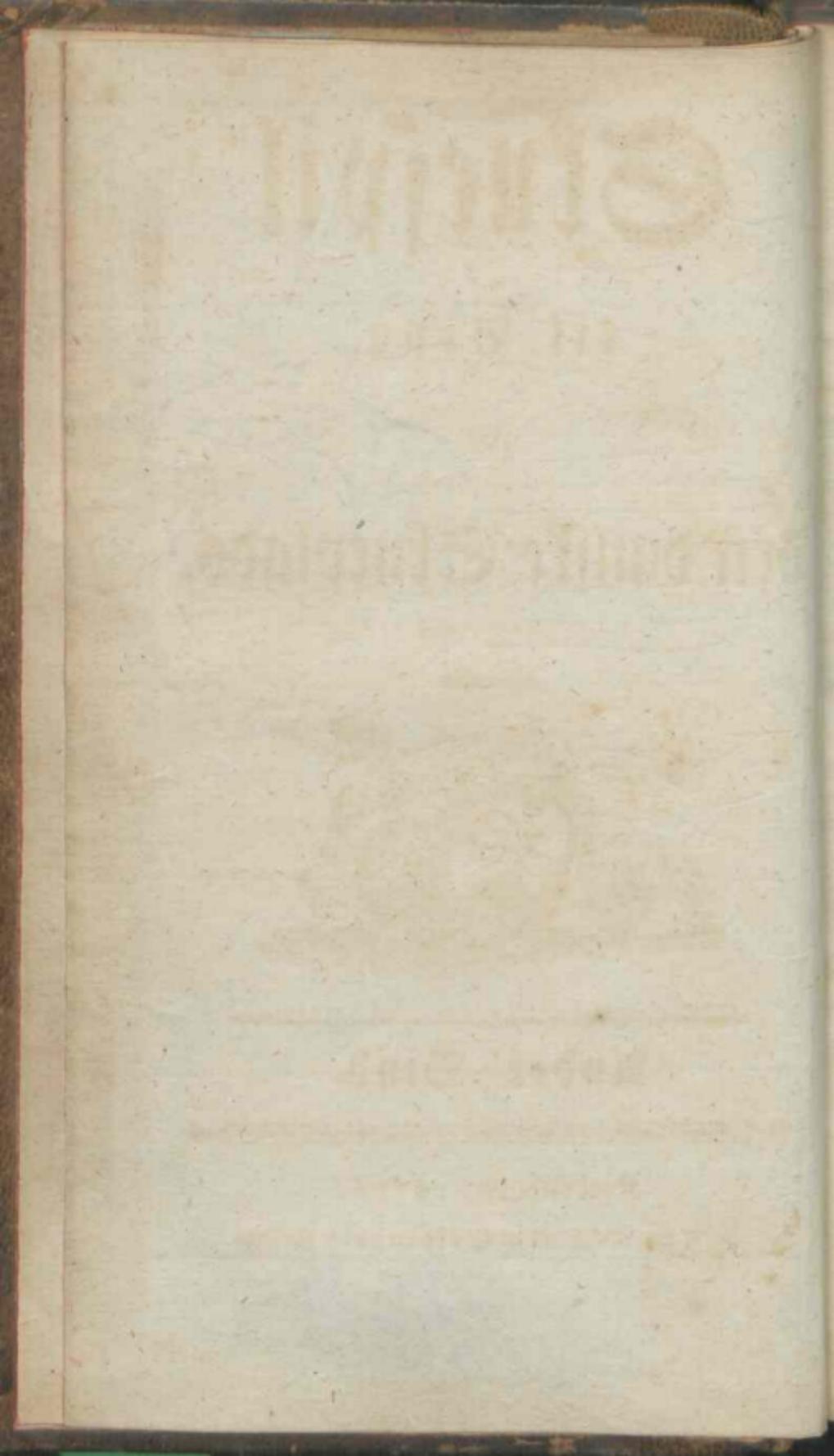

130021442799

55,- 3.

Skueſpil
til Brug
for
den danske Skueplads.

Andet Bind.

København, 1776.

Tykt paa Boghandler Gyldendals Forlag.

Εἰδική

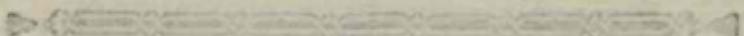
επιτροπής της Εθνικής

797

γραμμής της Εθνικής

επιτροπής της Εθνικής

επιτροπής της Εθνικής

Tortegnelse paa de Skuespil, som findes i dette Bind.

Beverlei, en borgerlig Tragoegie i fem Acter,
af Saurin.

Den ryggesløse eller forlorne Son, Comoedie
i fem Acter, af Voltaire.

Den givte Philosoph, eller Egtemanden, som
blues ved at være det, Comoedie i fem
Acter, af Destouches.

Dobleren, Comoedie i fem Acter, af Regnard.

Den taknemmelige Son, Comoedie i een Act,
af Hr. Engel.

Scotia

1609

Scotia, or, The History of the British Empire in America

Scotia, or, The History of the British Empire in America

in English

in English, or, The History of the British Empire in America

in English, or, The History of the British Empire in America

Scotia, or, The History of the British Empire in America

in English, or, The History of the British Empire in America

Scotia, or, The History of the British Empire in America

Scotia, or, The History of the British Empire in America

in English, or, The History of the British Empire in America

30

Beverlei, en borgerslig Tragoedie i sem Aeter, af Monsr. Saurin, (paa dansk af) Reerslow.

Beverlei.

A

Personerne:

Mad. Beverlei.

Beverlei.

Hentiette, Beverleis Foster

Tomi, et 10 Alars Barn.

Lenson, Henrlettes Kiereste.

Stukeli, Beverleis saliske Ven.

Jarvis, en gammel Betient.

En Ubekjendt.

En Rettens Betient med sit Folge.

(Scenen er i London).

Første Act.

(Theatret forestiller en ilde menbleret Sahl, hvori Mæg-
gene ere blotte, dog sees hist og her nogle Levninger af Gor-
Guldning).

I. Scene.

Mad. Beverlei, Henriette.

(De sidde begge og arbeide, den ene ved en Gheramme,
den anden paa et Tapetserie).

Mad. Beverlei.

(Vender Hovedet imod det nederste af Theatret)

Min kiere Henriette! han kommer ikke! Hvilkens
Marter er ikke denne grumme Uvished!

Henriette.

Dette Onde, min kiere Søster, er nu blevet til en
Sædvane hos os. For at tale reent ud med jer, saa fors-
ges det med et andet Onde, som man maae mere grues for,
Armod — —

Mad. Beverlei.

O! hvad det angaaer, da Himlen give, det var det
eeneste. Ja, min Søster! jeg fornemmer allerede, at jeg
kan stikke mig deri. Denne Sahl, som jeg har før seet
saar prættig udstofferet, dens Døeskab, Skilderier, Speile,
forgylde Lister og Karme, giorde alt dette mere til mit
Livs Lyksalighed? Det er noget, som Overdaadighed, men
ikke Naturen trænger til. Mine Dine hårde vant sig til
denne Pragt og Herlighed, og nu, de betrakte disse aspille-

de Vægge, venne de sig ligeledes dertil. Et eeneeste Spill kan ikkun forrylle dem: Her mangler intet, naar jeg seer den her, som jeg elsker.

Henriette.

I bringer mig ret i Harnist — At falde fra Rigdom og Velstand til yderste Armod, det betyder, efter jeres Begreb, slet intet? O! jeg vil ikke beslritte mig paa andet, end at have Afskye for min Broder, jeg skal, inden sole Tid, have ham, og han skal nok selv tringe jer til at hæde sig.

Mad. Beverlei.

Min Mand! beklage ham — det kunde jeg; — Men hade ham!

Henriette.

Ulyksalige Spillelyst! hvor ofte har I ikke efter Sovens Organg seet ham komme hjem og i jeres Arme forhavde den Øm, som endnu nagede hans Hjerte? Jeres Øm vare udmattede af Mattevaagen, men hans Hjemkomst lindrede i det mindste jeres Sorg og Længsel. Nu er det ganske anderledes. Det er alt hoit oppe paa Dagen, og Beverlei forsøger mere og mere jeres Siels Uroelighed; endnu er han ikke kommen hjem.

Mad. Beverlei.

Det er for første Gang.

Henriette.

I undskylder ham altid, min Søster, I bliver aldrig vred paa ham, I er alt for god, og min Broder misbruger jeres Godhed.

Mad. Beverlei.

Han har ikkun en egeneste Fejl.

Hen-

Henriette.

Som indbefatter alle de andre. Den Spille-Orn bliver hans Undergang, den fordriver al Dyd og Hølelse af hans Hjerte. Der var en Tid, da han elskede sin Søster og tilbad sin Kone.

Mad. Beverlei.

Og denne Tid vedvarer endnu.

Henriette.

Han har tabt sine smukke Lineamenter saavæssem hans tækflige Levemaade. Hvor er den Anstelte, hvorved han vandt alles Hierter, denne Belevenhed, denne ædle Opsærel, og tusende andre fortynnende Egenkaber? Hans Ungdoms Vandighed er salmet ved Mattevaagen og Ærgrelse.

Mad. Beverlei.

Teg' er endnu ikke bleven denne Forandrings vær.

Henriette.

Hans Søn! — I sukkel og seer til Himmelens: — Hvad vil der blive af ham? Ulykkelige Barn!

Mad. Beverlei.

Mangel gør Mennesket vindskibelig, han vil blive usd til at anvende sit Pund, og der vil blive desmere Got af ham. Ulykker og Erempler skal være hans Ungdoms Lærermester, han vil betimelig komme til at studere paa den nytige Lectie, at være fornustig. Hans Moder skal lære ham at være taalmodig og usorsagt. Troe mig, min kære Søster, Lykken, som man ofte allene griber efter Skuggen af, er ikke andet end et glad Hjerte eg et fornøjct Sind. Beverlei har mistet det; i hans morke Asyn asbildes det forsørdelige Mag, som fortærer ham — At giøre den ulyk-

salig, som han elsker, er den grusomme Tanke, som han sønderstides af. Ah! gud han kunde tilgive sig selv!

Henriette.

O! naar jeg tænker paa, hvad for en anseelig Arv der er ødelagt formedelst hans Spillesuge, da kan jeg næppe styre min Bredde og Forbitrelse. Den ringe Lod, som tilfaldt mig, har han endnu under Hænder. — Jeg frygter — —

Mad. Beverlei.

I fornærmer ham.

Henriette.

En Spiller skæner ikke det allerhelligste. Jeg vil, at han endog, fra i Dag af, skal udlevere mig, hvad den saa usorsigtigen er betroet ham under Hænderne. Den bøvægende Varsag, som ligger mig paa Hjertet, er alt for billig.

Mad. Beverlei.

Hvad for en brøvægende Varsag?

Henriette.

En Søsters Underholdning, som jeg elsker.

Mad. Beverlei.

Nei — — De Midler behøver I selv. Egelschaam det skal forene jer med Leuson, denne Elsker er værdig det til, og jeg veed ikke, hvorfor hans Lykke stedse forhales.

Henriette.

Kan jeg tænke derpaa, naar min Søster sulder under Gienvordigheds Vyrde?

Mad. Beverlei.

I er alt for bekymret over min Tilstand; jeg har Diamanter og andre Kosibarheder; dem behøver jeg ikke

Beverlei.

7

til Sindets Fornielse, og bliver jeg nöd til at stille mig ved dem — —

Henriette.

(Craabende heftig)

Ah, min Søster!

Mad. Beverlei.

Vær lun roelig. Min kære Henriette tager sig det alst for nær. Altting kan endnu komme i Stand igien. Vi har en Capital i Cadix, som hør blive os udbetalt; vi saaer den usortovet, vi have Esterretning derom.

Henriette.

Det er en Spille-Capital, som, troe mig, ikke vil være længe.

Mad. Beverlei.

Han staar til Forbedring.

Henriette.

Min Søster! En Spiller skulde staae til Forbes-
bring! — —

Mad. Beverlei.

Ah! dersom Himmelnen gjorde dette Mirakel, vilde endog min Skiebne forskaffe mig Misundere. Da jeg svevede i Luther Pragt og Herlighed, og det, som overgaaer altting: Da jeg havde min Mandes Hjerte i min Haand, var deres Søster blandt de rige Koner den allerlykkeligste. Kunde mine Ønsker og Bonner udvirke saa meget, at han kom til sig selv igien, naar jeg endog da blev nöd til at leve af mine Hånders Arbeide med en Mand, som jeg tilbeder, var jeg af de fattige Koner den allerlyksaligste.

Henriette.

Nu vel, min Søster, lad os ikke tale mere derom. Men for Resten kan jeg lade jer vide, at Leuson bad mig

indstændig sige jer, at han har stor Mistanke til Stukeli.
Oste kan man læse i eens Dine, hvad der boer i ham. Og
Stukelis udvortes Nasyn spaer ikke meget Got.

Curtius sursum
Mad. Beverlei.

Min Mands Ven kan ikke være andet end et redeligt
Menneske.

Henriette.

O! han roser sig uophørsligen af at være det. Leuson
er ikke saa lettroende, han holder ham for en Skielm.

Mad. Beverlei.

(med en Slags Uredelighed)

Hører jeg ikke nogen komme?

Henriette.

Mei.

Mad. Beverlei.

Hvad maae jeg ikke lide! (Seer paa sit Uhr) Hålvgaen

Ni — —

Henriette.

(assides)

Deg yngles over hende.

Mad. Beverlei.

O! denne Gang — —

Henriette.

Det er Jarvis, den ældgamle Jarvis, som vi for
hans lange Dienestes Skyld har saa ubarmhertig opfret,
og for 6 Maaneder siden affskediget.

2. Scene.

Mad. Beverlei, Henrique, Jarvis.

Mad. Beverlei.

Hans Nærværelse er mig en Bebreidelse. Jarvis! jeg havde hedet jer at kaane mig for en Hiertesorg, og ikke at nærmre jer til mig, jeg bliver alt for nedslagen derover.

Jarvis.

Forlad mig, Madame, det maae jeg da have glemt. (Seer sig om i Værelset). O Himmel! hvad Tilstand finder jeg jeres Huns i? Har I forbudet mig at lade de Taarer rinde, som Hnsets nærværende Tilstand afpresser mig? Jeg ønskede at kunde dolge dem. — — Forlad mig, paa den Alder, jeg har, bliver man snart glensom, og falder lette-
lig i Graad.

Mad. Beverlei.

Jeg kan ikke anhøre ham uden Sinds Uroelighed. Sid ned, Jarvis.

Jarvis.

Det er alt for stor Godhed. Er det sandt, der siges, at min stakkels Herre har tilsat alle sine Midler? Her har jeg kiendt ham fra hans første Fodsels Time. Ah! den ørlige Mand, sem han havde til Fader. Himlen være ham naadig. — Men, Madame, efter 40 Aars Forlob havde han ikke jaget den stakkels Jarvis fra sig. Jeg tiente ham til hans Døde Stund. Nu, jeg gaaer frum af Al-
derdom, haabede jeg at tilbringe de Aar hos Sonnen, som jeg endnu kunde have at leve i; men det har han ikke villet forunde mig. Mueligen har min Alderdem været ham modbydelig, undertiden har jeg og været alt for aabenhiers-
tet til at sige min Menning.

Mad. Beverlei.

Nei, har han stilt sig ved jer, da maae I tilskrive
hans slette Skiebne det.

Jarvis.

Men er han kommen saa ganske og aldeles paa Knæerne? O! det gior mig ont i mit inderste Herte, som jeg
for sagde jer, her har jeg kiendt ham fra Buggen af. Hans
Fader har bygget dette Huus. Ah! min stakkels Herre,
jeg har hundrede Gange baaret ham paa mine Arme, da
han var en siden Dreng. — Han var saa god imod de Fattige:
Hvoraf kommer det, sagde han til mig, at der er
elendige fattige Folk til? — Dersom jeg engang bliver
Konge, da vil jeg, at i mit Rige alting skal gaae over Bred-
erne, jeg skal berige hele Verden, og jeg vil giøre Begyn-
belsen med dig. — Saaledes talte han i sin Barndom: jeg
erindrer mig det saa vel, som om det var sagt mig i Gaar —
Og see! nu er han selv i Nod og Trang,

Mad. Beverlei.

Sed svommer i Graad. (til Henriette) Tael med
ham!

Henriette.

Lad mig først astore mine.

Jarvis.

Skulde han nægte mig i denne hans ulyksalige Til-
stand, at deele Lykke og Ulykke med ham? Dette Afslag
vilde igienembore mit Herte, og giøre Ende paa mit usle
Liv.

Mad. Beverlei.

(som den, der hører nogen komme)

Nu troer jeg I faaer ham at see.

Hen-

Beverlei.

11

Henriette.

Nei, det er ikke ham endnu.

3. Scene.

Mad. Beverlei, Henriette, Stukeli, Jarvis.
(Damerne reise sig op).

Mad. Beverlei.

Har I set min Mand i Dag? Hr.

Stukeli.

Nei.

Henriette.

Og i Nat? — —

Stukeli.

Madame! jeg forlod ham i Gaar Aftes. Hvorledes? Er min Ven bleven ude fra sin Kone den ganske Nat?

Henriette.

Kan I kalde ham jeres Ven, naar I styrker ham i hans Spillelyst, naar I fører ham an til Laster?

Stukeli.

I gior mig største Uret. Har jeg ikke anvendt alle Forestillinger? har jeg ikke raadet ham til det beste? See! det var alle de Vaaben jeg, som hans Ven, kunde angribe ham med. Jeg har endog været græsferdig over ham; Men da han stoppede sine Ørene til for alle mine Forestillinger, har jeg da ikke, i Haab at han skyldte oprette sic Tab, drevet Venstabet saa vidt, at jeg har ladet min Pung staae aaben for ham? Jeg har endog taget Deel i hans Vanlykke, og tabt det halve med ham.

Hen-

Hen-

Henriette.

Mit Herre! det har kuns været en forstikt Medlit:
denhed.

Stukeli.

Man forlader ikke sin Ven, naar det kniber.

Henriette.

At maale Dybet af det Ørælg, i hvilket hans Spille:
lyst styrter ham! — — I formoder jer vel ikke stor Tak
af ham? — —

Stukeli.

Lykken bliver dog vel engang fied af at forfolge os —
Jeg haabede — —

Mad. Beverlei.

Det er alt nok; — Men vær saa god og svar mig:
Hvor forlod De min Mand i Gaar?

Stukeli.

Hos Wilson; han var i Selskab med Folk, som man
hverken har Hordel eller Ere af at være bekjende med.
Men han har ikke villet folge mine Raad.

Mad. Beverlei.

Mon han er der endnu?

Stukeli.

Jarvis kiender Huset.

Jarvis.

Skal jeg gaae derhen, Madame?

Mad. Beverlei.

Han kunde maaskee blive stødt derover.

Hen-

Henriette.

Gaae derhen, som af jer selv, min kære Jarvis.

Stukeli.

Hør alting nævn ikke mit Navn — Han kunde besvare sig over mig, maaske med Ret og Willighed.

Mad. Beverlei.

Gaae da; men jeg beder jer: Brug al innelig Vaerfomhed! Udlad jer ikke med et eeneste Ord, som kunde støde ham. Et eeneste Ord kan fornærme dem, som ere i Ulykke, man maae vorsor tiltale dem med megen Skaansel. Jeg har selv alstider fulgt denne Lov: jeg har trostet Beverlei, men min Vennd har aldrig bebreidet ham det ringeste.

Jarvis.

Det kommer mig ikke til at bebreide ham noget. — Og det, som mere er: Skulde jeg fortørne ham? — Ah, min stakkels Herre! hans og jeres Kummer, er den ikke min egen. (gaaer bort)

4. Scene.

Mad. Beverlei, Henriette, Stukeli, Tomi kommer ind og hvisker noget til Henriette
saa sagte.

Henriette.

Paa Dieblifiket, kom min lille Ven!

Mad. Beverlei.

(Falder Barnet til sig)

Hør engang, lille Tomi, i denne Morgenstund hår jeres Fader ikke haft Leitighed at omfavne jer, som han ellers

ellers pleier; Men naar han kommer hiem, om I ellers vil føre jer op mig til Behag, da vær overmaade venlig og artig imod ham: Forgiem ikke det.

Tomi.

O herte Mama! det skal jeg nok huske paa; jeg holder saa meget af min Papa.

Mad. Beverlei.

Det vil ikke være lange, inden han kommer. Husst nu vel derpaa.

Henriette.

(til Barnet)

Kom I

(Tomi kysser sin Morders haand, og gaaes bort med Henriette).

5. Scene.

Mad. Beverlei, Stukeli.

Stukeli.

Det er jeres udtrykte Billedede, det er et deiligt Barn.

Mad. Beverlei.

O! det er Faderens livagtige Bæsen. Hmlen holde sin Haand over dem begge. (hun sætter sig og Stukeli ligeledes) Vær nu saa god og tael aabenhiertet med mig. Min Herr-e! Er der ikke vederfaret min Mand noget Ons? Det er den første Gang han er blevene ude om Matten, og jeg frøg-ter — —

Stukeli.

Hvorledes? I er paa jeres Side forsikret om hans Klerlighed, og han kan, uagtet alle sine Uordentligheder, ligge paa jeres Bestandighed. — Jeres Forstand, Skit-
hed,

hed, utallige Undigheder, som opvække alles Forundring, som I berommes for, staer alt dette jer ikke inde for hans Troestab?

Mad. Beverlei.

Min Herre, uden at være eenig med jer om disse foregivne Undigheder, kan jeg sige jer, at jeg aldeles ikke har hans Troestab mistænkt, i saa Fald er jeg ganstæ rolig, det var ogsaa at fornærme ham.

Stukeli.

Madame! jeg har ligesaa gode Tanker om ham, som I selv, og jeg fornærer mig over, at I har lært saavel at kende Verden. Det mytter ikke, at troe de falske Veret,ninger, der udstrøes af Marre eller onde Mennesker, som Verden vræmmer af.

Mad. Beverlei.

Hvortil sigter denne Tale, jeg forstaer jer ikke,

Stukeli.

(Forvirret)

Ah! — men — til slet intet.

Mad. Beverlei.

Men, min Herre! hvorfom kommer da den Forvirring I er i?

Stukeli.

Jeg tanker paa, at man ofte har merket Bagvæstelses stiftede Ueenighed imellem Ægtefolk, som ellers har levet et lyksaligt Liv, og at man bør lukke Øret til for saadan Snaf.

Mad. Beverlei.

Deri er jeg eenig med jer; men hvad Slutning tanker I at drage deraf? Min Mand elster mig, det er jeg for-

forvisset om, og der har aldrig nogen berettet mig det mindste. Onde om ham; Evertimod: i disse forvendte Tider vi leve, da Verden vrangler, som I selv siger, af Daarer og slette Mennesker, saa maae dog enhver tilstaae, at Spiller det eeneste, som kan legges ham til Last. I min underlige Bedrovelse er det mig dog en Trost at eie hant Hjerte, og det mister jeg ikke, saa länge jeg lever.

Stukeli.

Madame! Forlad mig, mueligen har Midkierhed og Venstab kommet mig til at gaae for vidt. Jeg merker, at jeg har gjort mig alt for stor Image, og usorsigtigen ladet jer forstaae det, som I ikke behøvede at vide; Men uagtet alle falske Veretuninger, tor jeg dog staae jer inde for —

Mad. Beverlei.

Hør at stoppe Munden til paa dem allesammen, er det nogt nok, at jeg kiender min Mand. Jeg forsøgter alle disse falske Veretrininger, og med jeres gode Tilladelser maae jeg sige jer: Den Hoiagtelse, jeg har for min Mand, er mig større Vorben end I eller nogen anden. (assides) Jeg kan ikke længer udstaae denne Marter. (hvor) Jeg trænger til Noe. — Jeg forlader jer, Monsieur! (midlertid staar det jer frit for at oppebie jeres Vens Ankomst.)

(gaaer bort)

6. Scene.

Stukeli.

(allene)

Net saa! Jeg har været lykkelig i mit Foretagende. Jeg har sat hendes Siel i Beengstelse. I har nok glemt, Madame Beverlei, at I, forend I indgik nogen Egtesforbindelse, forsmaaede min Kierlighed. — Jeg har alle rede

rede obelagt min Medbeiser under Venstabs Raabe. — Endnu maac jeg saae ham udryddet af hans Rones Hierte. — Fordærve ham — vinde hende — det er et dobbelt Anslag. Kom! jeg vil haade paa den ene og anden Side folge min listige anlagte Plan. Min Lykke var jo usfuldkommen, dersom Kierlighed ikke — — Jo, jeg har saa behandig anbragt Horgiften i hendes Varm, og jeg haaber med det første — — Der kommer nogen — Det er Leuson — — Hans gien nemtængende Forstand gisr mig tvivlaadig, jeg bliver modlos over hans Nærvarelse, og jeg tor ikke se ham ret under Dinene.

7. Scene.

Leuson, Stukeli.

Leuson.

Jeg finder jer meget beleiligt, jeg vilde strax gaaet lige hen til jeres Huus, for at soeve jer der.

Stukeli.

I hvad Anledning, min Herre?

Leuson.

I Anledning af min Ven Beverlei.

Stukeli.

Siiig vor fælles Ven — —

Leuson.

(med en myndig Tone) Jeg siger min — havde han været jeres —

Stukeli.

Jeg troer, at jeg har viist Prover derpaa, Beverlei har ved adskillige Leiligheder fundet mig ved Haanden.

Beverlei.

B

Jeg

Sæg har sat al Forsigtighed tilside, for at komme ham til Hjelp.

Leuson.

Da hedder det langt anderledes. Man troer, at S og Mochinson spiller under Dække sammen i Wilsons Huus. S beriger jer, siges der, imedens Beverlei ødelægger sig.

Stukeli.

Min Herre — —

Leuson.

Det formodes. Hvad skal jeg troe deraf.

(Her er Henriette nederst paa Theatret og oppebick
Enden af denne Scene).

Stukeli.

Hr. Leuson, saadan et Spørsmaal maatte jeg ikke ved
besvare her, jeg haaber dog engang paa begvemmere Tid
og Sted — —

Leuson.

Tid og Sted, det er mig altsammen ligemeget. Kom!
Lad os gaae hersra!

8. Scene.

Stukeli, Leuson, Henriette.

Henriette.

Monsieur Leuson! hvor agter S jer hen? Bliv her! I
jeg vil tale med jer.

Stukeli.

Det er nok. Jeres Tiener.

8. Scen

9. Scene.

Leuson, Henriette.

Henriette.

Hvad har I dog udstaade med hverandre?

Leuson.

Jeg har revet Masken fra den Bedrager; den Skilm
veed, at Leuson kiender ham, og Hiertet bæver i haim.

Henriette.

Vil I bringe jer selv i Harnisk paa en blot Mistanke?
Vil I sætte jer Liv i Vove? I opfylder mit Hierte med
Skæk og Angest.

Leuson.

Hvor fortynner ikke den kierlige Omhue, I bær for
mig, min henrykte Siel! Hvor dyrebar vil ikke Livet blive
for mig, da I frygter, at mine Dage skulde forkortes;
Men dette feige og falske Gemyt, den frygtsomme Lurens-
dreier, den nedrige Karl, som gør det menneskelige Kion
Banere, har aldrig vidst at bringe sine Stod an, uden
i Lusten. Jeg har ligesaa store Tanker om hans Mandig-
hed, som om hans Redelighed. See! mit Liv staar ikke
i Fare for ham.

Henriette.

Men hvad agter I da at foretage jer?

Leuson.

Jeg har endnu ikke tydelige og klare Beviser nok til
at at forslge ham ester Lovens Strenghed; Men jeg haas-
ber, inden soie Tid at faae dem. Imidlertid tilkommer
det jer, at giore mig berettiget dertil. Lad Beverlei blive
min Svoger, hans Fordel og Anliggende mine! opset ikke
lenger en Forbindelse.

Henriette.

Tillad mig at opsette den, indtil Skiebnen bliver
min Søster gunstigere. Kom og trost hende! Ah! i henvi-
des bitre Sorg beklager hun sig aldrig over sin Mand.
Midlertid falmer hendes Skionhed og hendes Hjerte fortvile-
res. Ah! Leuson, kan jeg i saadanne Omstændigheden
da hun er et Nov for den dodeligste Hiertesorg, finde Smag
i Kierligheds Godhed? — Nei — Hendes Tilsstand er alt
for grusom, og jeg gaaer nu hen til hende, for enten
at støre hendes Graad, eller blande min med hendes.

(gaaer bort)

Anden Act.

Theatret forestiller en Plads strax ved Beverleis Huus.

I. Scene.

Beverlei.

(allene)

Himmel! see, der er mit Huus, og jeg stielver for
gaae derind. Jeg tor hverken komme for min Kones elle
Søsters Nine. Jeg har oposfret alle Ting: Kierlighed
Venskab og Naturen. Jeg er forhadt af alt det jeg har
kupert, ja af mig selv med. Jeg løber fortunlet fra et Spill-
bord til et andet, uden Hensigt, uden Haab. Skamfuldhed
Mag folge mig hvært et Skrit jeg gaaer. Ulyksalige Spill-
Syge, eller rettere sagt, nedrige Penge-Kierlighed! Og
hvad havde jeg nødig at skrabe mere sammen? Var vi
nogens Lyksalighed at ligne ved min? Jeg blev forekommet
i alt hvad jeg ønskede mig, alting smigrede min Aetræ

Rid

Kierlighed giorde min Ægteskab livsallg, min Hornsielse var hver Morgen uye. Ah! hvorfor var Hjmen mig ikke mindre gunstig, allerhøgst Klogikab er saa rar en Gave, naar endog Lykken smiler af os i alt hvad vi forlange. Maadelighed, den Moder til sund Eftertanke, er langt bedre end Rigdom, som forleder os. Ah, Ulykhalige!

2. Scene.

Beverlei, Jarvis.

Jarvis.

Herre! jeg kommer fra Wilsons.

Beverlei.

Er det dig, Jarvis? Kiender du dette affydelige Huus? Dette svælgende Døb, hvori Gierrighed styrter sine Slagtoffere! hvor Fortvivlesse og Forbandelse hersker midt imellem Egennytte, Nedrighed og de groveste Laster! En livagtig Afsbildung paa dette Ødeleggelses Sted, hvis Asgrunde Hjmens Bredc selv har gravet!

Jarvis.

Slaae dette forbandede Huus af jeres Tanker, kom og trast Madamen; hun befinder sig ikke vel, det kan jeg læse mig til af hendes Taarer.

Beverlei.

Lad mig være i Noe — — Du siger, at min Ko-
ne — —

Jarvis.

Jeg siger: I burde skynde jer og kaste jer i hendes Arme. Jeres Hjemkomst er det eeneste, som kan troste hende. Kom!

Beverlei.

Jeg handler ilde imod hende, Jarvis, jeg legger mig det selv til Last. — Men lad mig være i Roe, siger jeg.

Jarvis.

Jeg skulde lade jer være i Roe! — Ah! jeg veed ikke om der er Utaknemmelige til; men I har i saa lang Tid bevist mig saa megen Godhed. — Alt hvad jeg eier og har, har jeg faaet af jer. Skulde jeg nu forlade min gode Herre, fordi han er forladt af Lykken?

Beverlei.

Hvad kan du da udrette for mig?

Jarvis.

Meget lidet — Forlad mig det, min kære Herr! jeg tor ikke — jeg er bange, om jeg tilbyder jer —

Beverlei.

O verdige Detient! Vær heller bange for, at din undertrykte Herre skulde føre sig nedrig op. Vær bange for, at jeg skulde misbruge dit gode Hjertelav, og uden Medlidenhed klæde dig nogen af paa din gamle Alder: du veed ikke, hvad en Spiller er for et Dyr. Jeg har odelagt min Son, min Kone og min Søster. Vær bange, at du ikke ligeledes bliver et Nov og Bytte for samme Gaslenstab. En Ulyksalig, som i Havenod er paa Veien til at synke, gribet efter det svageste Nor. Frygt, at jeg ikke trækker dig bag efter mig, naar jeg lider Skibbrud. O Himmel! dersom du vidste, til hvilken nye Yderlighed min fortvivlede Spillesyge har bragt mig i denne Mat! Min Kone — Ah! jeg er i største Forvirring. Jeg, som holdt hver Dag forloren, hver Dag, som jeg ikke tilbragte hos hende

hende — Hun har ikke seet mig den hele udlængende Mat — jeg har fordrevet denne gruelige Mat i Luther Horvils belse, som en ulyksalig forhærder Spiller, jeg har ikke gjort andet, end hundrede Gange forbandet min Fodsels Time.

Jarvis.

Kom dog! Ethvert Dieblis er en Time for Madsen. Eftertænk — —

Beverlei.

Hun græder, siger du.

Jarvis.

Hun vilde skjule sin Graad; men jeg holdt saa usor-merkt Die med hende. Hendes Taarer løb strømmeviis — jeg syntes endog at høre hende sukke saa sagte — O, min Herre! I er hverken af Stok eller Steen — Havde Æ alleneste seet hende. —

Beverlei.

O! hvor beklager jeg hende! hvor afflyelig er jeg ikke i mine egne Dine. Hendes Dyd fortiente en lykkeligere Skiebne. — Jarvis, du kan ikke formilde min dybe og forstrækkelige Hiertesorg, du kan ikke komme mit Hiertenag til at falde i Dvale — Gaae hen til din Frue, hun staer til at troste i sin Ulykke, allerhelsst, da hun ingen Skyld har deri.

Jarvis.

Men kom dog selv.

Beverlei.

Jarvis! Siig mig engang: Med hvad Dine er jeg anset i blant Folk?

Jarvis.

Man anseer jer som et Menneske, der har staet paa en steil Klippe og hovedsvimlet faldet ned. De beste Men-

hende

nesker (og I bliver regnet iblandt dem) blive overalt bekla-
gede og ynkede.

Beverlei.

Erlige gamle Karl! jeg har lært at kende mig selv
Siig heller, uden at hykle for din Herre, at man overalt
kalder mig: en utaknemmelig og grum Eggemand, en
Broder uden at være Ven, en unaturlig Fader. — Gaar-
siger jeg, hen til din Frue! jeg kommer strax efter.

Jarvis.

Hvorfor vil I opsette det et Dicblik? Hun er ret
hiereteklæmt. Min kære Herre! Hun har megen Sorg og
Bekymring; men desuagtet vil jeg giøre min Ged paa, at
jeres Graværelse er hendes verste Onde.

Beverlei.

Du kan forsikre hende om min hastige Hjemkomst.
Jeg maae først tale med Stukeli, inden jeg indfinner mig
hos hende. Men var ikke alt for nidskier paa mine Begve!
Hvad har du fornaden, Jarvis, at tage Deel i min Ulyb-
ke? Du er fod i Uselhed, saaledes hedder det i den hvert
Stiil; men du har altid fort dig op som en ærekier Per-
son; Erlighed giør sjeldent nogen riig. Mod og Trang
kunde snart blive Mester over din Alderdom. Lad ikke
Uselhed være Mellemand imellem dig og Graven. Jeg
gaaer hen til Stukeli.

Jarvis.

See! der er han.

Beverlei.

Lad mig være eene.

3. Scene.

Beverlei, Stukeli.

Beverlei.

Nu vel, kiere Stukeli! hvad Nedning?

Stukeli.

Slet intet, uden bedrovelige Tidender.

Beverlei.

Ingen Penge.

Stukeli.

Man forlanger Sikkerhed. Kan I stille nogen? Jeg
paa min Side har intet at sette til Undervant. I har
stilt mig ved alt det, Lykken havde beskyttet mig.

Beverlei.

Ja, vi ere begge ødelagte. I har rakt mig en hielsp-
som Haand, da jeg havde styret mig selv i Ulykke; men jeg
er ulyksalig i en dobbelt Henseende, jeg har trukket min
Ven ned efter mig i samme Hule; se, dette er af alt On-
de det utsædeligste for mig.

Stukeli.

Viis jer mere behjertet i Ulykken, troe mig, vi maae
kalde Mod og Manddom til Hielsp. Suf og Klage læger
ikke Saaret. See efter, om I ikke har nogle af de kost-
bare og overslødige Ting tilbage, som Forsøengelighed allene
kommer os til at anse for umistelige.

Beverlei.

Utroe Formynder! jeg har i Mat sat alle min Sø-
sters Midler til, hendes Broder har intet uden Skam og
Skindsel tilbage.

Stukeli.

Saa meget desværre; thi imellem os sagt, jeg siger
bet uden Vrede, jeg har gjort mere, end jeg kunde taale
at gjøre; men jeg har deri allene taget mit Hjerte til
Raads.

Beverlei.

Det er alt for sandt.

Stukeli.

Maaskee er Jarvis i sin Stand riig — —

Beverlei.

Ah! — —

Stukeli.

Det gør mig ondt, at jeg i saa Ulfælde skal nævne
ham; men det er ikke Tid at være om.

Beverlei.

Men det er altid Tid at være en ørekier Mand. Jeg
skulde klæde denne gode gamle Betient nogen ud! —

Stukeli.

Farevel da!

Beverlei.

Hvorsor denne pludselige Bortgang?

Stukeli.

I det mindste vil jeg ikke, at man i jeres største Ulyk-
ke skal kunne bestylde mig for at have forsørt jer. Leuson
lader dette Nygte udsprede. Jeres Ven har oposret sig
selv for jeres Skyld, Bebreidelser ere de Frugter han høster
deraf.

Be-

Beverlei.

Ej! bebreider jeg jer noget. Vi overskylles og forgaae ved samme Volger. Hvad Leusons Dom og Mening angaaer, da skal jeg nok faae ham til at indsee, at han er merkelig seil.

Stukeli.

Det er vel nok; men der vil andet til at rede os ud af denne forvirrede Handel. I begriber lettelig, at vi har mere en een Creditor, der hvert Dicblik kan faste os i et og samme Fængsel. Jeg veed ikke, hvor jeg skal komme ud heraf. Jeg har solgt altting for jeres Skyld; det er ikke nok dermed, at I har tommet min Pung, Gods og Esfeeter, Contracter og Horskrivninger, altting er smeltet bort. I har i det mindste endnu noget at gibe til.

Beverlei.

Saa da hvad det er, og for jer det til Nutte.

Stukeli.

Nei! det forslanger jeg ikke — Jeres Kone — dog jeg seer forud, hvad Svaret vil blive; og en Kone skiller sig nodig ved det, som tiener hende til Prydelse og forøger hendes Skionhed.

Beverlei.

Hendes Demanter! — Gruisomme! det kan jeg aldrig overtale mig til. For falde Torden og Lynild paa mig. Saalidt kan hendes Mand ikke drive Nedrigheden. Skulde jeg skille hende ved det eeeneste hun eier, det eencste, som mit Raserie har undset sig for? Nei! —

Stukeli.

Nod og Trang udfordrer Mandighed.

Saa vidt er ikke maaet over Beverlei.

Siig heller Feighed.

Stukeli.

Jeg er vis paa, at den ustadiige Lykke vilde i Dag
Være paa vores Side. Mit Hicerte soler til saadanne Hor-
varsler, hvis Useilbarlighed jeg altid vil være Borgen for.

Hindep med sig oppe Beverlei.

Jeg soler dem ligeledes. Det samme Haab oplives
mig, jeg brænder af Begierlighed til at spille; Men Stu-
keli, tillad, at din Ven ogsaa maae være Menneske,

Stukeli.

Og at din gaaer til Grunde. Kast alt hvad jeg har
giort i Forglemmelsens Klod. Lad mig styrte Halsen paa
mig. Jeg vil ikke længer mane en Utaknemmelig. Lad
den Kone, som du har saa kier, giemme sine kostbare Ting-
prunk med dem og derned udstassere baade sin Hovmod og
sin Uselhed. Jeg har ikke et Ord mere at sige.

Beverlei.

Ah! hvor lidet kiender I denne tilbedelige Kone! De
Kostbarheder, som hun sætter Priis paa, ere tusinde Dy-
der, som man seer hende glimre af, som hun aldrig kan
have Mangel paa. Hendes Undigheder har nok af den
naturlige Glands. Alleneste for at behage mig, har hun
hyntet lidet paa sin Gestalt. Min Forsøngelighed er Aar-
sag i, at hun har kostbare Ting. Maar hendes Mand be-
hovede dem, var hun i Stand til at stille sig derved, uden
at tage sig det nær, eg uden at knurre derover.

Stukeli.

Nei, jeg har fattet andre Tanker. Mit Venstak
har

har aldrig forbeholdt noget — Lad jeres Ven fastes hen i et Fængsel —

Beverlei.

Det forbyde Himmel, at en ædelmodig Ven, der har staet mig bi, skulde fastes hen i et Fængsel! Stukeli troer altsaa, at der ingen Ære forbinder mig, at jeg er soles-los? Er jeg end undertrykt af Ulykke og Fortalelse, vil jeg dog ikke tilkøbe mig Sindets Noelighed for den Priis,

Stukeli.

Deg har mueligen med stor Hestighed — —

Beverlei.

Ah! kan man, uden at ansees for Stok og Steen, i deslige Omstændigheder være kold sindig. Nei — Lad os ikke trættes i Utide; jeg seer hvad jeg bør giøre. Gaae hjem!

Stukeli.

Maaſkee har jeg været for nærgaende.

Beverlet.

Og jeg for utaknemmelig.

Stukeli.

Jeres Ven oppebier jer hjemme. (affides) Jeg fin-der paa et Middel, som snart skal bringe Sagen i Rig-tighed. (gaaer).

Beverlei.

(nærmer sig til sit Huus)

Jeg maae gaae ind.

4. Scene.

Beverlei, Henriette.

Henriette.
(Kommer ud)

Endelig er I der, min Broder! O Himmel! i hvilken Tilsand! Hvor vil min arme Søster blive bedrovet, naar hun seer jer saa forandret.

Beverlei.

Hvad gør hun?

Henriette.

Hun nyder et Diehliks Roe, hendes Dine er faldest sammen, hun var træt af at vente saa længe; Immedens nu Sovnen formilder hendes Onde, saa hold mig det tilgode, min kære Broder, at jeg fordrer mine Midler tilbage, som I har under Hænder. — —

Beverlei.

Det er en stor Utaalmodighed! Hvorledes, min kære Søster! har jeres Lenon fattet nogen Mistanke om mig, i Henseende til jeres Midler. Der siges, han vover at føre en besynderlig Tale; Tor han — —

Henricke.

I dette Tilsalde tor han intet, min Broder, det er mig, som lige indtil denne Stund estertænker med hvilken Omhue mine Midler behandles, og mit Forsat er ikke, at de skal længer blive under et Menneskes Hænder, der har tilsat sine egne paa saa slet en Maade.

Beverlei.

Er I i nogen Uroelighed for dem?

Hen-

Henriette.

Giv mig mine Midler tilbage, saa ophører den, ellers
og, om de ere tilsatte, værdiges da at sige mig det, det vil
gaae mig nær til Hjerte; men jeg har udstaet saa meget
for min Søster og hendes Son, I har saaledes vandt mig
til Sorg og Bedrøvelse, saa Banen nu er den anden Ma-
tur hos mig. Jeg skal bedre kunne ikke mig i min Ulyk-
ke end de i deres. Forbandede Spillesyge! — — —

Beverlei.

Skaan mig for Nesten.

Henriette.

Hans Huns var et Paradiis, to Engler beboede det,
hans Kone og hans Son. En ødelægning, en unde-
feelig Skionhed lod ham uafsladeligen smage, hvad Sudhed
der er i begge. Han blev kied af sin Lyksalighed, kied af
at beboe denne himmelske Vaaning, og har styrct sig selv
i Elendigheds og Skindels forderelige Afgrund.

Beverlei.

Grusomme! I igienemborer mit Hjerte.

Henriette.

Dersom Ulykken endda falde allene paa jer, ligesaavel
som Estertalen — —

Beverlei.

En Broder ventede mere Werbdighed af sin Sø-
ster. Mal mig dog ikke saa meget sort af. I kommer for
sildig med jeres Vebredelser. I river Saaret op uden at
kunne læge det. I Morgen, min Søster, ville vi tale
om jeres Midler. Forund mig i Dag Pusterum!

Henriette.

Allsa i Morgen? — Indtil den Tid vil jeg tringe mit Hjerte at være storre Herre over sig selv. Man maa med Erfodighed underkaste sig Himlens Vrede, og uden at murre, tilbede dens Retfærdighed. Lad imidlertid Broder blive udseet dertil, paa det Revselsen kan være det føleligere; lad det være en Fader — en Egtemand — —

Beverlei.

Ej! min Søster!

Henriette.

Nu er det ude, jeg siger ikke et Ord mere.

5. Scene.

Beverlei, Henriette, Mad. Beverlei, Tomi.

Mad. Beverlei.

(Som kommer ud med Tomi, løber hen til sin Mand)

Velkommen! er I der, hjerter Mand.

Beverlei.

Allerkiereste Kone! jeg er blevet noget længe ude; jeg er bange. I har ikke funnet sove, fordi I biede efter mig.

Mad. Beverlei.

Lille Mand! lad os ikke tale om min Uroe og Bekymring. Nu slutter jeg jer i mine Arme, jeg værder jer med mine Zaarer, jeg seer jer, nu er altig forglemte.

Beverlei.

(Assides)

Saa megen Dyd — saa om en Kierlighed — saa mange

mange Undigheder! Hvor er jeg nedslagen! hvad har jeg ikke at bebrede mig selv! —

(medens Beverlei siger dette assides, taler Mad. Beverlei til sin Søn, og vil, at han skal gaae hen til sin Fader).

Papa!

Tomi.

Beverlei.

Kom hid, kære Barn! Kom! lad mig omfavne dig! Du, som er fornugstigere end din Fader — For alt det Onde, som jeg foraarsager min Kone! — Ah! — Gid du kunde troste en ulyksalig Moder!

Mad. Beverlei.

Ulyksalig! det er jeg ikke — Elsker mig.

Papa!

Tomi.

Beverlei.

Siiig frem, min Son!

Tomi.

O! jeg har været saa meget bedrovet.

Beverlei.

Hvorfør det, lille Ven?

Tomi.

Fordi Mama-græd nu myesigen.

Mad. Beverlei.

(holder haanden for Barnets Mund)
Tie stille, Tomi.

Beverlei.

Lad ham sige det, herte Kone! (til Barnet) Vi-

Beverlei.

E

Tomi.

Tomí.

Jeg løb strax hen og saldt hende om Halsen, derpaa
kyste hun mig og græd stærkere, og jeg gav mig til at græd
ligesom hun.

Henriette.

Det arme Barn!

Beverlei.

Hvor smærtet det mig, at jeg har baaret mig sa
ilde ad!

Mad. Beverlei.

Forlad mig det! Jeres Graværelse foraarsager mi
Hierte den største Kummer.

6. Scene.

De forrige, Leuson.

Mad. Beverlei.

(til hendes Mand)

See der er Hr. Leuson, hvis Midkierhed og Omhu
for jer intan aldrig kan erklaede.

Beverlei.

(koldstindig)

Jeg er ham forbunden.

Leuson.

Aldeles ikke — Men jeg haaber i det mindste, at I
snart kan blive det — Jeg haaber, inden kort Tid at give
Masken fra den Vedrager — —

Beverlei.

(hidsig)

Som har ødelagt sig for min Skyld, for at give
Prøve paa det største Vensteb?

Leuson.

Sig: At han, for at ødelegge jer, har taget Ven-
stabs Masker paa. Dersom I vidste, at han paa en nedrig
Maade spiller under Dekke med — —

Beverlei.

Ikke et Ord mere: Hvem der fornærmer ham, for-
nærmer mig. (til hans Kone) Kom, herte Kone! jeg har
noget at handle med dig om.

Henriette.

Nu vel, min Broder! vi ville ikke være jer til Hin-
der. Følg med mig, Hr. Leuson!

Leuson.

Der kan komme en Tid, at I skal takke en Ven,
som har aabnet Dinen paa jer, og som kan fremdeles
være jer til Dieneste.

(Henriette gaaer ind med Leuson og Tomi)

7. Scene.

Mad. Beverlei, Beverlei.

Beverlei.

Det er neppe jeg kan styre min heftige Brede. En
Ven, som ombringer sig selv, for at komme mig til Hielp,
at kalde ham en Bedrager, at understaae sig at sige saadant
i mit Paahor!

Mad. Beverlei.

Leuson elsker og ærer jer: Maaskee sætter han for me-
gen Troe til falske Beretninger; men man maae undskynde
dey Midtierhed han drives af.

Beverlei.

At giøre Anfald paa min Ven, det er at griбе mig selv an. Dersom I vidste, hvor høiligen jeg er ham forbundet; Maar det gielder, da er det først man skal kende en trofast Ven. Og er Stukeli det ikke, da bør man, saa længe man lever, aldrig bygge paa Venstab.

Mad. Beverlei.

Skulde nogen, under saa hellig en Masse, sunne skule sin Trolosshed, saa nedrig en Siel er der vel ikke i nogen; jeg er af samme Tanke som I.

Beverlei.

Ah, min Allerkiereste! Hvorfor har ikke helse Verden saa mild en Tænkemaade som I? I er et Monster paa al Dyd. Hvad Hiertesorg jeg end forvolder jer, tilgiver I mig dog alle Ting, og jeres Trostab er urykkelig. Ah! jeg har gjort jer ulykkelig.

Mad. Beverlei.

Jeg er det ikke, forlad denne Vildfarelse. Jeg har alle Ting, naar jeg seer jer, og naar I er fra mig, er jeres Hjemkomst alt hvad jeg ønsker mig. Forglem hvad skeet er, ansee det som en ubehagelig Drom. Jeg vil bille mig ind, at jeg svømmes i Overslodighed, intet mangler mig, uden at see jer lykkelig.

Beverlei.

O alt for ødelmodige Veninde! — — Den smertelige Erindring af hvad der er skeet, vil sveve om mig som et stærksomt Spøgelse, og følge mig til det sidste Dilekt i mine forestaaende ulyksalige Omstændigheder. Men en anden uagende Hiertesorg fortærer mig.

Mad.

Mad. Beverlei.

Tael, allerkierreste Mand! Udos dit Hjerte i dens
Varm, som tilbeder dig!

Beverlei.

Denne Ven, som man saa skammeligen angriber paa
sin Ere — —

Mad. Beverlei.

Nu vel!

Beverlei.

Jeg er Aarsag i hans Ulykke — Alt, hvad Stukeli
eiede, er tilsat saavel som mit eget. Hans Creditorer pla-
ge ham, af deres idelige Overløb kan han ikke formode sig
andet, end at blive henkastet i et affærdigt Kængsel. — Alt
dette forvolder mig en dodelig Hjertesorg; som Ven bør jeg
dog gribe mig an for ham — —

Mad. Beverlei.

Jeg haaber — —

Beverlei.

Mei, man maae gribe sig an — At haabe, det gior
ikke Sagen klar.

Mad. Beverlei.

Den Capital, som vi har at fordre i Cadix, er an-
seelig, og den faaer vi med det forste.

Beverlei.

Min Ven kan ikke bie, i hans bittere Hjertesorg har
han behredet mig sin Ulykke,

8. Scene.

Mad. Beverlei, Beverlei, en Ubekendt,
som bringer et Brev.

Beverlei.

(til den ubekendte)

Hvad vil I, min Ven?

Den Ubekendte.

Her er et Brev, min Herre, som man har beset mig at overlevere i jeres egne Hænder.

(Gaaor bort)

Beverlei.

(aabner Brevet)

Det er fra Stukeli.

Mad. Beverlei.

Hvad Got har han at indberette?

Beverlei.

(læser)

„ Kom til mig, saasnart muligt er, det er den
„ eeneste Venskabs Prove, som jeg med Billighed fordrer
„ af jer. Jeg har sat mig for, siden jeg sidst talede med
„ jer, at forlade England; jeg vil heller forjage mig selv
„ fra mit Hædreneland, end have min Frihed at tilskrive dem
„ Middel, som vi nyligen vare enige om. Tael dersor ikke
„ et eeneste Ord til Mad. Beverlei. — Skynd jer at tagge
„ Afsædet med jeres forarimedede Ven. Stukeli.

Og det er mig, som har ødelagt ham — jeg vil følge
ham i hans Landsflygtighed.

Mad. Beverlei.

Hvorledes?

Beverlei.

Skulde jeg, uden at komme ham til Hjælp, taale, at han selv fordrev sig fra sit Hædreneland? Jeg har forsøget hans Ulykke, jeg bør deele den med ham. — — O! Spille-Raserie! Afskyelige Last! — Nu maae jeg bide i et suurt Æble! — Jeg maae enten grise ham under Armen, eller folge med ham. Der er intet saa fortvivlet et Maad, som jeg jo — —

Mad. Beverlei.

Jeg kan ikke taale at see jer i saadan en Tilsstand — — Han taler om et Middel, en Udvei — — Ræd mig ud af denne Qval! Har vi noget tilbage, hvorved det kan skee?

Beverlei.

Jeg bør allene lide, jeg er allene strafværdig — Dog er dette Hierte ikke saa barbarisk, at jeg vilde stille min Son og hans Moder derved — — Jeres Skignhed kunde undvære det — Men det er det eneste af alting, som endnu har tilbage,

Mad. Beverlei.

Mine Demanter?

Beverlei.

Jeg stammer mig ved — —

Mad. Beverlei.

Hvad ligger der Magt paa dem! Vær forsikret, allerfierste Ven! at dit Sinds Noeslighed er mig fierere end nogen Ting i Verden, og at intet kan faae Fortrin for den.

Beverlei.

Din Dyd gior mig stamfuld, den trænger mig lige ind til Sielen — Men! hvilken vær Byrde er du saa god at løsse fra mine Skuldre.

Mad. Beverlei.

Men — aldrig at spille mere — det er jo Loftet, of
dertil forbinder min herte Mand sig med allerstørste Ester
tryk.

Beverlei.

Ah! herefter vil jeg allene leve for at tilbede dig.

Mad. Beverlei.

Kom! Alt, hvad jeg har, skal blive jer overleveret.

Beverlei.

Hvilket nyt Veriis paa din Kierlighed! Men kunde
jeg giøre mindre for min beste Ven?

Mad. Beverlei.

Kunde I vel giøre mere? Gid han vidste at sætte
tilbørlig Priis derpaa, og gid jeres Herte ikke maae have
bedraget sig selv.

Tredie Act.

I. Scene.

Stukeli.

(allene)

Seg har spillet min Rosse fortreffelig. Demanterne ere
rygne i Lyset, og 300 Ducater desuden tabte paa Parole.
Imedens vor forvirrede Ven nu ærgrer sig til Døde hos
Wilson, maae jeg betiene mig af al min Konst hos Konen.
Seg har nyeligen oprørt hendes desuden uroelige Sind, jeg
maae endnu sætte stærkere an paa hende. Enten det nu
stør

Seer hastig eller senere, maae Fortvivlelse, Ned og Trang,
og Lykken, som staaer mig bi, bringe hende under min
Gevalt.

2. Scene.

Stukeli, Mad. Beverlei.

Mad. Beverlei.

(Kommer ud fra sit Huus)

Ah! min Herre, er I der? Har min Mand tale
med Jer?

Stukeli.

Jeg havde onsket, Madame, han ikke havde forlangt,
at I skulle opofre — — jeg har gjort alt hvad jeg kunde,
for at raade ham deraf.

Mad. Beverlei.

Jeg tænker ikke anderledes om jer, min Herre: I
havde besluttet at flygte fra jeres Fædreneland, jeg ved
det.

Stukeli.

Undertiden gjor man sig imod sin Villie deelagtig i sin
Vens Last, naar man endog fordømmer sine egne Griller.

Mad. Beverlei.

I var i Betryk, han kom jer til Hjelp. Jeg seer
i alt dette intet uden det, som er priisværdige.

Stukeli.

(Cassides, dog saaledes, at Mad. Beverlei kan
høre ham)

Den arme Kone! hvor beklager jeg hende!

Mad. Beverlei.

Hvad siger I, min Herre?

Stukeli.

Madame! — —

Mad. Beverlei.

Det synes, at noget nager jer hemmelig.

Stukeli.

Det er sandt.

Mad. Beverlei.

Min Mand.

Stukeli.

(Assides, dog saa han kan høres)

Nei! jeg kan ikke holde det længer ud.

Mad. Beverlei.

Hvad er det da for en Hemmelighed, min Herre?

Stukeli.

(Assides og som for)

Hendes Skiebne bevirger mig til Medslidenhed.

Mad. Beverlei.

Hvad for en Skiebne.

Stukeli.

I kan ikke dolge noget for jeres Mand, det mindste usorsigtige Ord vilde vist nok foraarsage Fortredeligheder paa begge Sider.

Mad. Beverlei.

I dette Fald skal min Forpligtelse være Borgen —
Hvorledes? Tager I det i Betenkning?

Stukeli.

Ja — — Lad jer noies med at vide, at dersom jeres Demanter ere gaact jer af Hænderne, da er det ikke

ikke mig, men en anden, som I maae holde jer til, de har aldri været mig leverede.

Mad. Beverlei.

O Himmel! Kan noget sættes i Ligning med min Forundring? Til hvem da?

Stukeli.

Jeg veed ikke — — Der udspredes et Rygte —
Vi leve paa en Tid — Man har set Mænd — —

Mad. Beverlei.

Nu vel, min Herre! — —

Stukeli.

Undertiden kan en uværdig Medbeilerinde — —

Mad. Beverlei.

Guldsor Resten.

Stukeli.

Han maae være forløbt i en af disse oddsie, prægtige og skamlose Kvinder, dem man udsser sine Venge paa og siden foragter. Det synes en Umuelighed, saasnart man kiender jer.

Mad. Beverlei.

Men I troer dog det har sin Rigtighed — det merker jeg.

Stukeli.

I har for megen Følelse, og jeg begriber alt for vel, hvor smerteligt det vil være jer, om jeg gav jer nærmere Oplysning, og hvilket dodeligt Hiertestod I deraf vilde fåne.

Mad. Beverlei.

Det har I allerede givet mig; I igienemborer mit
Hierte

Hierte — Saa har du da bedraget mig, Beverlei! Je
har funnet udstaae alle Ting, uden denne forstørrelig
Ulykke. Din Kierlighed var min Rigdom i min yderst
Glenvordighed, og dette inderlig forelske Hierte havde no
i dig allene — En anden Person har fundet Middel til
behage ham? Ah! nu forst, i dette Sieblik er altting so
loren for mig.

Stukeli.

(Assides)

Mit Anslag lykkes mig.

Mad. Beverlei.

Han var alt for vis paa, at jeg elskede ham, han
gjor sig deraf berettiget til at fornærme mig! Den Utal-
nemmelige har brugt min Godhed til Vaaben imod mig selv
han veed alt for vel, at jeg kan ikke hevne mig over ham —
Men jeg kan dog ikke troe, at han fortorner mig i sa-
hri en Grad, en false Veretning har forlebet jer.

Stukeli.

Venskab paalagde mig Tanshed — — Jeg maa-
tale — det er Skinsned og Dyd, som jeg tiener. — Han
har selv anbetroet mig sin Hemmelighed.

Mad. Beverlei.

(seer stift paa ham)

Misbruger I da saaledes jeres Vens Fortrolighed og
kommer hid for at anklage ham for hans Kone?

Stukeli.

Madame! — —

Mad. Beverlei.

Det er alt nok! — Du kan ikke male mig en blaa-
Dunst for Minene. Du indseer jeg, at Leuson havde til-
fuldt

fulde lært at kende dig. — Ja, siden Beverlei har villet
aabne sit Herte for dig, har holdt dig for sin Ven, og
du paastaaet at være det — Altsaa kommer du med saadan
din Beretning, enten som en lunk Bedrager, eller en
aabendar Forræder. — Vælg nu, enten du vil hedde
Trolos eller en Bagvæster — Jeg troer du er begge Dese,
— — Gaae! lad din ureene Mund aldrig mere udspye sin
Forgift her — Men skielv! — Beverlei skal støffe mig
Hevn for dit Bedragerie.

Stukeli.

Udfaldet kan komme efter Trudsterne — — Madas-
me! I kan bringe ham i Harnisk; men jeg er ikke den
seneste, som løber Fare.

Mad. Beverlei.

Medrigre Siel! du tor ikke see ham under Øinene —
han skulde besmitte sine Hænder i dit Blod — Jeg vil dol-
ge din Duindristighed for ham — Men du, den Aller-
uværdigste blant Vienneskene, gaae bort fra mine Øine!

Stukeli.

(Cassides, i det han gaaer)

Denne Stolthed kan man bestemme, jeg agter ikke
at svare hende, uden ved at hevne mig. (gaaer)

3. Scene.

Mad. Beverlei.

(Callene)

Jeg merker hans listige Trækker — jeg seer hvad
Garn han sætter for mig — Enddog sukter jeg: Det er
neppe jeg kan drage min Hænde, mine Øine maae briste af
Graad.

4. Scen.

4. Scene.

Mad. Beverlei, Henriette.

Henriette.

Jeg seer jer svemme i Saarer — Alletider nye Sor og Bekymringer! Jeg har forhen sagt jer det, min Øster, I forderves jeres Mand med jeres alt for store Fromhed; Men I hører aldrig efter hvad jeg siger.

Mad. Beverlei.

Jeg tilstaar det, min Øster, jeg er ganske forvirret.

Henriette.

Hvad er nu det for en Engstelse? Nu har han atter spillet! Burde I, min Øster, have givet ham jeres kostbare Sager? Burde I saa lettelig have soiet ham deri? For skulde han taget Livet af mig, end faaet dem fra mig.

Mad. Beverlei.

Mit Liv havde han gierne faaet, han behøvede ikke at begjøre det.

Henriette.

O Himmel! hvilken Skobelighed! fortiener han nu saa om en Kierlighed.

Mad. Beverlei.

Længe var han al min Lyst og Glæde — lange var vi ikke uden een Siel og et Liv — Hrad blev der siden al ham — — En Utaknemmelig — dog nei, min Øster, han er det ikke — jeg vilde opofre alle Ting, for at overbevise ham om min heftige Kierlighed — At have den Fornuiselse, ogter jeg haiere end al Verdens Rigidom. Farvel min

min Søster! jeg maae for en foie Tid være allene. Jeg
seer at Leuson vil tale med jer — Lad ham lære jer hvad
en reisfællen Kierlighed er. (gaaer)

5. Scene.

Henriette, Leuson.

Henriette.

Vi maae ikke lade min Søster være allene — —
Kom!

Leuson.

Værdiges, deilige Henriette! at tale et Dieblik med
mig! Mægt mig ikke denne Kunst.

Henriette.

I foruroliger mig med denne jeres Alvorlighed; Nu,
hvad er da jeres Anliggende?

Leuson.

Det er en Ting, som ligger jer meget Mage paa
at vide,

Henriette.

Lad der da blive en Ende derpaa.

Leuson.

Det er en Hemmelighed, som jeg formedesst en meget
viktig Aarsag ei kan aabenbare, uden paa visse Vilkaar.

Henriette.

Nu vel, forklar jer da! — Lad høre! —

Leuson.

Først og fornemmelig vilde jeg erfare, om jeres Hier-
kelav til mig ikke er forandret, om I ikke ønskede at kalde
det

det mig givne Øfste tilbage — og, om jeg af jeres Øfste
telse bør slutte mig til — —

Henriette.

Tag jer i Agt, Monsr. Leuson — — Hvem der
kan satte Mistanke om min Ustadighed, kan tillige formod
sig den — og dersom I tvivler om min Oprigtighed — —

Leuson.

Nei, jeg mistvivler om mig selv. Man kender ikke
saa stor et Menneskes Sind og hans Egenskaber — Hob
en Elster synes altting i Begyndelsen at være sunder Kier-
lighed — Han skuler sine Heil under den Umage han giv-
sig at behage. — Jeg frygter, at naar mine Heil engang
blive opdagede — —

Henriette,

(hidsig)

Hør, min Herre! Svar mig paa een Ting! men
svar mig som et ærefriet Menneske. Siug: Ønster I ikke
af inderste Hierte, at der var ingen Forbindelse imellem
mit og jeres?

Leuson.

Ah! Himlen er mit Vidne, at det vilde koste mit
Liv. Mit Livs Lyksalighed beroer allene paa at være jeres

Henriette.

Viid da ogsaa mit Hiertes skulde Tanker — Det har
forandret sig — —

Leuson.

Ah Grusomme!

Henriette.

Hør mig til jeg har udtalt.

Leuson.

Tael Domfrue! —

Hen-

Henriette.

Nu jeg har lært at kende jer bedre, Leuson! — Det, som før var Tilbvielighed for jer, er forvandlet til Hornust; det ene og det andet har saaet saadan Magt over mig, at dersom I var i de usleste Omstændigheder, vilde jeg heller leve med jer i den fattigste Hytte, end i det største Palais.

Leuson.

Allerelskverdigste Henriette! — Nu vel, maae jeg da svørge — (Det er No. 2. af mine forbemeldte Vilskaar) — At I vilde beramme Dagen til vores lyksalige Forbindelse.

Henriette.

Ah! tillad mig at opsatte dit.

Leuson.

Nei, jeg kan ikke bie længer — i Morgen maae være den sidste Opsættelsesdag. Herpaa forlanger jeg jeres Lovste og Tilsagn, min fødeste Henriette! eg i Mangel deraf skal det døe med mig, som jeg ellers vilde have aabenbaret jer.

Henriette.

I er alt for nærgaaende.

Leuson.

Det er forgives at tage det i Betenkning.

Henriette.

Deg saaer vel overgive mig.

Leuson.

Lov mig det da!

Henriette.

Der er min Haand — Habenbar mig nu den omfalte Hemmelighed.

Beverlei.

D

Leuson.

Hen-

det mig givne Øfste tilbage — og, om jeg af jeres Opsættelse bør slutte mig til — —

Henriette.

Tag jer i Agt, Monsr. Leuson — — Hvem der kan satte Mistanke om min Ustadighed, kan tillige formode sig den — og dersom I tvivler om min Oprigtighed — —

Leuson.

Nei, jeg mistivuler om mig selv. Man kiender ikke saa strax et Menneskes Sind og hans Egenskaber — Hos en Eller synes altting i Begyndelsen at være lutter Kierlighed — Han skuler sine Heil under den Image han giver sig at behage. — Jeg frygter, at naar mine Heil engang blive opdagede — —

Henriette.

(hidsig)

Hør, min Herre! Svar mig paa een Ting! men svar mig som et ærefriet Menneske. Siig: Onske I ikke af inderste Hjerte, at der var ingen Forbindelse imellem mit og jeres?

Leuson.

Ah! Himlen er mit Vidne, at det vilde koste mit Liv. Mit Livs Lyksalighed beroer allene paa at være jeres.

Henriette.

Viid da ogsaa mit Hjertes skulste Tanker — Det har forandret sig — —

Leuson.

Ah Grusomme!

Henriette.

Hør mig til jeg har udtale.

Leuson.

Tael Zomfrue! —

Hen-

Henriette.

Nu jeg har lert at kende jer bedre, Leuson! — Det, som for var Tilbvielighed for jer, er forvandlet til Fornuft; det ene og det andet har saaet saadan Magt over mig, at dersom I var i de usleste Omstændigheder, vilde jeg heller leve med jer i den fattigste Hytte, end i det storste Palais.

Leuson.

Allerelskærdigste Henriette! — Nu vel, maae jeg da sverge — (Det er No. 2. af mine forbemeldte Vilkaar) — At I vilde beramme Dagen til vores lyksalige Forbindelse.

Henriette.

Ah! tillad mig at opsatte det.

Leuson.

Nei, jeg kan ikke bie længer — i Morgen maae være den sidste Opsættelsesdag. Herpaa forlanger jeg jeres Lovste og Tissagn, min fødeste Henriette! eg i Mangel deraf skal bet døe med mig, som jeg ellers vilde have aabenbaret jer.

Henriette.

I er alt for nærgaende.

Leuson.

Det er forgives at tage det i Betenkning.

Henriette.

Jeg faaer vel overgive mig.

Leuson.

Lov mig det da!

Henriette.

Der er min Haand — Habenbar mig nu den omtalte Hemmelighed.

Leuson.

Alt hvad Lykken havde bestieret jer — —

Henriette.

Nu vel! —

Leuson.

Det er forloret.

Henriette.

O Himmel! — jeg maae fortvivle — Forloret! —
Og Leuson, som havde Videnskab derom — — Nei, I
har tilsneget jer mit Øfste — jeg sætter uendelig Pris paa
denne jeres ædle Tænkemaade — Men — —

Leuson.

Men har I ikke lovet mig — Nu, hvorledes da? —
Hvad er det I grubler paa — sode Henriette! — Taarer
ne løbe jer strømmeviis af Dinene! — —

Henriette.

Jeg maae aabenbare jer mit Hiertes hele Anliggende
— Saa ødel en Tænkemaade, som I endog udlader jer
med (mueligen vilde I bestyldte mig for Stolthed). Men,
jeg frygter at blive jer alt for meget skyldig — Ja Leuson!
— Har jeg uret, da er jeg at undskyld i en hoi Grad —
Vore Omstændigheder vare nogenledes lige, den eenes imod
den andens — eg naar Ægteskab havde knyttet det fødesti
Baand imellem os, saa havde vi begge været hverandres
Lige. Skulde jeg nu til Medgift bringe jer Uselhed, da
maatte jeg til min Dods Time behbreide mig selv, hvad jeg
skyldede jer — Nei! den Sorg og Byrde vil jeg ikke føre
med mig til Graven — Har jeg ikke Met? — —

Leuson.

Hvor tager I merkelig Heil! — Hvorledes, deilige
Henriette! Kan der imellem tvende Hierter, som ikke ere

uden

nden eet og det samme, være nogen Giebd, nogen Skuld,
nogen Sorg, nogen Byrde, som ikke er tilfælles? Hør
man vel frygte for at være gieldbunden hos den anden sig
selv? Altting er bragt i Rigtighed, naar man elsker hvers
andre.

Henriette.

Lad det da blive en Sag imellem os. Det er forgies-
ves at min Hovmod vilde gisre Ophævelser. Henriette vil
allene have jer at takke for alle Ting. Der Leuson! — der
har I min Haand.

Leuson.

Lad mig i dette lyksallige Dieblik tusinde Gange kysser
denne tilbedelige Haand!

Henriette.

Men! hvem skal staae jer inde for mine tilsatte
Midler?

Leuson.

Et Menneske, som har nogensledes Marsag at vise sig ere
kiendtlig imod mig. Batis, en af Stukelis fornemste Handlan-
gere, har betroet mig Hemmeligheden, og naar jeg sætter heftig
an paa ham, skal jeg snart kunne legge den Skielm Vedras-
gerier for Dagen, som Beverlei givt saa meget Væsen af.

Henriette.

Det give Himmelten!

Leuson.

Ieg forlader jer — Farvel, deilige Henriette! —
Aabenbar Beverlei ikke det ringeste af vores Hemmelighed
— Han har alt for længe været indtaget af dette forvorpne
Menneske — Men jeg haaber, at hans Nine skal i Mors-
gen blive opladte. (gaaer)

6. Scene.

Henriette.

(allene)

Hvilken ædel Tænkemaade! Hvilken uegennytlig Behandling! — Hvor værdig er han ikke til min Kierlighed! — Men, min Broder! hvor yderligen har Spil ikke forledet ham! — Hvad dig angaaer, kære Søster, hvor gruelig en Sorg maae du ikke udstaae, naar denne uhyggelige Tidende vil give dit allerede sønderknuste Herte det sidste Stød? det vil reent quæle dit forsagte Mod. Men jeg maae dølge det for hende og forstille mig — Der er Beverlei — Lad see jeg kan tringe mig; dog, hvor kostet denne Twang ikke mit Herte meget!

7. Scene.

Beverlei, Henriette.

Beverlei.

(med en munter Minne)

Ah! Er I der, kære Søster! I har længe haft Aarsag til at besvære jer over mig — Min uanfændige Spillesyge havde forledet mig alt for vidt — jeg havde reent forglemt jer, Son, Kone, og mig selv med — Men, uagtet alle disse Forurettelser elsker en Broder jer, han har altid elsket jer, og vil oprette alle begangne Fejl.

Henriette.

I er jo henrykt af Glæde — Hvad vil det betyde? Har Lykken vendt jer sit blide Ansigt? Disse Omverlinger har alle Spillere tilfælles — Men —

Be-

Beverlei.

Jeg er ikke længer i deres Tal — Nei, jeg har Af-
sky for alt Spil, og jeg gør jer det Øfste at forsage det
til evig Tid.

Henriette.

Det har I lovet tusinde Gange.

Beverlei.

Hvor er jeres Søster ? Jeg har en nye og glæ-
delig Tidende at bringe hende.

Henriette.

Der seer I hende.

8. Scene.

Mad. Beverlei, Beverlei, Henriette.

Beverlei.

Min Kone ! omfavn jeres Mand, og erfar, hvad
Lykke Himlen beskierer os !

Mad. Beverlei.

Himlen er mit Vidne, hvor ofte jeg har anraabt den for
jeres Skyld ! — Men hvad er da Anledningen til denne
overmaade Glæde ?

Beverlei.

Vore Capitaler ere ankomne — Den gode Hr. John-
son, en cerekier og hersmt Banqueur har remitteret mig
dem — Her har jeg i denne Brevtakse adskillige Verler og
Anviisninger, som bølber sig til en Sum af 300,000
Plasters. Himlen har ladet Anlegget lykkes for os, og
vi vinder i det mindste 100 Procento paa vores Indskud.

Mad. Beverlei.

Mit Hierte glæder sig inderlig derover, mere for jeres end min egen Skyld: Nu haaber jeg esterdags, at sidst I er blevet helsbredt for den Svaghed, og Skiebnen er blevet os saa gunstig, I da forsager den rasende Spillelyst og giver mig en kier Mand tilbage.

Beverlei.

Jeg kaster mig ned for jeres Fodder, og forsvarer dette stammelige Raserie, som har alt for længe varet Aarsag til en dydig Kones, en Sons og en Sosters Ulyksaligheder. Min Kone! jeg har nu ligesaa stor Afsky for Spil, som I — jeg kræver Himlen til Vidne, at min eeneste Omsorg skal herefter gaae ud paa at opdrage min Son vel og besørde jeres Lykhalighed.

Mad. Beverlei.

Min beroer alleneste paa jeres.

Beverlei.

Ved I hvad Anslag jeg har? — Denne gamle Herregaard, som er gagen fra Slægt til Slægt, og endelig tilfalden mig, som jeg næsten havde solgt for intet, delagter jeg at tilkøbe mig igien, der vil jeg tilbringe mine Dage, som en fornuftig Mand: Jeg har lykkelig revet mig los fra den Galenskab, som folger med Spillesuge, jeg er kied af at have flere Prøver paa dens Ester-Beer. Jeg vil herefter ikke sole uden til de sodeste Bevægelser, mit Hierte skal nyde den inderligste Roe, naar det allene behyrrer sig om jer.

Mad. Beverlei.

Ah! dyrebare Ven! —

Henriette.

Nu vel da! Men, min kære Broder! er der da intet andet Middel for Spillesugen, du beherskes af, end som for Kierlighed, nemlig at tage Flugten?

Beverlei.

O! jeg er ganske og aldeles kommen til mig selv igien — Saa lange som min Siel var besængt af denne Galenskab og ideligen plaget af Luther voldsomme Bevægelser — da jeg svøvede imellem Haab og Frygt, havde jeg i Siende at assiere mit Lives Traad og legge Haand paa mig selv.

Mad. Beverlei.

I kommer mig til at skielve.

Beverlei.

Min Allerkiereste! Himlen har for dine Dyders Skyld hørt mine Bonner. — Tillad mig imidlertid et Diefblif at gaae bort, jeg maae asgiore en Gield, som der liger alt for meget Magt paa. — Opstætelsen kunde have farlige Folger — jeg staaer i Stikken deraf — Men jeg skal strax —

Mad. Beverlei.

Ieg lader jer ikke gaae uden stor Belymring —

Beverlei.

Ieg kommer usortset igien.

Mad. Beverlei.

Sode Ven! jeg har en meget betydelig Sag at afhandle med jer — I kan deraf ikke komme snart nok tilbage igien.

Beverlei.

Ieg længes derefter ligesaa meget som J.

Mad. Beverlei.

Nu saa gaae da! Medens I er borte, ville vi have
alting til, for at helligholde denne Glædskabs Dag.

(Mad. Beverlei og Henriette gaae bort)

9. Scene.

Beverlei, Stukeli.

Beverlei.

(Gaaer et Skridt frem og møder Stukeli)

Er du der, Stukeli! Veed du at Lykken —

Stukeli.

Ta, Johnson har sagt mig alt. Til Lykke.

Beverlei.

Du har viist et Vensteb iimod mig, som man sieden
finder Mage til — Nu skal du saae at see, om mit ikke
i alle Maader svarer dertil. Men jeg maae lobe for at bes-
tale en Gield, som jeg ideligen overlobes for, jeg maae stille
haade James og Machinson tilfreds.

Stukeli.

Det gior I vel i — for nærværende Tid ere de hos
Wilson — Spillepartiet er meget anseeligt. Paa Bordet
regner Luther Guld ned — Vilde Lykken staac bi nogenledes,
kunde man giøre en god Fangst. Jeg gik fra dem,
da jeg saae de vare saa meget uheldige. Nu kan du komme
ret tilpas, for at staac dem bi.

Beverlei.

Jeg ønskede, om muligt, aldrig at sætte min God i
dette Helvedes Huus, det har altid været min Ulykke.

Stu-

Stukeli.

Det høver mig meget, at du ikke vil gaae derhen.
Aldrig blev der spillet saa høit tilførst. Al Perns Rigdom
er der opstablet — Det kunde blive en Fristelse for dig.

Beverlei.

Aldeles ikke.

Stukeli.

Jeg twivler dog derom — Det er sandt — Lykken er
ikke altid saa grum — Det lader, som hun har forsonet sig med
dig — Man kunde saa lempelig forsøge hende — Men det
skal ikke være mit Raad.

Beverlei.

O! vær forsikret, at jeg ikke skal vove noget — Men
imidlertid kunde man bemægtige sig min Person; du veed,
at Machinson har taget Dom over mig.

Stukeli.

Jeg veed det, og en vis Person har sagt mig i Fors-
tolslighed, at han endog i denne Aften vilde lade den øye-
vere.

Beverlei.

Du vel, den Marsag bar jo overtale mig til at gaae
derhen. Men frygt aldeles ikke for mig — Jeg skal holde
mit Øste.

Stukeli.

Vil du lyde mig ad, skal du ikke gaae — Lenson fun-
de atter komme og behandle mig som et trolast Menneske,
han taler ikke i mildere Tone om dig. (meget alvorlig)
Han udlader sig overalt med Trudsler, at du skal gjøre ham
Blegnebæk for din Søsters Midler.

Beverlei.

Lad Monst. Leuson være den han er — Hans For-
mæstelse lader sig lettelig dæmpe — Jeg maae hen og bringt
det i Rigtighed hos Wilson — Dog, for at gaae des for-
sigtigere tilverks; see der! — Giemi disse Papirer! —

Stukeli.

Hvem? Jeg? — Jeg skulde tage imod dem? Du
kiender min Skrøbelighed — Jeg troer, at du i Dag er
ret i den gode Lune. Maar du nu vilde have dem igien,
saa havde jeg intet at indvende — Gaae ikke derhen, Be-
verlei! — Tillad, at jeg holder dig derfra.

Beverlei.

Men troer du da, at jeg er saa skrøbelig, at jeg
skulde blive forrykt i Hovedet, over at see lidt Guld paa
et — — ? At det skulde blende Minene paa mig? —

Stukeli.

Lit Guld! — store Bunker! —

Beverlei.

Store eller smaa, der ligget mig ikke Magt paa.

Stukeli.

Man kunde vinde tilbage alt hvad du har taft —
Men lad os ikke stole derpaa, det udfordrer alt for stor
Overleg og Eftertanke.

Beverlei.

Nei — jeg spiller aldrig mere — Det er min ende-
lige Beslutning — den skal staae fast — Men siden du er
saa bange for, at jeg skal udstaae saa haard en Prove —
Lad os da ikke gaae ind — Vi kan jo spørge efter Machim-
son ved Doren. (gaaer bort)

Fierde

Tierde Act.

I. Scene.

Beverlei, Stukeli. (Nat)

Hvad taser I em? — Vil I myrde jer selv? — Vil
I tage Horgift ind? —

Beverlei.

Er jeg ikke ulækkelig nok i min haarde Skiebne? Jeg
har forspilt altting — jeg har ikke det ringeste tilhage, uden
den forskrækkelige Fortvivelse, som bærer mig forstan-
den. Jeg maae salde fra Forbitrelse til det yderste Gas-
lenstab.

Stukeli.

Burde I vel gaaet ind til Wilson? — Havde mit
Raad og mine Formaninger formaet noget hos jer —
jeres Ven —

Beverlei.

Min Ven! — Barbar! — Passer det Mavn sig
paa dig? Du er kuns en Plagegeist, som ved din forbannede
Ansorsel har faact mig til at føre en skammelig Leve-
maade, — et Udyr, som Helvede har sluppet los paa mig
— Havde jeg ikke indgaaet dette fordomme Venstab, var
da noget Menneske bleven lykkeligere? — Hvem er nu
ulyksaligere end jeg? Manglende der vel noget i alt hvad jeg
kunde ønske mig? — Var jeg ikke en lyksalig Fader? —
en lyksalig Broder? — og mere en Elster end Egtemand?
— Men i min overhængende Ulykke oplivede du den Sæd
i mit

i mit Hjerte, som næsten var uddød — du forstod med den Mærlings Kraft, og af en Gnist oppustede du en forstærkende Ildebrand — Alting er forloret, mine Midler, min Ære, mit Liv: Det seer du Frugterne af dit fordervelige Venstebab,

Stukeli.

Jeg kan ikke tilskrive Ulykken alting. Den store Ublighed I viser imod mig, bevæger mig mere til Medlidenhed end Brede; Men har I da forglemmt, at I sagde: I var vis paa jer selv, og at jeg indstændig bad jer, da I vilde gaae hen til Wilson — —

Beverlei.

Du brandte af Begierlighed efter at see mig der — jeg merkede dit listige Anleg, du behøvede kun at vise mig den steile Klippe, du vidste at gisre mig ræsende øster at klavre der op, mit Hjerte blev delagtig i din Ondstab, jeg søgte min egen Undergang. — Men svær mig: Hvorfor gav du mlg de Vexler og Papirer tilbage, som jeg havde betroet i dine Hænder?

Stukeli.

I veed jo, at alt hvad jeg vegrede mig, saa var det jo forgives — I vilde jo endeligen have dem tilbage.

Beverlei.

Bedrager! — Giver man da En Forgift i hans Ma-serie, fordi han begierer det?

Stukeli.

Jeg saae at James og Machinson vare i Ulykke — jeg haabede — —

Beverlei.

Jeg har dem mistænkte i højeste Grad — Det er en

No:

Neverbanbe, som har deres Hule hos Wilson — Det er aldrig gaaet naturlig til med mit Tab.

Stukeli.

I midlertid holdes de deg for retskafne ørefiere Mennesker, og jeg saae, da de spillede, at det gifte ganske ørligt og redeligt til.

Beverlei.

Men du selv? — Er du grekier? —

Stukeli.

Beverlei! —

Beverlei.

Jeg veed ikke — Men jeg føler till en heftig Forbitrelse imod dig —

Stukeli.

Troer I mig at være nedrig nok dertil? — Taas. Ulykken med storre Mandighed —

Beverlei.

Mandighed! — Døden — Men min Kone! — min Son! — (Griber ham i Struben) Vedrager! du har styrtet mig i den Afgrund, jeg nu ligger, du maae trække mig op igien beraf, ellers jeg i dette Dicblik — Forlad mig! — Du flyer? — Jeg er mig selv ikke længer mægtig! —

Stukeli.

Jeg forlader en Utaknemmelig —

Beverlei.

Ah! bliv her!

Stukeli.

Før at overvældes med bittere Bebreidelser —

Beverlei.

Ved jeg, i mine heftige Bevægelses, hvad jeg selv siger? — Kan jeg vide, om jeg fornærmer dig? — Et jeg Herre og Mester over mig selv? — Nei — Du kan virkelig befrygte dig alle Ting — jeg kan myrde dig først og mig selv derefter. (giver ham Tegn med en forbittret Mine, at han skal gaae sin Wei)

2. Scene.

Beverlei.

(Callene)

Hvor skal jeg flotte Hoden hen? — Himmel! i hvilken anden Afgrund skal jeg begrave den Skæf, som min betændede Siel plages af? — Det er forgivens at Mattens Mulin og Morke overskygger mig, — man kan dog ikke løbe fra sig selv — O Mat, du kan dog ikke skule en Lastefuld for ham selv! — O Fortvivelse! — O yderste Skam og Spot. Hvorledes? — Denne Dag har endog Bidne om min Fortrydelse — Den Person, som jeg saa nedrig opfredede for mit Naserie, havde vant sig til at lide Mangel, uden at knurre derover. Det var en herlig Trost jeg gav min Kone: Hendes Lyksalighed skulle herefter have været al min Attræae — Langt uden for London og fra det fordervelige Spille-Selskab afmalede jeg hende en himmelst Vaaning — Ah! Helvede var ikke langt borte. Det erude med mig, jeg vil aldrig mere komme for hendes Mine. Min Dad — Men der kommer nogen, mig synes jeg kliender ham — Det er Leuson — det er ham selv — Der siges, at han undlader sig med Luther Trudsler, at han vil fordrye Regnskab af mig for min Søsters Midler — Men jeg har i Sinde at fordrye ham selv til Regnskab.

3. Scen.

3. Scene.

Beverlei, Leuson.

Leuson.

Der var nogen, som nævnede mit Navn. Beverlei!
— Jeg treffer jer i en lykkelig Stund. Jeg har gjort
mig al Umage for jer.

Beverlei.

Og det uden at jeg har anmeldet jer derom? I har
en meget ødelmodig Siel — Monsieur! Hvem har over-
draget jer denne Omsorg?

Leuson.

Venskab — Jeg haaber med det første, ved hoi lys
Dag at fremstille for jer det uværdigste Menneske og den
største Bedrager under Navn af Ven. Det, som jeg har
opdaget, bør komme ham til at skielve.

Beverlei.

Jeg kiender een, som selv bør skielve.

Leuson.

Om hvem taler I? Hvem er det? —

Beverlei.

I min Nærværelse paastaaer han, at han elsker mig;
Men i min Graværelse understaaer han sig at bagvæsse mig.

Leuson.

Denne mørke Tale? —

Beverlei.

Jeg vil forklare mig ganske tydelig: Vil man fæste
Tro til jeres Ord, saa har jeg ved min Galenstab tilsat
alle

alle de Midler, som min Søster burde bringe jer til Medgift --- See! --- Dette gør Leuson allevegne bekjendt, det vor han endog igentage i min Nærværelse.

Leuson.

Beverlei! --- Stolthed og Trudsler har foraarsaget meget Ont, som kunde have været forekommeligt --- Mueligen vilde en anden i mit Sted --- Men jeg skal nok vide at tvinge mig. Jeg siger aldrig noget i eens Hine, uden det jeg vil vedstaae. Møvn mig den, som har besørt mig med saadan Paadigt! --- Denne Haand skal afstraffe hans stammeelige Dumdristighed.

Beverlei.

Jeg veed hvad jeg hør tænke om alt dette --- det er alleneste en Udsflugt, for at undgaae min Hevn.

Leuson.

O Himmel! Hvilken underlig Tale! Udsader Beverlei sig saaledes imod mig --- Men vi har seet hverandet før, hvor det galde om Eren --- Han veed, at man ikke lettelig kommer mig til at fieleve.

Beverlei.

Jeg veed af intet uden af min Fornærmedse --- Uden videre Afsahlning! --- Forsvar jeres Liv!

(Trækker Raarden)

Leuson.

Stod til Utaknemmelige! Tølg det Raserie, som besørger dig. Din taabelige Fortrolighed til en nedrig Besdrager har skilt dig ved alt hvad dig var kiert. Du har nu intet tilbage, uden een Ven --- Lad ham nu dve for din Haand.

Be-

Beverlei.

Jeg har ødeslagt min Kone, min Son og hendes Søster — Lad dem udgyde alle Forbandelser over mig, jeg skal selv fuldsøre dem: Min Haand er rede — Men hvad Det har du til at sætte Skamslik paa min Ere? Du kælder dig min Ven — Barbar! — Er du det — igennemhoer da dette Herte, — saa vil jeg erkende dig dersor.

Leuson.

Stik din Kaarde ind! — jeg seer, at den Bedrager har hemmelig besøgt din Ven for dig; jeg troer endog, at jeg indseer, hvad han sigter til.

Beverlei.

Men, hvoraf slutter du da, at han bedrager mig?

Leuson.

Han veed, at jeg, fra Grunden af, har undersøgt og er kommen efter alle hans Kneb, og ved at ophidse dig imod mig, haaber den nedrige Bedrager at skille sig enten ved den ene eller den anden — Men Haabet skal slaae ham seil — Du skal ikke udgyde din Vens Blod — jeg vil mindre sole mine Hander i dit — jeg beder dig! — Stik din Kaarde i Skeden! — Farvel! Gaae ind i dit Huus — i Morgen vil du blive skildt ved forudsatte Meninger — Beverlei vil blaes ved at have kiendt saa lidet til mig.

4. Scene.

Beverlei.

(allene)

Denne Leusons Koldindighed ligner ikke et forsagt Menneske. Jeg har ved en og anden seet, at han taaler aldrig

Beverlei.

E

aldrig nogen Plet paa sin Ære, Stukeli har altsaa for mig bag Lyset, Overalt — hvad ligger mig mere Magt derpaa? — Er jeg endnu i Live? — jeg solet tusinde Piin-sler i mit inderste Herte — et eneste Stod skal giore En-de paa alt mit Onde — denne Kaarde skal skille mig ved Livet.

6. Scene.

Beverlei, Jarvis.

(Jarvis er kommen ind, medens Beverlei holdt foran forte Tale og var nærmest sig til ham, synes i Mordt at skulle fiende ham).

Beverlei.

(Som fornemmer nogen nær ved sig)

Hvem er det, som nærmer sig til mig? Tael! Er du en Morder? — Kom da, følg med mig! Min Haand er mere blodtörstig end din; og den ræsende Fortvivlelse, som beherfter mig, er langt større end den, du kan være bæl-gen af.

Jarvis.

Min allerkjreste Herre! værdiges! —

Beverlei.

Redelige Mand! — Er det dig? — Hvad bestillet du saa silde paa Gaden? — Du burde være i din Seng.

Jarvis.

Kiere Herre! Forlad mig! I burde selv være —
(seer den dragne Kaarde) Himmel! —

Beverlei.

Hvad er paa Hærde? —

Jar-

Jarvis.

Jeres Kaarde er blot — Skulle I havt — Ah, min
Herre! jeg bliver iiskold af Forstrekkelse.

Beverlei.

(uden at høre ham)

Ja, hvor jeg endog vender mig, følger Elendighed
og Skindsel mig i Hælene — Infet uden en hastig Dyd —

Jarvis.

Min Herre! Hans Siel er inderlig betagen af Sorg
— han taler for sig selv og vil ikke høre mig, O! min
Herre! —

Beverlei.

Hvem er det, som taler der?

Jarvis.

O! det er den fattige Jarvis — Giv mig denne
Kaarde, min Herre, for Himlens Skyld giv mig den! —
jeg frygter —

Beverlei.

Ja, tag den, skil mine Hænder derved — Maaskee
har Himlen selv sendt dig hid i dette Døeblik.

Jarvis.

Ah, min Herre! hvor er jeg hierteglads! — Hvor
lykkelig stårer ikke Jarvis sig! —

Beverlei.

Gid du stedse maatte være det! — O gamle dydige
Mand! — Men bliv ikke længer hos mig — Frygt at mine
Ulykker ere smitsommie! — Ødeleggelse, Forstrekkelse, Forban-
delse bliver alle dem til Deel og Lod, som nærme sig til mig.

Gaae ind, redelige gamle Mand! — Gaae hen og leg dig!
— Gaae hen og staae dig til Noe! — For mig er ingen
mere at forvente.

Jarvis.

Tillad mig, Herre, at led sage jer hjem,

Beverlei.

Nei! — Aldrig —

Jarvis.

Eftertænk, hvilken dodelig Hiertesorg det er for
Gruen — Forlad mig! — Vil I da hendes Død?

Beverlei.

Det allerverste Onde for min Kone og Son er maa-
ske, at jeg er i Live. Ah! i deres bedrøvelige Omstæn-
digheder maae de tilbringe deres Dage med at forbande mig.
Gaae fra mig! — jeg sogte efter den mørke Nat, jeg vilde
onste jeg kunde forvige dens Dødsel — En langt større Skræf
betager min Siel. — (Lader som han hørte nogen) Hvad er
det for Klageskrig jeg hører.

Jarvis.

Det er stille overalt.

Beverlei.

O Hiertenag! O Gremmelse! — Gaae fra mig! —
Jeg vil ligge paa denne Steen og tilbringe Matten med at
sønderlise mit Herte — Ah! Bid jeg aldrig mere maatte-
se: Dagens Lys! (strækker sig ud paa en Steen)

Jarvis.

(paa knæ)

Ah! allerklæreste Herre! jeres gamle Tiener lasser sig
for jeres Fodder og besvær jer med grædende Tare —

Staae

Staae op, for Himmelens Skuld! — Jeres Siel er ikke saa
ubevægelig: Fruen svemmer i Taarer.

6. Scene.

Mad. Beverlei kommer ud fra sit Huus med en
Lygte i Haanden. Monsr. Beverlei paa Stenen.
Jarvis paa Knæe. (begge tie stille)

Mad. Beverlei.

Jarvis kommer ikke igien, jeg kan ikke udholde at
vente længer. Jeg plages af en forskrækkelig Angest. O
Himmel ledsgag mig! Styrk min vaklende God! —
(nærmer sig hen til det Sted, hvor Beverlei og Jarvis er)

Beverlei.

(til Jarvis)

Gaae fra mig, ærlige gamle Mand! du falder mig
besværlig.

Jarvis.

Min Herre! jeres Fader visste, at han satte mere
Priis paa mig — I giorde det samme i jeres Barndom —
Men jeg skinner et Lys, som nærmer sig til os — Tag jer
i Agt — der kunde nogen —

Mad. Beverlei.

(som har nærmet sig hen til dem)

Jeg kiender hans Rost, jeg troer, ja det er han, det
er Jarvis — Hvor er min Siel beveget! — Det gyser
i mig — jeg maae komme ham nærmere — O Himmel!
Hvad seer jeg!

Jarvis.

Det er Fruen.

Beverlei.

Min Kone! — O Jord! lad dig op! Slug mi-

Mad. Beverlei.

(til hendes Mand)

Allerkiereste Ven! jeg maae doe — Dette Syn dræber mig — Grusomme! I vender Ansigtet fra mig! — I unddrager jer mine Diekast! — Mit Hierge er uiskøn — Tael dog med mig! I seer at jeg neppe kan drage mi Aande — Ah! Vær dog medlidende! — Vetaq mig den Skræk og Angest, som jeg i dette Hieblik vælles af.

Beverlei.

Det var kuns at forøge dem: Ja, skielv, alt det jeg kan sige, er græsselfigt, og I vil udgyde Luther Forbandelss over mig.

Mad. Beverlei.

Det kan mit Hierge aldrig overtale sig til, det skal uafsladelig velsigne en fier Mand.

Beverlei.

Denne kiere Mand er en Uværdig, som I aldrig bør see til, uden naar I vil betragte ham som et asskyelig Udyr. — Denne Dag bestemmer vores Skiebne! — Ulsched og Graad — se, det er jeres Streparet; min God Lod er det samme, og min — det er Døden.

Mad. Beverlei.

Hvorledes hænger det sammen?

Beverlei.

Altting er forloren, jeg har intet tilbage uden Fortvivelse og Assindighed. Forband jeres Mand, han har ført tient det.

Mad.

Mad. Beverlei.

O Himmel! hør mine Bonner! see til mine Saarer!
 Kast et naadigt Øie til ham i denne hans Sorg! Kordriv
 den Uroelighed, som fordknukler hans Nasyn! Skienk ham
 Hoe og Lise i Hiertet! Skal Wykke og Elendighed falde over
 nogen af os, udgyd da din Vrede over mig og lad Beverlei
 blive lykkelig!

Beverlei.

Er det de Forhandelser din Mund udboser over mig?
 O alt for dydige Kone til en uværdig Mand! Hvor bevæget
 og stamsuld maae jeg blive over saa megen Godhed!

Mad. Beverlei.

Lad da min ømmeste Medynk formilde din grumme
 Fortvivelse! — Hvorfor synke under Bedrøvelsers Byrde!
 — Allerkierreste Ven! Altting er ikke forloret ved dette
 Skibbrud — Min Andeel skal ikke blive Graad og
 Uselhed.

Beverlei.

Svad har vi da til Rest?

Mad. Beverlei.

Et usorferdet Mod og Arbeidsomhed — Du veed, at
 jeg alletider i din Fraværelse tog mig noget fore, og at jeg
 fordrov Tidens Kiedsommelighed — Ah! troe mig. Det
 er i Mangels og Trangs Barm min sbedste Forngielse skal
 fødes. Hidtil har jeg ikke gjort andet end morroet mig
 i Magelighed — jeg skal holde den ved Live, som jeg
 elster.

Beverlei.

Den Dyb kan forsøde alt mit Onde — jeg giver ester
 for dens uskatterlige Undigheder — O allerkierreste, ømmeste
 Kone! — og du bør ikke Had til mig!

Mad. Beverlei.

Jeg elsker dig, og jeg beklager dig — Ah! —
Ah! —

7. Scene.

De forrige. En Rettens Betient med
sit Folge.

Betienten.

(til Beverlei)

Jeg forkynder jer Arrest; folg med mig!

Beverlei.

O Lykke! — det er dit sidste Sted; men man skal
ikke see mig overleve det.

Mad. Beverlei.

Monsieur! jeg faste mig for jeres Fodder —

Betienten.

Jeg maae have Penge.

Farvis.

Hvor høit beløber Summen sig?

Betienten.

Tre hundrede Dukater.

Farvis.

Halvparten har jeg hjemme.

Betienten.

Jeg maae have den hele Sum, min gode Mand.

Farvis.

I Morgen kan jeg, naar jeg faaer sluttet en Con-
tract —

Bes.

Beverlei.

(til Betienten)

Gior Ende herpaa! — jeg er følgagtig — Jarvis! denne nye Prove paa din Medelighed trenger mig til Sjælen. Men — giem dine Penge! — Omsavn mig, min Kone, der er den sidste Gang jeg slutter jer i mine Arme. Man maae bukke under sin Skuebne.

(de føre ham bort)

Mad. Beverlei.

(folger med Jarvis efter ham)

Deg viger ikke fra jer.

Femte Act.

Theatret forestiller et Kammer i et Stengsel. Paa den ene Side staer et Bord, hvorpaa er en Vandkrukke paa et Krusfad. Paa den anden Side en Lehnestol og en Stol næst ved. Tomi i Lehnestolen og Jarvis paa den anden.

I. Scene.

Tomi. Jarvis.

Jarvis.

(pusler ved Barnet)

Han har luft Dinene og overgivet sig. Arme Barn! See, hvor han sover. O lyksalige Alder! han fastar sig, uden al Modstand, i Sovnens Arme. Han frygter ikke at noget Drag Fal i Sovne overrumple ham og forstyrre hans Roelighed. Han slumrer hen i sin Uskyldighed, imendens hans Faders ulyksalige Hjerte er færdig at brisse, og har seet Dagen bryde frem igien, uden at han har fået Sovn i sine Øjne! — Hvilk en ulyksalig Forandring!

O! min Herre! min kære Herre! — Hvilkens rasende Evl
har I overgivet jer til? — Hvor mange Dyder har en
eeneste Last ikke gjort til intet hos jer? Hvad ulykksalige
Hølger har den ikke havt? Give Himlen! —

2. Scene.

Mad. Beverlei. Jarvis.

Mad. Beverlei.

Hvad tager min Son sig for?

Jarvis.

Hun seer, Frue, at han har begivet sig til Ros-
lighed.

Mad. Beverlei.

(Knysser ham)

Sov! — Kiere Barn! — Ah, Jarvis! — Hvad
Dval udstaaer jeg ikke for hans Fader! Du veed selv, at
mine Forestillinger havde gjort nogen Indtryk hos ham;
jeg havde stillet hans heftige Uroelighed: Dette Fængsel
har gjort alt mit Werk til intet. O grusomme og forsæ-
delige Mat! Han forfaldt i en dyb Tanshed igjen, stirrede
og syntes hverken at see eller høre; etter saa opbragt,
at det signede Galenstab, kreg himmelhøit af Fortvivelse, og
forbandede sin Fodsels Stund.

Jarvis.

O min Herre!

Mad. Beverlei.

Jeg faldt for hans Fodder, jeg vadede dem med mine
Laarer, jeg kaldte paa de sode Navne; Mand og Fader —
Min Gragd og mine Bonner blev modtagne med Forbit-
relse

teelse — To Gange fæerde han mig fra sig med stort
Haardhed; da han endelig kom til sig selv igjen og ud af
denne Forvildelse, blev han stamfuld over at se sin Kone
ligge nesgrus for hans Fodder — Hans Hjerte var sær-
dig at brise, han trykte mig til sin Barm, og vi blandede
de Zaarer, som strommevis flad af vore Hæne,

Jarvis.

Mine løber ogsaa over.

Mad. Beverlei.

Hans Hestighed er nu nogenledes stillet — Sovnen
har lukket Hjernen, og han nyder for en Tid den sode
Moe.

Jarvis.

Himlen være lovet dersor!

Mad. Beverlei.

Min Søster har imidlertid ladet mig vide, at det var
højstusdvendigt jeg maatte gribe mig an for min Mand, og
af den Aarsag ikke forhale et Øieblik, inden jeg talede med
hende. — Jarvis, jeg forer mig denne korte Tid til
Hjerte, imedens min Mand slumrer. Giv du meget noie
Agt, og pas paa, naar han vaagner! — Lad ham ikke
være allene! — Bring Barnet hen til ham! Maar han
seer sin Son, dette deilige Syn, det bevæger en Faders
Hjerte, og opvækter de sydreste Hjelser deri! Hans Smer-
ter vil formildes derved — Jeg kommer usærtvoet tilbage.
Dersom jeg ikke havde dig at forlade mig paa, kunde jeg ikke
bare det over mit Hjerte at gaae fra ham.

Jarvis.

Gaae eens uden al V. kymring.

Mad.

Mad. Beverlei.

(Lister sig saa sagte og tiger ind)

Han ligger endnu i samme Stilling, han er faldest
i en dyb Søvn. Jeg besvær dig, Garvis! Pas usie op!
naar han vaagner. (gaaer)

3. Scene.

Garvis. Tomi. (sover)

Garvis.

Jeg vil haabe han sover til Fruen kommer igien
Hvilken Dyd! — Hvad for en rorende Kierlighed! —
Hvad har han ikke en usorligelig Kone! — Hvor lykselig
havde han ikke været, om han havde forstaet sig paa at
vere det! — Jeg hører nogen Tummel, jeg maae saa
sagte luse derpaa. — Han er vaagen — det er ham, hvor
er han bleeg og sig selv usig! Dog seer han ikke saa mørk
og forvirret ud som forhen.

4. Scene.

Beverlei. Garvis. Tomi sovende.

Beverlei.

(afsides)

Min Kone er fraværende — jeg maae vise denne god
be Mand fra mig, jeg maae skille mig ved ham.

Garvis,

Det var en meget fort Søvn, I hvilede jer ikke
laenge.

Beverlei.

Er din True gaaet bort?

Gar-

Jarvis.

Magtpaaliggende Horreninger har nödet hende ders
til, det er jeres egen Velsård angaaende; hun vil inden
kort Tid være her igien.

Beverlei.

Denne sode Sovn var en Lægedom for mit Hjerte og
har forfrisket mit Haab. Det er fornødent, at jeg raads-
søer mig med en ræskaffen Ven, jeg vil tale med Leuson.—
Gaae hen og sog ham op Jarvis! Siig: han maae strax
vise mig den Venfåbs Prove og besøge mig i mit Fængsel.
Hvorsor cover du?

Jarvis.

Jeg beder om Forladelse, kierte Herre, Fruen har
befalet mig at oppebie sig her.

Beverlei.

Hun kunde ikke forud vide, hvad jeg vilde befale
dig — Du seer jo, at jeg nu er ganske roelig.

Jarvis.

Ta, Himlen stee Tak! jeg seer det.

Beverlei.

Gaae da! jeg maae forlade denne bedrøvede Vaas-
ning.

Jarvis.

Men — —

Beverlei.

Uden at svare mig videre — jeg beralet — Adlyd
mig! —

Jarvis.

(Som den der tager det i Betænkning)

Sa, jeg gaaer derhen.

5. Sce-

5. Scene.

Beverlei. Tomi sovende.

Beverlei.

Cester at han har giert negle Skrit hist eg her omkring,
med en meget mørk Mine)

Min Time er kommen — Dommen er affagt —
Dødedom. Min Kiendselsfulde Siel kan ikke udstaae sa
hoard en Skiebne, men maae synke under dens Piinsler
Cimedens dette siges, nærmest han sig hen til Bordet, kommer Vand
i et Glas og blander deri noget af en Glask, som han tager op
til Komme) I Graven skal jeg nu strax sove ind — Sov
ind! — Dersom Deden, i Stedet for at være en Sovn
var evig — og en ulvksalig Opvakkelse — dersom en Gud
der er Heyner — jeg maae paakalde eg bede ham — Gud
hvis uendelige Mislundhed — jeg kan ikke bede — Fortviv
lelse eg denne min Haand, som neppe kan føre Døften, til
Synner mig — Midlertid hører jeg med Forstækkelse
Rost, som i mit Hjerte raaber til mig: Hold inde Ulvksa
lige! Raader du for dit Liv? — O du Dommer over alle
vore Gierninger, som ikke lader sig forsore! — Samvittighed!
— Men hvorhen? Uden Haab, uden Tilslugt! —
At see min Kone og min Son forsømte i Uselhed! — jeg
I'm har forvoldet deres Elendighed, skal være Vidne dertil
— Udstaae Foragt, som er verre end Ulykken — Fortv
dse hundrede Gange, for ei at torde dse eengang — Men
— det er for lange at tage det i Betenkning — Man kan
kyde Trods til sin Skiebne — Men Skam og Spott
Samvittigheds Nag! — (tager Glasset) Natur! du Knie
ver! — Skræk for et andet Liv! — Evigheds Afgrund! —
Ukke og uigienneintrængelige Mørkhed! — Ethvert Hjert
et, naar det forestiller sig dig, maae af Forstækkelse blive

liikold. Men jeg har Afskye for Livet — Min Skiebnes
 Beslutning beholder Overhaand. (Drinker) Det er fuld-
 fort! — Doden kryber om i alle mine Aarer. Det er
 den sidste Dag Solen bestræaler mig. O kunde Mennesket
 lukke sig allene selv inde i Graven! — Men dersom den
 forpiinte Siel seer de Efterlevendes Laarer, og dem, den
 havde tierest, nodlidende og ulykksalige, om jeg hører jeres
 Weeklage! — O min Kone! — O min Son! — Hel-
 vede! Helvede kan ikke have græsseligere Plager. O! ale
 for hildige Esteranke! — (Gaaer nogle Skrit og bliver sin
 Son vaer) Min Son! — en sod Son har betaget ham
 Altsaa skal jeg da aldrig mere høre din lislige Rast, som
 klingedede saa sordt i mit Øre — Lad mig i det mindste om-
 favne dig for sidste Gang. O ulykksalige Son af en end
 mere ulykksalig Fader! — (Sætter sig ved Siden af ham paa
 Stolen) Hvor inderlig bliver ikke min Siel bevæget ved at
 se ham! Det lader, som han i Sygne smiler til mig —
 Denne Mund — disse Lineamenter ere Moderens — Ar-
 me Barn! (reiser sig) du veed ikke, du kan ikke forud see,
 hvad din Skiebne vil blive. Skam og Skindsel af det jeg
 har været til, Skræk af min Døds Maade, det bliver din
 æmeste Arvepart. Elendighed vil undertrykke dig, og naar
 du skal gaae med nedslagne Mine, lever du allene for at for-
 bande Dagens Lys og din Fader — Er Livet da en saa
 kostbar Stat? — Mit Galenslab har bervet dig alt, som
 skulle give dig det kert — Den, som skilte dig derved,
 befriede dig fra en tung Byrde — Hvorsor quale man ikke
 din Fader i Buggen? — Gisten begynder allerede — jeg
 merker jeg er forrumlet: En tyk og sort Damp bedækker
 mine Mine og oppakker en barbarisk Forbittrelse i mit Vrist
 — Hvad siger jeg? Forbittrelse. — Nei — Ombed g
 Medynk — For den, som stedse skal forsømte i sin Ulykke
 og

og see sig undertrykt, er Døden kun et Minut, men Livet
en lang Pinebeink. Min Son! — det bliver altsaa din
Skebne — Lad mig borgve ham Livet — Dette Dicblif
er meget beleiligt — Lad ham uden Smerte giøre en Over-
gang fra Sovnen til Døden! — Denne Dolk — dræbe
min Son! — Denne Ussindighed er jo gruelig. Natur!
Ah! din Rost striger forsædlig i mit Hjerte — Der er
han vaagen.

Tomi.

Papa! jeres Dine! — O! jeg tor ikke see jer! —

Beverlei.

Hans Rost, jeg veed ikke hvorledes, har noget ret
behageligt med sig.

Tomi.

(paa Kneet)

Allerkiereste Papa! Forlad mig.

Beverlei.

Jeg kan ikke holde det ud — Han har vundet —
(kaster Dolken) Wyksalige Barn! — Min Son! — Staae
op! — Lad mine Tærer væde dit Ansigt —
Cherpaa kommer Mad. Beverlei og Henriette ind)

6. Scene.

Tomi. Beverlei. Mad. Beverlei. Henriette.

Tomi.

(løber hen til sin Morder)
Mama! Ræd Tomi!

Mad. Beverlei.

Himmel! hvor bliver jeg forstrekket! Det kiere
Barn! — denne Dolk! — Grusomme! — Hvortil skul-
de den bruges?

Beverlei.

Erklær mig for det største Udry! — Af Medynd over
min Son vilde jeg have berøvet ham Livet —

Hentiette.

Netsærdige Himmel!

Mad. Beverlei.

Af Medynd! — Jeres Son! — Hvilkens Nædsel! —
Barbar! — Da det tot I beklaende for hans Moder? —
O min Son! — min kære Son! —

Beverlei.

Dersom intet behøves, for at stille jer tilfreds, uden
min Død —

Mad. Beverlei.

Af denne fortvivlede Tale og denne barbariske Øber-
lighed, kære og grusomme Mand! seer jeg hvorvidt den
sorte Galde og den største Fortvivlelse har forledet jer. —
Men viid, at Leuson gør sig al optenklig Uimage for at
sette jer paa frie Fod — Viid, at Stukeli, dette affædige
Udryr. —

Beverlei.

(affides)

Hvad er det, som aldeles forrykker mine Sandser? —

7. Scene.

De forrige. Leuson. Jarvis.

Leuson.

Beverlei! Jeres Arrest er ophævet — Stukeli lever
ikke mere. James har dræbt ham; der kom dem en Tvis-
tighed imellem, Deelingen angaaende.

Beverlei.

Henriette.

Er den Trolose ikke mere til?

Leuson.

Nei, James er hestet. Jeres Capitalet ere i Sikkerhed. Haf Mod igien, kiere Ven! I skal faae alting tilbage!

Beverlei.

Ah jeg Ulyksalige! jeg er gaaet alt for hastig tilverk

Mad. Beverlei.

Hvorledes? Hvad nye Fortred? —

Leuson.

Han er jo ukiendelig.

Beverlei.

En gruelig Smerte —

Leuson.

Han maae siror kommes til Hielp.

Mad. Beverlei.

Lob, Jarvis! (han gaaer) O Himmel! jeg anraabes din Bistand.

Beverlei.

Smerten lindres — jeg soler nogen Lise — Ah! min Kone! —

Mad. Beverlei.

Nu vel! hvor er det sat, min elstekligste Ven! — min Mand! —

Beverlei.

Sog intet Middel for mit Onde, jeg staer ikke til at redde.

Mad. Beverlei.

Hvad figer I? — Jo, der er Redning — det er.

Beverlei.

Verdigste og kiereste Kone! I har ingen Mand mere, eg min Son ingen Fader.

Leuson.

O ulyksalige Ven! hvad har I gjort? —

Henriette.

Ah! min Broder! har I funnet? —

Mad. Beverlei.

Nej, jeg kan aldrig forestille mig, at han har gjort noget grueligt Anfauld paa sig selv —

Beverlei.

Mit Hierte fordømmer det — Unaturslige Fader! —
Strafverdige Borger! — Barbariske Eggemand! — med
et Ord: i et ulyksaligt Dieblik har jeg overtraad Guds og
Menneskenes Love.

Mad. Beverlei.

Jeg dør! — (Leuson holder paa hende)

Beverlei.

Nu nærmer det Dieblik sig, at jeg skal fremstilles for
dens Domstol, som gav mig Liv og Ande. Altid forkynd
der mig, at jeg er ikke langt fra denne bedrøvede Stund —
Den Nolighed, jeg besinder mig i — den store Afmagt —
det Mørke, der fordunkler mine Dine! — Min Kone! Ah,
sig mig! Siig, at I tilgiver mig det!

Mad. Beverlei.

(med bitter Graad)

Ah! O at Himsen vilde tilgive jer det ligeledes! *)

Beverlei.

Sag at boie den til Medslidenhed imod en Mand,
som nu opgiver sin Aand. Warmhertigheds Gud, jeg
Engeler stielvende for dine Hodder, dit Creatur anraaber
din Misundhed! — Din Retfærdighed tilgiver et anger-
fuldt Hierte. Opliv mig Strafverdige med et Glint af

§ 2

Haab.

*) NB. Ved Representationen er Scenen saaledes forkortet.

Haab. Du seer min inderlige Fortrydelse. Kan den ikke, store Gud, formilbe din Brede, da lad den i det mindste ikke falde paa min Kone og Son! —

Beverlei til Lenon.

Hav Omsorg for hende og min Søster. Værdigst Ven! — hvis Hiertelav jeg ikke havde lært at kende til fulde. — Min Son! lad ham komme hen til mig! —
(Barnet kaster sig for Faderens Fodder, - Moderen paa den anden Side)

Beverlei.

(Først at have betragtet altting noie)

Mine Dine smelter hen i Taare — O Dad, hvor er din Skræk solelig i dette Diblik! —

Beverlei.

Den seer min Graad og Fortrydelse — Min Son! — Du mister mig — du beholder en Moder tilbage — hvil hende stedse al Kierlighed og Verbsdighed. Og skulde du nogen Tid forfalde til den rasende Spillelyst — Erindre dig da en Fader — Kone! giv mig din Haand — Farvel! — jeg doer —

(Mad. Beverlei besvimer, og Dekket falder)

Ende.

Den

Den
ryggesløse
eller
forlorne Søn.

Comoedie i fem Acter.

Oversat af Fransken efter Msr. Voltaires
L'Enfant Prodigue.

Personerne:

Leonard

Leander, Leonards ældste Son.

Giekkensstolt, Raadsherre, Leonards yngste Son.

Hieronymus.

Leonore, Hieronymi Datter.

Baronesse Rynkenborg.

Pernille, Leonores Pige.

Henric, Leanders Tiener.

Politiebetjentere.

(Scenen er i Hamborg).

Første Act.

I. Scene.

Hieronymus. Leonard.

Hieronymus.

Søn, min gode gamle Ven og Naboe! Herefter maae
hverken du, eller nogen af dit Huns, see saa suurt
ud, som I pleie. Nu skal du glemme al din Modgang;
ligesaa vil jeg giøre. Ja, min Troe, vil jeg holde mig
lystig herefter! Du skal kun see, naar nu min Datter faaer
min Son, og kommer i dit Svogetskab. Hun er Pige for
at sætte Liv i jer alle sammen. Men det er sandt, din Hr.
Son, Monsieur Giekkensolt; mig synes, han fører sig
kun op, som en passelig Karl.

Leonard.

Hvordan?

Hieronymus.

Han er saa storagtig af sit Magistratskab, at han stin-
ker, og jeg troer, han maae have læst Loven igjennem, for
at frie ester alle de Formaliteter, der staar i den. Hvad
vil den Grønskaaldning, den Skolepog, bilde sig ind, at
han vil læse for os gamle Mænd? Han var værd at brixes.
Af to Onde maatte han heller være Gallfranz end Storelasse.
Nei! han er mig alt for fiantet.

Leonard.

Enhver har sine Feil. I er ikke heller alt for høflig, sommetider.

Hieronymus.

Det er en anden Sag. Det er saa min Maade. Jeg gider gjerne sagt Sandhed, men jeg gider ogsaa hørt den igien. Just dersor har jeg min Lyk af, at hegle min Svigersøn igiennem for det Pedanterie, der er hos ham, og tage ham i Skole, naar han bærer sig saa haesagtig ab. Det er sandt, Svoger! den Gang jer ældste Son løb hørt, den Galliesugl! der spillede og var saa vild og lidenlig, saa giorde I, som en klog Mand, at I gav alle Eders Midler til denne Mar, I har tilbage. Det er vel nok overlagt, at I har sat alt jeres Haab til ham, og kibst ham til at blive Raadsherre; men han blev det, min Træ, aldrig saa snart, førend han tillige blev til en storagtig Fantast. Hans Velvished taler ikke et Ord, eller gaaer et Trin, uden efter Tacten. Tænk mig, han siger, at han har meer Forstand end jeg. Og nu veed al Verden, at jeg i det mindste har meer Forstand end du. Ja, han siger — —

Leonard.

Det er dog forunderligt med ham, Hr. Hieronymus! Saadan er det hver evige Gang, vi sees. Mener han, at jeg altid tan taale — —

Hieronymus.

O! Snak! Det skal du intet kære dig om. Det giv ver intet til Sagen. Seer du vel! Alle disse Feil ere fun, som et Smørrebrød, hvor der for Resten ere mange Penge samlede. Din Son er gierrig, og hvem der er gierrig, han er klog. Ja vist er Gierrighed en meget god Læst, en umit-

umistelig Last i en Huusholdning. Nu! Kom an! i dyne Dag skal han blive min Sviger, og min Leonore høre ham til. Nu staaer der kun een Post tilbage, Svoget; Det er, at du giver ham en reen Afstaadje paa alle dine Midler, reede Penge, Jordbegods, Øssore; Kort at sige, alt hvad du eier og har, eller kan saae i dine Dage, og det i behørig Stil, saa det kan blive tinglyst; Behøver du selv noget at giøre dig tilgode med paa din Alderdom, det kan han give digaarlig; men du maae intet stikke under Stol; Din Son maae blive vel udsyret; han skal have baade mine og dine Grunker, at han kan blive saa riig, som han kunde mynte Penge. Ellers seer min Datter sig strax om en anden.

Leonard.

Ja! ja! han skal saae der. Hvad jeg har lovet, det skal jeg holde; Jeg vil dog selv staae mig fra Verden, og ende mit urolige Liv i Sorg; men jeg ønskede dog, at denne Son, som bliver saa vel forsynet, ikke var saa slugen paa mine Midler; jeg har seet paa den ene, at han var en uestertænsom Ødeland, og nu maae jeg see, at den anden er saa narig, saa han intet soger, uden sin egen Fordeel.

Hieronymus.

Saa meget desto bedre!

Leonard.

Ah! min liere Ven! jeg er fød til at være den ulykkeligste Fader paa Jorden.

Hieronymus.

Kommer I ikke nu igien med jeres Jeremiæbegrædelse og abgesmagte Heblerier? I vil kanske, at jeres ældste Son, den forstyrride Knegt, skal komme ihlant os, just

Den ryggesløse

i Bryllupsdagene, for at spilde vor Lykkelighed, og forberede god Leeg?

Leonard.

Nei!

Hieronymus.

I vil kanskøe, at han uden videre Complimenter skal komme at skielde os ud, sætte Sild paa Huset, og brænde os inde?

Leonard.

Nei!

Hieronymus.

At han skal give jer et Livfuld Hug, og tage mig min Leonore bort for min Næse; Han vilde intet have hende, da han var forloved med hende. Du vil I kanskøe, at han skal faae Lyft til hende paa nye, nu han intet kan faae hende?

Leonard.

Nei! Gud bevare det fromme Barn fra saadan en stem Krabat.

Hieronymus.

Wil I da have, at han skal komme tilbage, for at klæde jer nogen af, og faae sin Arvepart igien?

Leonard.

Nei, saamen! hans Broder skal have det til sammen.

Hieronymus.

Sa! Det forstaaer sig selv. Ellers kan han sejde en hvid vind efter Leonore.

Leonard.

Han skal faae Leonore, og alt hvad jeg eier og har. Hans ældre Broder fortiener intet andet paa sin Lod, end mit

min Vrede; han gjorde sin Fader sun Skam, og var et unaturligt Barn.

Hieronymus.

Deri har I Ret. Men I saae ogsaa for længe igienem Hingre med ham. Den anden bærer sig dog noget viiselig ad; men denne, han var reent røvsplitter gal. Bevar os Gud! hvad var det ikke for en gudsforgaaen Krop? Kan du huske, Svoger! Ha, ha, ha! — — at han bestial dig, og den Streg var endda ikke at regne imod de andre; men imidlertid gif dit Solv og Døeskab, Linneh og Klæder, Heste og Vogn floiten, og det satte han altsammen paa hende — — Tomfrue Filke, som løb fra ham om Morgenens efter. Jeg tilstaaer, jeg sik en god Latter derover.

Leonard.

Ah! hvad Forstielse finder I da i, at føre mig paa det, som foraarsager mig Hiertesorg?

Hieronymus.

Og at han satte en Bankoseddel paa 100 Rigsdaaler paa et eneste Kort? Ha, ha, ha!

Leonard.

Hold dog op.

Hieronymus.

Kan du da huske den dumdristige Karl, da han skulde vies til min lille Leonore, da havde han forstukket sig, og hvor de da fandt ham? — — og i hvad for Postyr? — — Hille Skamsfærd! hvilken ryggeslos Kompan!

Leonard.

Dr. Hieronymus! Vær saa god og forståan mig for disse lumpne Historier. Jeg erindrer mig alt for vel min Sons

Søns flætte Opsørsel desuden. Jeg har jo maattet forlade mit Hædreneland, just for at slæae mia Sorg over det samme af mine Tauer. I er kommet her for Eders Handels Skyld, og viser jer at være min Ven, som I pleier. Det takker jeg jer for; men har I ikke Synd af at sige mig saa mange Sandheder i Utide, naar Tinget intet staaer til at andre; Mener I ikke, det kan syde mig for Hovedet?

Hieronymus.

Mu da! jeg skal gierne tie. Ja nok; Det skal skee. Om Forladelse! Men hvorfor Pokker vilde I ogsaa sætte jer Son til Krigen, da I vidste, han var saa vildhovedet?

Leonard.

Endnu mere?

Hieronymus.

Om Forladelse! Men I burde dog — —

Leonard.

Ja vist burde jeg. Jeg bør at glemme altting for min yngste Sons og hans Giftermåals Skyld; men mener I, at den Karl, som er saa klog i Eders Tanker, har tort Eders Datters Hjerte?

Hieronymus.

Spørsmål! Min Datter er ærekier. Mine Besælinger ere hende en Lov; Saasnart jeg siger: Hør, min Datter! den eller den skal du elsker, det maae du vide! saa elsker hun ham strax uden videre Raisonnering. Hun er saa smidig, at jeg kan vinde hende om en finger; jeg har dannet hende, fra hendes Barndom af, efter mit Sind, som et Stykke Vor.

Leonard.

Jeg skulde hartad tvivle om, at hun lærte at elste efter Eders Kormaninger, og, uden alle Zulemerker faae seil, er hun nok ikke eenig med Eders Anstalter. Jeg udvirkede det i hendes blotte Ungdom, at min ældste Son sik hendes første Kierlighed. Jeg veed, hvad slige Indpræntninger vive; naar et Hiertre først er omt, saa svier det længere, end i otte Dage.

Hieronymus.

Slidder! Sladder!

Leonard.

I maae sige, hvad I vil, saa forstod den Sprabebasse mesterglig at giøre sig elsket.

Hieronymus.

O! intet; det var kun en Dogenicht. Det skal du intet frygte for, din stakkels Tosse! for fra den Tid han tog saa galt assted, har jeg forbudet min Datter at elsse ham længere. Sov kun relig for den Post. Maar jeg siger Nei, saa vil jeg see paa den, der tor sige Ja. See nu kun til. Der kommer Leonore. Nu skal du faae at høre.

2. Scene.

Leonard. Hieronymus. Leonore. Pernille.

Hieronymus.

Kom hid, kom nærmere, Leonore! I Dag vil det gielde med dig. Maar jeg nu giver dig en Mand, er det dig da ikke lige meget, enten han er gammel eller ung, grim eller sunuk, suur eller mild, fattig eller riug? Har du da ikke ligefuld til at elsse ham og behage ham.

Leys

Leonore.

Nei, min herte Fader!

Hieronymus.

Hvad siger du, din Laptaße?

Leonard.

Ha, ha, Karlille! jeg synes det gaaer noget skiev med jeres Besalinger. Den store Myndighed slap vist op og blev til intet.

Hieronymus.

Hvordan? Efterat jeg nu har sagt dig alt det, finder du endda ikke, at din tilkommende Mand kunde føre dit Herte lidt i det mindste?

Leonore.

Nei, herte Fader!

Hieronymus.

Veed du ikke det er din Skyldighed, at overgive ham dit ganske Herte?

Leonore.

Jeg siger Nei, herte Fader! jeg veed, hvad man er forbunden til i Egteskab, naar man har Dyden for Nine; jeg veed, at man skal være både yndig og fornuftig, for at fortjene en Mand's Kierlighed; Har Sklebnen neget os Skionhed, saa skal vi erstatte det, saavidt muligst, ved Kromhed; Uden Huset skal man være sindig, stadig og skikkelig; Inden Ørerne from, behagelig og altid sig selv lig; Men Kierlighed, det er en ganske anden Sag. Vor Hertes Tilhöielighed lader sig ikke commandere. Gør kun ingen Anstalter i det Hald; for Elskov er Trældoms affagde Fiende. Al Resten er min Mand's Rettighed, men vil han

han have mit Hierte, saa skal han først fortiene det. Det er det eeneste, som ikke saa let lader sig tvinge. Hiertet, naar det skal else, saa retter det sig hverken efter en Faders Besalinger, eller efter Hermaninger, eller efter Notarial-Torrenninger.

Leonard.

Det er efter mine Tanker fornuftig domt; jeg kan ikke andet end bifalde saa retsfindig en Mening. Ja vist bør min Son stræbe at giøre sig værdig til saa godt og ædelt et Hierte.

Hieronymus.

Skal han saa? Gid I kun vilde holde jer Mund, I Gabroder! I Drømmer! I graaherdede Dienstfolk! I var god til at kiele for Dørn og fordærve dem; Havde I ikke været, saa havde min Datter aldrig ladet sig merke med saadanne Unoder i min Nerværelse. Hun er alt for vel optrugtet dertil. (til Leonore) Hør, Du! Nu staffer jeg dig en Mand. Noget narrisk er han, og meget bider han sig ind; men det er min Sag at tugte min Svigersøn, og din Sag at tage ham, som han er; Kan I siden elste hverandre, det seer I til; men du, du skal adlyde alt, hvad jeg besaler. Kom nu, Svoget! Lad os gaae hen til vor tykke Notarius; han kan være en heel Time om det, han kunde sige med fire Ord, men vi vil skynde paa ham. Han skal intet faae Lov til at smore for meget sammen. Kom! Skal vi brav drille ham? Maat jeg kun staaer mine Dine paa hans brede Flab, saa synes mig, jeg har Lyst der til; og naar det er gjort, saa kommer jeg igien, for at skiede jer Hudens fuld tilsammen, baade din Son og din Datter, og dig selv med.

Leonard.

Meget vel betenk. (Hieronymus og Leonard gaae bort)

3. Gle-

3. Scene.

Leonore. Pernille.

Pernille.

Herre Gud! Hvad er den Mand dog underlig, naar
det stikker ham! han har Indfald, saa man maae haade los
og blive bange ved dem.

Leonore.

Ia! Men det er dog min Fader, og Gemittet er intet
ont med alt det; hvor kærlig han seer ud, hvor megle
han buldrer, saa har han deg et faderligt Hjertelaug til
mig. Sommetider, naar han larmer allermeest, og
midt i sit Skindenderie, saa giot han dog, hvad jeg vil have.
Det er sandt, han har storste Uret, naar han laster midt
tilkommende Mand, og viser mig hrad Farligheder, der
vil folge paa vor Foreening. Men, Herre Gud! kan jeg
synes andet, end at han har storste Uret, naar han stat-
derpaa besaler mig at else ham?

Pernille.

Hvordan skulde man ogsaa komme til at else en Herr
Giekkenskolt? Jeg vilde heller gisres med en fuld Drage-
ner, som bander og slaer sin Kone, men holder af hende,
end med saadan en naragtig Embedsmand, der er forliefet
i sig selv, der taler til sin Kone i Procurator-Stiil, med
saadan en magistralistisk Mine, som om han skulde assige en
Dom, der speiler sig i sig selv, som Paafuglen, gaaer og
kroer sig, som en Popegoje, med sin lange Klud og sin lobe-
kede Paruk, og er endnu mere gierrig end selvklog, saa at
naar han skal frie, snakker han om sine Rentepenge, og tal-
ler kun om Brudestatten.

Pernille

Leonore.

Ah! du har skildret ham saa levende af, som han gaaer her i Verden: men hvad skal jeg giøre? Jeg er dersot, jeg maae deran. Min Fader vil, at jeg skal giftes. Jeg er nu paa de Aar, og jeg kan blive et stikkeltigt Partie; saa at jeg ret er domt til Slaverie. Vor Skiebne staarer ikke i vores egne Hænder. Denne Giekkensolt, hvor megen Vænnelse jeg end har for ham, er den eeneste her, som kan blive min Mand; han er en Son af min Faders gode Ven, saa at det Partie er blevet nødvendigt. Og hvem af os er der vel til i Verden, som har Lov til at elsker, og give sig bort til hvem hun vil? Jeg faaer at give mig tabt; Den Modbydelighed, jeg har til min Mand, kan Tiden og Zaalmodighed overvinde, og naar jeg bliver vant til mit Aag, kan jeg se igennem Tingre med hans Heil, ligesom jeg gør med mine egne.

Pernille.

Det var vel taelt, min smukke og artige Tomfrue! Men hun er lidt polisk og forstiller sig lille Korn, det skal man ikke regne. Torde jeg kun — — Men det er sandt, hun har forbudet mig nogen Tid at tale om den ældre Broder.

Leonore.

Om hvem?

Pernille.

Om Leander, som, uagtet alle hans Heil, var den forste, der besad hendes Kierlighed, og som elskede hende.

Leonore.

Han elskede mig aldrig. Lad os intet tale meer om ham. Jeg hader ham, og gider ikke hørt hans Navn nævne.

Den forlorne Søn.

G

Pers-

Den ryggesløse

Pernille.

(vil gaae bort)

Nei! lad os intet tale meer om ham.

Leonore.

(holder hende tilbage)

Det er sandt, hans Ungdom forlede mig for en ~~tid~~
 til at elste ham. Men var et dydigt Hjerte vel tient med
 ham?

Pernille.

Det var, min Troe, en meget farlig Karl,
 gal, som han var.

Leonore.

Det ulværlige Menneste, han var ung, han var op-
 ringet med dem, som fordærvede og forsørte ham til Lider-
 lighed. Han sogte alleslags Kornoisler, en efter en, anden
 men Kierlighed vidste han intet af.

Pernille.

Det lod dog, som hun troede, at han var forlæbt
 hende, og gjorde sig en Ere af at elste hende.

Leonore.

Havde han elsket mig, saa havde jeg ført ham paa ~~et~~
 Bei igien. En reen og oprigtig Kierlighed, som er alve-
 lig, er ganske vist en stor Tymme paa Laster. Hvo der
 ved at holde sig inden de Grænder, bliver strax stikkelig,
 om han ikke er det tilforn; men Leander foragtede sin Kier-
 reste; han forlod Kierlighed for Lovsættigheds Skyld. Hans
 falske Venner, de sultne Skielmer, da de først havde fanet
 ham i Snaren, aad de hans Moderne-Arv, og bestial hans
 bedrøvede Fader paa hans Kappe. Det værste var, at disse
 stemme Løkkesugle fik ham til sidst saa godt som revet ud af
 hans

hane Faders Arme: Siden saae mine Dine ham aldrig,
men de græd desmere over, at han, som var ellers saa be-
hagelig, skulde være saa lastværdig, og nu har jeg ingen
Part i ham mere.

Pernille.

Jamen! Saa træder da hans Broder i Dag i hans
Sted. Han skal da have Leonore? Det er sandelig dog
Skade; for den anden havde ret et fint Ansigt, deilige
lyse Haar, velskabte Been, dansede og sang saa godt, var
det saa elstværdig.

Leonore.

Nej! hvad er det du siger?

Pernille.

Ja, det var let at merke, at der var en Slags
Grund af Ærlighed midt i hans Hjerte, midt iblant hans
Forvildelser og store Daarligheder.

Leonore.

Ja, jeg tilstaaer, han var saa til noget Got.

Pernille.

Tenk ikke jeg vil rose ham: men mig synes han var
ingen Hyller, ingen Bagtalier, ingen Logner.

Leonore.

Nej! Men — —

Pernille.

Rad os lobe! Der kommer hans Hr. Broder.

Leonore.

Vi saae at bie. Det er et fornødent Onde.

4. Scene.

Raadsherre Giekkensolt. Leonore. Pernille.

Giekkensolt.

Jo, der var endelig intet at sige tilforn paa det Par-
tie, hun gier med mig: men det kan jeg begribe, at det nu
maae staac hende ti Gang bedre an, siden denne Gave og
Bebrevelse er kommen dertil. Det er Sielen i en ~~hundre~~
holdning, at forøge sine Midler. Nu skulde jeg troe hun
faaer overslodig nok af Velstand, Ere og Verdighed med
mig; hun faaet Rang med de Hornemiste, baade her i Øyen
og i den hele Egn rundt omkring. Det bor ret kildre hem-
de, naar hun faaer den Hornsielst at høre Folk hvilke til
hverandre: See! der kommer Frue Giekkensolt. ~~Sam~~
delig! naar jeg fuldkommen betrægter min Rang, mine
Midler, alle mit Embeds Prærogativer og Kordeler, den he-
hagelige Hod jeg er paa i Verden, den første Hodsetsret, som
jeg er indsat og substitueret til, saa ønsker jeg hende til
Lykke dermed, Domfrue!

Pernille.

Og jeg beklager hende. Er det ikke en Skam og en
Spot, at han ikke kan tale et Ord, uden at der skal komme
noget imellem om hans Rang og Midler, og andre skionne
Egenskaber. Det er latterligt i yderste Grad, at være Jend
Gnier og Jean de France paa eengang, at være opblæst af
Hovmod, og intændt af Gierrighed, at faste ligesaa ven-
lige Dine til en Piges Penge, som til hendes Person; fort-
sagt: at være en gierrig Stratenjunker i en Raadmands
Riole; en ung Fantast, det gaaer endda an, men en ung
Pengepuger er, min Troe, et urimeligt Dyr i mine
Dine.

Giekkensolt

Gielkenstolt.

Barn, som min Fader gister mig med i Dag, dersor er I
saa god og bekymrer eder lidt mindre om os, det kommer
jer til at holde eders Mund. (til Leonore) Og hun, Jom-
frue, som om et Par Timers Tid skal være min Huusfrue,
hun er af den Godhed inden Aften at jage mig denne ublue
Bast paa Doren, som under Navn af Kammerpige giver
sin uforkammende Mund Toilen; jeg er ikke Raadsherre
for Nummerniets, og vi kan indsporre saadanne Folk, ind-
til de vise Bedring.

Pernille.

Hillemen, Jomfrue! forsvar mig; tael dog, tael
krig til ham, jeg skal staae hende bie; lad ham intet sper-
re mig ind, han kunde snart sperre Jomfruen ind bag
eser.

Leonore.

Dette staaer mig allerede meget slet an.

Pernille.

Tag dog Bladet fra Munden; hvil staer hun eg
numler ved sig selv?

Leonore.

Ah! hvad kan jeg sige ham?

Pernille.

Leonore.

Nei! Alting med Høfslighed, det er bedre.

Pernille.

Troe mig! Ingen Høfslighed, Skieldsbord er det
hkerste.

5. Scene.

Hieronymus. Giekkensolt. Leonore. Pernille.
Hieronymus.

Det gik os, saamen, ret artigt! Det glemmer jeg ikke, for jeg faaer sovet.

Giekkensolt,
Hvilket? min Herre!

Hieronymus.

Du skal du høre. Da jeg vilde gaae hen til gammel Fader med det stempledte Papir til Aftaaelsen, modoc tog ham hist neden for Døkken, at han stod og snakkede med en reisende Person, som var staet ud af en Earet.

Leonore,
En ung Person?

Hieronymus.

O! Nei, vist ikke; En gaminel tandlos Krybning, som gif ved Krykke. Først kom de med deres graae Chic imod hverandre, saa sukkede de, saa stonnede de, og ved hvert Suk kunde man see, hvordan deres puklede Drage gif op og ned, ligesom en Bippe. Saa tog de til at hulde græde. Sungsiede vare de før, og mere bleve de da; man maatte faae ont for sit Hiertesorg. Leonard
ud, som han skulde æde Folk, og lukkede sig strax derpaa inde i sit Kammer; han siger, at han har faaet saadan en stor Hiertesorg, at han endelig maae græde et Vers forbi, forend han skriver under, og han vil ikke tale med noget Menneske.

Giekkenskolt.

O! jeg skal nok stille ham tilfreds. Jeg vide alle, hvordan jeg har ham under min Vidst; og Tingen ligger os temmelig Magt paa. Jeg liender ham, saasnart han seer mig med Contracten i Haanden, saa skriver han strax under. Tiden er kostbar, og min Forstesodsel. Det er intet at skremte med.

Leonore.

Nei, min Herre, det haster intet.

Hieronymus.

Jo vist haster det, og det er ogsaa din Skyld alt dette.

Leonore.

Hvordan! Hvor kan det være min Skyld?

Hieronymus.

Jo vist! Al den Fortred, der seer i et Huus er Dottrene altid Skyld udi.

Leonore.

Men hvad har jeg da gjort? Hvorfor er han saa vred?

Hieronymus.

Det har jeg gjort allesammen, at jeg har Uret. Jeg maas hen at see engang til vores gamle Confusionsmagere, og føre deres tykke Hoveder paa rette Veie. Og det skal ikke vare lange, inden jeg skal gifte jer sammen, Trods for deres Næse; ja Trods for jer selv, om det skal gielde.

Ende paa første Act.

Aanden Act.

I. Scene.

Econore. Pernille.

Pernille.

Sa! ja! Hjemfrue! jeg kan dog see, det gyser i hende, alt som der bliver giort mere Anstalter og Allarm, og Dvælluppet kommer nærmere.

Leonore.

O! Pernille! Der staer mig et tungt Arbeide for, og jo mere jeg studerer paa mit Hjerte, jo mere bange bliver jeg. Det er ingen Middelwei i mine Tanker. Enten af Ægteskab vor største Lykke, eller vor største Ulykke. Det er en stor Lykke, naar Folk stemme overens i Sind og Hjertelav, saa at den ene vil intet, uden hvad den anden vil; Saadan en Foreening er, ligesom Naturen selv kunde have skiftet den. Den saaer sin Fuldkommenhed af den reene pure Kierlighed, som er grundet paa Enge og Ære. Tænk engang! hvad Hornielse det er, naar man først holder ret af et Menneske, at man tor elffe ham aabenbare for alle, at man bærer hans Navn, at eens Huus, eens Folk, eens Liberie, den mindste Ting, der er til, husser os paa det Kiereste, vi have i Verden. At vore Horn, som ere Frugten af vor Kierlighed, forbinde os endnu mere, som det dyrebareste Vand og Kiendeteign derpaa. Er der ellers saadant et Ægteskab til, saa maae det være et Himmerig paa Jorden. Men derimod at gaae hen at følge

folge sin Krihed, sit Zomfrue-Mavn, sine Midler, ved en
Ægte-Pagt, at underkaste sig et strengt Herredømme,
lade sig tractere som en Tjenestepige, ligge i Klammerie
med hverandre hver Time paa Dagen, eller og, naar
Manden kommer ind af den ene Dør, at Koenen da skal
gaae ud af den anden; at gaae til Bords uden Appetit,
og til Sengs uden Elskov, det et jo bedrøveligt. Man
skal stride hvert Dieblik imod Kristolser, og gaae som
med Livet i Hænderne, af Frygt for at falde i dem, og
enten være bereed paa at trekke sin Mand ved Mæsen, eller
tørres hen af Længsel og Sorg, og giøre hvad man bor af
Tvang og med Fortredelighed. Seer du vel, Pernille,
saadant et Ægteskab maae jo være et Helvede paa
Jorden.

Pernille.

Hvad har dog ikke Fanden at bestille med at sætte
Hoved paa disse Zomfruer? See! hvilke Tanker der kan
ligge i dette uskuldige Noet! Der er mangen Elog erfaren
Enke i Hamborg, som ganste fornuftig har fundet sig i at
bære Sorg for tre Mend ester hverandre, og dog skulde
have ondt ved at sige mere om denne Post. Men Aarsagen
til hendes Afskye for dette smukke Gistermal behøver nogen
nørmere Oplysning; Ægteskab staaer hende intet an, naar
det er med Raadsherren; men om det var med hans Bro-
der, stod det da hende an? Vær saa god og los mig den
Knude. Er den ældste Broder den yngste i Veien? Hader
eller elsker hun ham? Stig reent ud.

Leonore.

Det veed jeg intet. Hverken tor jeg eller kan jeg nede
finde Aarsagen til min Afskye; mit Hjerte er alt for uroet
ligt til, at jeg kan syge ester saa bitter en Sandhed. Vil

Den ryggesløse

man sveile sig i Vandet, saa maae man i det mindste bie til Vinden har lagt sig, og til det ikke mere er oprort af Solger.

Pernille.

Mei, Jomfrue! Den Lignelse passede sig nu flet intet godt paa dette Sted. Man kan nok læse sig frem, og se tydelig i sit Hjerte. Det har ingen Fare; og naar Sint det er i stor Bevegelse, saa maae en Pige, der har lidt Kornuft, sagte vide, hvorfra den Storm kommer, som gjor Vandet oprort. Man veed — —

Leonore.

Tie stille! jeg vil ingen Ting vide. Jeg vil hverken høre eller see. Er det Spørsmaal, om jeg endnu elsker det ulykkelige Menneske? Jeg skal og bør jo have ham. Hava de jeg nu Haab om at faae en mere elskerlig Mand, saa blev jo min Langsel forgives, og min Afsky større for den som jeg skal have. Lad den Horrader, Leander, blive fra mig; Kan han leve vel og fornæret alligevel, saa lad ham. Men i det mindste skal han aldrig blive arveløs, om jeg maae raade. Saar haardt et Hjerte kan jeg aldrig faae, at jeg skalde gaae en Egtepagt ind, og blive hans Broderkone for at sætte ham i yderste Armod; Det er min reene Mees ning, og alt, hvad jeg kan udlade mig med. Vil man gaae mit Hjerte nærmere, saa brister det.

2. Scene.

Leonore. Pernille. En Tiener.

Tieneren.

Der er Baronesse Rynkenborg uden for, Jomfrue!

Leonore.

Hvad vil den Besøgelse sige?

Tieneren.

Hun er kommet lige fra Leipzig her hid, for at on-
se Jomfruen til Lykke.

Leonore.

Af! Hvortil?

Pernille.

Spørsmål! Jomfrue! Til hendes Gistermaal.

Leonore.

Det er just det, jeg længe har frygtet for. Er jeg nu
Stand til at høre Complimenter og Taabeligheder, hvor-
der er ikke et sundt Ord i. Man sidder som i et Halsjern
og sveder en halv Time over at sige slet intet. Det er liges-
som saadanne Besøgelser laae mig paa mine Skuldre.

3. Scene.

Baronesse Rynkenborg. Leonore. Pernille.

Pernille.

Der har vi hende.

Leonore.

Ja! alt for vist, desværre!

Pernille.

Hun skal være temmelig giftesyg, og noget trettekier,
men sladderkier uden al Ende.

Leonore.

Mu! lad os faae Stole; Fruen tager det ei ilde
op, om — —

Ryn-

Rynkenborg.

Oh! Vil min smukke Tomfrue ikke — —

Leonore.

Oh! Vil min smukke Frue ikke — —

Rynkenborg.

Oh! Man skulde dog — —

Leonore.

Ja! man skulde nok sætte sig, om det saa behager!

Rynkenborg.

(sætter sig)

I Sandhed stammer jeg mig ikke, Tomfrue, og jes vilde af mit ganske Hjerte — —

Leonore.

Hvad vilde Frsten?

Rynkenborg.

Jeg vilde giøre hende daggrim; tage Forgyldning gen af hende. Al! hun er saa smuk, saa jeg maae græde mine modige Taare.

Leonore.

Giv sig tilfreds, Frue!

Rynkenborg.

Oh! Nei! jeg kan ikke, mit hjerte Barn! jeg seer nok hun faaer alle de Mænd, hun peeger paa. Jeg havde een engang, i det mindste i Haabet, kun en eneste; det var lidt nok, skal jeg Sanden sige, det kunde ikke være mindre, og jeg havde endda haft Ulykke nok for at finde ham, og nu kommer hun og tager ham bort for min Mæse, og det

det just saa ubeileligt, paa en Tid, da jeg mindst kunde taale at miste en Kiereste. Ja! min Hierge! Den Tid kommer paa een, inden man venter det, at man har intet Raad til at miste nogen, for man har ingen tilbage, og saa er man saa eensom. Men det er, sandelig! intet smukt at rane altting bort fra den, som selv har lidt eller intet.

Leonore.

Hruen forladet mig, at det kommer mig underligt for baade med hendes Besøgelse og hendes Snak. Hvad Ulykken er der skeet hende? Hvad sorger hun over? Hvad har jeg taget fra hende?

Rynkenborg.

Mit hierge Barn! Der ere mange rynkede Slatter til, som tænker, at de allene kan være unge og behagelige, og blive giort af, saa længe de vil, og at det skulde lade sig giøre med en Klat Sminke og et Par falske Tænder; men jeg er klogere til min Ulykke. At! jeg seer alt for vel, at altting forgaaer, og det skierer mig i mit underste Hierge.

Leonore.

Ja, det er ret ilde. Saa gaaer det i Verden, men hvad kan jeg giøre dertil? Jeg kan ikke giøre hends ung igien.

Rynkenborg.

Hvem kan vide der, i det mindste har jeg Haabet? At give mig min Bedrager igien, det torde være det samme, som at giøre mig ung paa nye.

Leonore.

Men hvad er det for en Bedrager, hun taler om?

Myn:

Rynkenborg.

Det er et utaknemmeligt Dyr af en Raadsherre. Det er en Mand, min Herte, som jeg løber gal efter, saa jeg mister min Hende; og han er ganske vist ikke halv den Mage værd.

Leonore.

Nu dal!

Rynkenborg.

Mu da, min Herte! I mine unge Dage talede jeg aldrig til Raadsherrer; jeg lod haant baade om deres Vetsouer og om deres Stüll, men man bliver mindre vanstelig med Alderen.

Leonore.

Hvad saa mere?

Rynkenborg.

Hvad saa mere? Det maae hun vide, at hun har fort mig i Fortvivelse.

Leonore.

Hvordan? Hvor?

Rynkenborg.

Jeg boede i Leipzig; jeg var Enke og raabede mig selv. Giekkentolt laac det den Tid og skulderede Gur; han gjorde forliebte Dine til mig, og satte en naanstændig Kierlighed for min Person. Ja vist! jeg maae nok kalde det en naanstændig Kierlighed; det var en grov, en uartig Kierlighed, for den sigkede kan ill mine Penge. Jeg lod Strive hans gode Fader til, der var Folk, som lagde sig hertmellem, og Sagen gik temmelig vide, for der blev sit kalt til ham paa mine Begne. Han svarede, at han skulle se til, hvad der var ved at giøre. Saal hun seer deraf, at Sagen havde sin Rigtighed.

Geo

Leonore.

Ja, det var klart nok.

Rynkenborg.

Jeg paa min Side var ferdig at slae til, naar det
skulde voere. I den Tid sagde de, at Giekkentolts ældre
Broder blev forlovet med Zomfruen.

Leonore.

(sagte)

Ah! hvad kommer hun mig der til at huske paa?

Rynkenborg.

Det var en Mar, min Hjerte, som havde den
Ere at besalde hende.

Leonore.

Ah!

Rynkenborg.

Den Gang denne Mar tog saa galt aften, løb fra sin
Fader, slakkede omkring, blev forviist Landet, og kanske
døde, hvem ved det? (Hvortfor skifter hun Farve?) Saar
saer denne min Fiantemikkel, min Maadsherre, at vide, at
hendes Midler, efter rigtig Regning, ere større end mine;
og derover foragter han den Lykke, han kunde giøre med
mig, og de Zaarer, jeg følder over ham, bliver forlæbt i
hendes Medgift, og skal nu sove hos hende i Mat; Det
har hun den hele Historie. Men mener hun, det er til
ladt, saadan at bide og faste, løbe fra en Broder til den
anden, og tage en heel Familie paa sin Samvittighed? Jeg
for min Person gjør forbud, at intet Bryllup maae hol-
des. Jeg skal føre Proces, om jeg skulde sætte min Herres
gaard og min Pension til paa den. Og jeg skal mage, at
Eagen skal blive fort paa den Maade, at hverken hun,
hendes

hendes Fader, eller jeg og mine Børn skal leve den Dag,
der gaaer Dom i den.

Leonore.

Jeg er, sandelig, skamsfuld ved, at mit Giftermaal
gior hende ulykkelig. Af! jeg fortiener ikke hendes Vrede
i det Fald. Bliver jeg misundt, saa er det ikke fordi jeg
bliver lykkelig. Min kære Frue! Misund mig kun intet
min Stand eg min Lykke. Vi kan snart blive forligte. Jeg
vill intet føre Proces om en Mand.

Rynkenborg.

Hvad vil det sige? Vil hun intet føre Proces?

Leonore.

Nei! jeg overslader ham ganske til hende.

Rynkenborg.

Saa maae hans Person ikke staae hende an.

Leonore.

Jeg finder kun lidens Smag i Giftermaal, og nict
ingen i Processer.

4. Scene.

Baronesse Rynkenborg. Leonore. Hieronymus.

Hieronymus.

Ha! ha! min Datter! De vil giøre os Allarm her.
Din Svigersader er færdig at krybe i et Musehul; de har
talt til mig om Forbud. Ja! lad dem kun komme til
Hieronymus med Forbud; jeg skal, paa min Ere, vise de
Kieltringer Vinterveien.

Mpus

Rynkenborg.

Skal jeg tage iynod knubbede Ord oven i Risbet?
Hr. Hieronymus! Vær saa god og hør mig.

Hieronymus.

Hvad behager?

Rynkenborg.

Ier Svigersøn er en Skurk; der er hverken Tros
eller Love hos ham, han er intet en Skielm, som en anden
Skielm, men han er en Gnier og Liebhaber paa een-
gang; han snuser efter Enker, kun for deres Penges
Skyld.

Hieronymus.

Han har Net.

Rynkenborg.

Han har hundrede Gange i mit eget Huns lovet mig
en reen og bestandig Kierlighed til evig Tid.

Hieronymus.

Han var en Mår, om han holdt saadanne Lovter.

Rynkenborg.

Af! Af! han har forladt mig paa saa haard en
Maade.

Hieronymus.

Jeg havde med Glæde gjort det samme.

Rynkenborg.

Jeg skal tale til hans Fader derom, som jeg bør
vise de

Hieronymus.

Oj! Ja! cael han til, heller end mig.
Den forlorne Søn.

5

Ryn-

Rynkenborg.

Det er en Sag, som er uhort, og som det hele Kvindeløn maae strige over, for den Uret mig skeer.

Hieronymus.

De skal strige hosit, om de strige hviere end Baronesser
Rynkenborg.

I skal ogsaa vide lidt, I godt Folk, hvad I er
Baronesser skyldig.

Hieronymus.

Vi ere saadanne Baronesser skyldige, at vi skal set
dem ud.

Rynkenborg.

Jeg skal have en Mand, hvor jeg faaer ham fra
og jeg skal tage ham, eller hans gamle Fader, eller jer
alle tre vilde mænd.

Hieronymus.

Hvem! Mig?

Rynkenborg.

Gaa jer selv personlig.

Hieronymus.

Ha! ha! Det trodser jeg jer.

Rynkenborg.

Ja! Det skal vi snakkes ved om. Vi skal følge
Proces.

Hieronymus.

Nei, see mig til den Kierling, jeg troer hun er
besat.

Baronesse Rynkenborg gaaer ud, Gieckensdorff
kommer ind.

5. Scene.

Hieronymus. Giekkensolt. Leonore.

Hieronymus.

Ieg gad ogsaa nok vidst, hvorfor I tager imod saa
danne Besøgelse i mit Huus. Altid kommer I mig nogen
nye Alarm afgaet. Og I! Monsieur Olderman for alle
abgesmagte Pedanter! Nider Fanden jer, I dumme Dies-
vel! at I legger jer efter en Baronesse for at fixere hende.
I maae melde jer, at gisre jer til Springer. I har jo
et Ansigt, som et aspillet Lammehoved; I seer jo saa ist
ud, som I ikke kunde tælle til Hjem, eg deg vil I agere en
forslebt Person? Det stod jeres gale Broder an, men
jer — — Jer!

Giekkensolt.

Lad sig sige deri, Svigerfader! Ieg vil tiene
ham. Ieg har aldrig lovlige begiert Egteskab af hende,
ikke heller har jeg lovet noget, uden vaa visse Vilkaar, nem-
lig: Ieg havde mig forbeholden hos mig selv per reservatio-
nem mentalem, at min Net til at tage en rigere Kone,
skulde være i alle Maader usforkrænket. Nu, ved det min
Broder er blevet arveløs, og jeg er i Besiddelse af alle
Midlerne, saa har jeg endelig fundet begiere hans Datter.
Med keede Penge faaer man Kone til sin Son — — og
Mand til sin Datter.

Hieronymus.

Han har, min Troe, Net, det maae jeg tilstaae.

Leonore.

Da er det stor Uret, at have Net paa den Maade.

Den ryggesløse

Hieronymus.

Died reede Penge saer man alting. Ja vist; det er reent. Maar vi kun tage Sagen paa den Hod, saa kan vi jo gisre det klart, naar vi vil. Lad os da skynde ob. Tredfindstive tusinde blanke Dalere skal gisre Sagen af for alle Rynkenborgernes Næse. Men hvor bliver Leonard af? Han gisr mig Tiden saa lang, saa jeg kan ærgre mig. Kan vi ikke nok skrive under, førend han kommer?

Leonore.

Nel! herte Fader! jeg gisr ogsaa Forbud, og giv ver mig bort paa visse Vilkaar.

Hieronymus.

Hvad for Vilkaar? Hvilken usorskammet Snat? Du maae nok melde dig med dine Vilkaar. Hvad er det du siger?

Leonore.

Jeg siger det, jeg meener. Kan man finde nogen Lykkelighed i at leve vel, naat man derved tager et elendigt Menneskes Sukke og Taarer over sig? Og I, min Herr! har I midt i jer Velstand forglemmt, at I har en Broder?

Giekkensolt.

At jeg har en Broder? Jeg saae ham aldrig. Han havde giort sig usynlig, da jeg endnu var paa Universitetet og hængte i Justinianus. Jeg har hørt siden efter hans smukke Opsæsel. Væt kun intet bange; dersom han nogen Tid lader sig see mere, saa er der Lands Lov og Ret til, saa skal vi i al Stilhed sende ham til Ostindien.

Leonore.

Det er ret et broderligt og christeligt Forsæt. Og imidz

imidlertid confisquerer I hans Midler. Det er nu jeres Meening. Men jeg sigter her reent ud, at jeg har Afsky for det Arbeide.

Hieronymus.

Vhy! Mit Barn, du snakker for din Æske. Contracten er allerede stæven; Notarius har alt fort den Sag i Rigtighed.

Giellensolt.

Ia! Saaledes har vore Førelde giort det af paa begge Sider, og hvad de har giort, det hør staae, i Folge Loven. Læs kun Justinianus, det 6 Cap. 7 Paragrapho, Si quis filius. Saaledes lyde Ordene: Tager en Son ilde affæd, og ganger i sin Faders Gaard, og rover og plyndrer her, da vorde han arvelos, og hans nærmeste Frænder værge hans Midler. End lyder han ikke sin Fader, da agtes han som Slegfed-Son.

Leonore.

Jeg forstaaer mig hverken paa Lov eller Forordninger, ikke heller har jeg læst Justinianus; men jeg maae troe om alle jeres Jurister at de ere allesammen nogle usikkelige Folk, der hverken veed hvad Kierlighed eller Hornuft er, bersom de sige, at den ene Broder maae lade den anden doe i Armod og Elendighed. Naturen og Erligheden har ogsaa deres Love, som gielde mere end jeres Justinianus og jeres Jurister.

Hieronymus.

Saa! saa! Lad kun jeres Love, jeres Natur, og jeres Erlighed være, og gior som jeg vil have det. Hvad bekymrer du dig om hans Broder efter? Det er Penge om at giøre.

Leonore.

Det er Dyd om at giøre. Lad ham blive straffet, men lad ham i det mindste beholde nogle af sine Midler, som en Levning af hans Hørstefødsels-Næt. Jeg siger jer det, jeg giver aldrig min Haand og mit Hjerte bort paa den Maade, at han skal blive ulykkelig derved. Forandre derfor den Artikul i Contracten. Jeg har Afskye for den, og den gjør os alle Skam. Er det af Gierrighed at den er sat op paa den Maade, saa er det jo en Skamslit, som vi maae slette ud igien.

Giekkensolt.

Ak! Hvor ulovkyndige ere ikke Fruentimmer i Enhedsforretninger.

Hieronymus.

Hvor vil du hen, min Dotter! Vil du satte Notarius Publicus tilrette, og kaste en Contract over Ende, det gaaer aldrig godt?

Leonore.

Hvorsor ikke det?

Hieronymus.

Saa kommer du aldrig til at holde godt Huus. Saa sætter du jo altting overstyr.

Leonore.

Jeg har hidindtil ikke haft stor Kundstab om Verden og Hunsholdning. Men det er jeg overbevist om, at Gierrighed legger ligesaa mange Huuse øde, som den sætter i Stand. Skal jeg holde Huus nogen Tid, saa skal min Hunsholdning i det mindste være grundet paa Næt og Netfærdighed.

Hieronymus.

Hun vil, hvad hun vil, merker jeg. Kom, Sviger-Son!

Son! tag det over dig, og giv ham lidt, for at hun kan
saae sin Billie frem.

Giekkensolt.

Jamen! da! Nu saa vil jeg da give ham — Wie —
Ja — Ja, saa vil jeg da — —

Hieronymus.

(Chyster til Giekkensolt)

Ih! Du kan jo give ham saa lidt og saa meget
som du vil.

6. Scene.

Leonard. Hieronymus. Leonore. Giekkensolt.

Hieronymus.

See! Der er den gode gamle Leonard. Kom hid!
Kom hid! Nu har jeg overtalt min Datter. Nu flettes
der kun, at du skal skrive under; Saa skynd dig da! gaae
ikke saa og træk Laenderne efter dig. See mildt dog! Er
det et Bryllups-Ansigt? Wie kan til om en 40 Uger! saa
skal du see. Ja, min Troe, skal der blive Tvillinger af,
Svoger! Trods for din Næse, og det kilder mig ret, naar
jeg tenker paa det. Saa lystig! Korasj! Ingen Sulr-
mulen, gesvindt skriv under.

Leonard.

Nei, jeg kan ikke, min Herre.

Giekkensolt.

Hvad! Kan I intet?

Hieronymus.

Hvad Fanden er det for en Snak?

Giekkensfolt.

Af hvad Aarsag?

Hieronymus.

Rider Dievelen jer! Det nu troer jeg hele Verden
bliver gal; alle sige de Nei. Hvad? Hvad er det? Hvad
betyder det? Hvad skal det sige?

Leonard.

Af! det var unaturligt at skrive under i disse Øff
stændigheder.

Hieronymus.

Der skal I nok see Baronesse Rynkenborg har været
og makket os dette sammen under Haanden.

Leonard.

Nei! Den Kvinde er gal, og det er daarsligt, at hun
har faaet i Hovedet at stode Giftermålet over Ende; da
skal hun være for fort til. Men jeg har en anden Aarsag
til at være bedrovet.

Hieronymus.

Er det da intet Kroblingen, der var i Vognen,
som forstyrre os her, og fører alting i Bilderede?

Leonard.

I det mindste har han sagt saa meget, at vi faaer
satte Bryllupet op, i hvor stor Aarsag vi har haft til at
være, det maatte gaae for sig.

Leonore.

Hvad har han da sagt, min Herre?

Giekkensfolt.

Hvad Myt har han bragt?

Leonard.

Alt for bedryveligt Nyt. Han har seek min Son ved Leipzig, sat i Fængsel, forladt af alle, halv nogen, og færdig at dve af Sult, og at gaae i Graven af Skamfulhed og Bedrøvelse, i sin blomstrende Ungdom. Svigdom og yderste Modgang skal have gjort ham saa forandret, at han var ukiendelig. Han havde en Heber i Kroppen, som lod sig ansee til, at giøre suart af med ham. Da han saae ham, var der intet meget Haab tilbage, og han er (Leonard sukker) maaskee død i denne Time.

Hieronymus.

Saa er min Troe hans Pension betalt, Svigersøn.

Leonore.

Skulde han være død?

Hieronymus.

Torske dig intet derover. Hvad kan det give dig?

Gieckensstolt.

Ak! see engang, min Herre! hun bliver jo ganz bleeg.

Hieronymus.

Det slog hende, min Troe! See mig til den skelmse Dige! Nu! det er ligemeget, siden han er død, saa skal det være dig stienket.

Gieckensstolt.

Men overalt, min Fader, vil I, at — —

Leonard.

Krygt kun intet, du skal saae Tomfrenen. Jeg holder det endog for en stor Lucke for mig selv, at det skeer. Men det var jo uhørt, om vi lagde Sorg an og holdt Bryllup

paa een Dag; Dom selo, min Son, om ikke min Sorg,
som jeg har saa stor Norsag til, vilde forstyrre jeres Glæde;
og om det kan stikke sig, at jeg, som en bedrøvet Fader,
skal sidde og græde i blant jer andre, imedens I holde Eder
lystige? Lad os have en Dag at sørge i, og sat jeres Højt
noielse op saa længe. Nu strax at giøre sig glad, det var
ubetonsomt, og fast gal Mands Verk, eg strider meget
imod Anstrengtheden.

Leonore.

Ah! ja, min Herre! jeg finder, at I har største
Ret i at sørge; og jeg har mère Behag i at tage Part i
jeres Bedrøvelse, end i at holde Bryllup.

Gieffenstolt.

Ah! Men, min Fader — — —

Hieronymus.

Ah! Men I er jo intet klog, Mand. Sætte et Bryllup
op, naar det er engang berammet, for en Skurkes Skost,
som ti Gange er giort arvelos. Ah! Saa giid den Mand
fare i jer og jer hele Folkesærd!

Leonard.

En Fader er en Fader i saadan Leilighed, hvad I gior
ved ham. Hans Forgrisbelser og Wildsaielse har altid kostet
miq modige Taarer; og det, der ligger meest paa mit Smide
Hjerte, det er, at han er dyd uden at ændre sin Levemaade.

Hieronymus.

Ah! da lad os ændre den, lad os begynde i Dag at
arbeide paa Vorneborn, som skal due mere end han, lad os
skrive under, lad os danse, lad os springe! Hvem vil bært
sig ad som en Kierling?

Geor

Leonard.

Men — —

Hieronymus.

Men! Gid jeg faae Skam! om ikke ogsaa saadan
 Opforsel ret kan ærgre mig. Om man eiede det beste, der
 er til, og mistede det, saa var det endda meget ilde giort at
 sørge, fordi al Sorg er ikke en suur Sild værd. Men at
 fortryde paa, at man bliver af med en Byrde og en Besværs-
 lighed, det er jo en bandsat grov og latterlig Horscelse. Den
 Son har jo været en Pest i jer Hnus. Han har jo tre
 Gange nær kostet jer feres Liv, og i Daa eller i Morgen
 hadde I dog taget jer Dod over hans Galenstab. Vær I
 kun roelig, gamle Skakkel! og følg mine Raad. Det er
 en stor Gevinst, at tage saadan en Son.

Leonard.

Ja, men den Gevinst kommer mig dyrere at staae,
 end I tænker, desvarre! Jeg græder baade over at han er
 død, og at han er fod.

(Leonard gaaer bort)

Hieronymus.

(til Gieckensholt)

Gaae du med, følg din Fader, og vær hurtig. Livet
 er fort. Jeg vil ingen Slingring vide mere af at sige. Der
 har du Contracten, tag nu din Fader om Næven, og sæt
 hans Haand under. (til Leonore) Og du, min Datter!
 bie du lun til i Aften, saa skal altting gaae godt.

Leonore.

Ja, Gud bedre det, saa vil det gaae!

Ende paa anden Act.

Ere-

Tredie Act.

I. Scene.

Leander. Henric.

Ha men! Kammerat! I gamle Dage var du min Herre! Deg tiente dig i to Aar, og vidste ikke endda, hvem du var. Nu vi begge ere tiggeserdige, nu ved jeg dog saa meget at Armod har gjort dig til min Fevnlige. Mei, nu ese du ikke mere den forrige Hr. von Spradenfeldt, den galante Cavalleer, som vidste saa vel at leve, som var hver Dag til Giest hos de Store, som kunde stikke Ild i hvilken Froken din vilde; Den Gang svommede du i Bellyst, du aad det Heede og drak det Sode, og du vidste ikke selv, hvor godt Dage du havde; men nu er det altsammen handen i Welt. Tank nu kun aldrig mere paa de Ting, og serv en Strej over alle dine Velmagtsdage; Hattigdom og Hoffart posser sig som en knivtet Næve til et Die; Est du endnu saa gal at huske paa den Lykke, du har været i, saa gør du jo din Elendighed dobbelt saa stor, som den er: Jeg er Henric, og jeg har aldrig været andet end Henric, og just derfor er jeg mindre ulykkelig; jeg er sad til at taale Onde, og derfor taler jeg det ogsaa med Lyst og Hornsiesle; Maar jeg har Træng for altting, saa er jeg just i mit Element; Du staar og skammer dig ved din gamle Hat og din grove Kiole, og jeg mente, jeg var meget stadselig pyntet, naar jeg var saadan kleed. Troc mig, du maatte give meget Gode til, at du aldrig havde været andet end Henric alle dine Lives Dage.

Leander.

Leander.

(til Spectatores)

Herre Gud! Det seer man, hvad Forsmædelse der
folger med Armod og Elendighed! Nu skal jeg oven i Kib-
bet lade mig sætte tilrette af en Tiener! Vil man kun høre,
hvilken skarp og gienneintrængende Prædiken han staaer og
holder, og det mest er endda, at jeg finder hos mig selv,
han har Ret; Men hvad skal jeg sige? Han søger dog at
troste mig paa sin Viis, det beste han kan, eg, omend
kunst han er en grov og gemeen Karl, saa har han dog et
medlidende Hierge, saa bliver han dog hos mig, og viser
sig ikke saa umenneskelig imod mig, som andre. Han er
i min Genlige, siden han er et Menneske ligesom jeg, og
dog holder han Modet i mig, midt i min Modgang, son-
ellers reent maatte undertrykke mig; ja, han folger med
mig af sin egen gode Willie, og ret med Lyst, i min ulyke-
lige Skiebne, da mine Venner har forladt mig alle-
sammen.

Hentie.

Dine Venner, min stakkels Herre! havde du nogen
af dem? O! Vær saa god og sig mig, hvordan de Dyr ses
her. Jeg gad nok kert at kende dem, du kælder Venner.

Leander.

Ah! Det var dem, du saae hver Dag hos mig. De
vare i mit Huus, som hjemme. Jeg havde aldrig Noe for-
beredes Besøgelse, de snyltede sig et Maalstid til escer et ans-
det hos mig; De vare saa høflige, og talede saa meget om,
at jeg forstod mig paa, hvad der var smukt og godt; men
svært og fremmest laante de mine Venge, og saa raabte de
mig Derner fulde om deres Verlighed og Oprigtighed, og
losede mig i mine Pine.

Hen-

Henric.

Ba! i dine Hine, din stakkels enfoldige Tosse! mest
hørte du intet, at de knap havde saæt Maden af Minden,
forend de gjorde Viser om dig paa din Bag, og drev
Spot med din taabelige Godhertighed.

Leander.

O! jeg vil gierne troe det, for, da det gik Krebsgang
med mig, og jeg blev sat i Arrest i Leipzig, saa var det
ikke een af dem, der havde laant Penge af mig, som saab
til mig, eller bad mig Penge til, da jeg trængte; Den
Gang jeg nu slap ud af Arresten, og var saa syg, at jeg
var nærmere død end levende, og havde ikke en Klædning til
min Krop, uden disse Pialster, saa jeg saae ud som den ør-
rigste Staader, saa gik jeg hen til En, som jeg havde holdt
meest af i blant dem alle, og begierte kun en ringe Hjælp til at
holde Livet op med. Men meener du ikke den Forrader
skammede sig ved at see mig, vendte sine Hine fra mig, og
lod som han ikke kiedte mig, men jog mig bort som en
anden usorskammet Zigger.

Henric.

Saa var der da ingen, der vorde kiede sig ved dig?

Leander.

Ikke et Menneske.

Henric.

Ak! disse Venner, disse Venner! det er Kieltring
Pak tilsammen.

Leander.

Sa, alle Mandfolk ere af Jern og Staal.

Henric.

Men, hvordan ere da Fruentimmer?

Leander.

Leander.

Ah! Dem ventede jeg mere Fromhed af. Men jeg sandt hundrede Gange saa stor Haardhed hos dem. Og det fruentimmer fornemmelig, som gjorde ingen Hemmelighed af, at hun elskede mig, men evetimod syntes at give sig en Ere deraf, hun var den allerværeste. Hun brugte mine Fortællinger til at klobe sig nye Galanter og trakterede dem med min Viin, i det Huus, jeg havde lejet og ladet pynte op til hende. Imens stod jeg paa Baden, uden for hensides Winduer, og var færdig at døe af Sult. Kort sagt, Henric, jeg havde længe siden været død, og havt Ende paa Livet, hvis ikke den stakkels gamle Mand havde været, som sie mig at see ved en Hændelse, og sagde, at han havde kiendt mig i min Barndom. Men, kære Henric! paa hvad Sted ere vi i Verden?

Henric.

Om jeg veed Veien ret, ere vi i Hamborg, og jeg har hørt, at min forrige gamle Herre, Hr. Hieronymus, skal boe her et Sted, om det ellers er sandt.

Leander.

Hieronymus, som er Fader til — — Hvordan! Hvem var det, du nævnede?

Henric.

Jeg nævnede en Mand, som er meget bok og underlig. Jeg var tilforn Kokkedreng i hans Kuskken; men som jeg elskede Frihed, saa gav jeg mig til at reise udlands. Siden den Tid har jeg været Løber, Laqvei, Niderfoged, Soldat; fra Soldat avancerede jeg til Deserteur, og derfra kom jeg i Tjeneste hos dig i Leipzig. Det kunde være en Hændelse, at Hr. Hieronymus kiendte mig igien, og maaske sit vi Leilighed i vor Modgang — —

Leane

Leander.

O! stig mig, hvor længe er det siden du kom fra ham?

Henric.

Det kan være en femten Aar siden. Det var en pudserlig Mand; et Dieblik var han lydig og moersom, et andet Dieblik ivrig og hastig; i sig selv var han en god stakkels Dievel. Han havde et Barn, en eneste Datter, ret en uudelig Glut, et Par levende Vine, en veistabt lille Nase, et Par rede Kinder, en lille Mund, og der laae Ord i hende, som man aldrig skulde vente. Den kunde i min Tid omrent gaae i sit sjette eller syvende Aar. Er hun voget til sin Fordeel, som det tegnede sig til, saa er hun min Tro nu en god Mand værd.

Leander.

(sagte)

Ah! jeg uslykkelige Menneste!

Henric.

Men! hvordan er det? Alt hvad jeg snakker hos dig, saa kan ingen Ting troste dig, altid staer Tanerne dig i Hinnene.

Leander.

Ah! hvorsor har min Skiebne dog ført mig elendige Menneste herhid!

Henric.

Hvorsor stirrer du saa paa dette Husus? du staer jo i Tanker og græder.

Leander.

Jeg har Karsag dertil.

Henric.

Men kiender du Hieronymus? Est du kanskere en Ven af Huset?

Leander.

O! lad mig være.

Henric.

(Tager ham i Gavn)

Min kære söde Herre! for Guds Skyld sig mig
dog, hvem du est?

Leander.

(grædende)

Jeg er — — jeg er et ulyksaligt, et galt Menneske,
en Mistæder, som Himlen bør have og forfolge, eg som
længe siden har fortient at døe.

Henric.

Tenk du kun paa at leve, det er nok saa godt. Gid
ingen vilde dse af Sult, da maatte man vist være gal.
See her! du har jo to Arme og jeg to, det er fire. Lad
os bruge dem i Stedet for at staae og beklage os til ingen
Mytte. Saae du ikke de Folk, der stod og grov nede i
Haven; man kan ret sige om dem, at de have deres Lykke
i deres Hænder. Kom med! giv dig iblant dem, og gis
som de; lad os arbeide for Høden, saa gis andre Kieltringer.

Leander.

Ak ja! Saadanne gemene Folk, der arbeide som Bæ-
ster, de smage det Gode, som jeg var for egensindig til at
forsonne paa i de Dage jeg levede meest lystig. De besidde
i det mindste Sindets Noelighed og Legemets Sundhed,
uden Angest eller Nag i Samvittheden.

2. Scene.

Baronesse Rynkenborg. Leander. Henric.

Rynkenborg.

(Underst paa Theatret)

Hvad er det, jeg seer der! Er jeg blind, eller seer jeg
Den forlorne Søn.

3

ikke

ikke ret til? Paa min Ære troer jeg ikke det er ham; ^{ja} længere jeg stirrer og gloer paa den den Karl, jo mere synes mig, det er ham. (Hun betragter Leander) Men det kan dog aldrig være det samme Menneske, den galante Cavaleer, der gjorde saa stor Opsigt i Leipzig, spilte saa store Spil, var saa galoneret — — Ah! jo, det er ham. (Hun gaaer nærmere til Leander) Men den anden var riig, velslaet, saae godt ud, og denne, synes mig, er baade grim og fastlig — — Ja! Sygdom kan let forandre et kistet Ansigt, og Fattigdom endnu meget mere.

Henric.

Men hvad gaaer der af det Fruentimber, der følger os, og kaster saa føle Nine paa os.

Leander.

Uden Twivl kiender jeg hende. Hun har seet mig i den Tid, jeg stadsede, som en Herremand. Jeg grues ved at lade mig see saa udplundret just for deres Nine, som have seet mig i Beslægt. Lad os gaae vor Vei.

Rynkenborg.

(Gaaer Leander i Mode)

Hør, min Son! hvordan est du kommen asted? Du seer jo ud, som den dyre Tid! Hvad har bragt dig i saa elendigt et Paastyr?

Leander.

Min egen Forseelse.

Rynkenborg.

Herre Gud! hvordan seer du ud?

Henric.

Ja, Frue! det er kommet sig af de ypperlige Venner vi have haft, og af det, vi ellers blevne bestiaalne.

Rynkenborg.

Vestiaalne? Hvordan det?

Henric.

Bed bare Godhed, min Troe! Vore Tyve ere de besste Gemyter af Verden, gode ørlige Folk, som vide at leve, og have Forstand; saasom for Erempl: Drankere og Spilsdere, Dagdrivere, Snyltægiste, smukke Piger, &c.

Rynkenborg.

Mu, nu forstaaer jeg det. I have ædt og drukket op, hvad I havde; men det vil gaae Eder ti Gange saa nært til Hierge, naar I faaer at høre den forskrækkelige store Skade, jeg nu paa en kort Tid har taget i Gifte maalsager.

Leander.

Farvel, Frue.

Rynkenborg.

Ingen Farvel. Du skal i al Sandhed høre, hvors dan det er gaaet mig. Og du skal beklage mig, om du blev gal.

Leander.

Mu da! jeg beklager hende. Farvel.

Rynkenborg.

Nei, jeg sværger dig til, du skal høre min Historie. Der er en, hedder Giekkenskolt, som lagde sig efter mig i Leipzig, den Tid du pryglede de fire Vægttere af og løb din Vej. Han boer her i Byen hos hans Fader, Hr. Leonard.

Leander.

(svender sig tilbage)

Hr. Leonard?

Rynkenborg.

Ja.

Leander.

O! Om Forladelse, Frue! Den Hr. Leonard, sem alle Folk taler saa godt om, der skal være saa brav en Mand, skulde han boe her i Egnen?

Rynkenborg.

Ja vist.

Leander.

Kan jeg da intet i det mindste sage at vide, hvordan — han befinder sig.

Rynkenborg.

Hør vel, det jeg ikke andet veed; men hvad Fanden kommer det dig ved?

Leander.

Og hvad siger Folk om — —

Rynkenborg.

Om hvem?

Leander.

Om en Son, han havde, som var ældre.

Rynkenborg.

O! det var en ilde optugtet Knos, en Slyngel, vildhovedet Knægt, en ravgal Karl; han var et stort Huntskors for hans Fader, sorsfalden til yderste Liderlighed, saa han er uden Twivl hængt i denne Time.

Leander.

Skulde han det, ja — — min kære Frue! det givt mig ondt, at jeg er falden hende ind i hendes Tale.

Apn.

Rynkenborg.

Nu skal du da høre. Gieckenstolt, hans yngre Broder, friede aabenlyst til mig, og han skulde ogsaa havt mig; til Kone at forstaae.

Leander.

Nu! Blev han da saa lykkelig, at han sit hende?

Rynkenborg.

Nei vist ikke. Nu, den Dosmer har faaet de Midler med, som hans galne Broder skulde havt, saa synes han, at han aldrig kan blive riig nok, og dersor har han staaet op med mig, og givet sig i Hærd med en Borger-Datter, hvis Fader hedder Hieronymus, som skal være en gaange ordinair Mand, men en riig Gubbe; Mig synes, han havde nok havt saa megen Ere af at tage mig.

Leander.

Hvad siger hun, Frue! Gifter han sig med hende?

Rynkenborg.

Ta vist, og det forbittrer mig i yderste Grab.

Leander.

Den delsige Pige — — Henric har just nylesig bestrevet mig hende, som en Engel; Skulde hun vilde tage — —

Henric.

Ah, ja! hvorfor ikke det? Jeg troer Ja er intet klog. Kan han ikke sagte være ligesaa god som en anden? Det er ogsaa en Fandens Karl, han sørger over altting.

Leander.

(sagte)

Dette sidste overgaer al min Taalmodighed. (til

Rynkenborg) Hun kan være forsikret om, jeg tager mig meget nær, at hende er skeet saa aabenbare Uret; og, om jeg maatte raade, saa skulde han aldrig faae den Tomstue; det er nu ganske vist.

Rynkenborg.

Det er Net. Du taler, som du hør, at du beklager min Skiebne; gierne finder man Medlidenhed hos Staadere. Da du havde flere Penge, end du kunde finde Raad til, da lod du intet at være saa godhiertet; men hør! man kan helspe hverandre i dette Liv.

Henric.

O! Hilsenen! Hielp os da, naadige Frue! vi have det haardt nødig.

Rynkenborg.

Zeg har i Sinde at bruge dig, du kan være mig til Dienste her.

Leander.

Ak! hvori skulde jeg kunde tiene hende? min kiert Frue!

Rynkenborg.

Du skal være den, der skal hævne mig. Dig fatter kun en anden Kiole, og at du pynter dig lidt, saa kan du komme til at see godt nok ud endnu. Du est artig og heller ven, og du forstaar at tage en Pige vis, naar du vil. Mag, at du kan faae din Gang der i Huset; Glatteer Gælkenfolt, og roes kun hans Penge, hans Forstand og hans Parok, om det skal gielde; See til, at du bliver vel lidt, og medens jeg protesterer, saa gør du Resten; jeg skal nok protestere saa længe, at du skal faae al den Tid, du behøver.

Leander.

Leander.

(Seer sin Fader)

Hvem er det? Al Himmel! (han lober bort)

Rynkenborg.

Den Karl er aldrig rigtig i Hovedet; hvorfor løb
han nu bort?

Henric.

Hun maae have kyset ham, uden Twivl.

Rynkenborg.

Hør, hør Coujon! holdt, vil du bie.

(Chun lober efter Leander)

3. Scene.

Leonard. Henric.

Leonard.

Det kan ikke nægte, det jo rørte mig; jeg saae usformetlig et Glint af et stakkels Menneske, som saae saa elendig og fattig ud. Jeg blev ret bedrovet og herteklent over det, jeg ved ikke selv hvorfor. Mig synes, han havde noget Fornemmme i sit Væsen, og der var nogle af hans Lineamenter, som ret hovede mig godt; jeg seer aldrig saadanne fattige Folk, ongesær af den Alder, uden jeg tænker paa min ulykkelige Son, og saa er mit Herte, som det skalde briste. Enten er han død, eller han lever i Armod og Eiderlighed, saa jeg har Skam af ham. Jeg er ulyklig, paa hvad Kant det gaaac. To Sonner har jeg, og de ligge begge to, som to tunge Skene, paa mit Herte. Den ene har været en Pind til min Ligkiste ved hans ryg, yeslose Levnet, hvorover jeg mistede ham. Den anden har

jeg sat alt mit Haab til i min Alderdom; det veed han alt
for vel selv, og deraf misbruger han det; saa jeg var til
freds jeg lage i den sorte Jord. (til Henric, som hilser ham)
Hvad Gode vil I mig, min Ven?

Henric.

O! gode Hr. Leonard! kiender han intet den stakkels
Henric igien, som tiente til Hr. Hieronymus? nu?
Leonard.

Nei, see! er det dig, Henric? Jeg havde nær ikke
kiendt dig. Ja! hvad Tiden kan forandre et Ansigt, du
kan du see paa min skaldede Pande. Da du reiste din Vej
var jeg endnu ganske tygge; men Alderdommen tager hvert
Dag til. Nu er det snart paa Fældenden med mig. Kom
mer du nu endelig hjem til dit Hæderneiland igien?

Henric.

Ja! jeg har længe nok gjort mig Livet suurt, og sluk-
ket om som Jerusalems Skoemager. Nu er jeg fied der-
af; Lykken, hun er dog en Landstryger, hvormeget man
reiser, kan man endda ikke faae hende sat; fort nu sagt:
Daarlighed har altid været min Veileder, den sorte mig
ud, og den har ogsaa ført mig tilbage igien.

Leonard.

Jeg skal nok hjelpe dig. Skik dig kun vel, om
kan. Men hvem var den anden Stakkels, som stod her og
talede med dig? Han, som løb saa hastig bort?

Henric.

O! han? Det er min Kammerat, en fattig Dienst-
og sulsten Luns, ligesom jeg. Han har intet i den ene
Haand og intet i den anden, deraf søger han ogsaa Dienst-
Lun-

Leonard.

Da kunde det hænde sig, at man tog jer begge an.
Har han ellers et godt Skudsmaal? Er han skikkelig?

Henric.

Han burde være det. Jeg har merket, han har et
temmelig godt Gemyr, og han har lært adskilligt Smukt.
Han kan både regne og skrive. Han viser ret artig og
spiller paa Instrumenter. Den Knegt har havt en meget
god Optugtelse.

Leonard.

Sa! Henric! Hænger det saa sammen, saa har jeg
allerede en Plads til ham. I skal beage to komme til at
siene min Son. Han skal have Bryllup, kanske i denne
Aften, derfor skal han ogsaa have flere Kolt; Nu er der
just een, der har sagt op, saa er der en Plads ledig til; I
maae begge to melde jer hos ham i denne Aften; I kan finde
ham hos Mahoe, Hieronymus. Nu gaaer jeg derhen, saa
skal jeg sige ham det. Farvel, saa længe, Henric! der
har du til at drikke paa min Sundhed.

(Leonard gaaer bort)

4. Scene.

Henric.

(Callene)

Gud glæde hans Siel, den velsignede Herre! Hvem
skulde tanke, at der endnu var saa brav og ærlig en Mand
til i disse forbandede Tider? Maar man betragter hans Per-
son og Dæsen, og kiender hans ødle Hjerte, er det da ikke
aligesom man saae den gamle Verlighed saa levende som den
Gud her i Verden?

33

5. Scene.

5. Scene.

Leander kommer igien. Henric.

Henric.

(Tager ham i havn)

Jeg har allerede fundet Plads til dig. Vi skal
tjene hos Hr. Leonard.

Leander.

Ak! min Gud!

Henric.

Med Forlov. Hvad stikker dig? Har jeg hidt dig?
Hvorfor staer du og gloer som en Stængerotte? Du kan
jo ikke søre Ordene ud for bare Graad.

Leander.

O! min Samvittighed staer mig. Jeg er saa blygt
væget og saa fortumlet, jeg kan ikke mere.

Henric.

Hvad hør da Baronessen sagt dig, som har gjort dig
saa heed om Hovedet?

Leander.

Hun har sagt mig, at — — Jeg har ikke hørt
et Ord af alt hun har sagt.

Henric.

Hvad gaaer der da af dig?

Leander.

Jeg brister, om jeg tier. Denne Hr. Leonard — —

Henric.

Ja, hvad han?

Leander.

Leander.

Af! han er min Fader.

Henric.

Er han jeres Fader, Herre?

Leander.

Ta, Henric! jeg er hans ældste Son; jeg er juſt den Misdæder, det ulykkelige Menneske, som har gjort ham og hans hele Huus saa stor Hiertesorg. Af! hvor fleg ikke mit Hierte i mig, da jeg saa ham. Jeg blev saa nedslaget i mit Sind, at jeg var færdig til at kaste mig ned for hans Fodder, og bekjende mig uredigtil at være hans Son.

Henric.

Er I hans Son? Velbaarne Herre! Saa beder jeg ydmygst om Forladelse for jeg har været saa dristig og næseviis.

Leander.

Tie stille; meener du, jeg har intet andet at tænke paa, end om du har gjort mig imod?

Henric.

Der Fader er en Mand, som er elsket og æret af alle. Hans Æge er ikke til; og skal jeg sige Sanden, saa maatte Sonnen give noget Godt til, at han havde havt saa gode Rygte paa sig, som Faderen.

Leander.

Det er ogsaa juſt det, som frækter mig. Men siig mig engang, hvad sagde min Fader til dig?

Henric.

Jeg sagde, at vi sogte begge to om Dieneste, at vi vare begge to vel optugiede, men saa fattige, som to Kirles Røller,

Vi

nd ga med

3 bidt dig?

Du kan

er saa be-

giort dig

ikke har

ingiort

Leant:

Motter, og han beklagede os, at vi vare begge lige isde satte
ne; og tog os begge an til Tienere. I skal i denne Aften
i Tieneste hos hans Son, jeres elskelige Broder, Herr
Raadsherre Gieckenstolt, som er saa lykkelig og skal have
Hr. Hieronymus Datter, Domfrue Leonore.

Leander.

Nu! Hør da alt, hvad der ligger mig paa Hjertet,
og see, hvor ydersig ulykselig jeg er. Jeg har ved en Kier-
de af Misgerninger forbittret en Fader, som jeg underha-
aber, jeg har bragt hans Forbandelse over mig; jeg er
giort arveløs; jeg har maattet gaae om for hver Mandes
Dør og betlet; jeg seer mine Midler falde til min yngere
Broder; jeg maae nedes til at tine hos ham oven i Riu-
bet, efterat han har klæd mig nogen af. Det er nu min
Skebne, og alt det har jeg vel fortient; men vil du tro
det, at midt i min Gienvordighed, da min Lyst er forgaaet,
da mit Haab er ude, da jeg er forhadt og forageet af alle;
da jeg intet har mere at vente, saa er jeg endnu Karl set
at være jalour.

Henric.

Jalous? Over hrem?

Leander.

Over min Broder og Domfrue Leonore.

Henric.

E kan I endnu blive i Lysten? Herre! og det endba-
da efter jer Broder-Kone? Nu! det er sandelig jer til-
nok. Den Synd havde I tilgode.

Leander.

Du var nok intet saa lange hos Hr. Hieronymus,
dersoer ved du intet Beskaffenheden. Da vi vare vorne

paa begge Sider, forlovede vore Foraldre os sammen, og vi var dem ogsaa ganske lydige i den Post, vi var lige gamle, vi havde været Naboer længe, og hver Dag forlod sammen; hvad den ene havde Lyst til, havde den anden ligesaa. Saa der var Anledning nok til at stifte Venstak jævnelig os. Vi var som to Træer, der funde være plantede hos hverandre, just for at deres Grene skulde vore sammen. Hendes Skønhed tog alt mere og mere til, og hendes Kierlighed til mig ikke mindre, saa hun endog for Tiden lod af at være barnagtig. Al Verden maatte den Gang misunde mig min Lykke; men jeg var da falden i onde Hænder. Desliknig set forsøgt, som en uskyldig raae Dreng. Jeg kom da ganske i Billederede, saadan, at jeg gjorde mig en Ære af at forsøgte og forhaane hendes Kierlighed. Skulde du tige, at det gik endog saa vidt, at jeg begegnede hende med Grovhed? Herre Gud! hvilke Tider var ikke de! Jeg forsøgte da saa yderlig, at jeg maatte komme min Faders Hus paa det sidste. Siden veed du, hvor ulykkelig det er gaaet mig. Jeg har mist altting uden min Kierlighed til hende. Den har Himsen, som nu vil skille os ad, ladet mig beholde, og det just for at straffe mig des haardere.

Henric.

Iamen! Ved I da intet bedre at tage set for i jeres Elendighed, end at blive forslebt i hende paa nye Regning, saa var Baronesse Mynkenborgs Raad ikke saa galt, at I stræber at faae Eders Gang i Huset hos Hr. Hieronymus. Den forvorpne Skæbne har kommet jer Pung; kanskje Kierlighed kan erstatte jer jeres Skade.

Leander.

Hvor skulde jeg i denne græsselfige Tilstand torde komme,

me for hendes Dine, efterat jeg saa grovelig har synet? Jeg maae seve baade min Fader og min Kiereste, siden jeg har lønnet dem begge to ilde, og jeg veed ikke, hvem af dem der har meest Aarsag at have mig. Dog, det nyttet ikke at tenke paa, thi det staer intet til at andre.

6. Scene.

Leander. Giekkensolt. Henric.

Henric.

Der kroer jeg den velvise Raadsherre kommer,

Leander.

Er det ham, som er min Broder og min Rival? jeg saae aldrig hans Ansigt før.

Giekkensolt.

Nu gaar det, saamen! som det skal gaae. Jeg sit dog saa længe plaget min Fader og vræket for ham, at han maatte lade os giøre Tagen klar, hvor nødig han vilde. (til Henric) Hvor ere de Folk, som vil tine mig?

Henric.

Det er os, velbaarne Herre! Nu kom vi ret til pas, for ydmigst at tilbyde vor ringe Dienester.

Giekkensolt.

Hvilken af jer kan læse i Boger?

Henric.

Det kan han, velbaarne Herre!

Giekkensolt.

Han kan vel ogsaa skrive?

Hen-

Henric.

Ja vist! Han kan skrive Fractur, og regne Bræken.

Giekkensstolt.

Men han kan intet snakke, det er Skade.

Henric.

Han er noget undseelig, og har ogsaa længe været syg.

Giekkensstolt.

Han seer dog temmelig dristig ud; Der lader at være noget Godt ved den Karl. Hvor meget vil du have til Son om Aaret?

Leander.

Ikke en Skilling?

Henric.

O! Herre! Vi have heroiske Genytter.

Giekkensstolt.

Top! Det er giort. Paa de Vilkaar maae du tine mig, saa længe du lyster. Kom, min Kone skal see dig.

Leander.

Herrens Kone?

Giekkensstolt.

Ja vist! Jeg skal giftes.

Leander.

Maar?

Giekkensstolt.

I Aften,

Leander.

Himmel! — — Maae jeg spørge Herren, om han da er forliefet i den, han skal have?

Giekkensstolt.

Giekkensolt.

Ja!

Leander.

Herr !

Giekkensolt.

Nu !

Leander.

Holder han ogsaa af ham ?

Giekkensolt.

Ja ! Du lader at være meget nyægiterrig, Karl !

Leander.

Jeg gav staaret Tunnen af Hassen paa ham, saa
den Lykke han har.

Giekkensolt.

Hvad siger han ?

Henric.

Han siger, at han var tilfreds, han var ligesaa
lykkelig, at nogen var forliefet i ham.

Giekkensolt.

Ja ! det troer jeg ! Det er en sorvoven Krabat ! Saal
følg med ! Var flittig, ædruel, farvelig, hurtig, forsigtig
og hav Respekt. Kom Jesper, Christopher ! Hvor er I
Slyngler ? (Giekkensolt gaaer bort)

Leander.

Du havde jeg ret lyst til at give ham et Par af de
Høilærde paa hans raadsherrelige Aest.

Henric.

Herr ! Det er intet blevet fuldkommen Elog endnu.

Leander.

Leander.

Det er dog det beste, jeg bliver det, det er paa Tide.
Saa meget maae jeg i det mindste have lært af alle mine
Vildfareller, at jeg kan lide med Taalmodighed.

Ende paa den tredie Act.

Tierde Act.

I. Scene.

Baronesse Rynkenborg. Leander. Henric.

Rynkenborg.
Jeg har, saamen! brugt den Forsigtighed, min kiere Ven!
at forsikrive to Kaldsmænd og to Vidner fra Leipzig. Men
hvad har du gjort paa din Side? Har du nu brugt din
Forstand ret? Kan du ogsaa stille dig ørlig an? Kan du
tage dig et helligt Ansigt paa, og stifte Uenighed i et Huus?
Har du begyndt at gaae den gamle Hieronymus under Dis-
ne? Har du seet Bruden? Hvad?

Leander,

Af nei, desværre!

Rynkenborg.

Hvor kommer det sig?

Leander.

Troe mig, jeg længes hiertelig efter den Lykke at
se hende.

Den forlorne Søn.

R

Ryn-

Rynkenborg.

Gist du det? saa skynd dig da, jeg beder dig. Giv
 dig i Færd med hende for min Skuld, saa kan jeg faae den
 utaknemmelige Bedrager igien, som har forsørt mig. Dag
 skal tiene dig med at føre Proces; tien du mig igien med
 at være forliebt. Vær dig ad, som i gamle Dage, da var
 du vis paa at indtage alle Domstuers Hierter, hvor pane
 de end vare; det kostede dig kun at see paa dem, saa var
 de klar. Vær kun dristig, som du var den Gang. For
 voven Mand staer Lykke for.

Leander.

Nei, jeg har tabt min Dristighed.

Rynkenborg.

Da er det hieretlig ilde.

Leander.

Jeg var kun dristig, saalenge jeg intet vat forliebt.

Henric.

Han kan kanskje have andre Aarsager, hvorfor han
 er bange. Hun maae vide, denne Giekkensolt er, min
 Troe, vor Herre. Han har taget os begge an til Tieness.

Rynkenborg.

Saa meget destobedre, saa er du jo Lykkens Pamphilius.
 Ikke een iblant hundrede er saa vel faren, at han
 er Kammiertiener hos sin Kiereste. Vær dig kun det til
 Nutte.

Henric.

See hvilken sod Snut kommer her lige imod os. Sej
 synes, hun kom ud fra Hr. Hieronymusses.

Dagen

Rynkenborg.

Nu er det Sid. Skynd dig nu at blive forliefst. Besiegh dig nu af Leiligheden. Vov paa det, og tael til hende, hvordan er det sat? Du ryster og bæver jo som et Espelv. Est du intet forliefst endnu? O! jo, lille søde Faer! O! jo, vær saa god, jeg beder dig saa mindelig.

Leander.

Ak! kunde hun see mit Hjerte, og vidste, hvad der gaaer om i mit Hoved, saa skulde hun ikke undre sig over, at jeg ryster og bæver.

Henric.

Det yndige Barn! See, hvor kion hun er blevet.

Leander.

Min Gud! Det er hende. Nu doer jeg af Forstivelse, af Jalousie og af Kierlighed.

Rynkenborg.

Farvel! jeg skal staae dig bie, som en ørlig Kone.

Leander.

I hvad hun gior, saa mag dog, at Brylluppet bliver opsat.

Rynkenborg.

Sa, ja! Det skal ingen have.

(Rynkenborg gaaer bort)

Leander.

Ak! Jeg ryster.

Henric.

Maar Herren skal tale med hende, maae det være i Centrum i det mindste. Lad os borsor gaae bort til siden.

Leander.

Sa nok da, lad os gaae. Jeg veed hverken hvad jeg har gjort, eller hvad jeg vil gjøre, eller om jeg nogensind kan komme for hendes Dine.

2. Scene.

Leonore. Pernille. Henric og Leander
lange borte.

Leonore.

Mu er jeg hartad kied af mig selv. Jeg maae gaae ud eller ind, jeg maae være hos Folk eller allene, saa kan jeg dog ikke forslaae Tankerne, og jo mere jeg randsager mit Herte, jo mere kan jeg merke, at min Lykke bliver kun tynd i Verden. Det eneste, som kan troste mig for et Dieblis, det er den gale Mand. Mynkenborg, som gior Hinder i mit Gistermaal, men derved bliver dog det sidste værre end det første, siden min Fader og Giekkensolt virkelig derover blevne mere ivrige paa at hæste med min Ulykke. Og nu have de overtalt den gamle Hr. Leonard.

Pernille.

Sandt at sige, den gamle Mand er alt for god, og det er ret en Tyran, den Giekkensolt, han har til Son; han raader ganste over ham.

Leonore.

Faderen er at undskynde, at han elsker ham; han har kun den eneste Son at helde sig til i sin Alderdom, siden den ældste var ham saa ulydig.

Pernille.

Men de maae sige, hvad de vil, saa er det intet saa vist, at den ældste er død.

Geo^s

Leonore.

Al! det smørter mig lige stærk, enten jeg skal bes
græde ham som død, eller have ham som levende.

Pernille.

Zomfren blev dog noget bevæget, da hun hørte
den Fare, han var i.

Leonore.

Kan man ikke nok beklage hans Skiebne, uden at
else ham?

Pernille.

So vist; men elsker hun ham intet, saa maae han
ligesaa gierne være død. Skal Zomfren da endelig have
hans Broder?

Leonore.

Det Ord fører mig i Fortvivlelse, mit Barn! Du
veed, jeg har altid været koldstindig imod Gieckenstoltz; Til-
forn funde jeg intet lide ham, men nu har jeg ret Afsky
for ham. Det er ligesom jeg laae for Døden, og for at
redde mit Liv maatte tage en vidderlig Drif ind, som stod
mig imod længe førend den kom til Mundten.

Henric.

(trækker Pernille ved Armet)
Min lille Dukke! maae jeg tale et Par Ord med
hende, som ingen maae høre?

Pernille.

Hiertelig gierne.

Leonore.

Al! Hvorfor har dog Skiebnen forlænget mit Liv,
siden en utaknemmelig og lastværdig Kierestej har gjort
mig det saa kummerligt?

Pernille.

(til Leonore)

Det er en af Raadsherrens Folk, som er nvelig
kommet i Dieneste, han vilde gierne tale med Jomfruen.

Leonore.

Lad ham bie.

Pernille.

Min kiere Ven! Jomfruen befaler, at I skal bie lidt.

Leonore.

Det er dog elendigt! Altid forfølge mig, altid hænge
efter mig, saasnart jeg kun vender mig bort! Af! hvor
er jeg allerede kied af mit Gistermaal.

Henric.

(til Pernille)

Min sode Snut, lad os faae den Maade!

Pernille.

(Kommer igien)

Han vil endelig tale med Jomfruen.

Leonore.

O! jeg seer nok, vi faær at gaae vor Vej.

Pernille.

Nei, det er nu strax, han vil tale med Jomfruen,
og han siger, faær han intet Lov, saa dør han.

Leonore.

Lad os da skynde os at gaae ind, at jeg kan skule
mig.

3. Scen

3. Scene.

Leonore. Pernille. Leander støtter sig paa Henric.

Leander.

Jeg kan intet gaae, jeg taber mit Veir, og det bliver sort for mine Dine.

Henric.

Tag mig i Haanden, lad os gaae hende i Mode.

Leander.

Jeg bliver saa iiskold — — (til Leonore) Vil Jomfruen tillade — —

Leonore.

(Cuden at see paa ham)

Hvad vil han, min Herre?

Leander.

(Taster sig paa Knae)

Jeg vil døe, som jeg har fortient.

Leonore.

Oh! hvad var det? Aa! min Gud!

Pernille.

Det var Leander. Hvilken Besogelse var ikke det!
Herre Gud! hvor har han skremmet sig?

Leander.

Ia jeg har. Nu kan hun se sin Havn paa mig. Jeg er ikke selv liig i nogen Maade mere. Jeg er ikke mere den rasende Fredsforsyrrer, som I havde Frygt og Asskye for, og som Naturen og Kierlighed maatte skamme sig ved. Den Gang var jeg et ungt vildfarende og underligt Men-

nest. Alle mine Staldbrydres Laster havde smittet mig. Men den største, den græsligste, jeg begik, var, at jeg fortørnede Domfruen, det kan jeg aldrig giøre godt igien. Men jeg sværger hende til, ved hende selv, ved Dyden, som jeg elsker, endskont jeg har forladt den, at jeg kiender mine Fejl, og at de ere forstørrelige for mine egne Hine. Und, har aldrig været mig medfod; den var som en fremmed Lande, der formørkede mit Sinds naturlige Klarhed. Nu er den reene og hellige Kierlighed til hende allene tilbage, som ganske har renset mit Hjerte. Det er den Kierlighed, der har ført mig tilbage. Og jeg er intet kommet for at fuldkaste hendes Giftermaal, eller giøre Forandring i hendes Skiebne. Det Forsæt passer sig ikke med min Ulykke. Nej! det er allene for at see hende førend jeg dør; derfor har min Elskov ført mig hid, endog da jeg saae min Grav aaben, og mit Liv forkortet af Modgang og Elendighed; ja! nu er jeg lykselig nok, om jeg dør, uden at være forhadt af hende. Da jeg ellers tilforn var udseet til at være hennes Egtesfælle.

Leonore.

Ieg er knap kommet til mig selv igien. Leander! Er det jer? Kommer I i den Tilstand igien, paa denne Tid, for at see mig? I ulyksalige Menneske! hvad Fortred har I ikke gjort os begge?

Leander.

Ja! det veed jeg. Mine Missgierninger synes større for mig, end tilforn, ved det jeg seer hende. Hun veed, ligesaavel som jeg, hvor forstørrelige de vare; jeg er og, saa straffet dersor, men det forslaaer endau intet.

Leonore.

Er det da ogsaa vist, I ulyksalige Menneske, at jeres Modgang har udryddet den store Ubevensomhed og

Vildskab af Eders Hierte, og at I virkelig er bleven dydig igien?

Leander.

Af! Hvad nyttet det til, at Dyden nu oplyser mig, det er jo alt for sildig? Jeg har fornummet dens Skin. Det er forgives jeg folger ben, naar jeg taber Dydens Be-
lomning, ved at tage Domfruen.

Leonore.

Nei! Svar mig, Leander! Kan jeg forlade mig til, at I har vundet den Seier over jer selv? Bedrag mig intet, viandsag jer selv, og siig mig, er I ogsaa nu baade dydig og stikkelig?

Leander.

Ta jeg er, for mit Hierte elsker og tilbeder hende.

Leonore.

Oh! Leander! Elsker I mig endnu?

Leander.

Om jeg elsker hende? Ja, det er Kierlighed til hende, der allene har holdt Livet op i mig; derfor har jeg taalt alting, indtil Spot og Vancere. Jeg har ti Gange været paa Veie til at forkorte mine Dage, men jeg har staanet mit Liv, fordi det hørte hende til; ja, jeg har hende at takke for, om der er noget Godt hos mig, og baade for jeg er til, og for hver Dag jeg skal leve herfter. Jeg har hende at takke for jeg har faaet min Hornuft igien, om min Kierlighed ellers ikke ganske betager mig den paa nye. Skul dog ikke for mine grædende Nine det blide Ansigt, som faaer nye Skönheder hver Dag. See dog paa mig, omendt jeg er forandret, det er Frugten af min ulidelige Langsel. Min onde Samvittighed og min tunge Sorg har

giort mig gammel for Tiden. Jeg har maaſkee seet bedre ud tilforn, men see paa mig nu, det er alt, hvad jeg førs langer.

Leonore.

Dersom jeg seer jer bestandig og ørlig, saa er I endnu behagelig nok i mine Hine.

Leander.

Hvad siger hun? Himmel! Hun græder jo?

Leonore.

(til Pernille)

Ak! hold mig! jeg gaaer fra mig selv. Skulde jeg blive hans Broderkone! — — Har I endnu intet seet jer Fader?

Leander.

Jeg undseer mig ved at vise mig for ham, siden jeg har giort ham Vanere i hans Alderdom. Jeg er forhadt og forviist fra hans Hine, uden Haab at maae komme til ham igien. Jeg drister mig dog til at elske ham, men jeg tor intet komme for hans Hine.

Leonore.

Hvad har I da i Sinde?

Leander.

Lader vor Herre mig leve, og hun skal have min Broder, saa vil jeg føge min Dod i Krigens. Maat jeg foran drer mit Mavn tilliggemed min Tilstand, saa kan jeg med Ære tiene som Soldat. Maaskee mine Vaabens Lykke kan en anden Dag indlaage mig Verommelse, og fortiene mig hendes Zaare. Der er intet Uerligt deri, og jeg kiender to store Generaler, som have begyndt paa den Maade.

Geo:

Leonore.

Saadan Slags Fortvivlelse er Tegn til et meget
ædelhertet Gemyt, som vel kan falde, men dog reiser sig
igien; Ja! disse Tanker øvre mig mere end alle de Taarer,
J har føldet for mine Fodder. Nei, Leander! maae jeg
kun raade for mig selv, kan jeg kun undgaae det Gistermaal,
man har foreslaaet mig, saa skal jeg have Omsorg for jeres
Lykke, og saa skal J ikke have nødig at reise saa langt for at
hente den.

Leander.

Af! Himmel! Har min Modgang da so:mildet
hendes Hierte?

Leonore.

Den har opvakt Medlidenhed hos mig; men jeres
Bedring har opvakt Kierlighed.

Leander.

Kan jeg da see hendes deilige Dine optændte af Kier-
lighed i Stedet for Bredé? Vil hun da igentage de hellige
Løfter, som mine Misgierninger havde brudt, saa lad da
min Broder fornoie sin Gierrigheds Aand, lad ham da op-
sluge den Arvepart, som han har astvungen min Fader,
og efter Naturens Lov faldt mig til. Det er dog ham, der
bør misunde mig min Lykke. Eßer hun mig, saa er han
gjort arvelos. Af! jeg doer af Glæde.

Pernille.

Der har vi ham, min Troe, paa Hassen. Maar
man taler om Fanden, saa er han nærmest,

Leonore.

Ewing her da noget. Stil her intet saa fors-
liebt an.

Lean-

Leander.

Hvorsor det? Naar hun elster mig!

Leonore.

O! I har at frygte for mine Venner og for jer Far
der; vi kan intet gaae fra, at I jo har lagt paa Knæ
for mig; lad ham i det mindste intet vide hvem I er.

Pernille.

Jeg leer alt i Forveien af hans gravitætske Vrede.

4. Scene.

Leonore. Leander. Pernille. Henric.

Raadsherre Giekkenslost.

Giekkenslost.

(Kommer ind, og Leander vender ham Ryggen)

Enten maae Handen have gjort mine Dine i Blaar,
eller om jeg seer ret til, saa er jeg — — Jo! jeg seer det,
jeg er det rigtig nok, jeg har mit Bekomst. (han gaaer imod
Leander) O! er det dig endda til, Slyngel! Skielm!
Forræder!

Leander.

(i Vrede)

Jeg skal min — —

Henric.

(Gaaer imellem dem)

Herre! I forstyrre dem i en meget magtpaalligende
Saa, de have for, det er om to Hierter, som have
faaet en hastig Forandring, det er om Erbodighed, om
Taknemmelighed, om Dyd — — Jeg veed ikke selv at
finde Reede deri.

Giekkenslost

Giekkensolt.

Hvad? om Dyd! At kyss hende paa Haanden, er
det Dyd? din Esel!

Leander.

(Sagte)

O! Gid jeg torde, Henric!

Giekkensolt.

Nei! Zieg maae blive gal over dette. Havde det end-
da været en Herremand, men en Lagvaj, en Skoepudsør,
en Staader, som ikke har en Skilling? Hvor skulde jeg
saae mine Omkostninger igien, om jeg nu vilde lade ham
actionere?

Leonore.

(til Leander)

Styr jer, om I holder af mig.

Giekkensolt.

O! din Skielm! jeg skal lade dig hænge og det
paa Stedes. (til Pernille) Og leer du, din Laptasse!

Pernille.

Ta jeg gisr, Herre!

Giekkensolt.

Hvad! Hvad leer du af?

Pernille.

Af dette — — Det er saa artigt.

Giekkensolt,

Kanske I veed ikke, hvad der kan følge paa, mit
Barn! Veed I, hvad Øvrigheden pleier at gisre ved
laadanne Tøser, som I og jeres Lige?

Perr

Pernille.

O ja! paa mine fingre.

Giekkensløst.

Og J, Domsfrue Tipp! J staer, som det kom jer ikke ved. Det er noget tidlig, J er blevet mig utroet; Spille mig saadan et Puds en Bryllupsdag, knap en Time for Bielsen. Det maae jeg beklaende, det er stikkeltig!

Leonore.

Min Herre! Vær saa god og sæt jer Sind i Noelighed. J maae intet saa løselig fordomme Uskyldigheden på en blot Mistanke.

Giekkensløst.

Det er en rar Uskyldighed.

Leonore.

Jo! Maar J saaer min Mening at vide, skal J saae Credit for mig.

Giekkensløst.

Sa! det er en artig Maade ot sætte sig i Credit paa.

Leander.

O! det gaaer for vidt.

Leonore.

(til Leander)

Vær intet saa hidsig; tving jer dog.

Leander.

Mei! jeg kan ikke taale, at han tor understaae sig at beskyilde hende.

Giekkensløst.

Veed J vel, at man har forbrudt sin Morgengave, sin Boeslod, naar man gjør sin Mand til — —

Leander.

Leander.

(tager til sin Kaarde)

Ved I vel, I skal holde jer Mund.

Leonore.

O! Styr jer.

Leander.

Min kiere Hr. Raadmmand! Vær intet saa streng;
tag det intet paa saa farlig hsi og myndig en Tone. Hvad
har I at siende for? Domfruen har endnu ikke den Ære
at være jeres Kone. Hun er ikke enaang jeres Kiereste,
for I har ingen Ret til hende, saa længe jeres Person staer
hende ikke an; det var ogsaa alt for kion en Kone for Jer.
Dersor mane I intet bilde Eder ind, at I vil giøre jer
vred, og det staer jer meget ilde, at I stor have hende
miscent. I seer, hun er god af sig, og tager mig ikke
min Frihed ilde op; folg dersor hendes Exempel, og vær
ligesaa from som hun.

Giekkensolt.

Dette er meer end jeg kan taale. Hei da! Hvor ere
mine Folk?

Leander.

Hvad vil I?

Giekkensolt.

Gaaer hen og henter mig Bagten.

Leonore.

(til Leander)

Gaaer jer bei,

Giekkensolt.

Jeg skal vise dig, hvad Ærbodighed du er mig som
din Herre, og min Stand og mit Embede skyldig.

Leanz

Leander.

Tag I kun i Agt, hvad Verbodighed I er Zomfens mit her skyldig. Hvad mig angaaer, saa, naar Om gaaer Om, er I mig kanske mere Respekt skyldig, end jeg jer.

Giekkensfolt.

Jeg! Jeg!

Leander.

Sa! S! S!

Giekkensfolt.

Den Knegt er meget kiephoiet. Det er nok et Snushane, der har forklaerd sig. Hvem est du da? Svag mig!

Leander.

Det veed jeg intet; min Skiebne er er endnu uvist, min Stand, min Rang, min Løkke, fort sagt, min hale Person beroer paa Zomfens Hiertelav, Kierlighed og Godhed.

Giekkensfolt.

Det skal snart beroe paa Skuskarren, det skal jeg svare dig til. Wie kun, god Karl! jeg skal snart faae Politiet hentet og holdt forhør. Og I utroe Mammefesse! I har at frygte for min Vrede. Jeg skal føre jeres Forældre og Venner hid; de skal faae jeres Uskyldighed at vide, og see, hvilket skjont Dyr I er.

(Giekkensfolt gaaer bort)

5. Scene.

Leonore. Leander. Pernille.

Leonore.

O! Skynd jer Kiere! og gaae i Skul, jeg er hangt det gaaer os galt; Gaaer jer Fader at vide, at det er jeg,

saa saer vi ham aldrig stillet tilfreds igien, saa tænker han
I er blevet gal igien, og kommer kun for at giore ham
Hortred, og sætte Splid imellem vore Huse. Og tænk, om
de saa sik i Sinde at sætte jer ved jeres Vingebeen uden at
hæve jer.

Pernille.

Lad mig da kan skule haim, saa kan hun være vis paa,
at ingen skal finde ham.

Leonore.

Gaae jer Wei. Jeg maae troe mig, det er høistforngs-
dent, at jeg taler med jer Fader i Genrum, for at formilde
ham. Jeg maae, om det er muligt, see at opvække den
Kierlighed, han af Naturen har til jer, førend Jeg seer
ham. Skuljer kun det beste i kan. Lad dem intet
læge ham at see, Pernille! O! skynd dig da.

(Leander og Pernille gaae bort)

6. Scene.

Hieronymus. Leonore.

Hieronymus.

Mu! Hvor gaaer det, Leonore? Jeg gik og seerde
nu om dig og din Mand.

Leonore.

(i det hun gaaer bort)

Han er, Gud ske Lov, intet min Mand endnu,
skulde jeg troe.

Hieronymus.

Hvor vil du hen?

Den forlorne Søn.

Q

Leg:

Den ryggesløse

Leonore.

Det er intet anstændigt endnu, at vi ere hos hver andre.

Hieronymus.

Saa maae den Raadsherre være meget farlig. Jeg
gad staer i en Krog, hvor de vare, saa — — for at se,
hvad for et artigt Ansigt, de satte op, to Folk, som skal
have hverandre.

7. Scene.

Hieronymus. Giekkensolt. Politie-Betientere.

Giekkensolt.

Hvor ere de? Hvor monne de være? Hvor skal vi
finde dem? See til de Skielmer, hvor snedige de ere. Nu
have de forstukket sig; hvor skal jeg nu faae hevnet den
Skam, de have giort mig?

Hieronymus.

Mig synes du kommer noget hesselblæsendes assed med
al din Alvorlighed. Hvad vil du? Hvad søger du om?
Har nogen giort dig noget? Hvad stader dig?

Giekkensolt.

Hvad mig stader? Mig stader nok. De gaae her
og giøre mig til Hanrey.

Hieronymus.

Til Hanrey! Hvad Fanden ec det? Tag dig bare
hvad du siger.

Giekkensolt.

Ja, ja! Min Kone er — — Nok sagt. Gud
bevare mig fra at kalde hende saa stemt, som hun fortieners; men

men jeg er aldrig ærlig, har hun ikke giort mig til Hanrey
imod al Lov og Ret.

Hieronymus.

Min kiere Svigersøn!

Giekkensolt.

Sa! min kiere Svigersader! det er alt for vist!
desværre!

Hieronymus.

Men den Ting — —

Giekkensolt.

O! Den Ting er soleklar.

Hieronymus.

I gior mig Hovedet kruset.

Giekkensolt.

Nei! Det er mit Hoved de giore kruset.

Hieronymus.

Dersom jeg funde troe — —

Giekkensolt.

Troe? I kan kanske sikkert troe det.

Hieronymus.

Men jo mere jeg hører, Svigersøn! jo mindre be-
griber jeg.

Giekkensolt.

Det er dog en Sag, som lader sig let begribe.

Hieronymus.

Var det Sanden, saa skulde jeg vrude Halsen om
paa Leonore for alle Draboernes Dine.

Giekkenslott.

Saa vrid den om da, jo for jo bedre, for Ting
er bevijst.

Hieronymus.

Men skal jeg Sanden sige, saa fandt jeg hende oaa
staae med nedslagne Hine, og hun saae ud som hun var baa
ge, og det var intet ret sat med hende. Kom, Sviger
Son! lad os tage den Taske paa første Gierninger. Lad
os see, hvordan det Toi hanger sammen; for min Ere
ligger mig paa Hjertet. Hilsenen! Eren gaaer for al
ting. Mere de Hieronymus ved hans Ere, saa duer han
intet at skiente med, maae du vide.

Ende paa fierde Act.

Femte Act.

I. Scene.

Leonore. Pernille.

Leonore.

O! der har du mig igien. Det var med mig
jeg slap. Ja! der ligget et Huus, Pernille! der er en
Allarin opost! Det veed Gud, det er tungt for den, der
har saa reen en Samvittighed som jeg, at høre saa staa
melig en Misstanke et eneste Dieblik paa sig. Af! min lide
Leander! du est en ulyksalig Kiereste for mig. Est du da
sod til at være min Plage? Da du reiste, havde det nor
kostet mit Liv, nu du kommer igien, kostet det mig min
Reputation. Pas paa i det mindste, Pernille! for du
leede allevegne.

Pern

Leonore.

Jeg troer de skal saae en lang Nøse allesammen. Jeg skal nok mage, at den hele Skriverstue skal løbe April. Jeg har en Krog i mit Klædestab, som ellers er til et andet Brug, den skal de ikke saa let saae Nøsen paa. Der sidder den gode Leander og fukkelurer, saa jeg tror nok den hele Stoverjagt har allerede mist Hoden.

2. Scene.

Leonore. Pernille. Henric.

Leonore.

Nu! Hvad have de taget dem for? Henric!

Henric.

Jeg er en gammel Rev, Bonfrue! Jeg holdt min Examen ud med Priis og Vergommelse, uden at lade mig forbløsse. Jeg var sige, der var 16 Procuratorer om mig. En tog afsted, og buldrede, som han skulde sluge mig; en anden snakket saa huult, som det kom af en tom Tonde, og den tredie fistulerede og sagde: Min Son, bliv ved Sandhed. Men jeg stod alt stille fernit paa min Post, og gav kun saa Ord for Penge, saa jeg holdt alle disse Tingkude hink fra Livet.

Leonore.

Veed de da intet?

Henric.

Nei, endnu veed de slet intet, men i Morgen skal de det altsammen at vide. For alting kommer dog op engang.

Den ryggesløse

Leonore.

Gid kun Giekkensolt i det mindste intet faaer Tid at
snakke sin Fader noget for, det er det, jeg frygter mest,
for saa gaaer det ud baade over Leander og over min Øer.
Men jeg haaber, min Kierlighed skal give mig de bedste
Raad.

Pernille.

Jeg er i Dodzens Angest, at Zomfrenen kommer til at
betale Lavet, for vi have saa mange imod os. Forst begge
Koraldrene, saa den hele Raadstue, saa alle de Sladdersystre
og hellige Matroner, der ere i Byen; Dersom Zomfrenen
kun horte, hvor ivrig de tage paa, hvordan de hudslette hen-
de, hvor usorskammet Skandeerske Tunger de have, hvor-
dan de raabe paa Dvd og Verbarhed, saa maatte hun
enten lee, eller ryste og bæve over deres rasende Dv-
kierhed.

Henric.

Sa! Jeg har længe reist ubeulands. Jeg har set
mangen Tummel i mine Dage; men aldrig saae jeg Magen
til denne Hurrelumhei. Der er vendt op og ned paa de
hele Huns. Det er intet at troe, hvor onde Folk ere, og
hvør galne og taabelige de ere tillige. De larme og skjende,
fortælle Historier paa semten Manerer, legge til og tage
fra, men alt gaaer det ud paa at beskynde Zomfrenen. Mu-
sikanterne ere allerede viste hjem igien, uden Betaling; vre-
de vare de, de sik ikke engang at drikke. Sex Borde med
Glas og Pyramider have de revet overende. Folk sim-
ler til paa Gaden. Laquainerne drikke og grine. Hiero-
nymus bander, og Giekkensolt fører til Protokols.

Leonore.

Og hvad gør den ærlige Hr. Leonard i al den for-
skækkelige Allarm?

Hin

Henric.

Man kan see Sorgen malet paa hans Ansigt; men han sørger som en dydig og fornuftig Mand. Han vidner for Himmelens, at han aldrig kan troe Sonfruen har besmitten sin Uskyldighed med saa hesselig en Skamslik, dersom trætter han alle hendes Venner imod; men naar han saa hører de stærke Beviser, saa sidder han, som han var forstede, sukker og siger, at om det er sandt, saa kan man ingen troe herefter.

Leonore.

Hvad jeg holder meget af den gamle Mand!

Pernille.

Der er Hr. Hieronymus. Det er en anden Art af Krebs. Lad os løbe, Sonfrue.

Leonore.

Nei, det tager jeg mig vel Vare for. Jeg har intet Ondt giort. Jeg har intet at være bange for.

Henric.

Da har min Troe jeg. (Henric løber hin Bei)

3. Scene.

Leonore. Pernille. Hieronymus.

Hieronymus.

O! Leonore! Leonore! Din glædesyge Toe! Siig mig nu strax, enten du har løbet gal, eller du agter at løbe gal? Hvordan har du haaret dig ad? Hvad er det for en Stratentrøver? Hvor fiender du ham? Hvad hedder han? Hvem er han? Hvad har han taget sig for? Hvordan er han

faldet dig i Minene? Jeg vil vide det altsammen til Punkt og Prætte. Hvor er han kommet fra? Hvor er han at finde? Vil du svare mig! Staer du og leer af mig? Seer du ikke jeg er vred? Skammer du dig ikke til Døde?

Leonore.

Nei jeg gør ikke, herte Fader!

Hieronymus.

Kommer du nu med dit Nei igien? Det er og et dævleblændt Talemaade. Kan I da aldrig snakke med Hieronymus, uden at sige Nei? Hør, Leonore! Dit Nei kommer mig alt for forægtig for. Maar du har uret, saa mane du bare Respect for mig, være saa bange, saa du er ster, og slør giøre hvad jeg siger.

Leonore.

Ta! jeg vil gieraæ aabenbare min Fader det altsammen.

Hieronymus.

Ta det kan jeg begribe, det gaaer endda an. Maar jeg stiender, saa maaæ Folk ikke knye.

Leonore.

Jeg beder mig kun en Maade ud, at Hr. Leonard først maaæ tale et Ord med mig i Genrum.

Hieronymus.

Leonard! Gh! Hvad Godt kan han giøre? Det er mig allene du skal tale med.

Leonore.

Herte Fader! jeg har noget Hemmeligt at aabenbare ham, beed ham komme herhid — — Det er for jer egen

egen Æres Skyld — — Vær saa god — — Det er
det eneste jeg beder om.

Hieronymus.

Hun vil tale med Hr. Leonard i Enrum? Det kan
man endelig sagte ssie hende i. Det kan nok gaae af uden
Kortenkelse? Men saa skal den Laptasse ogsaa strax troe-
derpaa, og lukkes inden fire Vægge.

4. Scene.

Leonore. Pernille.

Leonore.

Ak! Kunde jeg kun bevæge Hr. Leonard? Mit Hler-
te er ligesom det vilde ud af mit Bryst. Det er enten Li-
vet eller Døden, jeg har her at vente. (til Pernille) Hør
et Ord. (hun hvisser til hende)

Pernille.

Det skal skee, Jomfrue!

5. Scene.

Leonard. Leonore. Pernille.

Leonore.

(til Pernille)

Giv os en Stoel. (Pernille sætter en Stoel, og gaaer
bort) Ak! min Herre! Vil han sætte sig, og tillade, at
jeg falder paa Knæ for ham.

Leonard.

(sætter sig derimod)

Jeg troer hun vil fixere mig.

Leonore.

Nei, mit Hjerte ærer ham, og anseer ham altid som en Fader.

Leonard.

Hvordan skulde Domfruen kunde blive min Datter?

Leonore.

Jo, jeg troer om mig selv, at det er et Navn, som jeg har fortient.

Leonard.

Hvordan kan Domfruen sige det, efter denne Allarm og den stemme Historie, hvorover Partiet er opslaaet?

Leonore.

Jeg skal aabenbare ham mit Hjerte, og kun bede ham være min Dommer, saa er jeg vis paa, han til sidst bliver mit forsvar. Hør mig, Hr. Leonard! Maaske han vil finde, at hans Tanker kommer overeens med mine. Chun tager en Stoel, og sætter sig ved Siden af ham) Dersom han havde haft et ret opriagtt og reent Vensteb for et Menneske, som fra sin Barndom af havde givet den beste Forhaabning om sig, havde regnet til meget Godt, og daglig gjort Freimgang i Artighed og Skikkelighed, og det Menneske paa nogen Tid lod sig forføre i de hidlige Aar, og faldt til Verdens Øyster, der saa let kan bedrage unge Mennesker, saa han ikke allene oposrede al sin Pligt og Skyldighed, men endog hans Vensteb, for Belystens Skyld.

Leonard.

Ja! Hvad da?

Leonore.

Om nu det Menneske blev saa kleg af Erfarenhed, af sin egen Skade, at han saae, at alt dette var kun en folle Egt:

Løksalighed, som han i Wildfarelse havde udvalgt, eg hans Samvittighed da rørte ham, at han skammede sig ved sin slette Øvorsel, og han da ved sin Modgang ful bedre Forstand, og et nyt Hjerte, som elskede Dyden, eller rettere sagt, om han blev til et ørligt og stikkeltig Menneske igien, som han var, førend han kom i Wilderede, kunde Hr. Leonard da lukke sit Hjerte til for ham, naar han engang havde elsket ham?

Leonard.

Hvad vil hun sige med alt dette, min kære Sonne? Hvad kommer det ved den Tort mig er stuet? Den Person, som de have seet ligge for hendes Fodder, er et ungts Menneske, som ingen kender her paa Stedet, og Baronessen siger, at hun selv har seet ham i lang Tid i Leipzig. En anden siger, at det er en lidetlig Karl, som søger berygtede Huse, og jeg maae tilstaae, naar jeg hører saadan en Beskrivelse, saa grues jeg derved, og falder i saa meget storre Forundring.

Leonore.

Af! Hr. Leonard! Maar han faaer at vide alt, hvad der er ved ham, saa vil han endnu mere falde i Forundring; Med Tilladelse, maae jeg spørge ham om een Tina, Hr. Leonard? Jeg veed, han har et ædelt og eiegode Gemvt, og han er intet haardhierret. Er det ikke Sanden, at hans Son, Leander, var i lang Tid hans Duesteen og kreste Barn?

Leonard.

Jo! Det maae jeg tilstaae, han var. Og just derfor har han saa meget mere fortient, at jeg skal være fortørnet, siden han forte sig saa skammelig op imod mig. Jeg tog mig hans Død nær mi, ligesaavel som jeg tog mig hans Modgang nær tilført; men omendskindt det var næ

naturligt, at jeg sorgede, saa havde jeg dog altid brugt min sunde Hornust, midt i min Bedrøvelse, til at straffe ham for hans Forseelser.

Leonore.

Skulde det være mueligt, Herr Leonard? Kunde han blive ved at straffe ham altid, uden at holde op igien? Vilde han være i den ulyksalige Tilstand, at bære Had til nogen, saa lange han levede? Maar den Son blev forandret, begyndte at slægte Hr. Leonard paa igien, fastede sig for sin Faders Hædder med sine grædende Tærer, kunde han da bære over sit Hjerte, at stade ham fra sig, som et Skumpelstuds? Süg mig! kunde han vel det, Herr Leonard?

Leonard.

Hun glemmer jo, at det er Synd, at rive mit Gaar op, og pine mig paa nye igien. Min Son er jo død, eller i det mindste saa lange borte, at han kommer aldrig igien, og hvor han end er, saa har han intet forladt sin Synd og Ondskab. Dersom han var blevet stikkelig, saa maatte han jo komme og bede mig om Forladelse.

Leonore.

Maatte han komme? Han skal ganske vist komme. Herr Leonard skal saae ham i Tale, og blive bevæget af ham.

Leonard.

Hvad siger hun?

Leonore.

Jo! Er han intet alt for pludselig kommet af Dage, saa kan det hænde sig, at Herr Leonard saaer ham

ham at see her paa dette Sted, at ligge for hans
Fodder, og være færdig at dve af Fortrydelse over sine
Synder.

Leonard.

Hun kan set merke, at det rører mig mangfoldig.
Skulde han endnu være i Live? Min Son!

Leonore.

Det skal jeg ikke kunde sige. Men lever han, saa
elster han sin Fader.

Leonard.

Ah! Dersom han endda elskede mig! Men, hvor
er det at vente? Af hvem skulde jeg faae det at vide?

Leonore.

Af hans eget Hjerte.

Leonard.

Men veed Hjemfruen noget?

Leonore.

Ah, hvad jeg siger ham om hans Son, kan han
sigesaa sikkert troe, som om han hørte det af hans egen
Mund.

Leonard.

O! Nei! Hold mig ikke saa længe i Twivl. Haa
Taalmodighed med mine graa Haar. Jeg er imellem
Haab og Frygt. Jeg har elsket den Son, det bører
mine Taarer Vidne om. Ah! Elskede han mig enda!
Var han endda sikkelig? Forklar mig det! Siig
 mig — —

Leonore.

Ja jeg vil. Det er nu Tid man maac fornsie ser herl.
Chus

Chun gaaer et Par Skridt, og nærmer sig til Leander, som staar
(Machinerne) Kom frem da.

6. Scene.

Leonard. Leander. Leonore.

Leonard.

Ah! Himmel! Hvad seer jeg?

Leander.

(Paa knæ)

Kiend mig igien, herte Fader; Stijg mig, hvordan
min Skiebne skal være, jeg venter Livet eller Doden af
et Ord af Eders Mund.

Leonard.

Ah! Hvad kan have ført dig hid i disse Omstændigheder?

Leander.

Naturen, Kierlighed og Fortrydelse over min Synd.

Leonore.

(Gaaer paa knæ)

Her seer han sine Born for sine Fodder; thi vi
have et Sind og et Herte.

Leander.

(Væggende paa Leonore)

Ah! herte Fader! Domstuen har været saa from og
tilgivet mig mine Misgivninger. Folg nu dette lykkelige
Eksempel, som I seer her i vores Kierlighed. Mit eneste
Haab var, at blive elsket af jer og hende, førend jeg dode;
jeg har den Fortroestning, at det skeer, og jeg ønsker kun
at leve for at giøre mig værdig dertil. I vender jer

les Mine fra mig usyksalige Menneske. Hvad for Begæsler finder I i jeres Sind? Er det Hæd? Er jeg da færdigmt?

Leonard.

(Løfter ham op, og omfavner ham)

Nei! Det er Kierlighed, og altting er dig tilgivet; dersom Dyden endelig er blevet Mester over dit Hjerte, saa er jeg din Fader.

Leonore.

Og saa tør jeg være hans Kone. Jeg hørte ham til, tillod nu, at vi igien slædfæste vores forrige Forlovelse i jeres Mærveresse. Det er ikke jeres Midler, Leander begierer; hans Hjerte er alt for redeligt til at føge sin egen Horsdeel. Han vil intet have, og naar han elsker Dyden, saa er det, jeg har nok til os begge.

7. Scene.

Leonard. Leander. Leonore. Hieronymus.

Baronesse Rynkenborg. Giekkensstolt.

Politiet.

Giekkensstolt.

Af! See, der er han, han taler endnu med Leonore. Skyldejer nu og omringer ham, værer ikke bange, tag ham i Kardusen, og skaan ham intet.

Hieronymus.

Staaer jet, som brave Karle, I ere jo Sex mod Ten.

Leo-

Leonore.

(til Hieronymus)

Oplad jeres Dine, kiere Fader! og kiend den
seg elster.

Hieronymus.

Det er ham.

Giekkensløst.

Hvem da?

Leonore.

Jeres Broder.

Leonard.

Ja ham selv.

Giekkensløst.

I gickles for jer, den Slyngel, min Broder?

Leonore.

Ja.

Rynkenborg.

Jeg er overmaade fornøjet herover.

Hieronymus.

Hvilken Forandring! Hillemen! Er det vor Knobbi
vi spurgte efter?

Giekkensløst.

Oh! oh! Jeg spiller her en meget besynderlig Rosset
det maae jeg beklaende, det er en Broder den.

Leonard.

Ja, jeg havde regnet ham, som tabt, men hans
Bedring og Himmelens selv har givet mig ham igjen.

Rynkenborg.

Saa meget deshedre for mig.

Giekkensløst.

Gielkenstolt.

Den stemme Kumpen, han skulde nu just komme igien, intet for andet, end at tage min Kone fra mig.

Leander.

Det er Tid, at han lærer at kiende mig. Det er ham, min Herre, som vilde taget hende fra mig; jeg er den, som hum først elskede; hun er den Skat, som jeg mistede ved min Ungdoms Daarlighed, da jeg intet kionnede paa, hvor lykkelig jeg var, ellers satte den Preis paa hende, som jeg burde. Nu har jeg i denne glædelige Dag fundet min Dyd, min Kiereste, og min Fader igien. Vilde han nu misunde mig, at jeg saa uventelig kommer til den Met igien, som jeg ved Fodselen og Kierlighed havde erhvervet. Behold han kun mine Midler; jeg overlader ham dem gierne. Han elsker Penge, og jeg elsker hendes Person, saa finder jo hver af os sin Regning, og faaer sin rette Lyksalighed. Han, min Herre! mine Midler, og jeg Sommeuns Hierte.

Leonard.

Mei! min Son! din ninteresseerte Godhed skal ikke blive saa ilde belønnet. Mei, Leander! Din Fader har ikke i Sinde at byde dig til saa smuk en Temseue uden Midler og Medgift.

Hieronymus.

O! det kan jeg lide!

Rynkenborg.

Mu er jeg tilfreds; jeg er saa forundret, som jeg var løstet op i Himmelten, Den Cavalier er sandelig kommet,

Den forlorne Søn.

W

met,

met, just for at hevne den Horagt, der er kastet paa min Skønhed. (til Leander) O! gift jer snart. Megen Lykke og Velsignelse! Hun er ret en Kone for jer, og det kunde træffe sig saa godt, at jeg sik min Raadsherre igien ved samme Leilighed.

Leonore.

Før mig hertelig gierne. Min fiere Fader! Tillad, at mit Herte, som ikke lunde give sig bort mere end eens gang, bliver igien forbunden med den, som det første Gang havde lovet sig til.

Hieronymus.

Dersom han kun intet er saa vildhovedet mere.

Leonore.

O! det vil jeg svare for.

Hieronymus.

Dersom han kun er stikkelig, dersom han kun holder af dig.

Leonore.

Tvivl ikke derpaa.

Hieronymus.

Dersom Leonard først og fremmest vil give ham en stor Medgift, saa giver jeg mit Minde dertil.

Gieckenstolt.

Det er sandt, jeg vinder en Hoben derved, at jeg finder en Broder igien; men ikke destominstre, saa taaber jeg dog i en Haandevending mine Bekostninger paa Verpler lupper, en Kone og gode Midler.

O! Fye! Din Onier! Hvem vil have saa nedrigt
eg gierrigt et Herte? Skal du da altid lohe efter den,
der har fleest Penge? Monne jeg ikke i Obligationer og
Dordegods har nok at syde dig med, og mere end du est
værd, om du skulde sælges op og ned, som du staer? Er
 jeg ikke den første, som du har friet til? Har du ikke gjort
dig saa stor Umage for mig, skrevet Eder og Forpligtelser
til mig, paa hele Ark Papir? Giort Viser og Vers til
min Geburisdag, saa slet, som du kunde? Jeg har alle
dine Løster i mine Hænder. Skal det komme til Pro-
ces, saa viser jeg mine Documenter frem, og saa kan
du aldrig undgaae at blive dømt ved Tamperetten for
Desertio malitiosa.

Hieronymus.

Hør, min Ven! Hun er intet at skremme med. Lyd
mit Maad, og tag hende med alle hendes Documenter, du
bliver ikke af med hende paa anden Maade.

Leonard.

Fruen gjor min Søn, Raadsherren, alt for stor
Ære, at hun viser saa stor Tilbøjelighed for hans Person,
endog at hun vil føre Proces, naar man betragter Anled-
ningen deriil, og jeg veed ikke, hvormed jeg kan astiene al-
den Høflighed. Men for nærværende Tid tillader Fruen,
at vi allene bekymre os om Femfruen, som jeg maae takke
for, at jeg har faaet min Søn igien. Hør, Dørnsille!
Tag hverandre i Havn, som Brodre, paa denne lykkelige

Dag, og lever eenige herefter. Lad os takke Hjmen, Hieronymus, som har giort altting til det beste. Nu er jeg overbevist i mit Hjerte, at man ikke altid hør reent tafe Haabet om unge Mennester, fordi de geraade i nogen Vilefarelse.

Ende paa femte og sidste Act.

himlen, h.
ste. Nu is
or reent tak
nogen Bill

Den
givte Philosoph
eller
Egtemanden,
som blues ved at være det.
Comoedie i fem Acter.

Oversat af Franſken efter Mſr. Des Touches
Le Philosophe Marié.

III.

Personerne:

Ariste.

Damon, Aristes Ven og Celiantes Kiereste.

Marquis du Lauret, nok en Ven af Aristé, forlæbt
i Melite.

Lisimon, Aristes Fader.

Gerontes, Aristes Farbroder.

Melite, Aristes Hustrue.

Celiante, Melites ældre Søster.

Sinette, Melites Pige.

Gentric, en Døner.

(Scenen er i Paris i Aristes Huis).

Første Act.

(Skuepladsen forestiller et Cabinet med Boger. Aристе sidder ved et Bord, hvorpaa er Skriverto, Papir, Boger, matematiske Instrumenter, og en Globus).

I. Scene.

Aристе.

(Alleene, i Glaabrof)

Nei! der er intet, som kan trække mig herfra; jeg smager med en inderlig Hornsielse den saa lidet kiendte og agtede Godhed, som er ved en uskyldig Lediggang. Jeg lever roelig, lykkelig, befriet fra Misundelse; den ubesindige Vergierighed forstyrreer ikke mit Levnets Godhed, min Tilstand den er som jeg har ønsket samme. Saa er al min Attræae fuldkommen opfyldt; jeg er allene, og er dog ikke ene, og uden at have nogen Forretning, er jeg dog stedse i Arbeide. Er jeg kied af at bestille noget Vigtigt og Erbart, strax opmuntrer Muserne mit Sind igien, og jeg maae takke deres Skientedigtere, at jeg ikke vaerner mig til det vilde og ureglerlige Væsen, som findes hos dem. Mit Studerkammer er mit Slot, der regierer jeg som en Konge, og har tusinde Hosmænd om mig; men det er og kun allene her jeg kan viſe min Myndighed; saasnart jeg kommer her ud fra, er det til Ende; i det andet Kammer bliver jeg allctider imodsagt; her er jeg Ungkarl, og der er

jeg givt — — Givt! ja det er forgieves, at man ved Philosophiens syndige og skarpe Regler tænker at kunde ber væbue sig imod et yndiat Kion, som man gierne vilde troe se, men som midt i Viisdoms Skiod dog veed at sangt Een. Jeg har imod min Villie maat giort denne bedrø velige Prove. Men overalt, min Kone er jo ærbar og dydig, jeg besidder hendes Hierter mere som Kiereste end som Mand, og min Lyksalighed giort ene hendes Glæde — — Hvorfor klager jeg mig da over Givtermaal? Min Kone er jo desuden ganske elskværdig, det er vist; men det er dog min Kone, og jeg kommer hver Dag over Feil, som hun før havde stukt for mig. O! yndige, O! bedragelige Kion! det er ved dette Kunstgrieb, I veed at overrumple Hierterne. O! hvor har jeg kundet satte den daarlige Tanke, at himlen for min Skyld allene fulde ståbe det, man aldrig har seet? En Kone uden Feil! Jeg har dog troet det, og har begaaet Daarligheden. Det er da men Sag at see, om jeg kan undslye al Twistighed, bære altig over med Taalmodighed, og noies med at knurre for mig selv i Centrum.

2. Scene.

Ariste. Damon.

Ariste.

Der har jeg giort mit Portrait; det er en levende Afsildning paa en klog og viis Mand, som Naturen har overvunden. Det er dig, o! farlige Ven, som forst an greb min Hornust, og sik mig til at bide i dette sure Ebble. Det er dig, som ved din Weltalenhed gjorde over denne Person saa deilig en Beskrivelse; du roste hendes Fromhed og Hjertighed; min Fortrolighed til dig gjorde mig troet hertig.

Damon.

Tortryder I derpaa?

Ariste.

Af Himmel! hvad hører jeg? er det jer?

Damon.

Mig selv.

Ariste.

Hvorfor lurer I paa mig?

Damon.

Jeg lurer jo intet paa jer. I taler om mig, og jeg svarer jer.

Ariste.

Det kan vel være; jeg forsikrer paa min Ære, at jeg tænkte at være ene.

Damon.

Og jeg paa min Side kan svære jer til, at jeg over denne Hændelse er ganste forundret; thi jeg seer, at jeg i Ieres Sind er ganste sværtet. Men hvad Ondt har jeg da begaet?

Ariste.

I har giftet mig.

Damon.

Er det da saa stor en Ulykke?

Ariste.

Det skulde vel ikke være; i det mindste var det mit Haab.

Damon.

Er I ikke Herre, om noget skader jer, at I strax kan rette det.

Ariste.

Mei vist ikke; thi det staer skrevet: En Mand skal allerede have noget at klage over; hidindtil har jeg kundet tyinge mig, men siden jeg ved denne Hændelse har forraadt mig selv, vil jeg herefter omgaes jer mere aaben hiertet.

Damon.

Ieg forstaer ei, hvad I vil sige.

Ariste.

Hvorfor ikke?

Damon.

Gistermaal, i hvad man end kan sige derom —

Ariste.

Er et tungt Slaverie.

Damon.

Før Konerne —

Ariste.

I vil snart faae jeres Deel, og der kommer vel den Dag, I bliver af mine Tanker; og saa skal I lære, at en Mand, der har sat sig for, ikke at elste andre end sin Kone og at belønnes med lige Kierlighed, maae, for at nyde den Lyksalighed, hverken have Fornuft eller Billie mere.

Damon.

Hvorfor det? naar en Kone er from og fornuftig.

Ariste.

Min bestodder tusinde Dyder; men hun vil ikke tringe sig for min Skyld.

Damon.

Hvad har I da at sætte ud paa hende? Tael op! rigtig!

Ariste.

Ariste.

Hendesaabne Mund stacer mig for Hovedet, og indsager mig hver Time paa Dagen nye Angest. Det synes ret at være hendes storste Glæde, saa forblummet at tilkendegive, at jeg er hendes Mand. Hun giør hver Dag nye Beklendtskab, og derhos nye Fortreliahed, især til Huenstimmer. Dom nu selv, om mine Hemmeligheder ikke ere i sikre Hænder.

Damon.

Jeg seer forud med Fortrydelse, at jeres Villie hert ti bliver opfyldt; Men har I vel de Tanker, jeres Livstid at være givet, uden at nogen skulde merke?

Ariste.

Gid det var saa vel.

Damon.

Og hvorfor?

Ariste.

Jo, ved dette, for to Aar siden, uden min Faders Vidende sluttede hemmelige Egteskab, paadrager jeg mig dog engang hans retmessige Brede.

Damon.

Ah! To Ord vil stille ham igjen tilfreds, og hans Kierlighed for jer — —

Ariste.

Hans Sorg vil gaae mig nærmere end hans Brede; I veed, hvor høit jeg elsker og ærer ham; han vil sætte Twil paa Kierlighed, om han faaer dette, uden hans Raad og Samtykke, sluttede Gistermaal at vide. Det er og ikke allene denne Empfindelighed, der bringer mig til at tie dermed; imellem os maae jeg tilstaae, at jeg er saa strobelig,

at jeg rodmær over saa godt, ærefuldt og vedtaget Mavn, det deilige Ægtemands-Mavn, som kommer mig til at skiel ve, naar jeg kuns tænker derpaa, og som disse Tiders Daars lighed gior nuomstunder saa latterlig. Jeg veed vel dennt Grund er ikke den fornuftigste.

Damon.

Jeg maae tilstaae I har største Ret, ikke at betros dette til nogen anden end mig, eg I vilde handle meget usorsigtig, om I gjorde det. I har desuden en anden Aarsag, som er kraftigere, og sterkere, og hvorpaa jeres egen Belsord grunder sig, nemlig: Ei at støde jeres gier rige og tillige rige Farbroder for Hovedet, der ogsaa er temmelig haard og særindet, og dersor useilbarlig vil giøre jer arvelos, saasnart han erfarer, at I uden hans Samvælle er givt. Der har I for jeres Kone en vigtig Aarsag til Taushed.

Ariste.

Munden stavner aldrig paa hende; og hun er ikke den eneste her, som sætter mig i Fare, og forvolder mig idelige Vækymringer; hendes Søster er langt mere usorsigtig, og saa særindet, at et Dieblik er hun lyssig, et andet ærbar, og vexelyis leer, grader, sladdrer, tier, med et Ord af sige: vel ti Gange om Dagen forandrer sit Sind. Hens des Søster, jeres tilkommende, der med Tiden nok skal hitte paa at bryde jer, gior mig tuftnde Ærgernes ved hendes fremfusende Væsen, og oven i Kivbet forsamlar her en Hob fæltsomme og fiedsommelige Folk, af hvilke jeg maae taale utallige Stikpiller. Kommer jeg til Ulykke for at besøge hende i hendes Kammer, strar tier man, saa hviskes der i Bret, saa smiles der; lidt efter lidt vaagne de op igien, og taler alle paa rengang, og det jeg kan begribe af deres uordenlige

lige Tale, og adskillige Gebærder, er, at min fine og un-
derfundige Svigerinde har betroet det, jeg vilde skule, til
dette fortrolige Selskab, og at jeg kan være vis paa, inden
saa Dage, at hele Høfset og Byen veed min Hemmes-
lighed.

Damon.

Slig Uforsigtighed gaaer mig nær, og jeg vil strax
hen og skjende dygtig paa jer Kone og jer Svigerinde.

Ariste.

Nei, jeg holder for, jeg, at det er best at gaae sagt:
modig tilverks med dem; sūg min forsigtige Kone, at hun
noder mig at flygte ud paa Landet, for aldrig at komme der-
fra igjen, dersom hun herefter ei er mere taus.

Damon.

(med en fin Smil)

Det skal skee; men I paa jer Side, sæt al jeres
Blædom og alle jeres Kunster i Verk, at I kan have Taal-
modighed.

Ariste.

(i samme Tone)

Folg I mit Exempel; var i Forveien saa forsiktig,
og beslit jer paa al muelig Taalmodighed, I vil sandelig be-
have det meer end jeg; jeg kiender Celiante, og jeg frøg-
ter —

Damon.

Jeg elsker hende, og var det kuns saa nær, at vi fun-
de givtes sammen, skulde hendes Heil ei afskrække mig. Mit
Mavn og min Strand, som jeg er nødt til at skule for hen-
de, gior, at hendes hovmodige Sind er vankelmodig, og
at hun troer, hun maatte forringe sig, om hun gav mig
sin Haand; men i Hiertet elsker hun mig, og skulde min
Bro-

Groder blive nogentid saa lykkelig, at faae den fortredeligt
Sag, jeg allene af en point d'honneur har paa Hassell,
i Rigtighed, vil jeg strax giøre mig bekjendt for jeres Gv'
gerinde.

Ariste.

Troe mig, jo før jo bedre.

Damon.

Jeg forlader jer, for paa jeres Begne at gaae hen og
kiende paa Celiante og Melite. (gaaer)

3. Scene.

Ariste.

(Callene)

Jeg længes ret ester at see ham givt; og jo mere Leis
lighed han vil faae til at argre sig, jo mere bliver jeg hevnel.
(gaaer hen og løser)

4. Scene.

Ariste. Finette, som staaer først lidt og seer
paa ham.

Finette.

(for sig selv)

Stedse løse! (til Aristé) Min Herre! Dere
Frue — —

Ariste.

Raab lidt høiere.

Finette.

Ja gierne. Deres Frue — —

A iste.

Det er jo over hundrede Gange jeg i to Mar har so'
budet dette Ord at nævnes her, kan du ei høste det?

Den givte Philosoph.

xx

Finette.

Jo vist; men Herre, naar jeg glemmer det, hvad
Skade har han deraf?

Ariste.

Først er det en Ulydighed.

Finette.

Godt!

Ariste.

Dernæst — —

Finette.

Jeg maae ørgre mig derover; man skulde af Herrens
Tale slutte, at det var en grov Forseelse, at give Fruen et
Mavn, hende med Rette tilkommer.

Ariste.

Finette!

Finette.

Hvad besaler Herren?

Ariste.

Man burde høre mig ud, naar jeg taler.

Finette.

He! ja vist; hvem der vilde tie til alt det Herren
taler, og høre ethvert Dogstav, det sik aldrig Ende — —

Ariste.

Du vil dog tillade, at jeg maae sige et Ord.

Finette.

Ja ti, om Herren vil.

Ariste.

Du ved, at en Hemmelighed — —

Gis

Finette.

Nu er det to Aar siden, vi fører et tvetydigt Levne,
jeg kan ei længer holde det ud, og en Hemmelighed er færdig at quæle mig.

Ariste.

Veed du vel, at min Taalmodighed tilføldst kunde
faae Ende?

Finette.

Herren har Synd deraf, at han i to samfulde Aar vil
tvinge Fruentimmer til at tie; jeg for min Part vilde hel-
ler være paa Spraæ, og leve af Vand og Brød, naar
jeg kuns havde Lov at tale saa meget som mig lyster.

Ariste.

(Haær op)

Ja tael! for Pokker! tael! jeg er endnu ei blevet
saal gal, at jeg vil legge Tomme paa jeres balstyrlige Tun-
ger, og det er kuns en eneste Post jeg begierer og har set
langt, de maae holde inde med — —

Finette.

Ja, men den Post, Herre, er det forbudne Træ,
og just det, som opvækker Lysten. Dersom iblant 30 af de
lækreste Ragouts, man vilde sætte for mig, ifkun fandtes
den allersletteste Ret, men som man stændig vilde forbyde
mig at spise, blev det den eneste, der vilde friste mig. Den
nu, Herre, om jeg ikke maae være færdig at sprække af Be-
gierighed til at tale om Herrens Gistermaal.

Ariste.

Mei see, hvilket tvært Sind! hvilken Modsigelse!
hvilken U forsigtighed! det er Fruentimmer der er til-

Finette.

Lad saa være! men hvordanne vi end ere, og med alle vores Heil, saa herske vi dog over Mandfolkene, ja endog over dem, som bider sig mest ind, og vi ere juist den Klype, paa hvilken deres Viisdom og Hovmod lader Stibbrud; de have ikkun skabelige Vaaben at bruge imod os; Hornufsen er paa deres Side, men Skionheden paa vores; den blydrende Philosophus larner forgives; hverken kan hans suurseende Ansigt, hans Mynder, eller hans Skraalen fræse ham fra vore Dines dodelige Skud. Han forlader sig paa sin Ertedom, sin Esertanke, og bider sig ind at være frie for at blive forsørt af os. En Skionhed kommer frem, hun smigrer, hun lokker af ham, kraf — — ved første Anløb har hun Seieren vundet.

Ariste.

(for sig selv)

Der har jeg min Historie, der feiler ikke et Ord.

Finette.

Jeg længes ret efter at see Herren, med tre eller fire Møllinger, hoppendes omkring ham, at leuge Skul, ride Manke, eller spille Skiotler med dem,

Ariste.

(for sig selv)

Den Tasker gibrer Met, at hun leer mig ud, og hendes Kielnasse Tale er gaanske fornustig. (til Finette) Jeg heder, lad denne Skiemt fare. Jeg vil endnu en Tid lang holde mit Egteskab hemmelig, for ei at gaae den Aarv quit, jeg ventet ester min Farbroder, og som er alt det jeg attrager.

Finette.

Hvad, min Herre! kan han attræae noget? Jeg maae vist bekende, at en Philosophus er dannet ligesom et andet Den givte Philosoph. M Men,

Menneske. Men hvad har Herren nu gjort af alle Menneske Lærdomme, som han hvert Dieblik har foreholdt os? Den største Skobelighed hos et Menneske, sagde han, er, at kunde blive mæt af Rigdom; hvor mange har iflidenne Svaghed gjort ulykkelig? Jeg kan takke Himmel, min Tilstand er større end min Attræae; en Skat af Døder er nu det eneste jeg stræber efter, og for at opnæae dens lod jeg gierne et Kongerige fare. — — Og var der nogen, der kunde tage Herren paa Ordet, saa svarede han vist nok: Skyldige Tiener! Tag mig der.

Ariste.

Du bedrager dig; jeg er endnu af samme Tanker, men jeg veed at sætte dem inden de rette Grandser, og mine Born vilde bande mig, dersom jeg til deres Skade vilde øve Philosophien; en klog Mand hør aldrig gaae for vidt, og jeg maae stræbe, at de ikke skal miste en stor Arv.

Finette.

Den Karsag er vel grundet; men Deres Herrer Born ere endnu i vento, maaskee kommer de vel; imidlertid — —

Ariste.

Hvad vil du sige?

Finette.

Deg torde spaae, at Herren ei vil faae stor Afskom.

Ariste.

Jeg er endnu ikke tredive Aar, og jeg skulde tro i min Alder — —

Finette.

Der holdes for, at et Menneske har ikke alle Gaver tillige, og at de største Hoveder, saa stor Hsiagtelse som

end ellers fortjente, ikke have store Gaver til at forplantet
betes Slags.

Ariste.

Finette har Forstand, hun veed at bruge den, og hens-
des Artighed fortjener vel et Svar. Man taaler til en
Tid en Piges Nykter, som ved alt for megen Godhed bli-
ver forderver, og uforstammet; til Slutning ender hun,
ved at lade sig sage paa Øren. Jeg troer Finette er alt
for forstandig til, ikke paa det beste at tage dette gode
Raad op og benytte sig deraf, hvis ikke, bliver Slutningen
at befrygte.

Finette.

Denne skionne Advarsel faaer jeg vel at erkende, dette
gode Raad faaer dog vel besvares: Jeg merker nok, at
Philosophus er en slet Politicus, siden han ikke skionner,
hvad man voer ved at sage en Person bort, som har vor
Fortrolighed, især, om den er af det Kise, der er genegen
til at snakke og at hevne sig.

Ariste.

Dit Svar er ganske rigtig, og forstandige Herrer bør
rigeligen belonne dem, deres Hemmelighed er betroet. (Giver
hende Penge) See, der har du noget for at stille dig til-
freds, og at være taus. (for sig selv) Min Skiebne er at
lide og at have Taalmodighed.

Finette.

Denne Hemmelighed var mig en tung Byrde, nu er
den saa meget lettet, og Herrens forgylde Formaninger
er et kraftigt Middel for at giøre mig taus; igentag dem
lyns tide, saa bliver jeg ganske stum.

Ariste.

Gielder det ei om andet, saa kan jeg forlade mig
paa dig.

Finette.

Saa længe Herren betaler vel, lover jeg for mig.
Men det er sandt, jeg forglemmer mit Ærinde. Dere
Hustrue — — Nei, Fruen ønsker — —

Ariste.

Fruen — —

Finette.

Mit Hersteb — — Min Frua, — — Til Lykke,
nu sandt jeg det; at mit Hersteb gierne vilde komme her
hid, for at tale med Herren om noget Vigtigt.

Ariste.

Vor Samtale om Dagen er ickuns lidt fornøden, vi
faae Tid nok dertil i Matz, for alle Ting hindre hende fra
at forstyrre mig, jeg har et Par Timers Tid noget at for-
rette.

Finette.

Det er nok; jeg skal redde Herren fra hendes Ver-
sogelse. (gaaer)

5. Scene.

Ariste.

(Callene)

Fromhed og Penge formaaer meer end de grundigste
Lærdomme, og holder jeg dem for tvende usefulbarlige Mid-
ler til at rette endog de uregierligste Mennesker. Den
skalkagtige Finette leer, naar hun seer min Pung, saa jes
nok skal kunde leede dette farlige Sind efter Behag — —
Nu da, siden mit Sind er igien bleven lidt roelig,

had mig anvende min Tid paa noget vigtigt og nyttigt
Arbeide.

6. Scene.

Ariste. Melite.

Ariste.

(Seende paa sin Kone)

Hvad! kommer du der?

Melite.

At Himmel! Hvorf kommer denne Forstrekkelse?
Foraarsager dig mit Nasyn saa stor Væmmelse?

Ariste.

Vist ikke; intet i Verden er mig kierere, men naar
leg har lader dig bede, ikke at komme i mit Kammer, skulde
det da vel ske?

Melite.

Det er vel saa; men jeg havde sat mig for at tale
med dig om en magtpaaliggende Tag, som maae bringes i
Vigtighed.

Ariste.

Dhaar du vil en Ting, kan intet holde dig dersra.

Melite.

Skulde du vel laste mig, fordi jeg søger dig? Jeg
har en stor Forstielse deraf, og gisr hvad jeg er pligtig.

Ariste.

En Kones Pligt er at være soielig.

Melite.

Tael kuns reent ud, Hierte! hun skal være lydig; sen
Mands Myndighed er det dig allene behager.

Ariste.

Deg forslanger ikke sligt; det er at bessylde mig for uret; og giøre mig til en Tyran; jeg begierer allene en Slags Hærlighed imod mig, og ingen Underdanighed, og med al optenklig Ømhue at holde vores Ægteskab hemmet ligt. Det er hvad jeg ørker af dig, og du kan igien vente alt af min Erkiendelighed.

Melite.

Er det da saa stor en Horseelse, at forskyre dig et Djeblit?

Ariste.

Om nogen kom herind, hvad vilde han vel tanke?

Melite.

Han vilde tønke — — Overalt, hvad gav det til Sagen?

Ariste.

Hvad det gav til Sagen? Af Himmel! er det mueligt, at du saaledes med Koldindighed kan dræbe mig? Har du da glemt, hvad der bevæger mig til, ei at aabenbare — — Hvad siger jeg, der trænger mig til at sætte altting i Verk, for at betage enhver Mietanke om vores Ægteskab.

Melite.

Det lader sig ikke giøre.

Ariste.

Mei, om du ikke tier.

Melite.

Jeg underkaster mig din Willie; men hvorledes! himme, at Folk ei skulle merke — —

Ariste.

Ariste.

Der har vi det robet.

Melite.

Det skal inderlig glæde mig.

Ariste.

Alltid Modsigelse.

Melite.

Den Lykke, at have dig til Mand, er mig saa angem, saa hold, ja den indrager mit Hjerte saa sterk, og jeg gior mig saa stor en Ære deraf, at jeg blev alt for lykselig, om det blev beklaadt. Forseer jeg mig ved dette Ønske, maae jeg tilstaae, at min Forseelse gior mig stor Forngielse.

Ariste.

(for sig selv)

Der er jeg overvunden, fordi jeg er alt for emfindlig. En Kvindes List er dog uden Ende.

Melite.

Du er vreed paa mig, kan jeg see, men veed ikke hvorfor.

Ariste.

Nei, er jeg vreed, er det kuns paa mig selv.

Melite.

Af hvad Aarsag, maae jeg spørge?

Ariste.

Over min Enfoldighed, at jeg har troet, at du var en Kone, der vilde være taus og holde sit Øfste. Thi forend vi indgik nogen Foreening sammen, havde du jo helligen til sagt mig, at saa lange jeg vilde det skulde være hemmligt, skulde ingen uden din Søster vide det.

Melite.

Det er sandt.

Ariste.

Desvagter maae jeg takke dig, fordi du har været saa omhyggelig, at lade mange vide det.

Melite.

Min Søster, der ikke længe kan tie med noget, er allene Skyld deri; jeg har i denne Sag aldesles ikke forraadt dig, og til denne Tid kuns alt for noie esterkommet dit Villie.

Ariste.

Hørtryder du det?

Melite.

Ja.

Ariste.

Af hvad Aarsag?

Melite.

Jeg underkaster mig derved de skadeligste Mistanke om mit Liv og Levnet; vi boe sammen, og jeg maae daglig fornemme, at der tales meget stammelig derom. Jeg hører mig ikke derover, min Uskyldighed er allene mit Foe, svar imod Bagvæselsen, og i det jeg opofrer alt for min Kierlighed til dig, lider jeg Skaar paa min Ere. Men siden jeg saa dyrt maae betale min Lydighed, saa begierer jeg een Gunst til Belonning deraf.

Ariste.

Hvad for en Gunst?

Melite.

At i det mindste Marquis du Lauret ved dig eller mig herom maae blive underrettet.

Ariste.

Ariste.

Marquien! Kan du forlange det? Det er ham jeg
meest vilde have det skjult for; thi endskjont han er en Hofs-
mand, og veed ingen Ting, saa holder han dog lørke Mi-
ner, er lystig og munter, og holder det for den største Daars-
lighed, at tage en Hustrue eller en Kiereste. Ja, han
paastaaer, at der er ingen anden Lyksalighed til, end i alle
Tilselde at være ubunden. Skal jeg sige mere, saa har
jen hundrede Gange i hans Mærværelse saa ubesindig fors-
varet hans Meening, at dersom han engang veed, at jeg
er givt, vil han vist nok overalt udlee mig?

Melite.

Hvordanne! Skal man skamme sig ved Ægteskabs
Baand?

Ariste.

Man bor i det mindste skamme sig ved at forandre
sine Grundregler, sit Sind, sin Tale, eller taale, at Folk
leer een ud, og det har jeg ikke hørtet til.

Melite.

Denne Skrøbelighed faaer du dog overvinde, og sige
alting til Marquien.

Ariste.

Hvorfor er du saa meget for, at han skal vide det?

Melite.

Med Tiden skal du faae det at vide, og da vil du bis-
salde det.

Ariste.

Lad os dog høre Marsagen.

Melite.

Den er ganste lovlig, og for intet at stikke under
Stolen, den er uomgiengelig fornoden.

Ariste.

Hvordanne! du sætter mig i Bestyrtning.

Melite.

Jeg siger intet videre.

Ariste.

Jeg vil have du skal blive ved.

Melite.

Sa vel, siden du byder det; denne Spottefugl, som
du frugter saa far, denne floge Hofmand, der ikke troes
nogen kan være fornuftig, med mindre han tillige er kold
sindig, lader, naar han gaaer ud fra dig, ingen Dag gaae
forbi, uden at komme til mig, for at tale om den Kierlig
hed, han bær til mig.

Ariste.

Til dig?

Melite.

Til mig.

Ariste.

(Melite!)

Melite.

Maa da!

Ariste.

Hvad Formodning, at — —

Melite.

Kor ei at sætte jer sammen, havde jeg besluttet, at tie
med dette; men da hans idelige Overlsben er mig haardt
imod, saa er der, for at befries derfra, intet sikrere og
klaaere Middel, end at aabenbare ham vores Egfestab.
Beslut nu, men beslut snart, hvem af os der skal giøre
ham denne Bekjendelse; du kan betænke dig derpaa, men
vivid derhos, at længer end i Dag kan jeg ikke tie. (gaac)

7. See

7. Scene.

Ariste,

(Callene)

Tov lidt! hun gaaer bort! hvilken Forvirring er jeg ikke sat udi! — — Skal jeg troe, hvad hun siger? — — Det er ikke muligt, og Marquien — — Nej, jeg vedde, at hun har opdigtet denne Streg for — — Nej, hun er for dydig vertil, og jeg gørde hende uret, om jeg havde sine tanker om hende; — — Men hvad Dom skal jeg følde, og hvad bliver Slutningen? — — Marquien forlæbet! det glæder mig af Hjertet — — Hvad glæder mig? — — at hän beiler til min Kone — — der er intet Urtigt i; jeg frugter for min Ere — — for min Ere — — Hvor er man dum, naar man er givet — — Jeg saaer hen at besøge Marquien, og see, om ja med Vis kan komme ham til at tilstaae for mig selv hans Skrøbelighed, og jo større jeg finder samme, jo mindre har jeg at frugte for ham, og siden maac jeg see, hvad jeg har at giøre.

(Gaaer bort)

Ende paa første Act.

Anden Act.

I. Scene.

Celsiante. Finette.

(En ker Sabl)

Du siger, at Marquis du Lauret kommer her?

Fir

Finette.

Ja, Frøken.

Celiante.

Meener du han elßer mig?

Finette.

Nei.

Celiante.

Maaer jeg skal tale oprigtig, da fortryder det mig.

Finette.

O! jeg troer det gierne; — — Men han finder i engang Behag i den fortrefeligste Skønhed.

Celiante.

Derfor ønskede jeg nok at vinde hans Hjerte; til sed bet i Sinde, skulde det vel gaae an; der ere saa visse Kæmster, som jeg forstaar paa mine Hingre, hvorved man kan lotte sig en Karl til sig, og herstee over ham.

Finette.

Velan! Torsog derpaa.

Celiante.

Taler du Alvor?

Finette.

Net Alvor.

Celiante.

Jeg svær dig til, det skulde ikke være længe, førend han skulde finde, hvad Kraft mine Dine har, og han skulde endog i Dag falde paa Knæ for mig og tilbede mig.

Finette.

Om han nu falder paa at elße jer, Frøken, hvortil sigter I da dermed?

Ez

Celiante.

At sige ham reent ud, at mit Hierge foragter ham,
at hverken Midler, Ahner eller Høihed kan forbinde mig
til en Mar.

Finette.

Nar er han intet; det er en Mand, som tanker den
største Lyksalighed bestaaer i Koldindighed; for Nesten er
han ydmug og høflig mod Fruentimmer, og vil blive elsket,
om han blev forlæbt; Lad ham være den, som \mathfrak{I} troer han
er, saa er det dog mere \mathcal{E} re for jer at vinde ham, og elsker
ham oprigtig, end at binde jer til jeres smukke Damon,
min Herres gamle fortrolige Ven; ham elsker \mathfrak{I} , og saa
vidt jeg kionner, ere jeres Tanker, at giøre en fortæffelig
Mand af ham; hvad det angaaer, var \mathfrak{I} nok saa vel tient
med Marquien. Hornemine Folk folger Moden, og en
Hofmand maae alletider være en foelig Mand; det er Hos-
vedkunden; hvad gir det, om en Mand er en Mar, eller
hvordan han er, naar han kun vil tillade jer at have en
god Ven.

Celiante.

Ta, i sig selv har du Det.

Finette.

Hvad andet? Jeg forklarer jer her de allerdybsindigste
Lærdomme, der ere til; bryd oververt med Damon, det er
det, jeg paastaaer, thi han er ikke for jer, da han ei er af
Adel.

Celiante.

Du tager Feil, Finette; int Hierge tilsliger mig,
at han tvertimod vore Tanker, maae være af hei Byrd,
og at han kun for visse Uarsagers Skyld, som vi en Dag
vil faae at vide — —

Finette.

Næt saa! det er et stønt Eventyr jeres Kierlighed kan opdigte; jeg kiender Karlen, hans hidlige Kierlighed har ingen anden Grund, end hans eget Gavn; han ved, at J har arvet endeel Midler ester jeres Moster, hvorved han i Tiden tanker at forbedre sin Utlstand, og det bringer ham nu til at være saa udmyg og foelig; men givt jer fors med ham, saa skal J nok see han bliver ikke saa lydig.

Celiante.

Jeg bisalder dig, du har Næt; jeg har selv over hundrede Gange foreholdt mig det samme, og med største Kjed ogt over i to Aar at forkaste denne Kierlighed. Men har tids ilde begegnet denne for hait elskede Beiler, min Hovmod har tids tient mig til Vaaben imod ham; endelig for at befries fra denne Kierlighed, har jeg endog holdt mig fra at see ham; men alt det har været forgives; jeg troer jeg maae være forheret. Dog, bie lidt!

Finette.

Hvad skal der nu ske?

Celiante.

J Dag er jeg ret til Sinds at bringe ham til Forstørelse.—

Finette.

Mogle gode Dunster kunde nu komme jer tilpas, naar J raser. Er J fornustig?

Celiante.

Jeg har aldrig været saa fornustig.

Finette.

O! hvorfor er Damon her ikke? Men saa snart
faaer

saaer I ham ikke at see, saa staaer I der igien som en
Onas.

Celiante.

Jeg opmuntrer mig selv, for ved første Lejlighed at
bryde ham ret emfindeligen, var mig behjælpelig heri; lad
os handle om noget, der kan være mig imod; tael om min
Søster.

Finette.

Maa vel da! min Frue har fundet Middel til at fors-
tene vores Philosophus, og saae Ende paa hans Taalmos-
dighed; han har for første Gang ytret sig med nogle smaa
Hastigheder, som nok med Tiden, saavidt jeg kan see, vil for-
andres til Kiendskab, og jeres Søster derover ikke leve mere
saa lykkelig som tilsorn. — Mishager det Frokenen?

Celiante.

Met vist ikke; jeg er færdig at daane af Glæde; min-
Søsters Lykke har opvakt Misundelse hos mig, og har i to
Aar gjort mig mit Liv suurt.

Finette.

Saa faldt da i Fortvivlesse, thi denne Twistighed har
ingen anden Folge haft, end de ere igien forligte, og en
Fortligelse, saa sør, saa kierlig, saa bevægelig, at vores
Philosophus har grædt derover, og jeg, jeg selv, her som
leg staaer, kan ei heller tanke derpaa, uden at græde.

(hun græder)

Celiante.

Saa elste de endnu hverandre?

Finette.

Sa Froken! ti Gange mere end tilsorn, min Herre
er nu bleven en Træl af sin Kone.

Ee

Celiante.

Den Stypper!

Finette.

Paa jo hoiere Tone hun siden en Time tager del
jo mere er han indtaget af hende.

Celiante.

Nei, jeg kan ikke holde det længer ud; jeg kan ikke
begrive, hvorledes Melite har fundet fortrylle saadan en
værdig Mand! var han min Mand, som jeg vilde ønsf, jo
mere undergiven han var, jo mere vilde det hove mig men
have slig Skobelighed for min Søster, er en Blindlæbe,
som stoder og nager mig, jeg er færdig at sprække af Hæv
me og blive affindig deroer.

Finette.

Lystig! Hvorledes staer nu Damon anstreven
hos jer?

Celiante.

Som et Aflukum.

Finette.

Det vel! der er han, tykkes mig; han kommer
ret tilpas, og jeg vil lade dem blive sammen.

(Saamart Finette er gaet, sætter Celiante på
stodesles hen paa en Stol, og giver sig til
at pense).

2. Scene.

Celiante. Damon.

Damon.

Cseer noget paa Celiante, uden at hun lader
som hun merker det)

Om jeg dominer ret, saa vil de være ene.

Celiante.

Det skulde I strax have merket, men I soler intet.

Damon.

Endskjont min Nærverelse maatte falde Dem kiedsmælig, kan jeg dog ei overtale mig — —

Celiante.

(foragtelig)

Man kan aldrig blive af med jer, uden man skal løbe fra jer.

Damon.

(for sig selv)

Jeg saaer give Kiss, hun tager paa den høie Tone.

Celiante. (sætter sig i et Hiorne)

(livrig)

Jeg vil I skal gaae bort.

Damon.

Gierne, men vær saa naadig og siig mig hvorför.

Celiante.

(foragtelig)

Jeg har vel ingen Regnskab at giøre Dem?

Damon.

Jeg tilstaaer det; men om min brændende Kierlig-

Celiante.

(staaer hastig op)

Nu kommer der noget Abgesnægt.

Damon.

De skal ikke høre et Ord mere.

Den givte Philosoph. O

Ces

Celiante.

Min brændende Kierlighed! hold aldrig slig en smi-
rende Tale til mig, jeg faaer Ondt for Hiertet ved at hø-
den, jeg varer jer ad. Min brændende Kierlighed!

Damon.

(for sig selv)

Dette Sind maae man lade gaae over.

Celiante.

Jeg troer I tager mig for et Barn.

Damon.

Alldeles ikke; jeg veed vel bedre.

Celiante.

Hvad vil I sige dermed? Gaae jer Bei.

Damon.

(vil gaae)

Net strax skal jeg gaae.

Celiante.

(holder ham tilbage)

Nei, nei, jeg har betænkt mig; sligt figes ikke i eens
Dine, uden man er sindet at slaae op med een; det skal og
paa Dieblikket skee. Men jeg vil, at I skal først forklare,
hvad I har forstaet ved den Streg, I med saa haanlig
en latter har givet mig.

Damon.

De har imod min Villie selv astvunget mig den. De
troer jeg tager Dem for et Barn; jeg vil rette og oversort
Dem, at jeg gør Dem den Net, De tilkommer.

Celiante.

Og hvordanne?

Damon.

I det jeg siger, De er det ikke.

Celiante.

Men hvad vil I sige? Forklar det engang.

Damon.

Jeg vil sige — — Ei! hvad Pøkker, det forstaaer
sig nok.

Celiante.

I er et Skæn.

Damon.

Jeg!

Celiante.

Af Himmel! hvor er han blysfærdig! ham maae man
kalde et Barn.

Damon.

(Leer)

Immellem os at sige, ere vi det begge i lige Grad.

Celiante.

Nu! det er for grovt; jeg kan ei taale det; den Sag
kan vi giøre ud med hverandre.

Damon.

Dertil forpligter jeg mig.

Celiante.

Med allerforste.

Damon.

Paa Dicblikket.

Celiante.

Paa hvad Maade?

Damon.

Endsligent De fordrer mig ud, vil jeg dog overslade
Dem selv at udnevne Tiden, Stedet, og Waabnene;

men for at giøre alting lige, er De ikke, siden De ved D^re
res Skijnhed kunde forblinde mig, eenig med mig deri, at
vi udvælge en Nat, for at afgjøre vores Strid sammen;
De leer deraf?

Celiante.

Ga, jeg leer, hvor vred jeg end er; dette Andsfald
er godt, og kan ikke mishage mig. (Hun leer stærkere)

Damon.

Det er mig kiert af Deres Omgang at see, at vorh
Twistighed snart vil ophøre.

Celiante:

(alvorlig)

Nei, min Herre! jeg svær at have jer stedje-

Damon.

(for sig selv)

Der er altid noget Myt i hendes underlige Væsen;
men jeg veed Raad til at giøre Ende deryaa. (til Celiante)
Jeg merker, j-g kan ikke erholde Forladelse for min For
seelse, skont, sandt at sige, jeg ikke veed, ved hvad Mit
gierning jeg antænder Deres Had, og taber Deres Høiag
telse. Mine Sukke og min Ømnyghed gør Dem fortredo
lig, og et Hierte lader sig ikke twinge; jeg syler det, det
vil legge mig i Graven. Men, Vanartige! efter min
Død skal I give mig Ret, I skal savne mig, naar I
mere kan have mig, og I skal blive til Rov for jeres unpe
tige Bekymringer. Farvel! (vil gaae)

Celiante.

(klærlig)

Damon! Damon!

Damon.

(Emed kierlig Mine til hende)

O! alt for indtagende Skønhed!

Celiante.

(for sig selv)

Den Skielin bevæger mit Hjerte, og kommer mig til
at følde Saarer. (heit) Hør dog — —

Damon.

Nei! jeg vil De skal savne mig, og jeg forlader Dem.

Celiante.

Og jeg vil I skal blive her.

Damon.

Jeg bliver da, men af Høflighed.

Celiante.

Af Høflighed?

Damon.

Eller blot af Lydighed, ligesom De behager.

Celiante.

Jeg maae ret ørgre mig.

Damon.

Hvorover?

Celiante.

At jeg ikke kan undvære jeres Mærværelse; jeg vilde
hade jer saa høit, som I er elsket af mig.

Damon.

O! det vilde koste Dem megen Uimage; De har jo
ogs svoret, at De vilde stedse høre Had til mig.

Celiante.

At! hvor jeg løi den Gang!

Damon.

Hvilken underlig Tale, at sværge paa, at De vil have
mig, naar jeg viser sterste Flid i at kunde behage Dem,
jeg — —

Celiante.

See! nu svær jeg tvertimod paa, at jeg elsker jer.

Damon.

Hvilken Eed skal jeg fæste Troe til?

Celiante.

Den sidste; thi den er den eneste mit Hierte har
Deel i.

Damon.

Taler De oprigtig?

Celiante.

Ja, jeg forsikrer det ovrigtigen; mit Sind har bes-
gyndt, Hiertet har endt; mit Sind fortørner jer, og mit
Hierte lader sig bevæge af Kierlighed til jer.

Damon.

Saa lad da Deres Hierte og ei Deres Sind raade;
men jeg beder endnu engang, siig mig hvad Mykker Deres
Sind saaer, for at sætte sig saa op imod mig?

Celiante.

Det henvner sig, fordi det ikke kan fæste sine Tanke,
og det indskyder mig ofte nogle Bewegelser, der ere blandede
de med Had og Foragt, eg som giore Hindre i den Tilhoede
lighed, jeg bærer til jer; Kierligheden understøtter jer,
mens ved Eftertanke bliver I ilde begegnet.

Damon.

Den Høflighed, De beviser mig, er jo tillige en Hø-
bevir

breidelse; jeg maae da have mange Feil, som Deres Sind
skader sig over.

Celiante.

Feil! Jeg sit aldrig Ende, om jeg fra Grunden
skulde gaae den Sag igennem.

Damon.

Den Undersøgning giøres ikke meget nødig.

Celiante.

Først, min Herre! under et Skin af fuldkommen
Oprigtighed, er I falsk, snedig, og saa listig som en lille
Dievel.

Damon.

Jeg meener — —

Celiante.

Hør mig ud, det er saa godt som en Prædiken; I
holder for at have overmaade store Meriter, og intet kan
lignes ved jer; underhaanden leser I jeres bæste Venner
ub, endstikt I er meget hofsig og ydmyg, naar I er hos
dem; jeres egen Nutte er i alle Ting jeres Mettesnor; I
regjeres saa hemmelig af Egenkierlighed, og naar ingen seer
det, løber I strax for Speilet, for at have den Hornocie
at betragte jer selv; denne Afbildung er vel ikke meget til
jeres Fordeel, dog med alle jeres Feil, er jeg særdig at blive
læsende af Kierlighed til jer.

Damon.

Er det vel tilladt, endstikt jeg beskyldes for Falsk-
hed, at efterfolge Deres Oprigtighed?

Celiante.

Las os høre.

Damon.

De er deiligt, behageligt, gavmild, men derhos skolturoelig, hovmodig, andres Lykke opvækker Dem til Misundelse, og De kan blive meget over at see andre blive feedt. De har Forstand, men den tager ofte Fejl, og forvælder et ubestandigt og ubehageligt Sind hos Dem; ethvert Frueminner, der behager, finder Dem i Veien for sig, og Deres Hine sorte aabenbare Kria med alle Mennesker. Den Oprigtighed, De gior saa meget Væsen af, er ei andet end en Virkning af et ivrigt Væsen; alting uden Forstiel er for Dem Anledning nok til at tale om, og den mindste Ting, De skal tie med, plager Dem til Dode. Denne Afbildning er vel ikke meget til Deres Fordeel, dog med alle Deres Fejl er jeg færdig at blive rasende af Kierlighed til Dem.

Celiante.

I bær Kierlighed til mig?

Damon.

Gid jeg maac døe paa Stedet, om der skal findes noget trofastere Veiler til end jeg; thi endfligt Deres Sfianhed er beblendet med nogen Fejl, saa er mit Hjerte saa indtaget, at de Fejl ikke engang kan røre mig.

Celiante.

Jeg forstørkes paa jeres Begne derover; I flinder mig for vel, for at blive min Mand, og der faaer mig ingen, uden at troe mig fuldkommen.

Damon.

Mu da, saa er De det, er De saa forniet?

Celiante.

Hornsglet! Men, denne Forandring er alt for smagt for at behage mig.

Damon.

Jeg vilde ikke spøge, og langt fra ikke fortørne Dem.

Celiante.

Tor jeg vel stole endnu paa nogen Høielighed paa fræs Side?

Damon.

Tor De twile derpaa?

Celiante.

Saa kom aldrig mere for mit Asyn.

Damon.

Jeg troer De spøger.

Celiante.

Aldeles ikke; gaae bort i dette Døblik, jeg svarer ikke længer for mig selv. (Damon gaaer)

3. Scene.

Celiante.

(Callene)

O! din Bedrager! du gier en sion Beskrivelse paa mine Dyder; om man vil troe ham, saa er sig gal og en fuldkommen Coquette. Gal! deri har han Act, side jeg har fundet farre Kierlighed til ham; men hvad er han ikke skønt til at behage og elstes! det er destovørre alt for sandt, og det som bedrør mig paa den Maade; er jeg da ikke gal, fordi jeg har elsket ham? Coquette! lad os see ens Gang, sandt at sige: jeg finder, at han har nogen Grund bertil; men er det vel noget at behræde En? Kan man være Fruentimmer, uden at ville behage? Alle Fruentimmer ere Coquetter, enten af List eller af Naturen, eller af

Hovmod. Han sætter til, at jeg er uroelig, misundelig; jeg har stor Uret at fortryde paa det, min Søster, som ikke er nær saa smuk som jeg, skal have en Mand, der uden Betenkning burde have taget mig. Jeg er hovsærdig, nu da! er det saa stor en Last? Kan man vel vide at være deilig, uden at være stolt? Jeg er aabenmundet; ja, der er noget i; men mit Kjøn, er det skabt til at være taus? Til Slutning: jeg er ubestandig, underlig, ja meget særslig; intet er jo kiedsommeligere, end altid være den samme; altsaa, min Hr. Damon! altting vel overvejet; Det er en Logner, og jeg har ingen Feil.

4. Scene.

Melite. Celiante.

Melite.

Ingen Feil! den Verommelse er prægtig nok, og
J roser jer ikke ilde selv.

Celiante.

Finder J den er god saaledes?

Melite.

Sikkerlig.

Celiante.

Det er mig kiert; naar jeg skal giøre jeres Verommelse, skal der ei heller seile noget.

Melite.

(smilende)

J maler mig tids af med gaarste andre Farver.

Celiante.

Sandheden tager Overhaand hos mig; jeg siger,
hvad jeg troer.

Melite.

Der er intet, der overgaer Oprigtighed, men det
er ei altid sandt, hvad man troer.

Celiante.

Jeg kan ei falde i slige Vildfarelser; jeg troer al-
brig uden hvad der er sandt.

Melite.

Og dog troer I, at I er uden Feil?

Celiante.

Hum! det kunde vel i Nodsfald bevises.

Melite.

Hvordanne, om jeg maae spørge?

Celiante.

Bed at viſe, som let kunde ſee, at I og jeg ere
binanden i alle Tilsælde ulige.

Melite.

Dersom jeres og mit Væsen ikke er eens, ſkulde jeg
ti tænke, at deraf kunde ſluttet noget imod mig.

Celiante.

I tænker ved jeres ſkylte Hovmod at bilde Folk noget
ind, men I maae forſtille jer ſaa meget som I vil, ſaa
liender man jer nok.

Melite.

Jo bedre jeg bliver kiendt, jo mere finder jeg Folk ere
ſensiede med mig; jeg liender andre, ſom man maaſkee
ikke blev ſaa fornøjet med.

Celiante.

I gisr jer meget stor af den Konſt, at I kan lede en
Mand efter jeres Sind, hvis Eensfoldighed man beklager.

Melite.

Melite.

Jeg stræber at behage ham, han erkiender det, deri
bestaaer al min Konst. Jeres gif maaſkee noget videre.

Celiante.

Jeg maae tilstaae, I kan stille jer ret Skinhellig an,
da I dog ikke ved jeres Meriter har intaget ham.

Melite.

Men I, endskjont I giorde jer Haab derom, har
dog med jeres Meriter, hvor store de end ere, og hvor
meget I end bryster jer af dem, ikke funnet indeage ham.

Celiante.

Mit Haab har slaget mig Feil; hvilken nævns! Snaa!
det stod kuns til mig at saae Fortrinet.

Melite.

I er den Vældste, men sik det intet.

Celiante.

Fordi jeg kuns lidet skiatteude derom.

Melite.

Imidlertid bærer I dog nogen Fortrydelse over min
Lykke; som Søster elſter I mig, evertimod hader I mig
som Kone.

Celiante.

Sem den, der er en Tesses Kone.

Melite.

Hvad I kunde sige, burde vel ikke falde mig sessom;
men denne sidste Streng er saa haard at fordsie, og dersom
I voer at blive ved, skal I ud af Huset.

Celiante.

Net gierne; jeg kan desuden ei længere omgaaes jer,
J gjør mig hver Dag Fortred og Overlast; men om J end
havde 20 Mænd, skal jeg henvne mig over jeres Foragt.

5. Scene.

Melite. Celiante. Ariste med en Bog i Haanden.

Celiante.

(tager ham ved Armen, saa Bogen falder)

See! er J der? Jeg skal fortælle jer Mot, som uden
Twivl vil forundre jer, (raaber hoit) jeres Kone — —

Ariste,

Ei! lad dog være at nævne det Navn, det har vi
so saa tids afstalt.

Celiante.

O! jeg beder jer, vær ikke saa emfindelig derover.

Melite.

Dersom du har for mig den Kierlighed, som kan
ventes hos en Mand — —

Ariste.

Hos en Mand! Net vel begyndt; — — For alt,
hvad jeg kan bede, lad det Ord ei komme mere i din Mund;
lad os komme til Sagen: ventelig har noget Lapperis for-
varsaget Trætte imellem jer.

Melite.

Lapperie! — —

Celiante.

Lapperie! ganske vel trusset;

Me-

Melite.

Ariste! siden du vil, at jeg skal betiene mig af det Navn; du maae vide, at min Øsster — —

Celiante.

Vild, at Melite — —

Ariste.

I har Net begge to.

Melite.

(Sor sig selv)

Hans Koldsinighed opirrer mig.

Celiante.

Hold inde med jer Skient til en heileiligere Tid, nu gielder det.

Ariste.

Det gielder, det gielder, man skal leve i Noe; jeg vil ikke undersøge Harsagen til jeres Trætte, den maatte man ikke fornyses deerved; men for min Styld beder hverandet om Forladelße.

Celiante.

Vede om Forladelse! Jeg, som hun vil jage på Døren — —

Ariste.

Melite! hvor har du vel funnet falde derpaa?

Melite.

Men du! naar jeg nedes dertil, kan du da vel udtyde mig det til Last?

Ariste.

Hvem nøder dig dertil?

Melite.

Min Øsster selv; hun forløber sig saavidt, at han tor stielde dig ud i min Mærvaerelse.

Ariste

Ariste.

Ei andet! saa giv jer igien tilfreds, jeg fortornes
aldrig over Fruentimmer-Skieldsord.

Melite.

Jeg kan merke du forsøger os høiligen.

Celiante.

Jeg skulde vel troe, at Fruentimmer ere ligesaa me-
ret værd som de flygtige Mandfolk.

Melite.

Du holder intet værd at høres, uden det tages af
en Dog.

Celiante.

Omgaaes kun med vores Kion, saa lærer I not
at leve.

Ariste.

Hør er jeg vel ankommen, nu gaaer det paa mig los.
Saa holder I mig da for een; som vil spøge i Utide! Nei,
at jeg lettelig overbærer med Fruentimmers Skieldsord,
stør af vuut Erbodighed for deres Kion, see dersor ei
mere vredt paa bverandre, men siig hvorom I trættes.

Melite.

(Først at have betænkt sig)

Spørg min Øsster derom.

Celiante.

Nei, siig det selv.

Melite.

Jeg husker det ei mere.

Celiante.

Jeg ikke heller.

Ariste.

Ariste.

Godt! den Knude er let at løse, og Sagen er flat;
jeg merker I trættes, uden at vide hvorfor; altsaa er min
Dom, med saa Ord, at I skal forliges, eller at I er
begge to gale.

Melite.

Du kunde vel sage os det lidt høfligere,

Celiante.

(Hidsigen)

Den Galeste af os er klugere end I.

Ariste.

O da! har I Lyst at trættes, saa gør det.

Celiante.

(Sagtmodig)

Jeg trættes kun, naar jeg er vred, men aldrig/
naar jeg er koldhändig.

Ariste.

I har i Sandhed Uret; jeres Ivrighed forvridet
 mig meget, og der var paa begge Sider saa megen For-
 stand, saa megen Artighed deri. Lad see! tag Mod paa
 nye! ere I saa hastig kiede deraf?

Celiante.

Fornoi Herren engang.

Melite.

En artig Tidssordriv!

Celiante.

I skal ikke saae den Glæde at lee paa vores Rig-
 ning, vi vil giøre Fred med hverandre.

Melite.

Deg havde ikke megen Lovt dertil, men jeg vil forlige mig, og det een Gang for alle.

Celiante.

Giv Haanden derpaa.

Melite.

Det giorne, der er den.

Ariste.

Nu henvner I jer alt for sterk.

Celiante.

Det er mig besto kierere.

Ariste.

Der seiler intet ander, for at faae mig til at blive forvist derover, end at I skulle omfavne hverandre oven i Kibbet.

Celiante.

Deg gior det af mit ganste Hierge.

Melite.

Deg iligemaade.

Ariste.

Det saa! og jeg for at vise jer, hvor gal jeg er derover, saa vil jeg i min Ivrighed kysser jer begge to.

Celiante.

Den Horrader!

Melite.

Han bedrog os begge.

Ariste.

Ja, I har opfolde mit Huse.

Chan knisser og omfavner dem. Gerontes, som kommer ind, staar og betragter Ariste, og naar han begynder at tale, løber Søsterne bort.

Den givte Philosoph.

P

6. See.

6. Scene.

Ariste. Gerontes.

Gerontes.

Tryk ester, Fætter! I har ret. Greeb der pga.

Ariste.

(uden at røre sig eller se paa Gerontes)

Af Himmel! hvad hører jeg for en Røst! det er min
Farbroder; her faaer jeg en nye Plage.

Gerontes.

Det gør mig Onde, at jeg skal forstyrre jer i jeres
Forretninger; I philosopherer fortresselig; hvad var det
for Kiselinker?

Ariste.

Jeg beder hiente Farbroder at holde inde med sige
Titler, det er — —

Gerontes.

Hvad er det?

Ariste.

(for sig selv)

Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige ham.

Gerontes.

Ei saa for Pokker! lad det faae Ende.

Ariste.

Og De, vær ikke saa ivrig; jeg har sagt Dem
hundrede Gange, Deres Galde løber over.

Gerontes.

Min Hr. Philosophus, I er en Slubbet, som
ger kuns Udsigter; jeg vil, at I skal svare mig reent paa
mit Spørsmaal.

Ariste.

De skal faae saadant Svar, det er mig en let Sag;
men jeg vilde, at Deres Sind var først bragt lidt i Noe-
lighed.

Gerontes.

Saa svar da!

Ariste.

Sagte! eller jeg siger ikke et Ord mere.

Gerontes.

Tænker I at omgaes mig som en Tosse?

Ariste.

Vist ikke, herte Farbroder! De har sund Forstand,
en munter Geist, De er frisk og rorig, De har store
Midler.

Gerontes.

Ne!

Ariste.

I Henseende til Deres Byrd, da er den saa god, at
De ikke havde nodig at vige de Allersornemste.

Gerontes.

Vil I svare mig?

Ariste.

Desuden har De den Lykke at være Enkemand, og
ingen Barn har.

Gerontes.

Til Sagen — —

Ariste.

Og De nyder den lykkelige Frihed, som alle for-
mistrige Folk attrager.

Gerontes.

Din Hund!

Ariste.

Deres Brodersau elsker og ærer Dem, men deg
med al den Lyksalighed — —

Gerontes.

Ga, med al denne Lyksalighed, saa er denne skielmøste
Broderson, som elsker og ærer mig, færdig at giøre mig
gal med sin forbistrede Snak.

Ariste.

Men — —

Gerontes.

Tæl et Ord til, saa gior jeg dig arveløs.

Ariste.

Siden min Tale fornærmer Dem, vil jeg gaae bort.

Gerontes.

Mei, jeg vil have Horklaring, og vide strax paa S^t
det, hvad det er for Skionheder.

Ariste.

Godt! jeg skal fornøie Dem; de ere Gøstre,

Gerontes.

Videre — —

Ariste.

(betænker sig)

De ere fra Bretagne.

Gerontes.

Det er vel.

Ariste.

De vilde reise ud paa Landet; og i storste Ustoldighed
sagde jeg dem farvel, da De kom over os her; der har De
det allsammen.

Gerontes.

Hum! jeg er kommen i et magtpaalgende Ærinde,
og som vil blive moersomt for jer.

Ariste.

Maae jeg da bede hertæ Farbroder at sige Sagen i
Korthed.

Gerontes.

Jeg er kommen for at give jer.

Ariste.

Hør at give mig?

Gerontes.

Dersor er det; finder I jer derved fornærmet?

Ariste.

Mei vist ikke, men — —

Gerontes.

Og det, som mere er, jeg bringer Bruden med.

Ariste.

Hvem er hun?

Gerontes.

Min Stifdatter.

Ariste.

(for sig selv)

He! nu er jeg om en Hale.

Gerontes.

Hvordant! om jeg merker ret, er I vred derover.

Ariste.

Torlad mig — —

Gerontes.

Det Partie er ej or forkaste.

Ariste.

Det er sandt; men min Farbroder maae tilgive mig
min Forundring — —

Gerontes.

Jeg kommer sige fra Landet; lad os gaae hjem til
jeres, naar jeg faaer drukket et Glas, kan vi nærmere tales
ved derom. (gaaer)

7. Scene.

Ariste.

(Callene).

Hvad skal her vel blive af? det er for mig, som ses
laae paa Pinebenken.

8. Scene.

Ariste. Finette.

Finette.

Marquis du Lanret har ladet sige, han vil komme til
Middag og spise hos Herren, siden han havde hort, da han
kom hjem, at Herren havde sogt ham.

Ariste.

Han kommer vel tilpas. Der har jeg nye Fortred;
lad een gaae og vare ham ad.

Finette.

Det giores ikke nodig.

Ariste.

Hvorledes?

Finette.

Han er her.

Ariste.

Eaa siig, at min Farbroder — —

Finette.

Midlertid Glæver jer til at tage imod ham, er han
gaet ind til Fruen, for at giøre hende sin Opvartning.

Ariste.

Er han hos hende?

Finette.

Ja, og den gode Marquis givt sig al Uilige at sige
hende en Hob ssde Ord, han givt forliebte Nine, ja han
har kastet sig paa Knæe for hende; jeg kan ikke troe andet,
end det skeer af lutter Spøg, thi Herren liender ham vel.

Ariste.

(med tvungen Lætter)

Ja, det forstaaer siq. (for sig selv) Jeg sprækker af
Harme. (til Finette) Hør! siig ham strax — — Nei,
sig kuns intet, jeg skal dog have en lang Samtale med
ham, saa jo for det skeer, jo bedre; jeg vil da strax
komme.

Finette.

Siden han er hos Fruen, kan han vel hic ester
Herren; Tiden vil ikke falde ham lang der.

Ariste.

Jeg twivler intet derpaa; men jeg vil tale med
ham.

Finette.

Hvor?

Ariste.

I mit Studerekammer.

(Finette gaaer)

9. Scene.

Ariste.
(Callene)

Mon min Tilstand ikke er ynkvaerdig nok? Oliver
jeg ikke gal, maae jeg sige, det er en Lykke.
(gaae)

Ende paa anden Act.

Tredie Act.

I. Scene.

Marquis du Lauret.

(Callene)

Naa da! jeg maae beklaende, at Aristedes Farbroder er dog
et fælsomt Menneske; aldeig saae man nogen mere plump,
mere grov end han; jeg kan ikke holde det ud; hans Bisser,
som ikke er at komme tilrette med, forvolder, at han med
al den Forstand, han end besidder, ikke er at omgaaes med.
Brodersounen har viist overmaade Prover paa sin Kvæst-
hed, og han har Leilighed at ove sig i sin Philosophie. Jeg
vil gaae saa længe ind til Melite, indtil Ariste kav rede
sig ud fra denne kiedsommelige Samtale. Men der er
han.

2. Scene.

Ariste. Marquis.

Ariste.

Marquis! jeg haaber, at De tilregner mig ikke miss
Farbroders Ubesindighed.

Marquis.

Jeg troer De hæcellerer; jeg fornram alt for vel den forvirring, De var i, og den gik mig ligesaa nær som Dem selv.

Ariste.

At komme lige ind i mit Kammer, for at brude mig, stræle, forstyrre os, og skyde Dem for Hovedet over i Købet. Nej, jeg kan ikke tænke derpaa, uden at dse af Blusel.

Marquis.

Er De kommen til Rigighed med hverandre?

Ariste.

Nej, der seiler meget is han tænker at foreene mig med hans Stifdatter.

Marquis.

Og De er ikke saa tosset at gaae hen og givte sig! hvad er dog ikke Philosophien til stor Fordeel; aldrig har nogen vidst bedre at betiene sig deras end De.

Ariste.

(for sig selv)

Han narrer mig; skulde han have udforsket min Himmelighed? — — (til Marquis) De har ifdt nok der er sandt, meget ubesindig gjort Skiemedizter over de stakkels Mænd.

Marquis.

Hvad vil De nu sable om, og holde med dem?

Ariste.

Ja, jeg begynder at vikes over Deres Skibne.

Marquis.

Ah! min stakkels Mand! skulde I vel være give? Her

mumles saa noget — — Men jeg kan ikke troe det, og jeg har dygtig stiendt paa dem, der digtede sligt.

Ariste.

De har tient mig deri; jeg er Dem dersor meget forbunden.

Marquis.

Jeg kan ikke taale, at nogen vil sætte Dem en Klik paa.

Ariste.

Sætte en Klik paa, siger De, hvordant! hvad er Deres Tanker? Skulde vel mit Navn og Rygte lide noget Skaar, dersom — —

Marquis.

Deres Viisdom er alt for bekjendt; De har saa ofte roest den eenlige Stand; De har alt for meget beleet for standige Folk, der for sin Livstid saaledes forbinde sig, og beklaget deres Daarlighed; ja De har saa ofte helligen forpliotet sig til at være Deres hele Livstid Philosophus og Ungkarl, at ved den allerringeste Mistanke, der kunde falde, at De havde handlet derimod, vilde det hele Publikum falde Dem paa Halsen, og Piger, Koner, Mænd, ja alle Slags Folk, baade til Hove og i Byen vilde lee Dem ud.

Ariste.

De havde største Ret deri. (for sig selv) Jeg er dødsens, om han erfarer, at jeg er givt.

Marquis.

De seer, jeg taler oprigtig med Dem.

Ariste.

Ba, jeg merker det.

Marquis. — *fraen en af demens*

Melite er jo Deres Ven, men er han intet videre?

Ariste.

Nei, intet videre.

Marquis.

Det har jeg altid sagt, og paastaaer endnu, at man kan aabenbare Dem, at man elsker og tilbeder hende.

Ariste.

(med en trungen Mine)

Sa men! — — Ligesom man vil. (for sig) Hvilk-en Plage!

Marquis.

Saa vil jeg da tale frit med Dem: jeg elsker hende.

Ariste.

De spøger.

Marquis.

Jeg tilbeder hende.

Ariste.

Ei! hvilket Eventyr!

Marquis.

Det er sandt, hvad jeg siger.

Ariste.

Desto værre! jeg skammer mig derover paa Deres Vgne; De og jeg ere eens Hordommelse underkastede; sky Melite.

Marquis.

Nei, kiere Ven! jeg er ei mere i Stand til at kunde benytte mig af saa viis et Raad; jeg elsker saa høit, at jeg vil — — givte mig hovedkulds.

Ariste.

Ariste.

Folk vil lee Dem ud, og jeg allerforst.

Marquis.

Jeg har store Midler, er af hoi Stamme, og den eneste tilbage, med hvilken Manet ellers maatte udde; dertil noder mine Slegtinge mig at giøre et Valg; alle disse Paaskud haaber jeg skal kunde undskyde min Skrebs lighed; desuden er jeg Mand for at lee selv af fuld Hals med brem, som vil lee deraf; spør funis dersor Deres For maninger, thi Sagen er besluttet og skal snart blive klart em De vil understøtte mig.

Ariste.

Hvem jeg! understøtte Dem!

Marquis.

Ja, jeg har stølet paa Dem.

Ariste.

(Vred)

Deri har De gjort meget ilde.

Marquis.

Hvor kommer den Vrede fra? Melite synes i alt at folge Deres Maad.

Ariste.

Jeg vil ikke raade til at giøre en Daarlighed.

Marquis.

Her er Melite; raad hende i det mindste ikke fra af ægte mig.

Ariste.

Men vist ikke; den Post lover jeg Dem.

3. See

3. Scene.

Ariste. Melite. Marquis.

Melite.

(for sig selv)

Jeg er begierlig for at vide, om han har betroet Mars
quien vores Sag.

Marquis.

(til Melite)

Jeg har aabenbaret mig, Kroken, og sagt altting til
vores sælles Ven.

Melite.

Hvad har I aabenbaret?

Marquis.

Vores Hemmelighed.

Melite.

Vi have ingen sammen, der jeg veed; Jeg elsker mig,
om jeg vil troe det; jeg elsker Dem intet; der er den hele
Historie.

Ariste.

(til Melite)

Den er ikke opføldt med unhyttige Zürsligheder.

Melite.

(til Marquis)

Har De mere at fortælle, saa siig det.

Ariste.

Skuul intet.

Melite.

Hvad har De at svare herpaa?

Marquis.

Mange Ting.

Mw

Melite.

Pad høre!

Marquis.

(til Melite)

For altting kan være i sin Orden, vil jeg begynde at tale om ham. Jeg har længe og indtil denne Dag haaren Evolv om, at han elskede Dem, og han maaſkee under Haanden kunde have Tanker til Dem, men han har givet mig tilkiende, at han var alleneſte indtagen af Philosophien, og havde funs den Were at være Deres Ven; denne Tisſtæaſſe, som af ham selv er fleet til mig, vil herefter giore mig lidt dristigere.

Cimedens Marquien taler, seer Melite paa Ariste, synder Skuldre, og han giver Tegn til hende, at hun skal tie ſtille)

Melite.

(Cagte til Ariste)

Hører du?

Ariste.

(Cagte til Melite)

Stille dog!

Marquis.

(til Melite)

Om det ellers kan faldes en Driftighed, at opføre Dem alt indtil min Frihed, og at forsikre Dem, at mit Hjerte alleneſte attræaer at beherskes af Dem.

Melite.

Hvad! — —

Marquis.

At tilbyde Dem baade mit Liv og mine Midler, og at foreenes med Den ved et uoplyſeligt Vaand. (paa Knæ) Værdiges dog at syldſtgiore min Begiering, og antag min Underdanighed.

Ariste.

Ariste.

(for sig selv)

Deg spiller her i Sandhed en ganske artig Rolle.

Melite.

(til Marquis)

Staae op igien, og gior Ende herpaa, eller jeg gaaer
min Vei.

Marquis.

Er det da Belonningen for saa bestandig en Kiers-
lighed?

Melite.

(til Ariste)

Og du kan taale — —

Ariste.

(til Melite)

Ving jer dog noget, om jeg maae bede; jeg kan slut-
te af alt, hvad her seer, at han inderligen elsker Dem, og
at han ingen Adgang saaer til Dem; at hans Ansigtning
er forgiveves, og at han burde stræbe at dæmpe denne Brynde,
som saa stark foruroeler hans Sind, med mindre De selv
skulde have underholdt hans Elskov; i hvilket Tilfælde De
havde, imellem os at sige, gjort meget ilde; er det ikke vist?

Melite.

Deri er jeg eenig med jer; lad Marquien sige, om
jeg har givet ham den mindste Forhaabning.

Ariste.

Jeg gaaer min Vei, min Nærværelse forhindrer ham
maaesse at tale fri med Dem.

Melite.

Denne Fojelighed opirrer mig til Vrede. Bliv her!
og J. Marquis! udlad jer kuns uden Omsvoch, vi havs-
inet

intet at skule for denne salles Ven, han skal vide altting,
tael dersor Sandhed.

Marquis.

Nu da, De skal see min Nedelighed.

Ariste.

(Sætter sig imellem begge)

Desto bedre! for at give mig noiere Oplysning, saa
sig mig, naar Deres Kierlighed bragte Dem til at besøge
hende, om hendes Tale, hendes Vine, hendes Væsen har
kundet opvække i Deres Hierte noget Slags Haab. Man
maae have fuldkommen Oplysning om Sagerne, naat man
skal domme ret, dersor forglem ikke den mindste Omstaa-
dighed.

Melite.

(med en fortrydelig Mine)

Og paa det han til Punkt og Prække kan faae alle Ting
at vide, saa maae jeg sige jer, at han tager ingen anden
Deel i denne Sag, end den han som Ven bør tage; han
er saa retsærdig og forstandig i at domme, at han kunde
være færdig i Dicblitket at kiende mig strasværdig, naar
Sagen i mindste Maade er paa jeres Side fordeelagtig.

Ariste.

Det siger jeg god for; forlad Dem kuns paa mig.

Marquis.

I skal see, hvorvidt min Oprigtighed skal gaae.

Ariste.

Skynd Dem kum.

Marquis.

Jeg vil da sige uden videre Fortale, at da jeg glorde
hende, denne latterlige Bekendelse om min Kierlighed,

leg tilstaaer det rent ud, jeg veed jeg har mig meget latterlig ad) blev den besvaret med en stor Latter, som forvirrede mig meer end jeg kan beskrive.

Ariste.

Lad os gaae det forbi; hidindtil har hun ikke Uret.

Marquis.

Jeg blev stadt derover i hvoeste Maade, og gjorde en Eed, men en Eed af de starkeste, at jeg aldrig vilde se hende mere; dog nogle Dage derefter, som jeg gik ud fra Dem, besogte jeg hende; jeg tankte hun skulde have leet over denne hastige Tilbagekomst; men som min Elskov med storste Verbarhed blev imodtaget, paakom mig en storke Bølge, saa jeg anden Gang blev sat i saadan Forvirring hos hende, at Maal og Mæle forgik mig.

Ariste.

Videre frem.

Marquis.

Jeg gik bort uden at sige hende et Ord, fordi jeg merske vel, jeg havde fort mig op som en Dosmer.

Ariste.

Derefter — —

Marquis.

Jeg saae sinrt, og det tre ganske Maaneder, men da den Tid var forloben, vaagnede min Kierlighed op paa nye, jeg kom igien fuld af Begierelighed, jeg talte for mig det bedste jeg kunde; og blev den Gang venlig imodtagen.

Ariste.

(livrig)

Venlig?

Den givte Philosoph.

Q.

Me:

Melitte.
(smilende)

Paa det venligste.

Marquis.

Hun sagde mig uden Fortornelse, at siden jeg lod mit Lykke bestaae deri at behage hende, vilde hun støtte mig et Middel dertil; jeg maatte svørge, at jeg vilde betiene mig deraf.

Ariste.

(bestyrket)

Godt! saa — —

Marquis.

Jeg lovede, jeg svor alle, uden at vide hvorhen det sigtede, og da du tusinde Eder havde forsikkret hende — — dette vil forundre Dem.

Ariste,

Gior i en Hast Ende derpaa.

Marquis.

Hør mig, Marquis, sagde hun ganske alvorlig, endstikt jeg kan ikke andet end finde mig bearet ved Deres Ansøgning, saa er det dog en afgjort Sag, jeg umueligen kan belonne Deres Elskov; men min Syster, meget vndrigere og deiligere end jeg, skulde vel ikke afslaae Deres Kierlighed; hyd derfor, om De vil behage mig, hende begge Dele til; begier hendes Hjerte, og giv hende Deres i Civ det. Hendes store Meriter vil snart indtage Dem, og bringe Dem til at glemme mig; det er alt, hvad jeg har drært af Deres Höflichkeit; hvis ikke, saa kom aldrig mere for mit Alsyn.

Ariste.

Men det var i Sandhed en fornugtig Tale.

Marquis.

(Hidsigen)

“Nej, nu roser De hendes Tale i Utide,

Ariste.

Hvad gjorde De da til sidst?

Marquis.

“Jeg blev rasende, da jeg merkede mig var spillet et
Puds; dette er ikke alt endnu.”

Ariste.

“Ikke alt, siger De! hvad skede der mere?”

Marquis.

“Hun faaer mig til at være jaloux.”

Ariste.

“Over hvem?”

Marquis.

“Jeg ved ikke selv; men den Ubarmhertige har sooret
mig til, at hun elsker en anden, og aldrig,” siger hun, “skal
noget være kraftigt nok til at drage hendes Hoiagelse og
hendes Hjerle fra den, som hun hemmelig har gjort til Me-
ste deraf.”

Ariste.

(til Melite)

“Har I sagt det?”

Melite.

“Jeg nægter det ikke; ja jeg elsker, og skal altid
elße — —

Ariste.

(til Marquis)

“Ester slig Tilstaaelse kan jeg ikke begribe, hvor De
langer kan bære Kierlighed til hende; De, hvis Undest
fusinde Skionheder forgives beiser til.”

Marquis.

Et stout og haardnakket Hiertes jevnlige Straf er,
tilsidst at elskel og blive hadet. Men kan jeg nogen tid
slide mig los af disse Baand, skal jeg henvne mig ved den
allerstørste Foragt mod hende.

Ariste.

Skynd Dem dermed, om De vil følge mit Raad.

Melite.

Det er min Lyst, at man forazter mig.

Marquis.

Gid Pokker! — — Aristé! jeg har sagt altting,
vær I nu ligesaa oprigtig, som jeg; er det for jeres Skyld
jeg er saa ilde lidt?

Ariste.

Jeg vil lade Dem i fuldkommen Frihed hos hende,
se nu til, om De i min Graværelse kan formaac hende til
nogen mere Erkiendtlighed. De vil ægte hende; jeg søger
Dem til, om det er gjorligt, giver jeg af Hiertet mit
Samtykke dertil; men jeg kiender Melite, dersom der no-
gen besidder hendes Høiagtelse og hendes Hierte, saa er der
ingen Hielp for Deres Lidelsser, medmindre De har beslur-
tet, ikke at elskel lenger forgives, og dersor tilbyder en
anden Deres Haand og Hierte. At tale ret alvorlig, saa
kunde De ikke gisre bedre; troe en Ven, der ikke kan gjore
andet end beklage Deres Skiebne. (gaaer)

4. Scene.

Melite. Marquis.

Marquis.

Han er sikker paa sin Seg, og kan see Dem ligge
Hiertet.

Melite.

Jeg følger intet for ham.

Marquis.

Beviis mig og i det mindste den Ære at omgaes mig
paa samme Maade.

Melite.

Nei tak; han skal allene have min Fortrolighed; jeg
har nok i en Ven.

Marquis.

Slig en Ven, rænt ud at sige, har megen Lighed
med en Kiereste.

Melite.

Enten han er Kiereste eller Ven, saa agter og ærer
leg ham, og kunde uden at blives derved, gaae endnu vi-
dere.

Marquis.

Af denne Tale har jeg Aarsag at formode, at han er
det lykkelige Menneske, der har funnet indtage Dem.

Melite.

Har De Lust at forståae det saaledes, saal det staar
Dem ret for, jeg skal ikke umage mig at sige derimod.

Marquis.

Nu vel da, seg bliver ved denne Menig; men uden
Praisen og Indbildung skulde seg troe, jeg var ham alle
Dage verd.

Melite.

De kan troe om Dem selv hvad De vil, og jeg har
mine Tanker for mig; desuden, naar et Hiertc beslutter
at give sig bort, lader det sig snart overtale, uden at be-
tanke sig længe.

Marquis.

Saa er det da en Philosoph, I aldeles sukker ester?

Melite.

Vil Ja.

Marquis.

Jeg kan ikke faste Troe til saa aabenhiertet en Vil
staelse.

Melite.

Før at giore Dem endnu mere forbittret over, at De
skal misse mig, vil jeg endnu engang sige Dem, at mit
Hierte og min Haand kan ei mere gives bort; at en Prinde,
ja en Konge selv vilde elste mig forgives, at jeg agter og
elster den, jeg gior mig en Være og Kornoelse af at elste og
ære til mit sidste Aandedræt. (gaaer)

5. Scene.

Marquis du Lauret.

(Callene)

Jeg bedrøves ikke saa meget over hendes Koldhjindig-
hed, som jeg forundrer mig over saa stor Bestandighed.
En bestandig Kone! det er et nyt Vidunder, Himlen har
bragt frem for at plage mig; imidlertid, imod min Billie,
og evrtimod Aristes Maad, bliver mit forsagte Hierte dog
ved at elste hende. Kan jeg da ikke — — Men der seer
jeg den deilige Søster, som Melite vil, jeg skal give
mit Hierte, lad mig engang tilbyde hende det, ikke af
Lydighed, men allene af Vergierrighed, og for at henvne
mig.

6. Scen.

6. Scene.

Marquis. Celiante.

Celiante.

Her forefinder jeg just denne stounte Marquis; jeg kan ikke lide ham, men jeg begierer hans Herte, jeg maae for min egen Qres Skuld tilvinde mig det, og jeg vil tringe mig for at stasse Damon en farlig Rival.

Marquis.

Dette er, stiønne Frøken, en farlig Time for mig.

Celiante.

Denne Begyndelse spaer mig et godt Udsald.

7. Scene.

Marquis. Celiante. Damer, som staar
noget fra dem.

Marquis.

(Lader som han vil gaae bort)

Derens Økiskhed har saa stor Magt, at jeg frygter
for mit Herte.

Celiante.

(med en angrenem Mine)

Den er ei glimrende og livagtig nok, til at forvolde
det nogen stor Fare.

Marquis.

Jeg maae beklaende, endstisnt imod min Willie, at mit
Herte alt for lang Tid siden tilbeder Dem hemmeligen.

Celiante.

(for sig selv)

O! jeg tænkte det nok. (til Marquis) En tilladelig
Tilbøjelighed har længe siden virket i mig Hviagtesse for Dem.

Marquis.

Deres Haingtesse er, skionne Frøken, den eneste
Belønning, et Hjerte, der var ret indtaget, kunde venst
sig af Dem.

Celiante.

De givt sig jo, Marquis, saa stor en Ære af at være
koldfndig, at jeg troer, det er alt gaaet vidt, naat man
har Hsiagtesse for Dem.

Marquis.

Men om Deres overmaade Deilighed havde overvun-
det mig, om jeg tilstod Dem det?

Celiante.

Jeg kunde ikke troe det.

Marquis.

Hvorfor vilde De ikke troe mine Ord?

Celiante.

(holder Bisten for Dinen)

Hordi jeg torde ikke tilegne mig saadan Ære.

Marquis.

Ah! bliv ikke rod ved saa yndig en Beklendelse, og
beviis mig den Godhed at fuldende den, til Belønning for
den brændende Elskov.

Celiante.

Hold dog op, Marquis, med den Snak; De stiller
sig an, som De elskede mig, men De er kuns flygtig og
ubestandig.

Marquis.

Jeg elsker Dem, og vil elsse bestandig. (for sig selv)
Ingen kan mere dristig lyve.

Celiante.

Jeg tor ikke love lige Kierlighed, men jeg finder, at
mit Hierte taler for Dem, og tilskynder mig — — det
siger — —

Marquis.

Hvad siger dei?

Celiante.

(for sig selv)

At jeg har hviet.

Marquis.

(for sig selv)

Paa min Troe, der er hun sangen.

Celiante.

(for sig selv)

Der sit jeg ham til at sadle em.

Marquis.

(for sig selv)

Hvad er dog et forliebt Fruentimmer villig og let-
troende.

Celiante.

(for sig selv)

O! hvor abgesmagt og naragtig er ikke en uersa-
ren Kiereste.

Marquis.

Mig synes, De salde i Tanker.

Celiante.

Jeg overvejede alle Deres Guldkommenheder for
mig selv.

Marquis.

Og jeg forunder mig i Stilhed over Dereb.

Den givte Philosoph.

Damon.

(Springer imellem)

Jeg tænkte Deres Hierter paa begge Sider vare mere standhaftige, men jeg seer De giver sig begge taht ved det første Anfald.

Celiante.

Godt! der er han jaloux; det var det jeg vilde. (til Damon) J har hørt — —

Damon.

Alt, hvad der er blevet sagt.

Marquis.

(For sig selv)

Melite vil faae dette at vide, jeg naer mit Ønske; maaske kan Forbitrelse forvolde en god Virkning. (til Damon) Deres Adfærd staer mig aldeles ikke an.

Damon.

Hvorledes, min Herte?

Celiante.

(til Marquis)

De maae undstylde det som en Virkning af Jalouxit.

Damon.

Nei, jeg falder ikke til sleg Galstab.

Celiante.

Er J intet jaloux?

Damon.

Jeg jalour! og hvorfor?

Celiante.

Den Uforstammede!

Damon.

Seg har aldrig giort Negning paa Deres Lovste.

Celiante.

(for sig selv)

Ah, den Skielm!

Damon.

Og den har meget lidt Forstand, der giot sig Haab om, at De skal blive bestandig; ingen Ting er jernsigere end Deres Forandring, og jeg seer den, uden at bedrage eller forundre mig derover.

Celiante.

(for sig selv)

Nu gad jeg ret quæle ham.

Marquis.

(til Celiante)

Dette giver mig tilkiende, at jeg er mere lykkelig end jeg troede; og jeg ikke alleneste har bevæget Dem til at høre mig, men endog til at blive en anden utroe; jeg forlader Dem, see De nu til, om han ikke kan igien indtage det Hjerte, som ikke har kunnet forsvare sig imod mig, og derhjem De kan imodstaae hans jalouxe Ophævelser, saa ved jeg, hvorvidt jeg kan forlade mig paa Dem. (gaaer)

8. Scene.

Damon. Celiante,

Damon.

Han har ved denne Leilighed lært at kiente Dem.

Celiante.

Maa da! hvad gaaer det jer an? og hvad Det har I saa at lure paa mig? Jeg har, om jeg mindes ret, besalet

falet jer at skye mig, og I giv det ikke; ydermere tor I ikke driste jer til at overrumple mig, medens jeg er med Marquien, og naar jeg giv mig al Uimage for han skal begribe, at jeres Kierlighed er fortørnet, saa giv I jer stor Ære af, ikke at være jaloux.

Damen.

Jeg siger Dem endnu engang, jeg er det intet.

Celiante.

Hvordanne?

Damon.

Maar Marquien saar, at han elster Dem, saa bedrager han Dem ganske vist; og da De vor ham at giengelde hans Kierlighed, var det ligesledes Bedragerie. Jeg beder Dem, skulde dette Spil opvække Jaloufie hos mig?

Celiante.

O! jeg beder Dem, hvor kan I vide alt dette? Et De da den eneste jeg kan behage?

Damon.

Vist ikke; men det er umueligt, at Marquien kan elste Dem.

Celiante.

Narsagen — —

Damon.

Narsagen?

Celiante.

Sa.

Damon.

Deres Væsen kan ei staae ham an; og hans kan ikke behage Dem.

Celiante.

Og jeg, jeg bekræfter, han elster mig paa det høieste.

Damon.

Zeg skal endnu sige Dem meer; en anden besidder
hans Hierte.

Celiante.

Og hvem da! vær saa god.

Damon.

Deres Søster.

Celiante.

Min Søster? Hvilkens Snak!

Damon.

Ingen Snak; jeg sører Dem paa, at han elsker hende.

Celiante.

Vær saa meget Ilyster, jeg troer det dog ikke.

Damon.

Ligesom Dem behager; dersor er Tingens ei min-
vise.

Celiante.

Hvorsor beiler han da til mig, og ligger mig saa
hårdat om Vorde, at jeg skal elске ham?

Damon.

Den Post er mig ubeklendt; medmindre han af For-
trydelse at see sig foragtet, er bragt til at tilbyde Dem
Hierte. Har De Lust at være underrettet om denne
Sammelighed, saa spørg Melite, hun skal bevidne alt hvad
jeg har sagt.

Celiante.

Hum! Marquien skulde kuns elске mig af Fortry-
delse? Han skulde tilbyde mig et Hierte, som var forstupt
af en anden? Skulde det være hans Tanker, mon det og
være

jeret, at man ikke kan elße mig, førend man har faaet tilslag hos min Søster?

Damon.

Ei! overlegger man, naar man giver sit Hierge bort? Der skeer Vold, og det giver sig selv bort; har jeg vel gjort den mindste Modstand? Har ikke Deres Dine fra førsté Dieblik indtaget mig?

Celiant.

Hvad jer angaaer, om Jesster mig Per det forgives, jeg kan ikke slide jer.

Damon.

Deres Mund siger det, men Deres Hierge forstifteer, at det er falsk.

Celiant.

Vaade Hierge og Mund ere eenige heri.

Damon.

Det har De sagt tusinde Gange; jeg troer det ei mere.

Celiant.

Er det vel muligt, at De kan gaae saa vidt med at stole paa sig selv?

Damon.

Prov Dem ret selv — — De tier stille?

Celiant.

I har ei mere den Gave at overtale mig; have vi ikke brudt med hverandre?

Damon.

Jo, for at forene os igien.

Celiant.

At forlige os igien? Jeg har ingen Lyst dertil.

Damon.

Og jeg troer, at De var i Hiertet vel tilfreds dermed; med al Deres Bildskab elßer De mig bestandig, og Himmel har skabt mig til at være Deres Kiereste; der funde ingen uden jeg satte det. Mod, ved en bestandig Underbanighed at undertyinge Deres Hierte; jeg allene kunde give mig Tid til at blive overbevist, at det aldeles ingen Deel har i denne Deres Adsord, at det er godt, ørligt, uden Hvid, uden List, og Trods al Egensindighed, meget troe og bestandig.

Celiante.

Hvor er jeg? Hans Basen, hans Tale — —
(Damon kysser hendes Haand) O din Forræder! imod min
Villie vinder du altid Seier.

9. Scene.

Ariste. Melite. Celiante. Damon.

Ariste.

(til Melite)

Nei, begier ikke saadant; føer dig op, som jeg foretriver; beviis mig den Godhed at tvinge dig, og holdt inde med din Graad.

Melite.

Hvad! kan du vel begiere, at jeg skal tie eller være toelig nu, da den største Ulykke hænger mig over Hovedet?

Ariste.

Ah! jeg vil blive til Mar for den hele Bye.

Damon.

Hvad er da skeet?

Melite.

Hans Farbroder er kommen.

Celiane.

See! hvilken Usukke var ikke det! jeg for min Part
har udfundet den allerkorteste Wei for at rædde jer ud af
Sagen, og det i et Dicblit.

Ariste.

Lad os høre; hvad skal jeg gjøre?

Celiane.

At sige uden vidstig Snak, at han kan gaae sin
Raas, og lade os være i Dioe.

Ariste.

— Jeg ventede dette Raad af saa forslagen et Hoved.

Melite.

Men du veed ikke, Søster, den Fortred han vil
gjøre mig.

Celiane.

Hvad er det for en Fortred?

Melite.

Han vil give ham.

Celiane.

(leer)

Det Alvor? Det kommer mig ret noersomt for.

Melite.

Og ydermere — —

Celiane.

Lad os give Agt, det er en uforlignelig Historie.

Melite.

Han er henne at hente den, han har tiltaenk ham,
et Barn paa 13 Aar, deiligt som en Engel.

10. See

TO. Scene.

Gerontes. Ariste. Melite. Celiante. Damon.

Gerontes.

(til Ariste)

See her, min Hr. Fætter! her er jeg igien, skynd
dig og kom, og hils jeres Kone. (til Celiante) Ho! ho!
Jeg tankte, at Falckende var langt borte.

Ariste.

(til Melite)

Sig, at Reisen er opsat.

Melite.

Hvorför?

Ariste.

Siden skal Du faae det at vide.

Gerontes.

Jeg synes, at I har sagt mig, at disse Fruentimmer
kom fra Bretagne, og færdige at reise paa Landet.

Damon.

(til Gerontes)

Et lidet Forfald har opholdt dem, men i Morgen t
det seerneste tage de bort.

Gerontes.

Jo for, jo bedre; deres Marvelæsse støder mig; det
troer jeg er, at tale tydelig.

Celiante.

Før at svare min Herre paa denne høflige Tale, da
Deres høflige Aasyn os ei mindre vederstøggelig. Har
(til Ariste) Og I, gior en Ende paa denne Hem-
mighed, eller jeg lover ikke for at kunde tie.

(Celiante, Melite og Damon gaae)

Den givte Philosoph.

N

I I. See.

II. Scene.

Gerontes. Ariste.

Gerontes.

Hvad forstaer hun derunder?

Ariste.

Ingen Ting; hendes Forstand den gaaer under tiden — —

I2. Scene.

Gerontes. Ariste. Henric.

Henric.

Her er en Person, som kalder sig Lysimon, nu kommer han og folger mig i Hælene.

Ariste.

Hvad hører jeg, det er jo min Fader?

Henric.

Saa siger han i det mindste.

Ariste.

(for sig selv)

Af Himmel!

Gerontes.

Min gamle naragtige Broder! der ere vi vel farne.

Ariste.

Jeg beder kiere Farbroder, forhast sig ikke imod ham.

Gerontes.

Hvorban! hvad Deel tager I deri?

Ariste.

Sandt at sige, saa er det et herligt Spørgsmaal; jeg tager den Deel deri, at jeg elsker og ærer ham.

13. Scene.

Lisimon. Gerontes. Ariste.

Lisimon.

(Comfavnere Ariste)

Hv^o, min Son! hvor stor er min Forngielse at see dig igien.

Ariste.

Min Fader har forekommet mig, jeg vilde gaaet ham i Mode.

Gerontes.

(til Lisimon)

Hvad vil Du her?

Lisimon.

Jeg troer det er mig tilladt at besøge min Søn.

Gerontes.

Den Umage kan Du spare dig. (til Ariste) Han kommer ikke saa langt fra, uden for at udsue jer,

Ariste.

(til Gerontes)

Hans Besøgeller ere mig alstetider en Ære; kan I gaae saa vidt og dræbe en Broder med sadanne Ord? Det stier mig i mit Hjerte; betenk dog han er min Fader, og at jeg, endskjont jeg til denne Dag ikke har opført mig uden som en lydig Søn, aldrig kan giøre saa meget af ham som jeg ber.

Lisimon.

Her kiendes jeg baade ved min Broder og min Søn; lid det gaae jer altid vel; og da Himmel har samlet os her,

saa vil jeg nu, min Son, uden at hans Haardhed skal forhindre det, glæde mig over denne Lykke.

Gerontes.

(til Lissimon)

Dine Belsignelser blive ham allene til Deel.

Ariste.

(til Gerontes)

Jeg sætter større Pris derpaa, end paa den Arv,
jeg kan faae efter Dem; jeg beder kiere Farbroder, at om
gaaes ham med mere Beskedenhed, eller jeg taber den Ver-
bodighed jeg har for Dem.

Gerontes.

O! taabelige Philosophus; gemeenslig pleier Faderen
at skaffe Sonnen hans Underholdning, her overtid mod har
Sonnen i 10 Aar — —

Lissimon.

Det er større Ere for mig at leve paa hans Regning,
end om jeg underholdt ham; ja min inderlige Kierlighed
finder en stor Trost dert, at han er min Alderdoms Statt.
Jeres onde Hjerte har aldrig haft Følelse af noget Saadant.

Gerontes.

Men hvad er Aarsag til din Fattigdom?

Lissimon.

Min Ere.

Gerontes.

En god Snak, som man ikke kan begribe, endnu
den klinger i Drene.

Lissimon.

Men al Snak om Gevinst, den rører dig og væller
dig op.

Ge-

Gerontes.

Ia sør Dag.

Lissimon.

Jeg har midt i min Fattigdom betænkt, hvem jeg var,
og har holdt Hæbren inde, uløkkelige og uventede Hæn-
besser har forvoldt min slette Tilstand, dog har jeg aldrig
glemt min adelige Herkomst. Men Du, ved at blive Told-
førpagter, er af en fattig Adelsmand blevet en riig Vor-
germand.

Gerontes.

Jo, Du er blevet feed ved dine Indbildninger; denne
Borgermand staer dog Din Son i Faders Sted, denne kiere
Son esterlader Du ikke en Skilling, og jeg, jeg giver
ham, og esterlader ham store Midler; finder din Emfindt-
ighed sig ikke stadt derover?

Lissimon.

Langt fra; det er en berommelig Gierning, som gør
dig adelig igien. Men hvem giver Du ham til Ægte?

Gerontes.

Een, hvis Stand kommer overeens med vores Her-
komst; med eet Ord: det er min salig Kones Datter.

Lissimon.

Jeg maae bifalde det; thi det var en Krue af stor
Herkomst, saavel som hendes salig Mand. Allons mon
Gært! Lad os forlige os sammen, for at slutte dette Ægte-
sab. Og J., min Son! vær forsikret, at min Glæde
derover er ligesaa stor, som den Lykke, Himmel-sender dig.

Ariste.

Norhindringer, der ere uovervindelige, forbyde dette
Ægestekabs Fuldbyrdelse.

Lisimon.

Tael ikke om nogen Forhindring, min Son! jeg er
alt for vel tilfreds med dette Partie.

Ariste.

Men Pigen er saa ung, og De veed — —

Gerontes.

Jeg maae blive gal; hvad Pokker! min Broderson,
J bange, at hun i hendes Alder — —

Lisimon.

Lapperie! Lad os gaae hen og berede altting til Bryg-
luppet.

Ariste.

Ikkuns for at bringe mig til Fortvivelse.

(De gaae bort)

Ende paa tredie Act.

Fierde Act.

I. Scene.

Ariste.

(Callene)

Hvad Middel skal jeg gribe til, for at redde mig ud
af disse forrigfulde Bekymringer? Jeg saer cuinde Ande-
fald, men hvilket skal jeg folge? En Tanke lader ikke min-
til en anden; saer jeg et Indsald, strax forkastes det ved
et andet; min Fornuft har forladt mig, og er forvandlet
til Forvirring; mit Sind er omspændt af saa mange for-

stellige

skellige Ting, at det, ved idelig Pønsem derpaa, ingen Samling mere har; jeg gior alt hvad jeg kan, for at bringe det lidt i Noelighed, men jeg veed hverken hvad jeg gior, hvor jeg staer eller gaaer.

2. Scene.

Ariste. Lisimon.

Lisimon.

Jeg søger efter Dig, min Son!

Ariste.

Hvad bevæger Dem dertil?

Lisimon.

Du har sat mig i Bekymring, da Du forlod os saa hastig.

Ariste.

Jeg befandt mig ikke ret vel.

Lisimon.

Jeg har ganske vel funnet merke, saa længe vi sadde til Bordet, at vores Selstab stod dig ikke an; der maae være noget Vigtigt, som nager dig; Du, som for var munter og lystig, elsket i alle Selskaber, du er bleven tankesfuld, bedrøvet, tungfingdig; vi have jo ikke fundet tvinge et Ord af dig; og min Broder, som ingen Ting kan bedrage eller bære, endstejnt han ofte bliver vred for ingen Ting, er selv bekymret for dig; aabenbar mig, hvad der ligger dig paa Hjertet; hvad Sprrig har du?

Ariste.

Ingen Ting.

Lisimon.

Du bedrager mig.

Ariste.

Jeg?

Lisimon.

Du bedrager mig, siger jeg Dig; fortryder det Dig at see mig her, saa er jeg faerdig at tage bort igien inden Aften.

Ariste.

Jeg fortryde paa at see min Fader! O Himmel! hvilken Uret skeer mig! De bringer mig i Graven ved sig Misstanke. Gid jeg maae dse vaag Stedet, om jeg har større Glæde til, end den at see Dem,

Lisimon.

Jeg vil troe dig, men siig mig, hvor kommer den Bedrøvelse fra? Du maae have nogen inderlig Bekymring som ængster og piner Dig.

Ariste.

Maakee — —

Lisimon.

Hvorsor taler Du saa forblommet til mig? Er jeg ikke din Fader? og ydermere, din Ven? ja din Ven, min Son! og jeg har vel Marsag at være Ven af en Son, hvis gode Hiercelaug har saa fuldkommen hæret sig, en Son, hvis Kierlighed, hvis omhyggelige Forsorg har i saa lang Tid forekommet min Næd.

Ariste.

Min Fader bestemmer mig; men har jeg kundet behage Dem, da jeg ikun har efterlevet min Skyldighed, saa udbeder jeg mig en Belohning dersor.

Lisimon.

Hvori skal den bestaae?

Ariste.

At De aldrig vil tale mere derom.

Lisimon.

Besøn! jeg skal heri sye dit edle og oprigtige Sind,
og deraf givere mig en Lov, skjont den bliver vel tung; men
van de Vilkaar, at Du gior mig til Din Forerolige, er jeg
en sindig og fornuftig Ven.

Ariste.

Nu da! Deres Gedhed har affagt Dommen, De skal
blive det — — Men naar jeg vil tale, gior min Erbø-
ighed mig frugtsom.

Lisimon.

Er det at omgaes en tilforladelig Ven? Sandt at
sig, det er noget haardt.

Ariste.

At! beklag mig, men last mig ikke.

Lisimon.

Jeg torde vedde, at denne Uroelighed er en Virkning
af dit Egteskab.

Ariste.

(for sig selv)

Hvad for Egteskab? Skulde han vide min Hemmer-
lighed?

Lisimon.

Det, man tilbyder dig.

Ariste.

Det er sandt, jeg er bange dervor,

Lisimon.

Jeg har merket samme, uden at vilde sige det. Nu videre! tilstaac ickuns, at dit Hjerte er hengiven til en anden.

Ariste.

De har ret.

Lisimon.

Der er uden Twivl sluttet nogen Forbindelse?

Ariste.

Saa sterk som den kan være.

Lisimon.

Denne Forhindring smertter mig; dog, ligemeget! far fort.

Ariste.

Jeg kan ikke.

Lisimon.

Jeg fordrer det; Du vil skulde de Taarer, som imod bin Willie bryde frem. Du bliver bleeg? (Ariste falder paa Knæ) Hvorfor falder Du paa Knæ for mig, min Son? Jeg bisalder alt. Er den Person, der har indtaget dit Hjerte, verdig dertil?

Ariste.

Sa vist.

Lisimon.

Hvem er det?

Ariste.

Min Kone.

Lisimon.

Din Kone? Hvordan! Er du givt?

Ariste.

Sa! jeg har sluttet et hemmeligt Egteskab? Lis-

Lisimon.

„Jeg tager mere som Ven, end som Fader, imod denne Bekjendelße. Men af hvad Aarsaq har Du til denne Time giort mig en Hemmelighed deraf?“

Ariste.

„Jeg har givet mig af Kierlighed, og ikke af Ergierighed; jeg har fulgt min Tilboielighed, jeg har udvalat en ung og yndig Kroken, hvis Midler allene bestaae i hendes Skionhed. De kunde have meget derimod at sige, men jeg har, sejnt jeg nu fortryder det, holdt det hemmeligt for Dem og for enhver.“

Lisimon.

„Har hun et foerligt Sind, er hun from, er hun dydig?“

Ariste.

Ja.

Lisimon.

„Paa den Maade har du giort et godt Givtermaal.“

Ariste.

„De oppækker og giver mig Livet igien, ved denne store Godhed.“

Lisimon.

„Hvor boer hun?“

Ariste.

„Her hos en gammel Frue, og under det Navn af Sosterdatter. Min Kones Soster, som Damon vil ægte, boer der og.“

Lisimon.

„Vi saae at hitte paa noget Middel at spise min Broder en Eid lang of med, og vi maae anvende al Hlid, for at

at seule det noget for ham, thi han vil ganske sikkert forsætte det, og i Tanke at straffe dig, giare dig arvelse.

Ariste.

Det er sandt.

Lisimon.

Gorstil Dig da, og jeg skal hielpe til, som om intet funde hindre det Givtermaal, han forestaaer dig; lov at ægte, men begier Tid, og medens dette opholdes, ville vi stræbe — —

Ariste.

Jeg forstaaer — —

Lisimon.

Maar man gaaer formuftig tilverks, kan man forene endog stridende Ting med hverandre. Men her kommer min Broder, lad os forstaae hverandre.

3. Scene.

Lisimon. Gerontes. Ariste.

Gerontes.

Wil I spille Giek med mig? Er det Maneer at staae op ved Deserten? Jeg skal sidde allene, I gaaer ud, een ester en anden — — (til Ariste) Bar I min Son — — (til Lisimon) Men det er Din; for Pokker! han ligner Dig i alt, og det giør mig ondt.

Lisimon.

Det er noget haardt talt.

Gerontes.

Siden det er sagt, tager jeg ikke mine Ord tilbage.

Ej

Lisimon.

Vigemeget! vi vare sammen for at see — —

Gerontes.

Er det min Skyld, om han ligner dig? — —

Lisimon.

Nei! det er min; man maae — —

Gerontes.

Han maae være hoflig, ligesom jeg er.

Lisimon.

Det forstaer sig.

Gerontes.

Er det artigt, naar man har nogen til Giest, at lans-
ges ved Bordet, staae forst op, og — —

Ariste.

Jeg var at undskynde; thi — —

Gerontes.

At lade en Farbroder, en Farbroder som jeg, længes
Mene — —

Lisimon.

Han har Uret.

Gerontes.

Naar jeg drinker, saa vil jeg, at man skal hielpe mig,
Men jeg drinker af bare Vergelse.

Lisimon.

Vi talte om Givtermaalet, min Broder.

Gerontes.

I Morgen, Fætter! hvis ikke, giør jeg dig arveløs.

Ariste.

Ariste.

Hav i det mindste den Godhed at sætte det lidt op.

Gerontes.

Dommen er affagt.

Lisimon.

Haster det da saa meget?

Gerontes.

Ga visst jeg dræbes ved Mølerie; vil man eller vil man ikke?

Ariste.

(For sig selv)

Hvilket utsæsligt Menneske!

Gerontes.

En vis Marquis paarsrende, der er riig, vel lidt til Hove, og derhos af Adel, skriver hver Dag til min Kones Broder og til den ganske Slægt, for at indgaae Ægteskab med min Stifdatter. Hidindtil har jeg ikke vildet have noget deraf, men morbleu! vogt jer for at mishage mig; ellers maatte jeg faae i Sunde at give dem Gehør.

Ariste.

Min Farbroder skulde da slutte dette Gistermaal.

Lisimon.

Nei! Aristes Billie er at behage Dig i alle Ting; naar man vil bringe en Sag til god Ende — —

Gerontes.

Hvad vil I fortælle os med jeres prægtige Par domme?

Lisimon.

At Dit Forset er godt og lovligt, og min Son synes
uden Twivl at have nogen Uret, i det han ikke strax folger
Din Billie; men han er en Philosophus.

Gerontes.

Ga morbleu! jeg maac ærgre mig derover. Hvad
er en Philosophus? En Mar, hvis Tale bestaaer ikke i an-
det, end en forvirret Samling af falske Slutninger, et
forkert Sind, der ved sine Beviser vil saae Folk til at see
Stierner om hsi lys Dag, som daarligens bilder sig ind at
folge Sandhed, da han dog for fuld Seil farer efter Bild-
sætser. Indtaget af Indbildunger, opsvulnet af prægtige
Talemaader og riig paa Ord, uden at der er noget Klogt
deri.

Ariste.

Hold Maade, om jeg tor bede, med Deres uretmæs-
sige Iver; De er, seer jeg, i den almindelige Vildfarelse.
De afmaler en Pedant, men ingen Philosoph.

Gerontes.

Men jeg holder for, de ere to Alen af et Stykke.

Ariste.

Well! Philosophen er vaersom i sin Tale, og troet,
at den fortæste er allerstider den beste; at man ikke opnaaer
den Herlighed, der ligger skjult i Sandheden, uden ved
Eftertanke og en dyb Tanshed. En Philosophus Diemerke
er at vandre saaledes, at han ikke skal skamme sig ved sine
Gierninger; han sigter kun til at mestre sig selv, deri set-
ter han sin Ere og første Lykkelighed; uden at pralo af sine
Meninger skal hans Gierninger tale for ham; han driver
ikke Tiden hen ved unyttige Betragninger, hans System
bestaaer

bestaaer allenz i at være sandrue, retfærdig, god, vdmøg i Medgang, stor i Modgang, som alleneste finder sin Velhylst i Dyden, som givt sig den største Forniselsc af en god Ledighed, som hader alle Laster, men derhos beklager dem, der ere hengivne til samme; der har De en Philosoph, og et han ikke saa dannet, tager han sig selv et Mavn til, som han i Gierningen ikke fortiner.

Gerontes.

Er I faaledes dannet?

Ariste.

Nej! men jeg legger Tid paa at blive det.

Eisimion.

Min Son vinder alle tider ved at giore sig fiende; han er da Philosophus, som jeg sagde, og paa denne Grund vil jeg forestille Dig, at endog i Henseende til hans Güter, maal intet vilde hindre ham, som en fornuftig Mand at gaae tilverks; nu en fornuftig Mand — —

Gerontes.

Nu! en fornuftig Mand er et ganse andet Menneske end Du, og jeg paastader, at man maae voete bindegal, for at lade sig høde til at øgte en Pige, der er ung, smuk, viig, og af adelig Herkomst.

Eisimion.

Giv ham nogen Tid til at betenke sig.

Gerontes.

Staaer Partiet ham an, hvorfor vil han da nole?

Ariste.

Deres Datter hader mig.

Lisimon.

Tilsted ham, at han ved sin Hvid søger de Midler,
hvorved han kan vinde hendes Kierlighed.

Gerontes.

Lad saa være.

Lisimon.

Endelig —

Gerontes.

Det kan skee i Dag.

Ariste.

Deg har ikke lært den Kunst at indprente saa hastig
Kierlighed, især naar der vises saa stor Afflye for mig.

Lisimon.

Kuns at give ham een Dag dertil! jeg troer Du
søger.

Gerontes.

Hvor lang Tid behover han da?

Lisimon.

I det mindste en Maaned eller to.

Gerontes.

(vil gaae bort)

Hun skal blive Marquise.

Lisimon.

Wie dog lidt.

Gerontes.

Første Gang, anden Gang! vil I have hende?

Lisimon.

Sa! men han har den Grille — —

Den givte Philosoph.

S

Ge:

Gerontes.

Jeg vil give ham otte Dage af Luther Godhed.

Ariste.

O! den Tid er alt for fort.

Lijmon.

Du skal dog tage derimod, og benytte dig deraf, for at gisre dig elsket.

Gerontes.

(til Aristé)

Nu da, om otte Dage skal Brylluppet stee.

Ariste.

Om ette Dage.

Gerontes.

Uden Opsættelse, eller I skal dyre komme til at betale jeres Daarlighed. Farvel! (gaaer)

4. Scene.

Lijmon. Aristé.

Lijmon.

Siden Din Farbroder givet otte Dages Opsættelse, skal vi nok komme tilrette med denne hidlige Mand. Men hvem er den Marquis, for hvilken man holder saa sterk an hos ham? For at komme dereser, maae man gaae sindia frem; jeg haaber det skal lykkes mig, at saae det bragt til en god Ende; jeg vil bis til han bliver roelig igen, dernæst vil jeg bifalde det Partie, som er i Forstag med Marquien, og see, at jeg saaledes jøvner Tinget; kan jeg saae det med Din Farbroder som jeg vil, skal intet manale i Din Lyksalighed, og naar Du da ikke længer staar i Fare

for at miste en anseelig Arv, saa kan Du giøre Dit Egteskab bekjendt.

Ariste.

Nei vist ikke.

Lisimon.

Hvorfor ikke?

Ariste.

Teg maae imod min Villie bekjende, at min hele Lykke bestaaer deri, at det kan være hemmeligt.

Lisimon.

Hvad andet kan nøde Dig dertil? Om Din Farbroder bader sig deri, hvad har Du da videre at frygte? Sæg mig!

Ariste.

Min Farbroder er jeg ikke bange for, men det er Publikum jeg frygter, og for hvilket jeg trænger mig.

Lisimon.

Publikum! nu maae jeg falde i Forundring over Din Læge; har Du da, min Son, øget en Person, hvis Mæn og Opsørel, eller nogen anden Onskændighed trænger Dig til at dølge hvad Du har gjort?

Ariste.

Hun er af hoi Stand, hun er deiligt, dydig, og der kan ikke behændes hende det allermindste.

Lisimon.

Hvorfor stammer Du Dig da ved Dit Egteskab?

Ariste.

Kordi det gør mig latterlig. Alle dem, jeg har tilhørt spottet, vil nu læee mig ud igien. Med Tiden overviner jeg nok denne Skamfuldhed; hjælp mig kunns at kunde

de hølde det taus. Jeg frygter især for Marquis du Pa-
ret, en utsalelig Sporrefugl, som er forfiebt i min Kone.
Lisimon.

Forfiebt?

Ariste.

Ja! dom om mit Sinds Tilstand; jeg gædder helle-
seet ham ligge paa Knæ for min Kone, end giøre bekjendt
at jeg er hendes Mand.

Lisimon.

Det er noget Myt.

Ariste.

Siig kuns meget selsomt. Men tillad mig i det mindste,
at jeg ei aabenbarer mig, førend denne Marquis bliver
givet, og jeg har begivet mig langt hersra.

Lisimon.

Hvorfore tage bort hersra?

Ariste.

Nødvendigheden udfordrer det; og at jeg oprigtigt
skal bekjende det; jeg har ikke det hærtet til at være regnet
her i Paris iblant andre give Mænd.

Lisimon.

Jeg veed ikke, om Du bør lastes eller beklages; imidz
kertid, min Son, vil jeg for Din Skyld trænge mig til at
folge Din Plan, og uden noget skal rygtes, forsøge alle
ting, for at tine Dig. (gaaer)

5. Scene.

Ariste.

(allene)

Mu gælder det at formaae Melite og min Svigerinde
dertil.

6. Scen-

6. Scene.

Ariste. Melite. Celiante. Finette.

Celiante.

Jeg er forstornet over hans Omgang med mig, og
vil henvne mig derover.

Melite.

Vær ikke saa ivrig; hans Tanker ere maaskee at overs-
vive sig til Dig.

Celiante.

Han kan tilbede mig länge nok; jeg berer Had og
Affryde for ham. Tager Du mig da for een, der skal nydes
med hvad, Du ikke skister om?

Ariste.

Din hvem taler D?

Melite.

Vi tale om Marquien.

Celiante.

Tilbede mig af Ærgelse? Ah! det er noget herligt.
Jeg gad vel vidst, om nogen, uden at være affindig, kan
give Dig Fortrinet for mig; den, der elsker Dig fremfor
mig, maae enten være en Tosse eller en Philosophus.

Ariste.

Hvor nu! alsetider uhoslig; Er hun strafværdig fordi
nogen kan finde hende kign i jeres Nærværelse?

Melite.

Har Du da nogentid seet mig, min Søster, at søge
Tilbedere? Har jeg nogentid laant mit Øre til deres Hylle-
tie og Smigren, for at trække dem fra Dig? Skal jeg
endog

endog, for at fornøie Dig, sige, at jeg er saa grim, saa man maae blive bange for mig, at Du er overmaade deilig? Velan! jeg vil tilstaae det for hvem det skal være, og saa ofte Du vil have det.

Celiante.

Det var at giøre enhver af os lige Det; men jeg for langer ikke saa stort et Øsser. Tæl kuns intet for mig; min egen Skionhed taler langt bedre for enhver, som har Småg, Forstand og Hins at see med. Hvad vores Marquis angaaer, er det en afgjort Sag, at han burde find mig kionnere end Dig; som Hofmand og fuldkommen Kierder fortørner han mig, naar han foretrekker mig min Søster. For at glemme Dig, tilbyder han mig sin Dienest, saaer mig til at tage derimod; det er dobbelt Skam, og jeg ørgrer mig saaledes derover, at jeg skal hevne mig.

Ariste.

Paa hvad Maade?

Celiante.

Jeg skal sige ham, at han har fuldkommen den Ære at mishage mig.

Ariste.

(leende)

Denne Bekendelse vil bedrove ham meget.

Celiante.

Om han af Ærgelse har tilbudet mig sit Hierge, har jeg af Ærgelse taget derimod.

Ariste.

(leende)

Godt.

Celiante.

At min Søster, langt fra at erkende hans Kierdschede, siragter ham.

Ariste.

Ganske ret.

Celiante.

Og at hun er jeres Kone.

Ariste.

(Forsædret)

Sæg har endnu nogle Aarsager, hvorför jeg bør holde
bet hemmeligt; og især for Marquis du Lauret.

Melite.

Hvilken Modtvillighed! Er det Tid at tie, da baade
Din Fader og Farbroder vil give Dig bort.

Ariste.

Lad det ikke ansægte Dig; jeg skal hitte paa Maad for
at slippe ud af denne Bekyuring.

Melite.

Og det uden at aabenbare vores Givtermaal?

Ariste.

Jeg forpligter mig dertil, om Du vil adlyde mig.

Melite.

Sæg skal adlyde, om Du paa Din Side vil svære mig
at Du vil forhindre Marquien at komme her.

Ariste.

Sæg forhindre ham! hvor er det muligt? Hvad skal
jeg sige ham for Aarsag?

Melite.

At jeg er Din Kone.

Ariste.

Der er ingen Vine til, jeg jo heller vilde udsaae, end
aabenbare ham sligt.

54

Melite.

Melite.

Kor ingen Overlast at giore Dig, saa tillad mig at betroe Marquien det.

Ariste.

Blev det ikke det samme? Og saa snart han seer mig — —

Celiante.

En stor Ulykke! om han fixerede jer noget. Hat,
min kiere Svoger! om jeg dommer ret, saa er I givt, man
meget skamfuld derover.

Melite.

Hat en Slutning; der kommer Marquien.

Celiante.

Jeg fornemmer min Vrede tager til ved det jeg seer ham, jeg kan ikke holde min Tunge længer i Tøilen.

Ariste.

Det er ude med mig; jeg merker nok, at min Tid
er kommen.

7. Scene.

Melite. Celiante. Aristé. Marquis. Finette.

Marquis.

(Som staer noget og betrakter dem)

Jo ngiere jeg betrakter dem, jo mere Bestyrting
kan jeg se jeg forvolder. (Seer paa Melite) Den ene staar
Dinene ned og synes forfærdet. (Seer paa Celiante) Den
anden giver mig tilkiende, at min Mærværelse opirret hende;
Finette holder Haanden for Dinene, og smisker Kielmje.
Ariste staer betuttet, henrykt, og ponser; enhvers Positur
er afpasset, estertrykkelig, bevægelig; og de forestille alle sige
den deiligste Afbildning, man kan ønske at see.

Finette.

Finette.

Vi seile intet andet, end vi skulde kunde tale.

Marquis.

Skal vi ikke gisre Ende paa denne stumme Samtale?
(til Melite) For sidste Gang heder jeg at hun vil høre mig;
 jeg vil ikke mere tale om min Eftov, jeg bisfalder den For-
 igt, den er bleven belønnet med.

Ariste.

(for sig selv)

Den Skielm har erfaret, at jeg er givt.

Melite.

Jeg forlanger ikke at vide, hvad der bevæger Dem
 dertil; dersom De ikke mere elsker mig, er min Attræae
 opfylldt; og har min Søster kundet forvolde denne Foran-
 deling, funde De ikke bringe mig angenemmere Tidende.

(gaaer)

8. Scene.

Ariste. Marquis. Celiante. Finette.

Celiante.

Ifald det er sandt, som jeg hør troe, at min Skønhed
 har rundet Seier over hendes, saa kan I vide til Escerret-
 ning, min kiere lille Marquis, at I er langt værre farene.
 Jeg er ikke stukt til at være Nødanker. Farvel! I for-
 staar mig, og jeg er fornøjet. (Celiante og Finette gaaer)

9. Scene.

Ariste. Marquis.

Marquis.

(Cleende)

Denne Forhaaelse er artig; jeg forlyster mig ret derover.

Ariste.

Man kan finde Middel at forlige jer sammen.

Marquis.

Lad hende have den Hornselsse at giøre sig haard; vil jeg forene mig med nogen, bliver det ikke med hende.

Ariste.

Hvordant! skulde De være salden paa de tanker at giøre sig?

Marquis.

Ja! og ydermere, jeg vil strax giøre det bekjent, paa det Spygegeisterne kan synde sig at lee, og deres latter kan være endt, naar Brylluppet er over, og for at opinumtre deres Geist, vil jeg giøre en Vise om mig selv, og sætte Melodie derpaa.

Ariste.

Anslaget er dristigt, men derhos fornuftigt.

Marquis.

Er det ikke sandt? I det mindste holder jeg det for tienligere, end om et Menneske som jeg, vilde putte sin hen i en Krog, for at undgaae Folkets Skiemt og Mailleriet formedelst et Egestab. Dersom De, for Exempel, Da hvis lyttige Geist har saa ofte drevet Skiemt med Fruens timmerne, sik engang i Sinde — — Hum! — — tage en Hustrue, og De vilde holde Deres Givtermal hemmeligt; er det da ikke sandt, at De vilde stille sig meget tosseuren an?

Ariste.

Ganske tosset, sikkertlig. Men hvem er den Person, De vil giøre sig med?

Marquis.

Et Barn paa 13 Aar; De vil undre sig derover, men der er endnu intet. Jeg skal fortælle Dem noget, som vil forvolde Dem langt større Forundring. Jeg ægter dette Barn ved en Fuldmægtig; min Morbroder, efter hvilken jeg har en stor Arv at vente, arbeider for lang Tid siden under Haanden paa dette Partie, og vil, det uden Ophold skal gaae for sig; han finder kun een Vanstelighed, som han dog ikke meget agter.

Ariste.

Hvori bestaaer den?

Marquis.

Ei! — — nemlig, at den, hun hører til, nægter Nat at give mig hende.

Ariste.

Nu vel!

Marquis.

Man vil deg forsikre, at han kan forandre sine Tanke, og i dette Dicblik er mig blevet sagt, at naar hans ældste Broder, som er mere sagtmødig og sindig, saaer dette Anslag at vide, vil han bringe den anden til mere Frejelighed.

Ariste.

Jeg kan ikke komme ud af min Forundring; jeg bedræber mig meget, eller det er baade min Farer og Farbroder tales om. Det er det samme Partie mig var tiltænkt.

Marquis.

De har juist gjettet det; saa ere vi blevne Medbeilere, det er en fortredelig Hændelse.

Ariste.

O neil! jeg overlader Dem denne Skionhed af mit Danske Herte.

Mar-

Marquis.

(Smilende)

Jeg forunderer mig over denne overmaade Godhed.
Er Pigen kion?

Ariste.

Det er en Skønhed.

Marquis.

Sig mig, har hun Forstand?

Ariste.

Som en Engel.

Marquis.

Og De vil ikke tage hende?

Ariste.

Nei!

Marquis.

Det er selsomt. Om nu Deres Farbroder gaaer hen
og giver mig alle sine Midler med hende?

Ariste.

Jeg forslanger intet af ham, uden at han skal lade
mig blive i Roe.

Marquis.

Med alt det fortryder det mig, at jeg maae miste
Melite.

Ariste.

De gør Dem for høje Tanker om hende; jeg for min
Deel finder intet overmaade rart hos hende.

Marquis.

Man holder dog for, at I har bedre Nine at se
med. Nei, det er umueligt at glemme Melite; men jeg
maae slaae hende af mit Sind, siden hun er givt.

Ariste.

Ariste.

Givt.

Marquis.

Ja vist.

Ariste.

De skiemter.

Marquis.

(Slaer ham paa Skuldrene)

Nei, min Ven, der er ingen Drivl om; man har
bræde ved Melites Øster og Finette udforfet denne Hem-
melighed, og de, som samme var betroet, har nyelig igien
betroet mig det. Man veed endog Melites Mands Navn,
hans Forstand, hans gode Gemyt, hans Meriter, alt
dette roses; han er en stor Philosoph, men derhos sær-
sindet, underlig; han stammer sig ved, at han har vordet
givet sig, og vil skule denne Daarlighed for Publikum, af
Srygt for at blive udleet. (han leer) Kan De ikke fiende
ham efter denne Beskrivelse, jeg givt over ham?

Ariste.

Noget nær.

Marquis.

Destobedre! det glæder mig inderligen. Sisig ham
at hans Egteskab er befriede, og raad ham til at tags
Mod og Hjerte til sig, vaa det han desmanerligere kan imod-
tage nogle smaa Stikpiller, som han har at forvente sig.

10. Scene.

Ariste.

(Callene)

Er jeg død eller levende efter dette Torden slag? Hvor
hal leg hen, og hvad skal jeg gribt til? Nu er den ulykke-
lige

lige Time kommet, jeg har frigjort saa meget for. Lad os ikke forsage i denne Yderlighed, jeg veed endnu et Middel til at redde mig, men det maae skee i en Hast. (gaaer)

Ende paa fjerde Act.

Femte Act.

I. Scene.

Ariste. **Damon.**

Men, hør mig dog! **Damon.** **Ariste.**

Nei! alt hvad I siger, er forgives; jeg vil blive ved mit forsæt.

Damon.

Saa er I da sorryt?

Ariste. **Damon.**

Lad mig være gal eller klog, saa reiser jeg bort på Dieblæket.

Damon.

Hvilken underlig Mismodighed! Hvad vil Folk iffe domme om jer?

Ariste.

De maae domme hvad de vil; naar jeg først er borte, skal intet røre mig.

Damon.

Hvordant? Dette Hoved, som er saa opfyldt med de Gamles

Gamles Viisdom, kan give sig tabt, naar det giesder om at
lere sig samme til Nutte.

Ariste.

Ieg har tidt sagt jer det, at de Viise, som i gamle
Dage gjorde sig en Lov af allene at vandre paa Dydens
Vej, langt fra at nye Gremmelse, som en stor Prince, lod det
ikke blive derved, at de kunde overstige den, men den maatte
endog være dem en Sodhed; den største Spot og Skamme-
ligste Foragt kunde ikke røre deres Sind, de stode som Klip-
per imod Stormen. Ieg finder deres Exempler priisværdi-
ge, men jeg har ikke samme Mod og Herte som dem.

Damon.

Saa snart I vil slae jer til Roelighed, vil jeg svare
til, at I skal kunde ligne dem.

Ariste.

Ieg vilde, at I var et Dieblik i mit Ered; hvorfor-
des skal jeg kunde sætte mit Sind i Roelighed i denne Ulyk-
ke? Ieg er bleven til et Bidunder, som er tusinde Gange
være for mig end Doden; den allerskrækkeste kunde ikke
holde det ud; knap veed nogle saa Dennerster mit Egte-
stab, forend mig bliver sendt hele Ladninger Vers og Skriv-
ter, hvorved hele Verden faaet Leilighed at hele mig; hrad
blivit Slutningen, naar Byen og Hosset — —

Damon.

Før at hemme alt dette, er det beste Middel at satte
Mod og være roelig.

Ariste.

Det begriber jeg ligesaavel som I; Men see der; las
ig sig, om I kunde taale sligt.

(Han giver ham nogle Papirer)

Daa-

Damon.

Snak! det er Luther Skimtedigte og Luther Materier.

Ariste.

Det er Pokker heller; det er dædelige Saar for mis-Publikum, som er retfærdig, lønner mig som jeg har fortient; alle Mennesker vil lee og peege fingre af mig. Nej! jeg kan ikke overleve den Skam; i det mindste vil jeg søge i en Afkrog at afvende denne Ulykke.

Damon.

Og Melite? — —

Ariste.

Melite skal snart følge ejer.

Damon.

Gorlad jer paa, at hun vil være derimod.

Ariste.

Enten hun vil eller ikke, skal hun samtykke deri; min Ulykke er en Virkning af hendes U forsigtighed; hun skal tage Deel i min Bedrøvelse, og jeg vil formaae hende at taale min Vor treise. Hei da!

2. Scene.

Ariste. Damon. Henric.

Henric.

Herre!

Ariste.

See om Fruen er hjemkommen.

Henric.

(Gaaer og kommer igien)

Om hvem taler Herren?

Ariste.

Om min Kone.

Henric.

(Som tilforn)

Hvilken er det?

Ariste.

Melite.

Henric.

(Kloer sig bag Dret)

O! jeg er ikke saa dum, jeg jo nok vidste det, uden
at lade mig merke dermed.

Ariste.

Gage, siger jeg Dig.

(Henric gaaer)

3. Scene.

Ariste. Damon.

Damon.

Hvor vil I tage hen?

Ariste.

Det saaer ingen at vide.

Damon.

Deng vil I Sandhed folge med jere

(Gang hende)

Ariste.

Nei! I skal intet folge med mig; og om I bær nos
sen Godhed for min Svigerinde, saa vil jeg raade jer, at
I ikke forlader hende et Dieblik, ellers, naar I kom til-
hjem, maatte I finde hende forsynet.

Damon.

Hvor skal jeg saae hende til at forandre sit ustadiige
Bind?

Den givte Philosoph.

T

Ariste.

Ariste.

Bed en offentlig Forbindelse med hende. Jeres laante
Navn stoder hende; I maatte sige hende, hvem Jer.

Damon.

Det kan jeg; thi jeg maatte takke min Broder, at den
Sag — — som tvang mig til at skule min Stand, og
forsaarsagede hendes Vildfarelse, er bilagt. En af mit
Slægt er kommet fra Lyon, og har bragt mig denne Si-
dende; jeg har nu ei mere at frygte, og kan hænde mig af
mit Navn igien. Sæt i det mindste jeres Reise op til
Morgen, for at kunde give Vidnesbyrd — —

Ariste.

Af! der seer jeg Melite komme; hvor er jeg roet!
Her er Lejligheden, hvor jeg trænger til jeres Vensteb, kom-
mit til Hjælp heri.

Damon.

Sig, hvad der skal skee, jeg er færdig.

Ariste.

Hav den Godhed at søge min Fader op, sig ham til
Forsæt, mag at han bifalder det, og bliver hos Melite,
for at trosté hende i min Frøverelse. Gaae, jeg hiet med
Længsel efter jeres Tilbagekomst. (Damen gaaer)

4. Scene.

Ariste. Melite. Cesante. Finette.

Melite.

(til Aristé)

O Himmel! hvad skal jeg domme om den Forværing,
Du er i?

Ariste.

I kommer her alle tre ret tilpas. (Lil Melite) Min Kone, herefter skal Du blive fornæret.

Melite.

Hvorover?

Ariste.

Vores Egteskab er ikke mere hemmelig, og jeg har Din Omsorg og Vinstabelighed at takke for, at mig sendes Konsteninger fra alle Kanter.

Melite.

Hvad! Er Du saa uretfærdigen bestyldt mig? Giv Himlen strafse mig, om jeg har forraadt Dig?

Ariste.

Man skal nok see, at jeg har forraadt mig selv; thi dinette har uden al Twil været alt for lydig til at have givet Beilighed til mindste Misstanke om denne Hemmelighed; og hvad min Svigerinde angaaer, som veed at tie, hold sig selv, som i høieste Grad besidder denne Kunst; jeg kan ikke andet end rose hendes Læshed.

Celiante.

I maae skonte saa meget I vil, da er det dog vist; jeg har kunst fortalt det til sex af mine Veninder.

Finette.

Og jeg kuns til 3 a 4 af mine gode Ventier, som sikkert har bragt det videre; thi de har lovet mig det, og jeg forbandt dem til at være tause, ved at deelagtiggiore dem i vores Forvoelighed.

Melite.

O! Hold dog op med at skomite, og stig os op.

S 2

Ariste.

Ariste.

Nu da, uden Skremt, saa tager jeg Afsted med
Dig, Farvel, Kone!

Melite.

Af Himmel! hvad hører jeg? Jeg er færdig at dø;
bliv her, Aristé, eller lad mig følge med Dig.

Ariste.

Du skal og følge mig; hold Dig kuns færdig til Reis-
sen; om en kort Tid skal jeg sende En, der skal afhente
Dig, og siden skal vi samles paa et roeligere Sted, hvor
jeg agter at sætte min Voepel; jeg tager Afsted med Væp-
betænk, om Du kan finde Dig deri, men vent aldrig at se
mig her igien.

Celiante.

Hvad! vil Du havs den Følelighed for en Mand, at
gane hen og begrave Dig levendes for hans Skyld.

Melite.

Ia, Søster! (til Aristé) Jeg underkaster mig Din
Villie, og vil holde alle Steder for Paris, hvor Du esto-
re.

5. Scene.

Ariste. Damon. Melite. Celiante. Finette.

Damon.

Jeg bringer jer en slet Tidende, jeg har modt set her
ved jeres Fader og Farbroder, som kom ud af Marquis du
Laurets Huus, hvor de ventelig havde erfaret jeres Hem-
melighed. Jeres Farbroder er irrig og ærtig derover, raar-
ber paa, at han vil have dette Egteskab brudt, fordi det
er sluttet uden Frænders Vidende, og finder hundrede Mid-
ler til at ophæve det.

Melite.

Melite.

Af Himmel! hvad siger I?

Damon.

Det, jeg har hørt.

Ariste.

Og min Fader — —

Damon.

Han anvender al sin Flid for at forsvarer jer, og bliver
 ikke understøttet, saa vil jer Farbroder, der er paas-
 skadende, og ikke vil høre noget, giøre jer arveløs; denne
 Trudsæl sætter jeres Fader i Frygt. Han veed ikke hvad
 hvoreje han skal finde for at giøre Sagen god. Derpaa
 lægger han gaaret bort sammenen, og som jeg troer, begge hen at
 luge Maad hos en berømt Advocat.

Melite.

Ariste! vil Du forlade mig i saa stor Fare?

Ariste.

Nei! den Fare, Du kunde løbe i, opvækker i mig den
 Ølf Standhaftighed, som er alle dydige Hierters største
 Smykke. Den Storm, seg har frygter for, kan ei mere
 angstige mig, jeg vil med Standhaftighed holde ud. Pu-
 blikum maac laste og undre sig over mit Egteskab, min op-
 hidsede Farbroder maac borgve mig sine Midler; vil man
 skille os ad, skal jeg vove ale for at hindre det; jeg gaaer
 hen og søger min Farbroder; jeg vil sige ham det reent ud,
 at det er forgives, at han vil skille os ad, og jeg skal vise
 ham, Trods hans Vrede, at der er intet mic Hierre agter
 hvore end Dig.

Melite.

Herpaa kan jeg kiende Ariste igien; jeg forsærdes for

ingen Ting; men sog at tvinge jer i Begyndelsen, indtil den første Heede er over,

Ariste.

Det er min Tanke; gaae ind i Dit Kammer, og lad Dig ikke se, forend Du bliver kaldet. (gaaer)

Melite.

O Himmel! beskyt os, jeg indsyner til din Retserdighed. (gaaer)

6. Scene.

Damon. Celiante. Finette.

Celiante.

Jeg synkes over de Omstændigheder, de ere i mig imod min Villie tager jeg Deel i deres Bedrøvelses troer, jeg er blevet gal. O ja! jeg er alt for godt et Gamytt; skulde jeg og blive bange paa min Søsters Begne?

Damon.

Det var jo ikke at undre over,

Celiante.

Hvorfor ikke? I tænker nok ikke paa de Streger hun har spillet mig.

Damon.

Hvad for Streger?

Celiante.

Af det Stage en Syster aldrig tilgiver.

Damon.

Men endnu engang, hvori bestaaer det?

Celiante.

At have behaget Folk, hvis Opvarninger kunde have taget mig an.

Damou.

De skal have Tak for Høfsligheden, De beviser mig,
men da De elsker mig, kan kan jeg ei begribe, at De vil
hænde Ondt, fordi hun behager andre.

Finette.

Det kommer sig deraf, at De er af andre Tanker
end vi.

Celiante.

Hvordan! Kan I endnu bilde jer ind, at jeg skulde
else jer, jeg?

Damon.

Det er et artigt Spørgsmål. Ja vist troer jeg det;
Jeg har jo tusinde Gange hvoret mig det til.

Celiante.

Hvilken Indbildung! jeg elste ham! Finette! er det
muligt?

Finette.

Undertiden, ligesom Veiret er til.

Damon.

Jeg har ofte maatte tale meget af Deres Egensin-
dighed; men ikke desmindre kan jeg see Dem ind i Hiertet,
Jeg svarer Dem til, at De skal blive min Kone.

Celiante.

Deg! jeg blive hans Kone; det gad jeg nok seet.

Damon.

Ja, ja, De skal faae det at see.

Celiante.

Maar?

S 4 Das

Damon.

I denne Aften.

Celiante.

(til Finette)

Skulle man ikke troe ham i den Tone, han forsikrer det?

Finette.

Man skulde troe han spaer Dem Lykke.

Celiante.

Ulykke vil Du sige.

Damon.

Jo, Deres Hine forsikker mig, endskjont imod Dres Villie, at jeg i Aften bliver Dres Mand.

Celiante.

Mine Hine høye loier. Nei! see engang, hvor ublue han er; hvem? jeg! jeg skulde givte mig med Ester ei var af Stand.

Damon.

Men om De blev Grevinde, naar De tog mig.

Celiante.

I gisre mig til Grevinde?

Damon.

As hvad Byrd jeg er, kan Aristé underrette Dem om; han skal være min Forlover; vil De troe ham?

Celiante.

Ja! men — — jeg veed ei, hvad jeg skal sige; hvorfor forstilte I jer da?

Damon.

En vigtig Marsag twang mig til at forudsige haende mit Mavn og min Herkomst.

Celiante.

Hert troer jeg allene Kristes Veretning; den Fare,
min Søster løber i, bedrøver og foruroliger mig; vi vil
tanke paa vore Sager, naar jeg faer at vide, hvordan
hendes Skiebne bliver. Jeg hører Allarm.

Damon.

Det er Farbroderen.

Finette.

Han skiender meget stark.

7. Scene.

Eisimon, Gerontes, Damon, Celiante.

Finette.

Gerontes.

O! den store Philosoph! Jo det deilige Givtermaal!
Hvor er han nu skult, denne kloge og fornufteige Mand,
der ikke vil forlede nogen ved sine Meninger, men hvis
Gerninger skal tale for ham. O ja vist! denne Stypper,
han har gjort en herlig Gerning.

Eisimon.

Ei, Broder!

Finette.

Deg daaner af Forstrekkelse.

Celiante.

Deg skal nok svare ham.

Damon.

Jeg beder Dem, opiere ham intet. Lad os nu med
Koldindighed anhøre al hans Vuldren.

Gerontes.

Lad ham fortære sig i syde Ord hos sin Melite, men han skal vide, morbleu! jeg givt ham arvelos; med min Stifdatter skal man faae alle mine Midler.

Lisimon.

Hvordant! denno kiere Broderson — —

Gerontes.

Denne Broderson faaeer slet intet.

Lisimon.

Men — —

Gerontes.

Han skal dse af Sult; jeg har stillet hans Matværel og jeg vil, at han skal ærgre sig til døde med sin Penelop, medmindre han forlader hende, at jeg kan hevne mig på hende.

Lisimon.

Vent aldrig at han givt det.

Gerontes.

Sagen er begyndt, han skal overgive hende; men jeg troer, her er just den Person, hvis forhærdede Skind har forledet min Broderson.

Finette.

Nu kommer han til jer, Frøken.

Celiante.

I skal see et kignt Spil.

Dæmon.

(til Celiante)

Dag Dem i Agt for at ærgre ham.

Celiante.

Ei! lad mig raade, jeg skal med to Ord givte Sac
ten god.

Damon.

Eller snarere forberve den.

Gerontes.

(til Celiante)

Ah! min Dukke! er det jer? hvis Egtesfælle min
løsede Brodersen agter at være?

Celiante.

Om saa var, hvad var da derpaa at sige?

Finette.

(for sig selv)

Samtalen vil blive hidsig, og jeg laver mig til at
se trav.

Gerontes.

Jeg, jeg finder funs en lidet Bonkælighed deri, nem
lig, at dette Egteskab er ugyldigt, ret hvad man falder
ugyldigt.

Celiante.

Jeg paastaaer, at det er gyldigt, ret hvad man falder
gyldigt, og at der flettes ikke den mindste Omstændighed
deri.

Finette.

Nei, der er intet glemt.

Gerontes.

Nei! intet uden mit og min Broders Samtykke.

Celiante.

Det kan man let undvære, som I seer.

Ges

Gerontes.

(til Lissimon)

Mei see, hvor er hun stemplet.

Celiante.

(til Lissimon)

Uden Twivl, min Herre! saa er De Svigersadeen.

Lissimon.

Teg er Aristes Fader.

Celiante.

Teg Hierste til Dem, og viis Deres Mandighed; der som jeg skal staae Lid til Deres Sons Tale, saa er De skikkelig Mand, der ikke skal vrage et gyldigt Ægteskab; men, uden at lade sig bede, skrive Contracten under. Hvad jer angaaer, Hartiller, som gior jer stor af jeres illovlig samlede Midler, da staarer det jer ret an, at torde laste en forrening med et ærekjert Fruentimmer, som desuden er af høj Stand. Nu da, saa ler som en uryggelig Sandhed af mig, at I bør holde jer dette Givtermaal for en Ære, at man vojer meget ved at stode min Slægt for Hovedet, og at vi ere tusinde Gange mere værd end jeres Stifdatter.

Gerontes,
(til Lissimon)

Saa er det dette dydige, blusserdige og fremme Menneske, der strax skulde kunne betrage mig min Vrede.

Lissimon.

Min Son havde sagt det; men jeg kan ikke beskrive min Forundring; jeg troer, at han med al sin Klogskab har begaact en Daarlighed.

Ges

Gerontes.

Og Du vil endnu binde Hænderne paa mig?

Lisimon.

Madame! det er ikke anständigt at tage det paa den
bed, og den Tone, i hvilken De har talst til min Broder,
giver mig sterte Tanker om Deres Gemyt.

Celiante.

Desto værre for Dem.

Lisimon.

Deres Ydmighed er det eneste Middel, der ved denne
Lejlighed kan formilde ham.

Gerontes.

Naa, Broder! kom og lad os gaae bort; eller jeg
vil ikke have mere med Dig at bestille; og J., min Dukke,
skal om et Døeblik saae mit Svar at vide.

Damion.

(til Celiante)

Deg saae forud, hvad jeres Hastighed vilde virke.
Tager seil, I gode Herrer, om Iellers vil høre mig.

Gerontes.

Mei, jeg er alt for vred for at høre noget mere; jeg
lunde næstes have bleven ligesaa tosset, som mitt Broder;
men siden man er tage det paa den Fod med intz, faa skæ
m god Proces stæsse mig. Det. Kom, lad os gaae; jeg
vist mod denne Sons Villie, som Du holdt for sga Eleg; have
dette Værestab underklaadt.

8. Scene.

Lisimon. Gerontes. Ariste. Damon.
Celiante. Finette.

Ariste.
Bryde mit Egteskab! at have slige tanker, er et
sage mig Kniven i Brystet.

Celiante.

Lad ham vove det, han skal see Osiers.

Ariste.

(til Lisimon)

Tor man endog i Deres Mærværelse træ mig med sa
stor Bold? Det er knap jeg kan styrke en alt for retmæssig
Vrede. Hvad, raander min Farbroder over Dom? Men,
i hvordan det gaaer, jeg har Uret i at befrygte, at min Fader
skulde hielve til sig haard Medfart imod mig; hans Dod
og den Godhed, han bær til mig, er Borgen deraf. Den
som De ret kiendte den, jeg forsvarer, saa, langt fra Di
vilde, kiers Farbroder, bruge Loven imod hende, blev Da
selv hendes stærkeste Horsøgter; naar man kun seer hende,
taber altting selv for hende; hendes Ydmighed, hendes Un
dighed, Blusærdighed, og især hendes Fremhed.

Gerontes.

Hendes Fremhed? Ja parbleu! vi have Beviis der
paa. O siig mig, vær saa god, har I tids Præver deraf?

Ariste.

Uden Øphør.

Gerontes.

(til Lisimon)

Hvor forblindet mage han ikke være!

Lisimon.

(til Ariste)

Vi have Narsag at satte andre Tanker op mod mig

Ariste.

Om min Kone?

Lisimon.

Ta, min Son.

Finette.

(for sig selv)

Det er ret lystigt; se, hvor de tage seil;

Lisimon.

Hun er meget hidsig, og endnu mere ubesindig, og
leg figer reent ud i hennes egen Mærværelse, at jeg er meget
misfornuftigt imod hendes Adfærd.

Ariste.

(Seer sig rundt om)

I hendes Mærværelse?

Gerontes.

Deg er ganske forbittret derover.

Lisimon.

Hun har høiligen forlobet sig imod jeres Farbroder,
og I har største Uret i at rose hendes Sægtmodighed.

Finette.

(for sig selv)

Deg kan ei bare mig for at lee heraf af Hiertens Grund.

Damon.

Ariste, hør mig engang!

Ariste.

(til Damnen)

Er det muligt, at Melite — —

Ces.

Celsante.

Bekymre jer kuns intet derom; man har taget ham
paa den God man skulde.

Gerontes.

(til Ariste)

Maa da! hører I nu selv?

Ariste.

Nei! jeg hører slet intet.

Lisimon.

Siden hun esse ytere hendes Trodsighed saa staal, saa
vil jeg bifaerde min Broders Anlag.

Ariste.

Nei! jeg kan endnu ikke troe, hvad man siger, der
signer ikke Melites Væsen; jeg vil gaae hen og hente hende.

Gerontes.

(til Lisimon)

Er han gaaet fra Forstanden?

Lisimon.

Du vil hente hende, siger Du, hvor?

Ariste.

I hendes Kammer.

Gerontes.

O! Philosophien har forvirret hans Hierne, han
ikke seer hende?

Ariste.

De har Met; der kommer hun, nu skal hun fortære
os det altsammen.

9. Scene.

Ariste. Lisimon. Gerontes. Melite. Celsante.

Finette. Damon.

Ariste.

Kom nærmere, Melite.

Den

Lisimon.

Hvad seer jeg!

Damon.

Det er hans Kone.

Gerontes.

Er det hans Kone?

Finette.

Ja hende selv.

Ariste.

Man beskylder Dig, Kone, og paastaaer, at min Fader og Farbroder har nu myelig maatteet tide en Hoben af Din Hidsighed, og at Du imod al Verboedighed har optræet
venst Bredes.

Melite.

Jeg skulle have forlobet mig imod Din Fader og Farbroder! hvor skulde det ske? jeg har jo aldrig haft den lere at tale med dem.

Ariste.

Hvad er alt dette for Sniksnak?

Damon.

Dersom man engang vil here mig, skal jeg forklare sammenhængen; de har taget seil, og denne Wildfarelse fororsager den Forundring, I seer Dem i. Jeres Sviretindes Hastighed, hvilken de antoge for Melite, har forvolder saadant.

Ariste.

I skulde have forklaret dem dette før.

Damon.

Hvor var det muligt, man har jo ingen Gehør vilde give mig.

Celiante.

Jeg vil igentage, hvad jeg har sagt; man vil bestiemme os, og jeg skulde caale det? Man paasyster os Proces Den givte Philosoph. u. for

for jeres Givtermaals Skyld, og denne Skindsel skulle ikke røre mig! Var jeg jeres Kone, og de havde det Førsæt, jeres Farbroder skulle aldrig dve anden Død, end ved min Haand.

Melite.

(til Lissimon og Gerontes)

Hvori er jeg skyldig? Aristé kan sige Dem, at han ikke har kundet bragt mig til at give ham min Haand, førstend han har lovet, og tusinde Gange svoret mig til, at hans Hader med Tornsielle vilde bifalde hans Valg. (til Lissimon) Jeg seer det er til Dem, jeg maae vende mig, for at hør Dem her stadsfeste hans Lovte. De elsker denne Son for hoit, ja De elsker for hoit hans Ere, for at fordomme hans Valg og foraarsage min Ulykke.

Lissimon.

Deres Tale, Madam, trænger mig til Hiertet; jeg tilstaar, at min Son kunde ikke tage en værdigere Hustrue og hans Valg skulle blive mit, dersom denne Son havde Midler nok for dem begge, hans Lykke staar i min Broders Hænder, og Deres Egteskab fortærner ham; han vil endelig, at dette Baand skal sonderrives, eller og skille Deres Mand ved sin Arv.

Melite.

(til Gerontes)

Jeg har, min Herre, for at bevæge Dem, ikke andet Baaben, end min Ydmighed, mine Sukke, mine Taarer; for at erholsme deres Samlykke og stadsfeste min Lyksalighed, såmmer jeg mig ikke ved at falde paa Knæ for Dem; men er min indstændige Bon forgives, bliver Deres Bitterhed ved imod mig, saa vil jeg ikke være Skyld i Aristés Ulykke. Giv ham da naar De sonderriver vores Baand, Deres Kierlighed igen, og jeg skal gaae hen og knule i et Kloster min Skindsel og min Bedrøvelse.

Gérontes.

(bevæget)

Hvem kan vel modstaae hendes Sirene - Seemme?
 Neis Dig op, min Datter! Men nu er jeg meget forlægen. For, rasende over jeres hemmelige Ægteskab, har jeg givet mit Lovte til Marquis du Laurets Forvantere, at han med min Stifdatter skulde faae alle mine Midler, isfald han ikke hende. Lader jeg Dig nu beholde Ariste, saa faaer han Marquien, og derhos, siden jeg har lovet det, alt hvad jeg efterlader.

Ariste.

De maae uden Betenkning opfyldt Deres Lovte, kære Farbroder; Melite er en større Skat for mig end al Deres Rigdom.

IO. Scene.

Marquis. Lisimon. Gérontes. Ariste. Celiante.

Damon. Melite. Finette.

Marquis.

Siden jeg finder dem alle her samlede, saa slutter jeg forud, at De efter nogen Trette ere blevne enige, og De har paa min Troe taget den beste Bei. (til Ariste) Jeg ønsker til Lykke med Deres Ægteskab. Havde De villet besvise mig den Ere, at lade mig det vide, skulde jeg før iagttaget min Skyldighed.

Ariste.

Hold op Marquis med denne større Skamt, De vinber ikke ved at spørte mig, det rører mig ei mere; Deres Sid vil også komme.

Marquis.

Endnu i Aften, om Deres Farbroder saa behager. (til Gérontes) De havde tilstæntt Ariste Deres Stifdatter, det

er nu ei mere gjorligt; altsaa kan min Familie, De og jeg beslutte i dette Dieblit, om det maatte behage Dem, min Herre, at giore Sagen af i en Hast.

Gerontes.

De iser temmelig sterk.

Marquis.

Maar saa fornuftig en Mand godvillig underkaster sig ~~Vægteskabs~~ Aag, og ei mere blues derved, kan jeg da hæste for meget med at træde i hans Godspor?

Gerontes.

Nu da, J skal have min Stisbatter, hendes Herkomst er, tænker jeg, i det mindste ligesaa god som jeres.

Marquis.

Jeg har intet derimod.

Gerontes.

Hun har selv gode Midler.

Marquis.

Desto bedre!

Gerontes.

Og jeg har givet Lovte paa, at mine skal komme til.

Marquis.

Slet den Post ud, ellers bliver der intet af.

Gerontes.

Sætter J jer imod den Gave, jeg havde sat mig for at give jer.

Marquis.

Det, jeg her gør, er ikke for at stille mig gavmild an; jeg bliver med Tiden rigere end jeg begierer. Men om jeg var fod uden Midler, og var uden Haab at faae nogle, saa døde jeg heller i den største Armod, end jeg berigede mig en prættig Ven til Skade; naar J vil være god, min Herre,

saar ver det tilgavns, og lad det ikke være jer nok, at I til-
lader ham at beholde Melite, men beløn tilligemed tvende
fuldkomne Egtesfolkes Dyd; jeg forlanger intet andet af jer,
end I vil forsikre dem, at de skal have alle jeres Midler
efter Jentes Død.

Ariste.

(Companier Marquis)

Ah! Alt for trossæt! Ven!

Lisimon.

Jeg er rørt og indtøget af denne Adfærd.

Gerontes.

Denne Erklæring er ure og bevægelig. Min Broderson!
Min Broderson! jeg var stundet at straffe jer, men jeg kan et mere
imodstaae; alting taler for jer, og imod min Villie skal I
fære alle mine Midler.

Melite.

Min Lykhalighed er overmaade stor, siden Lykken soier
Ariste.

Gerontes.

Lad os gaae hen, Broder, at opsette og underskrive
tvende Contracter.

Ariste,

(til Celiante)

Vi vil underskrive tre, ere De ikke dermed enige?

Finette.

Det er forgives at giore Modstands giv Damon
Dres Haand, han har dog vidst at behage Dem.

Ariste.

I kan ikke vælge bedre; han skulde sin Stand for jer,
men jeg er Borgen for, at han er en ærlig Mand, og af
fornemme Wyrd.

Celiante.

Jeg troer jer — — men dog — —

Finette.

(til Celiante)

Nu lyftig! et gør Indsland!

Damen.

Deng kan see, at De erkender min Kierlighed.

Celiante

Din Skielm! det snaer srever, at jeg skal ægte Dig,
min Tilboielighed tvinger mig dertil, men jeg skal vide at
hevne mig.

Finette.

En deilig Slutning.

Damon.

Brum funs uden at twinge Dem; De elster mig, jeg
elster Dem, og jeg har intet at frygte.

Ariste

(til 50 Relite)

Lad os, Melite, for at opsynde Din Austræs, offentlig
fornye vores Egteskab, og overbevise Spotterne, at hvad
de end vil sige, saa gør den ægte Øhd lyksalige Givtermaale.

Ende paa femte og sidste Act.

(三五三三)

Finalmente domenica 20 aprile 2014 sarà possibile ricevere la 10^a

परम भूत पद में वे अपनी अवधि का

କାହିଁ କାହିଁ ଦେଖିଲା ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳିକା; କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

卷之三

Dobleren,

Comoedie i fem Acter

Regnard.

til Brug for den danske Skueplads.

Personerne:

Gerontes, Valerii Fader.

Valerius, Dobleren.

Angelique, Valerii Kiereste.

Grevinden, en Enke, Angeliques Gæster.

Baronen, Grevindens Elster.

Dorantes, Valerii Harbrøder og Frier til Angelique.

Uterine, Angeliques Pige.

Hector, Valerii Tiener.

Sukkenborg, Magister i Toquedille.

Skæder } som have noget at kræve hos
Renimesnider-Kone } Valerius.

Madame Staabie, en som laaner paa Pant.

Første Act.

I. Scene.

Hector.
(Callene i en Lehnestol ved et Matbord)

Det er saa min Sandt alt høit oppe paa Dagen! og
de forbandede Masquerade-Vogne har alt begyndt
at rumle saa stærk paa Gaden, at der er ingen mere Sovn
bedekt. Hvad er det dog et bandsat elendigt Embede at tiene
en Spiller, og vil min Lykke aldrig være mig saa gunstig at
gøre mig til Paquat hos en Toldforpagter! Oh! var jeg
saal lykkelig, saa kunde jeg legge mig paa mit grønne Dre,
og smukt ruge min Morgensøvn i god Magelighed, og om
Dagen kunde jeg drifke mig saa fuld som en Allike, saa var
det først jeg skulde gøre min Lykke i Verden. Jeg skulde
fase mig en god Bestilling, og med Tid og Stund skulde
jeg vel og komme brav høit op i Rangen. Jeg skulde blive
Visiteur, Contrôleur, Forvalter, og kan ikke noget andet
til. Ja det torde nok hende sig engang, jeg kunde blive
digesaas skor og fornemme som min Herre selv, og saa skulde
J see Lyst paa, hvor Hector skulde sidde og hryste sig i sin
Speilglasset Vogn.. Det er intet Snak, jeg siger. Det
maae man vide, der er ingen Bestilling i Verden, der er
saal beguem til at tringe Lykken, og der er vel den, der nu

har en Klædning for hver Dag i Ugen, som før, da han
heed kun set og ret Peder, eller Lars, eller Hans, havde
ikke mere i sit hele Klædekammer end en eneste blaa eller grøn
Kiel, og endda var den vendt og lueslidt til. Men der
kommer nogen ind, ha, ha, Nerine! hvor kommer Du
vel fra saa tidlig?

2. Scene.

Nerine. Hector.

Nerine.

Hvor er Din Hørre? Mst. Valerius.

Hector.

Han sover.

Nerine.

Jeg skalde tale med ham.

Hector.

Nei, see hvilken Marl jeg veed, han kan ikke tale
med Folk, naar han sover.

Nerine.

Jeg vil absolut have ham i Tale.

Hector.

St— Skraal ikke saa,

Nerine.

Eh! ingen Slingring! jeg vil herind!

Hector.

Det seer saa saudelig intet, mit Barn! jeg sidder
her ude og passer paa, om han vil noget, og jeg kan saamik
ikke lukke Dig ind, uden det skulde være ad Wagdøren.

Nerine.

Det maac intet hielpe, jeg skal herind til ham.

Hector.

Hector.

Ieg veed! det er jo ikke Fæstelawns Mandag i Dag.
Du vil vel ikke pidſke ham op, og fortjene varme Hvede-
brod.

Nerine.

Hvor snart staer han vel op da?

Hector.

Der har vi det! forend han staer op, saa staer han
jo vel legge sig først, og sandt at sige —

Nerine.

Hvad siger Du vel?

Hector.

Ieg siger ikke et Ord.

Nerine.

Du skal herud med det, enten med det Gode eller
med det Onde.

Hector.

Ih nu da! sandt at sige: saa er min Herre intet koms-
men hiem endnu.

Nerine.

Intet kommen hiem endnu?

Hector.

Nei! er han ikke. Men han kommer vel ret fara.
Vi pleie intet gjerne at staar tidlig op her hos os. Og Du
skal vide, han har mere end een Ting at tage vare. Stak-
kels Karl —

Nerine.

So, jo! jeg merker nok, hvor det er sat. Maar vi
ste os om, saa sidder Din Herre vel ved en forbandet Bass-
set,

set, og spiller, og taker, eller rettere at sige: han har vel alt tabt, og sidder og flesker et tusinde Eder op. Det er ester min Tomfrues, Angeliques, Ordre, jeg er kommen her og mit Arende er at lade ham vide, at hun ret for Alvor slaaer op med. Du veed selv, hvor mange Gange han med hundrede dyre Eder har lovet og hvoret min Tomfrue til, at hvor stort Haab, han end kunde have til at vinde, saa skulde han dog aldrig meer tage enten Kort eller Tæninger i sine Hænder, og dog alligevel, saa — —

Hector.

Oz jeg merker nok, jeg, at hans elskelige Hr. Far broder og Medbeiler, Hr. Dorantes, har givet sine Sager i Dine Hænder, og at han wenter ved Din Hielp at faae Angelique.

Merine.

Og om vi saa var, saa skulde man vel see, at jeg gjors de meget Ondt i det. Nei! Nei! jeg kan umuelig bære det over mit Hjerte, at min statkels Tomfrue skal saa lidelig bedrages af jer, og imellem os at sige, jeg skulde holde Angelique for en Taabe, og for en Gaas, om hun ikke med begge Hænder tog mod den Kierlighed, Dorantes har for hende. Det er en smuk ærbar Karl, som fører et jynt stille Levnet.

Hector.

Jo! jo! Du skal nok see, det er det levne, stilles, stikkelige Levnet, som sikrer Fruentimmer i Dinene.

Merine.

Det er en Karl, som har sat sig, som har alt udraaet.

Hector.

Og det er just for at rase, at de holder af dem.

Merine.

Nerine.

Beskeden i alt sit Væsen. Det er intet at sege paa ham. Han har i sine levfodde Dage aldrig vidst, hvad Spil var.

Hector.

Det vil intet sige. Det er dog min Herre, Jonfren holder af.

Nerine.

Det er Ulykken det. Gid han saae Skam saa sandt. Er det muligt, at jeg aldrig skal see vores Fruentimmer blive klogere, og at de altid skal forgabe sig i disse Phantasieer, disse Sprudelbasser, som har intet andet at bedrage Folk med, end et skadeslos Væsen, en Mæse ganske oversmaaert med Snustobak, en Læbe, som de gaae og rygge paa, for at saae den rod, en forjasket Hat, som henger og sludrer om Ørene af dem, en lille Strimmel om Halsen, bundet bag i Nakken. Et Par Burer, som hanger dem paa Hælene, og de hvert Dieblit maae gaae og løsze paa. Neverne i Buxelinien, en krum Ryg, saa er de gaae om og byde deres lekre Personer frem.

Hector.

Hvad vil Du sige, mit Barn? Det er saa disse Ti-
vers Smag, og de forandre saamen intet Folk.

Nerine.

Jo, jeg vil, og jeg skal giøre alt mit at fane saab-
dan Misbrug afskaffet. I det mindste vil jeg intet tage,
at de tage min Jonfren ved Mæsen, og benytte sig af hen-
des Skrøbelighed. Jeg skulde lade hende givte sig med en
Spiller, en Riderknægt, en Forøder, som intet andet tager
sig til, end at løbe om om Dagen og smuse efter, hvor der
hosdes

holdes aaben Tassel med smukke Viger og Kort, og som der
sporenstregens render til Hospitaliet.

Hector.

Du taler noget grovt, Nerine, og Du kunde vel være
lidt høfligere. Men imidlertid og ellers altid, saa maae
Du snakke, og præke, og stiende og knurre, og larine, og
stoie saa meget Du vil, det hielper altsammen ligemeget.
Din Domfrue er forliebt i ham.

Nerine.

Bilder Du Dig vel ind, at den Kierlighed, hun har
for ham, er saa farlig sterk. Nei! nei! hun har Fore-
stand, maae Du vide, og kan ikke inden denne Dag gaaer
til Ende, skal jeg saae hende til at givte sig med Dorantes.

Hector.

Tarara! Vi have alt for vel sat paa hende.

Nerine.

Det synes kun saa, og jeg vil lade jer vide, at inden
Aften skal I ikke have et Ord mere hos hende at sige.

Hector.

Snik om Snak!

Nerine.

At Dorantes har haade Nerine og Hornuften paa sin
Side.

Hector.

Og vi har Kierlighed paa vores. Du veed jo, at
naar Kierlighed vil tale, saa maae Hornuften holde sin
Mund. Hos Fruentimmer vel at forstaae —

Nerine.

Jo! der skal Du lure Dig død paa. Nei! jeg skal
vise Dig, at naar Hornuften begynder at raade hos

saa maae Kierlighed staae tilside. Og tilmed saa maae jeg
beklente, at Din Herre han er en curiear Frier. Jeg
veed intet bedre at ligne hans Kierlighed ved, end en anden
Dags Feber, snart er han heed, snart er han kold, og hans
Eskov er virkelig Ebbe og Flod.

Hector.

Men alligevel maae Du tilstaae, at næst Spil, saa
er der intet i Verden, han elster mere end hende.

Nerine.

Ta! det er ogsaa just hans Hoved-Passion. Saas
snart han har Penge at give sig i Spil med, saa er hans
Kierlighed sloiten.

Hector.

Men derimod ogsaa, naar han ingen Penge har, er
han da ikke saa forliefet som en Tevekat.

Nerine.

Ba, jeg skal vel sætte ham en Stol for Doren.

Hector.

Du kan giore, som Du kan have Ere af det; men
det kan jeg lade Dig vide, at vi ere ikke meget bange for
Dig. Det er ikke længere siden end i Gaar, at Din Jon-
sue lovede min Herre, til Forsikring om hendes Kierlighed,
at hun vilde forære ham hendes Portrait med Brillanter
omkring. Det ventede vi efter med Længsel, min Dukke, for
vi ere efter Juveler, som Handen efter en Siel.

Nerine.

Portraitet er ganske færdigt, det er vist nok; men
Din Herre skal aldrig blive saa værdig at faae det, og i
denne Dag skal Dorantes blive Mester af det.

Hector.

Hector.

Det gad jeg seet paa.
Merine.

Det skal Du og faae at see; men flig mig engang,
er det ikke ogsaa Skam og Spot med Valerius, han er af
got Folk, og har sin Fader boendes her i Byen, og endda
lever han, som han gisr, hvorfor Pokker logerer han ikke
hos sin Fader, og er det vel anstaendigt for ham, at han
nu et heelt Aar har logeret her i dette Vertshuus.

Hector.

Hillemen. Og I kan logere der selv med al Jeres hele
Folge?

Merine.

Det er en anden Sag det. Min Gomfrue Angelique
og Greyvinden hendes Soster ere kun her paa Stedet for en
kort Tid, og tilmed have de ingen Fader her i Byen.

Hector.

Er det kun deri Sygen bestaaer, at han er flyttet ud
af hans Faders Huus? Men er det vel hans Skuld? Dersom
som hans Fader havde villet flytte ud, saa havde min Herre
vel bloet der. Disse Fedre, det er mig nogle haardnakkeede
Kreaturer.

Merine.

Jo! I skal nok see, han gisr meget isde, i det han
vil intet lade sig regiere af jer. Men hvorom alting er,
saal har jeg ladet Dig det vide forud, og jeg vil fore aabenbare
Krig med Dig. Nu paa Timen gaaer jeg hen og fortæller
min Gomfrue, hvad jeg har seet, at der aldrig er
nogen Troe eller Love at sette til Valerius og hans Lovter,
og at han bliver aldrig værd at elskes af hende, men at han
har spillet, spiller og vil spille sin Livstid. Adieu.

3. Sc

3. Scene.

Hector.

(Allene)

Saa meget, som jeg kan forstaas mig paa det, saa
hnes det nok, at denne Merine er ikke for meget paa min
Herres Side; mon hun ogsaa har nogen Uret i det. Meii!
Ma min Troe har hun ikke. Jeg maae prake for ham, hvad
jeg vil, det er ligesom man slog Vand paa en Gaas — —
Men der have vi haan saamen! Oh! hvor seer han forjsaket
ud, man har kun behov at see paa ham, saa kan man let gieette,
at han gager sorgieves, og søger efter en Mar, der vilde
laane ham Penge paa 20 pro Cent.

4. Scene.

Valerius. Hector.

(Valerius i Worden som en, der har spillet den
ganse Nat).

Valerius.

Hvad er Klokkens?

Hector.

Klokkens er — — den er — — jeg kan intet hus-
ke det.

Valerius.

Kan Du intet huske det?

Hector.

Meii! Herre.

Valerius.

Deg er kied af at høre paa Din urimelige Snak og
Elpidder.

Dobleren.

Æ

Ariste.

Hector.

(for sig selv)

Sagde jeg det ikke nok, det sørste jeg saae ham, hvort
dant det hang sammen.

Valerius.

Tag mig min Sloprof. Ei saa for tusinde — —

Hector.

(for sig selv)

Hør kun, hvor han gaaer, og hvisker smaa Djevle ud

Valerius.

Hvor længe skal jeg vel gaae her og bie efter Dig.

Hector.

Der er den, Herre!

Valerius.

(Valerius spadserer og Hector bag efter med
Sloprofken)

Den dievels Huk, jeg tog, den kostede mig paa et
Kast tolv Marquer i en Træk. Jeg er ogsaa ret et dumt
Vest. Oh! for en Usærd. Jeg skal vist lære Dig band-
satte Troquedille, eller jeg skal doe i Læreaaret. Ah! for
distrede Lykke! du kan vel komme mig til at tage. Men
at komme mig til at betale, der skal du være for stakket ill;
for jeg har ikke en Skilling.

Hector.

(med Sloprofken)

Vilde ikke Herren — —

Valerius.

Jeg trodsed din Magt, og leer kuns af alt det onde
du kan giøre mig.

Hector.

Vilde ikke Herren have sin Sloprof, jeg har den her
færdig.

Valerius.

Ei Slyngel! gaae Din Vei, gaae hen og leg Dig,
Du gør mig Hovedet galt.— Vil Du gaae, siger jeg.

Hector.

Hiertens gierne.

5. Scene.

Valerius.

(i Lehnestolen)

Jeg vil sette mig i Lehnestolen for at tage mig en
Blund — — Ah! hvad er jeg dog ulykkelig — — Tolv
Marquer for en Huk! Mei! jeg kan ikke faae mindste
Sovn i Dinene — — Jeg er i Gield paa alle Kanter.
Intet har jeg at betale med, intet har jeg i vente til at reise
mig ved igien, og jeg har, Gud stee Lov, ikke en Skilling
i min Lomme. Hector — — hvad er den Slyngel dog
ulykkelig, han kan saa sove! Hector!

Hector.

(uden for)

Herre!

Valerius.

Heh Bengell! vil Du herind! har Du intet fundet
faae udsovet endnu, Bagbæst.

6. Scene.

Valerius. Hector.

Hector.

(halv afklæd)

Udsovet endnu! Herre. Gid jeg faae haade Last og
Slam, om jeg sit Tid til engang at faae Kiolen af mig.

Valerius.

Du kan sove i Morgen.

Hector.

Heel vel betænkt.

Valerius.

Har der ingen været og spurgt efter mig?

Hector.

Der er, som der pleier, kommen adskillige af Deres Creditorer, og dersvorden var her og en hsi, soer Karl, som jeg intet kende, han sagde: han var Troquedillemester, saa var ogsaa Deres Syngemester her, og de sagde: de vilde komme igien ret nu.

Valerius.

Bal nok. Den om den anden Sag, Du ved vel, har Du spurgt mig op — —

Hector.

Hvem? Den fromme Matrone, som laaner Penge ud for en Skillings Rente af Daleren om Timen?

Valerius.

Just den selv samme.

Hector.

Ja, jeg har talst med hende. Der er heel dyr Tid paa Penge i disse Dage, og især maae jeg beklaende, at naat unge Folk vil have dem, saa maae de betale dem dobbelt. Men imidlertid saa har jeg lagt alle Aarer om Borde, og saa vel anvendt al min Flid og Veltalenhed, at hun paa Sikasten svarte mig høflig, og jeg troer nok, at De med forste skal saae de Penge, De har forlangt.

Valerius.

Saa faaer jeg da de tusinde Rigsdaler. Ah Himmel! hvilken Lykke er det for mig. Saa faaer jeg dem, Hector, min hertens Hector! Kom, og lad mig tage Dig i Favn.

Hector.

Hillemen! hvad kan dog Penge giøre Folk venlige.

Valerius.

Og Du troer, Hector, at jeg faaer disse tusinde Rigsdaler, og at jeg skal ikkun have behov at give min Haand dersor.

Hector.

Hvem, der ogsaa ikke vilde tage den for fuldt, den maatte vere meget vantroe. I det ringeste er De saa fornemme som den beste Kispimand her i Byen. Men for at faae hende paa den rette Vej, saa havde jeg meget at bestille. Hun er enig om altting, baade om Tiden og om Renten. Det eneste, der flettes, det er: at De skal sætte hende Pant.

Valerius.

Pant?

Hector.

Ja! Herre.

Valerius.

Men tanker Du og paa, hvad Du siger? Hvor Gan- den skal jeg tage Pant fra? Siig mig.

Hector.

Jeg veed ikke, Herrs! Alle de Meuhler, vi have, er et stort Haab til en lykkelig Quinzeleva. Men Ulykken er, at i disse Tider ere vore Pengepungere saa bandsat vantroe, at de ikke gierne vil til at laane paa saadan Pant.

Valerius.

Men saa mig engang, hvad Pøkker vil Du vel jeg
skal stætte hende for Pant?

Hector.

Nu kommer hun her selv strax paa Timen, og saa
kan De med tre fire Ord giøre Sagen klar. Men for at
komme paa en anden Discours, Herre! hvad synes Dem
vel? holder De altid af Doinfrue Angelique?

Valerius.

Om jeg holder af hende? Oh! Du gior mig Uret,
om Du twivler om det. Jeg tilbeder hende.

Hector.

Saa meget desto værre! det er et heel ondt Tegn. Maar
De ingen Penge har, saa er De forlæbt, og naar De en-
gang ved en Slumpelykke faaer nogen Penge i Pungen,
saa adieu al Deres Kierlighed. For at stige min Mening
reent ud, saa er Deres Pung et rigtigt Beirglas paa Deres
Elsov, og et ganske accurat Thermometrum, men det er
bagvendt. Jo lavere Pengene ere, jo hedere har De det,
og naar Pengene stige højt, saa er det koldt i Deres
Herte.

Valerius.

Det er kun noget, Du bider Dig saa ind. Men det
kan Du være vis paa, at hvad Skiebne jeg end har i Spil,
saa kan det dog aldrig formaae saa meget hos mig, at jeg
dersor skulde kunde forglemme Angelique.

Hector.

Det kunde saa hende sig. Men jeg er bange for,
jeg, at det bandsatte Spil volder engang, at hun glemmer
Dem,

Dem, og giver Dem en retskassen skion Kurv. — Hvad synes Dem vel derom?

Valerius.

Hvor Pøkker faaer Du vel det Inselfra?

Hector.

Jeg vil endelig intet rose mig selv, og sige: at min Hornust kunde endelig lære mig saa meget. Men Meningen paa det er, at Merine var her nu nyssens, og hun sagde mig reent ud uden Falbala, at Hømfrue Angelique vil i denne Dag holde Taord med Deres Farbroder, Msr. Dorsantes, og at hun vil lade Dem gaae for Luud og koldt Vand, og det fordi hun merker, der er ingen Udkomst med Dem, for De soer hver Dag paa, at De vil aldrig spille meer, og dog giør De aldrig andet end spiller.

Valerius.

Gud beware os! hvad er det, Du siger mig der?

Hector.

Ikke et Ord andet, end det hun har sagt mig.

Valerius.

Sniksnak! det er mere, end hun kan giøre. Merine har kun vildet fixere Dig.

Hector.

Det mener De, som jeg merker, saa er De mægtig til paa store Tanker om Dem selv.

Valerius.

Nei saamen! dog alligevel, uden at giøre sig til af det, saa veed man nok, hvad man kan være værd.

Hector.

Men for at tale ret Alvor. Dersom det nu gif saaz

dan, som jeg havde den Ære at sige Dem, og dersom Somrue Angelique gav Dem en Kurv —

Valerius.

Dersom det nu var sig saa, saa skulde jeg — — Men det kan intet være.

Hector.

Men om det nu skeede, for Exempel, og om hun sit en nye Kierlighed i Hovedet.

Valerius.

I saa Fald, saa vilde jeg give mig til at frie til henv des Soster, Grevinden, som er Enke.

Hector.

Saa min sandt! det Anslag straer mig an. Jeg holder altid meget af en Kierlighed, som er grundet paa et Par tusinde Tønder Hartkorn. Og sandt at sige: dersom De vilde kun helse Dem selv lidt hos hende, saa torde jeg svære paa, at denne gode Enke skulde blive meget from mod Dem. Det var i det mindste et godt Nodanker.

Valerius.

Immellem os at sige, saa lonner det juist ikke Unagen.

Hector.

Vist nok, det er et eget beryndeligt Kreatur, denne Grevinde, og jeg kiender kun saa af det Slags. Den skal være klog, som skal sige Dem, enten hun er en af de parne eller coquette Fruer. — Alle de Hierter, hun falder paa, vil hun have under sin Contribution paa den ene Side, og paa den anden saa vil hun givtes, det er det hun træter ester.

Valerius.

Givtes? —

Hector.

Hector.

Sa vist! Givtes. En vis Baron, af samme Natur
som hun, og som er ligesaa givtesyng, han lber efter hende,
Valerins.
Hvad er det vel for en Baron?

Hector.

Det er, for at sige Dem reent ud, en Baron, som
er blevet baroniseret ved en Slumpelykke, en Bassett-Baron;
behiertet, som han selv siger, fuld af Intriguer, og som
bilder sig ind, at intet Fruentimmer kan se paa ham, uden
at blive ganste forliefet. Han spiller sterk, og vinder en
Haben, og der siges, at han fordum var Kammerfriener,
sorend han blev Baron. Men det er best vi gaae, Herre.
Der kommer Dere's Fader.

7. Scene.

Gerontes. Valerius. Hector.

Gerontes.

Nei, nei! bier fun, jeg har et Par Ord at sige jer
min Son, og Dig, Dig har jeg nogen Prygl at give.

Hector.

Jeg beder om Forladelse, gode Herre! jeg har intet
tid at bie.

Gerontes.

Vie her, Slyngel!

Hector.

Jeg merker nok, han duer intet at skiente med.

Gerontes.

Hør, min Son, engang for alle, saa er jeg kommen
her hid i Dag for at sige jer, at det Levnet, I syrer, er

saa strækkelig forargeligt, at I nøder mig til at gribte til de Midler, jeg nødig vide, og I selv skalde fortryde. Jeg kan intet længere taale at see derpaa, og det er mig umuligt mere at taale jeres lidertige Opførsel. Der er intet Bassethord i Byen, I har jo svoret Borgerstab til, og de Steder er intet andet end lutter Snarer og Haldstrikker for Ungdommen. En Skov fuld af Rovere er mere sikkert end saadan et Spillehus. Der er intet andet end lutter Røven og Plyndren, og hvem der begiver sig ind i saadant Laug, han har kun at vælge, enten han vil trække op, eller lade sig trække op.

Hector.

Det er just det, jeg alle mine Dage har sagt, alle disse Spil, hvor kun Lykken regerer, staar mig ganke intet an. Nei! jeg holder af de Slags galante Spil, hvor man kan lade see sin Forstand. Som for Exempel, Monsieur! Gaasespil, det er et Spil, som har noget at sige.

Gerontes.

Hold Du Kiesten, jeg siger endnu som for: Det er et ulvkeligt Naserie at faae Lyst til Spil. Man forspiller sine Penge, Juveler, Huns og Gaard, Obligationer, ja paa Sikaften sin Aere med.

Hector.

Nei! vores Aere har det ingen Nød for, dersom vi vare Fruentimmer, saa funde det være noget at frugte for, for det er det, de sætte holst op, og tabe med største Fornoielse.

Gerontes.

Med et Ord at sige: Jei es Levermaade staar mig plat ud intet an, og jeg kan umuelig længer see paa saadan forstyrrer

skyret Levnet, som I fører. I har nødt mig til at lukke min Dør for jer. Jeg var kied af at holde Folk til at sidde hele Nætter oppe og bie efter jer, og at I idelig gjorde Dag til Nat, og Nat til Dag.

Hector.

Det var endelig ikke noget at være saa fortrydelig over. Haandværket fører det saa med sig. En Spiller, der tænker at gisre sin Lovke, maae giore som Maanen, staae op om Aftenen og legge sig om Morgen'en.

Gerontes.

Men I har kun lidet agtet, at jeg over haadant har forviist jer mit Huus. I gior det immer galere, og I dricer mig til det yderste. Men jeg skal vist vise jer, at der som I ikke forandrer jeres forstyrrede Levemaade, saa skal jeg vide at betiene mig af den Myndighed, jeg har, som jeres Fader, og I skal seje, hvad det er at opirre min Frede.

Hector.

Jeres Fader har Diet.

Gerontes.

See mig kun engang, hvor seer han ud? Klæderne henge paa ham, som paa et Kostestast, Peruquen paa det ene Øre, Dinene sidde i Hovedet paa ham, som et Par Torske-Dien, og at domme om hans Miner, saa seer han ud, ligesom han var kommen fra Horreveile Skov, og havde gjort en Ulykke.

Hector.

Man skulde ikke tage meget feil i det, og jeg torde soerge paa, han har været med, hvor der er gjort mere end een caput i Nat.

Ge-

Gerontes.

Men er det mueligt, at I selv intet er bleven fied af saadant lidertligt Levnet? Svar mig: Siig, maae jeg aldrig vente, der skal blive noget Godt af jer?

Valerius.

Kiere Fader! jeg kiender min Wildfarelse, og forsikrer, jeg skal aldrig falde deri mere. Til den Ende har jeg i Dag giort et Lovte, at jeg aldrig mere vil spille.

Hector.

Dette er hans Omvendelses første Grøde. Nu kan De domme om Resten.

Gerontes.

En herlig Forklaring! Saa sige de alle sammen, naar de ikke have en Skilling mere.

Valerius.

Jo, kiere Fader! endnu har jeg nogle Penge til overs, og for end mere at vise jer, at mit Horsæt er eprigt, saa har jeg sat mig for, at jeg i Dag vil betale min Gield.

Gerontes.

Dersom det er sandt, saa skal det være mig hierselig kiert.

Hector.

Betale Deres Gield, Herre! og med hvad Mynde, om jeg torde spørge saa dristig.

Valerius.

Vil Du holde Munden, kiere Fader! min Farbroder stræber efter, om det kan gaae ham an, at han endog i denne Dag vil faae Angelique overtalt til at give ham sicke

Gaord. De veed selv, han elsker hende, og at han vil
berøve mig hende.

Gerontes.

Ia, jeg veed det. Og jeg veed og, hvad mine Tan-
ter er derom. Det skulde være mig en Fornsielse, om hans
Fornsielse kunde slaae ham feil.

Hector.

Oh! De har kuns behov at sige et Ord, saa faaet
ban en Kurv.

Gerontes.

Jeg var tilfreds, det var alt giort. Angelique har
gode Midler, hun er ingen Coquette, hun raader selv for
at valge sig en Mand. Og sloen I mi har saa godt et
Borsæt, saa gaaer hen, og seer til, I kan giøre jer værdig
til at begiere hende. Betaler jeres Creditorer.

Valerius.

Det skal jeg giøre, og det strax paa Timen — —
Men kiere Fader!

Gerontes.

Heh! hvad er der nu?

Valerius.

For ganske at skille mig af med min Gield paa engang,
saa sattes mig omtrent en zeller 3000 Rigsdaaler, og jeg vilde
nok bede Dem, De vilde være saa god — —

Gerontes.

Ha, ha! jeg forstaar jer nok. Det er intet der
første Gang, I har bundet mig saadan en paa Ermel-
Mei! hos mig faaer I ikke en Skilling, det kan I slae
jer Lid til. Gaae hen og betal jeres Creditorer, saadan
som I kan.

Bla

Valerius.

Men kiere Fader! De kan forsikre sig — —

Gerontes.

Ingen Snaf.

Valerius.

Vil De da ikke i det mindste laane mig 1000
Rigsdaler.

Hector.

Vi skal betale Dem tilstrækkelig Rente, 20 pro Cent.

Valerius.

Kiere Fader!

Gerontes.

Deg vil ikke høre et Ord mere af den Snaf.

Valerius.

Nei! kiere Fader! det er langt fra, jeg skalde have
i Sinde nu at bedrage Dem. Og paa det De kan see, at
jeg mener det oprigtig, saa beholder Pengene hos Dem, og
betaler Dem selv ud til Bedkommende.

Hector.

Nei nu! det er jo alt det, man kan begiere af en
ærlig Karl.

Gerontes.

Siiig mig engang, hvor stor er vel jeres Gield?

Valerius.

Summen gir intet til Sagen.

Gerontes.

Summen gir intet til Sagen?

Hector.

Nei gior den ikke! Og naar De seer, hvor stikkelig
han her efterdags vil leve, saa er jeg vis paa, De aldrig
sal

Sal fortryde, om De satte end engang saa meget paa ham.
Og tilmed saa skal vi give Gielden an paa vor Sam-
vittighed.

Gerontes.

Hør! jeg vil endnu grieve mig engang ret an for
at redde jer; men kommer I da igien, saa — —

Valerius.

Vær kuns intet bange! Den Kierlighed, jeg har for
Angelique, skal være Dem Borgen for min Oprigtighed.
Jeg maae strax hen at tale med hende, og mit Hjerte har
ingen Noe, forend jeg faaer formildet hendes Wrede, som
er særdig at bryde ud. (han gaaer ud)

Hector.

Og jeg, gode Herre! vil gaae hen for at fornoje
Dem, og forsatte en fort, rigtig og tilforladelig Regning
paa vores Gield, som jeg nu strax paa Timen skal give
mig den Ere at overlevere Herren. (han gaaer ud)

Gerontes.

Min Broder skal ikke endda faae saa gode Kiss,
som han tanker. Nei, var det end ikke for andet, end at
bryde ham, saa skulde jeg dog legge alle Hjerner om Borde,
for at hindre dette Givtermaal, han sigter til. Og nu har
jeg dobbelt Interesse i det, baade at giøre min Broder Fors-
tred og givte min Son.

8. Scene.

Hukkenborg. Gerontes.

Hukkenborg.

Med al Erbodighed og Hjertens Oprigtighed giver
jeg mig den Ere at tilbyde min Herre min ringe Dieneste;
jeg

Jeg er til hans Dieneste en Hamborger Cavalier, Doctor i alle Slags Spil, og Magister i Troquedille, mit Navn er Hukkenborg, for at tienne Herren.

Gerontes.

(sagte)

En Troquedille-Mester. Han tager mig an for mit Son. (hoit) Han gager om her i Byen, Monsieur! og underviser godt Folkes Børn i den Konst! Og man har endnu ikke været betrukt paa at ansee hans Meriter, og forsynet ham med en anseelig Pension ved Kagen paa Tørv, og anviist ham Forslegning for hans Livstid paa Bremerholm.

Hukkenborg.

Hvad Handen er mig det for en Karl? hvad? Jeg er sige, at der er ingen Konst i det hele Land, som her ansees og øres højere end min. Og at godt Folkes Børn, naar man ellers vil ret sorge for deres Optugtelse, burde lære at spille, forend de lære at læse.

Gerontes.

Min Hr. Professor! dersom der nogen hørte paa jeres Fisnne Lectier, saa kunde I snart fortjene jer en Plads i Daarekisten med dem.

Hukkenborg.

Jeg merker nok Herren Skiemter; men for at tale alvorlig om saa vigtig en Sag, saa gad jeg nok vidst, hvortil saa mange Dansemestere og Syngemestere vel ere mytige, som gaae om og informere i Byen? Oliver vel en ung Cavalier rigere af, at han kan synge re, mi, fa, sol, eller at han kan danse en Menuet? Men jeg skal troe, man kan betale Joder, og Peruquemagere, og Kremmee, og andre flere Creditorer med en Passepied eller med en Aria

of ea Opera. Nej, nej! Det viste en ung Kavalier kan giøre, det er, at han jo for jo heller legger sig ester min Konst, at han kan vide, naar han taber, med et standhaftigt Hjerte og overflodig Bidenskab at trænge Lykken, og at han leverer en Konst, som ved sikre og ufeilbarlige Haandhæb kan paa engang baade forlyste og berige ham.

Gerontes.

Saa er I da vel meget riig, skalde man tenke?

Hulkenborg.

Hvad skal man sige? Dersom man beholdt alle sine Vevinster, saa var Bretspillet bedre end Kongesbergs Sølvverk. Men der ere saa mange andre godt Folk, man skal lade leve med sig: Hyre-Kudske, Portører, Skrädere, Perueruemagere, Jøder og Jøders Tilhængere, som veed at sætte de Juveler af, som vi vindes; saa mange brave Karle, som tiene for Kosten med at holde Halvt; saa mange Officerer uden Tjeneste, som har ingen anden Pension, end de finaa Alcedentier, vi skalde dem. Saa mange smukke Fruentimmer, som skalde vel give godt Kiss paa deres svage Aere, hvis de ikke havde Spillebordene at leve af. For det kan I være vis paa, det ere mange fornemme Huuse, hvis fornemste Indretning bestaaer i Kortpenge.

Gerontes.

Men imidlertid, mod een Spiller, som lever af det, han vinder, saa seer man hundrede, som ere færdige at døe af Sult, og som i de lange Fester, de maae holde, begrænde, at de have sat for meget paa en Cinque Deuf eller Passer.

Hulkenborg.

Just deri er det, at min Konsties Upperalighed bestaaer, man kan kun folger mine Regler, saa voer man ikke meget. Dobleren.

get. Jeg veed, naar det gielder, ved en lidet Konst at høde paa den misundelige Skiebnes Fortredeligheder. Maar jeg spiller Troquedille, og jeg har hvie Dien nødig, saa at det min mindste Konst at faae mig et Par lykkelige Tænninger frem, som der enten er Blye i, eller ere hule, ligesom jeg vil, og naar jeg har skustret mit Bræt fuldt, saa har jeg andre forstandige Tænninger tilrede, som kuns faste Esser alle og Deur. Es, og saa har jeg i en Snup mitt tolvt Marquer.

Gerontes.

Og, min Hr. Hukkenborg, I er saa usorskammet, at I tor komme til mig, og byde jer til at lære mig saxe danne Konster.

Hukkenborg.

Det skal være mig en Ære, om Herren behager.

Gerontes.

Og I er intet bange for, at jeg skulde falde en tre eller fire Karle ind, og lade jer lemteiske fra Top til Taae.

Hukkenborg.

Herren bliver ikke vred, vil jeg haabe. Jeg er ikke kommen for at fortørne ham.

Gerontes.

(Stoder hem)

Eh! Din forbandede erkingemachte Spitsbube, herud paa Øren.

Hukkenborg.

Det skeer saamen intet. Jeg skal først have den Ære at give Monsieur en Lection.

Gerontes.

Mig Lection!

Hukkenborg.

Ja vist, Monsieur! jeg vil inden vi skilles ad, at han skal være ligesaa færdig i at vække et Par Tærninger om, som det kunde være mig selv.

Gerontes.

Og jeg vil, inden vi skilles ad — — give Dig et Par Dresigen, saa Du skal cumle om — — herud paa Døren. (tager ham i Skuldrene)

Hukkenborg.

Siden jeg seer, at Monsieur er intet i god Humeur i Dag, og har ingen synderlig Lust at tage Lection, saa skal jeg i Morgen have den Ære at komme her anden Gang.

Gerontes.

Ja kom, om Du tor.

Hukkenborg.

Vilde Herren ikke have den Godhed at betale mig min Maaned forud.

Gerontes.

(Stoder ham ganske ud)

Vil Du paa Døren Din forbandede Galgenknebel. Nei, see mig engang til den bandsatte Skielm, hvor han begrede mig. Det var endda en Lykke, at han intet kom tale med min Son; og han tog mig rigtig an for ham. Men jeg faaeer hen at see, hvad min Son tager sig til, og saa uden videre Krumsspring vil jeg stræbe, vi kan faae Parret sluttet, og altting klappet og klart.

Ende paa første Act.

Anden Act.

I. Scene.

Merine. — Angelique. Merine.

Mit Hiertे skulde være meget nedrigt, om det endnu
skulde have nogen Godhed tilovers for ham, efter de mange
dyre Eder, han saa letfindig har gjort, og ligesaa letfindig
overtraad. Det er alt besluttet, Merine, jeg slaeer ham
plat af mine Tanker, jeg vil ikke elske ham, ja jeg vil ikke
see ham mere min Livstid. Jeg merker alt med Glad
at mit Hierte er kommen i sin Frihed igien. Kom nu
Du kuns intet og lael mig godt for ham.

Merine.

Jeg tale Godt for Valerius. Ei! da maatte jeg vil
være gal, og for jeg skulde giore det, saa vilde jeg for, at
jeg aldrig kunde tale. Det var en stor Eed det, gode
Jomfrue.

Angelique.

Ja, ja! see Dig kuns vel for i det mindste. Ega
aldrig efter denne Dag at suelle min Forbittrelse imod ham.
Kom aldrig og forestil mig hans artige Væsen og hans For-
stand; for Du veedst selv, at han har meget — —

Merine.

Han! Forstand? Oh! De siemter, min hiente
Jomfrue. Hans Forstand er saa gemeen, som nogen i
Verden. Han sidder jo og grunder hvert Dieblik, pa all
hans

Hans Munterhed bestaaer i, naar han kan faae et Spil
Kort eller et Par Tærninger at see.

Angelique.

Imidlertid saa er jeg glad ved at have overvundet den
Skobelighed, og mit Hierge er vis paa sin Seier.

Nerine.

Seg vilde nok ogsaa onské, det var saa vel; men troe
mit vel, Tomfrue! jeg kiender Krudet. Saadan Forbit,
trelse er iblandt kun en lidet Pause i Kierlighed.

Angelique.

Nei! frygt kun intet. Den Godhed, jeg havde for
hen, er saa plat udryddet af mit Hierge, at der er ingen
bare for den skal komme ind igen.

Nerine.

Saa meget desto bedre, men ellers pleier det at være
en farlig Giest, naar den engang faaer taget sic Logemente
i mit Hierge, saa vil den ikke gjerne lade sig saa hastig jage ud.

Angelique.

Vær kuns intet bange for mit Hierge.

Nerine.

Men imidlertid, om han nu kom med det hykrende,
smilende og forforniske Væsen, De veed selv, han har, og
læskebe sig for Deres Fodder, (hun falder paa Knæ) og
lagde til Dem med en bevægelig Stemme: Ah! sionneste
Tomfeue! jeg har kun et eneste Ord at sætte imod al Deres
Vrede. Jeg elsker Dem, og jeg elsker kun Dem allede.
Er det muligt, De kan see mig, uden at Deres Hierge
maae rores af Medynk? De svarer mig intet. De vender
Blikket fra mig, (hun reiser sig) Vil De da see min

Dod? Belan! De skal blive fornægt. Maaske kan han i det samme, for at gisre Dem lidt bange, finde paa at slaae sig for Bryret, eller løbe med Vandet imod Skorstenen, eller rive et Par Tøtter Haar af sig, som intet ere haue egne, eller hitte paa noget andet saadant Galstab. Men alt saadant Phantasterie skal De kuns intet kiere Dem efters, for De kan være vis paa, at hvor heftig han end tager sig det, saa gisr han sig selv dog ingen Skade.

Angelique.

Lad mig kuns raade.

Merine.

I det mindste har jeg troelig varet Dem ad, og int formeret Dem om altting. Lad nu see, Jomfrue! De holder Stand, naar det gielder.

2. Scene.

Grevinden. Angelique. Merine.

Grevinden.

Man fortæller mig Myt, min Søster! og de sige over alt, at Du har slaaet de Tanker af Hovedet, Du havde for Valerius, og at Du vil give Dig med Dorantes.

Angelique.

Ta, det er det, jeg har sat mig for.

Grevinden.

Saamen! det er mig ret hiertelig skert. Valerius er dog kun en retskaffen Phantast, og han skulde være Karl for at spille Dine Midler bort til den yderste Skilling.

Angelique.

Det troer jeg selv.

Grev-

Grevinden.

Beg er ret glad over, at Du har vundet saa stor en Seier, og affasset de gode Tanker, Du havde for ham. Imellem os at sige, saa var jeres Kierlighed kun en Skæbelsighed, og man skal altid stræbe at overvinde de Tilbøreligheder, som allene behage vore Sandser, men fordømmes af den sunde Hornufte.

Angelique.

Du har Ret, min Øsster.

Grevinden.

Det allersarligste et Fruentimmer kan hændes, det er at blive givet med en Mand, som har Passion for Spil. For min Part vilde jeg heller have en Prækker, en Gierrig, en Fleslebroder, en Fortredelig, en ilde Skabt, en Egensindig, en Hyldebosse, en Dosmer, en Liderlig, en Mar, en Knurrebotte, og jeg veed ikke selv hvad, end jeg vilde falde i saa ban en Spillers Hænder, som Valerius.

Angelique.

Beg begriber og selv, at det er den allerstørste Lyde.

Grevinden.

Saa har Du da intet mere i Sinde at give Dig med ham.

Angelique.

Beg ! Men vist ikke. I den Post have vi een Mening.

Merine.

Bo ! han har rigtig nok saaet en Kurv, og det med alle tilhørende Formaliteter.

Grevinden.

Det har Du gjort vel i. Og saasom Du nu har slæbet op med ham, saa vil jeg give mig med ham, jeg.

Angelique.

Givte sig med ham!

Grevinden.

Ta' vist, og det i denne Dag.

Angelique.

Den lidenske Spiller, som Du nu myssens —

Grevinden.

Jeg skal vel vide at fore ham paa ret Vej. Man
veed vel, hvad Herredomme man har over Mænd.

Angelique.

Hvad siger Du vel, min kære Søster! er det mueligst,
at Du med Din store Erbarhed og blusfærdige Inde-
getogenhed kan resolvere Dig til at give Dig igjen.

Grevinden.

Hverfor ikke det? Hvad Ondt er der vel i, at jeg paa
nye overgiver mig til en tilladelig og lovlige Kierlighed. For
at erindre min gode Sal. Mand, saa har jeg hidtil haaret
hans Portrait, og dette kære Billedet har nogetaledes trostet
mig i min enlige, bedrovede Enkesstand. Men naar man et
betunker det, hvad er vel et Skilderie for den, som elster
stark! der vil en levendes Mand til troste over den Dode.

Nerine.

Fruen holder intet af en Mand, naar han kun er
skildret.

Grevinden.

Er det vel ogsaa noget, som kan veie op mod mit
store Forliis?

Nerine.

Vist ikke! det tneer snarete til at rive Saaret op
end at læge det.

Angelique.

Men siden Du forstaer Dig saa vel paa Mand, saa
fones mig, Du kunde giort et bedre Valg. Jeg kan ikke
indnu fore det i mit Hoved. Du givtes med Valerius!

Grevinden.

Saa, min Søster! med ham selv.

Angelique.

Men det er aldrig Dit Alvor. Troer Du ogsaa
vel, at Valerius elsker Dig?

Grevinden.

Om han elsker mig, han? Om han elsker mig? Ah!
Hvor forblinder kan Folk være! Man har, skulde jeg tanke,
en vis Skionhed, en vis Aertighed, som jeg troer vel ikke
nogen skulde kunne afstrætte mig.

Angelique.

Hvad Din Skionhed og Aertighed angaaer, da har
Du saa langsomme Tid været beklaadt dersor, at det er
en Post, som ingen kan giøre Dig stridig.

Grevinden.

Saa kan jeg og betiene mig deraf efter eget Behag.

Angelique.

Useilbarlig. Og jeg begriber heel vel, at det er ingen
Umuelighed, at Du kan have intet Valerius. Venge
tre et kraeftigt Middel til at overvinde et Hiert.

Grevinden.

Du kunde ret vel holde inde med saadanue Gloser, og
sierde jeg Dig Det, saa skulde jeg svare Dig noget andet
derpaa. Men jeg har altid loegt Bind paa Sagtmodighed,

Smidlersid vil seg lade Dig vide, at det er intet for mine
Midlers Skuld, at Folk finder mig smuk; thi uden den
har jeg aldrig haft Mangel paa Friere, naar jeg vilde have
nogen. Men, min kiere Søster! vi have ganske ulige
Begreb om Kierlighed vi To. Jeg veed ikke, hvad Kier-
lighed er, uden den andre bære for mig. Jeg maae vise
mig saa stolt som jeg vil, saa seer jeg deg tusinde forsliebte
Hierter folge min Hane. Der er en Kammerherre, der er
en General, der er Dorantes, der er Baronen, som alle
strebe efter at faae mig til Brud. Men siden jeg har sat-
tet den Slutning at forandre mig, saa vil jeg overgive
Valerius mit Hierter ganske allene. Jeg gior mig til af at
være saa dydig, at der intet kan være paa at sige. ;

Angelique.

Allsammen godt nog. Men hvem kan vel forsikre
Dig om, at Valerius elsker Dig.

Grevinden.

Hvem der kan forsikre mig om det? Mine For-
tjenester, skulde jeg troe.

Angelique.

Men der kunde være andre, som havde samme Ret
til ham.

Grevinden.

Maastee. Men for Dig, min kiere Søster! kan
Du være vis paa, han havde aldrig uden en slet og ret
Høiagtelse, saadan en lidet flyvekierlighed. Nei, nei!
min Søster! naar et Fruentimmer vil antænde en retkaffen
bestandig Kierlighed i en Mandspersons Hierter, saa skal
hun, min Troe! være staart noget tidligere op, og være et
Par Dage ældre end Du. Hun skal have en vis Afsædige
hed

for mine
anden den
ilde have
ke ulige
ad Kier-
naae vise
forliefte
, der er
som alle
har sat-
overgire
til af at
forsikret

hed, og en Skinsned, som har sat sig ved Tiden og levlig
Omgiengelse, Du er intet kommen saa vidt endnu.

Angelique.

Det vil vel og være et godt Tag inden jeg kommer
saar vidt.

Nerine.

Fruen er forsiktig, hun er gaaen for i Veien, men
der kommer nogen.

En Laquais.

Maadige Frue, der er Baronen, han gaaer lige op.

Grevinden.

Baronen? Ah nei, nei! Han er ikke paa mit Re-
sister.

3. Scene.

Baronen. Grevinden. Angelique. Nerine.

Baronen.

(vnyter sig)

Morbleu! Jeg er gaarste i Norden. Den handsatte
Karm, der var hist omme i hitt Gade, nodte mig til at
gaae ud af min Chaise, saa jeg maatte snuelt spadsere til
Guds et temmelig Stykke Bei herhid, eg dersom den Kier-
lighed, jeg har til Dem, (peegende paa Grevinden) havde ikke
laaant mig sin Vogn, saa troer jeg, at jeg endnu havde bleven
staaendes i al denne Trængsel, saadan en ulykkelig Ridkom-
pet var der.

Grevinden.

Hvad er dog Hr. Baronen artig uden at være abgesmalt
herhos.

Baronen.

Oh! abgesmalt! Nei, nei! Syldigste Tiener. Men
for at lige sandt, saa veed man endelig nok, hvordan
man

man skal føre sig op mod Fruentimmer, uden at bruge mange Omsøg, og spilde den ædle Tid med udtæsserede Embplimenter — — Ah Himmel! hvem er vel dette deilige Meunesse?

Grevinden.

Det er min Søster.

Baronen.

Deres Søster. Paa min Ere, det gør De veld
Jeg holder ret af Dem, for det De har saa smuk en Øf-
ster. Man skulde parbleu tage dem an for to Twillinge-

Grevinden.

Hvad har han dog en særdeles Gave at sige sin Me-
ning paa en artig Maade. Hvad er han dog oprigtig; man
kan nok see paa ham, han er vant til Hove.

Baronen.

Vant til Hove, jeg, Madame? Nej! om Forladelse.
Jeg soer Dem til, der er intet kiedsommeligere for mig,
end at gaae til Hove. Hvad skulde formuftige Folk vil-
gisre der, hvor Forstand og Artighed er kom en Glodemos? Det lader,
Som det var noget, men i sig selv er det intet.
Vist er det, jeg kunde blive til noget Stort. Jeg har For-
stand. Jeg har Hjerte, saa høit som nogen i Landet. Jeg
spiller, og jeg veed at holde gode Miner. Men imidlertid
saa kommer jeg det dog aldrig, uden af vuur Nødvendig-
hed, for man skal dog alligevel bevise Kongen nogen Höf-
lighed.

Nerine.

Jeg troer og, at Kongen er Dem meget forbun-
den for den store Ere, De gør ham.

Das

Baronen.

Jeg kommer der aldrig saa snart, at jeg jo er faerdig at tage Veiret over de mange Høfsligheder, de bombarderer mig med. Der kommer en frem med en hoitavende Compliment, som intet vil sige; der kommer en anden, og forsikrer mig om sit Venstebab, som jeg passer ikke mere paa end det — — Der kommer en og trykker min Haand, saa det spier i siorten Dage efter. En anden Phantast kommer og tager mig i Favn med saadan Iver, at han er faerdig at øbale mig. De kan ikke troe, hvor heftig de tage sig det, og det er dem snart umueligt at sige god Dag uden med en Convulsion.

Angelique.

Men De finder derimod vel Deres Regning bedre med Fruentimmeret til Hove.

Baronen.

Intet mindre, for at behage dem, maae man i det ringeste vere Generaltoldforpagter. De have saadan en taabelig Indbildung om sig selv, at de mene, en Hofsdi-
nes Gunst kan ikke veies op med puur Guld. Nei, nei! min Hr. Baron forskaer sig bedre paa Sagerne. Jeg holder mig til den middelmaadige Stand, og der holder jeg Klaps lagt blandt Fruentimmeret, saa det er en Lyft. Om Vinteren gaaer jeg hen og besøger en simpel Borgerkone, der kan lige stenge mig hen i hendes Canopee, og uden Facon strække mine Been over Lechet, og saa i min gode Tømmerrom sidde og fortælle min Elskov. Alle Husets Folk veed at giøre Dere af mig. Tiener, Stueplige, Stadsmeier, Born, ja hver en beviser mia al Høfslighed. Manden selv er høflig, og naaet Bagteren raaber Li, saa laaer han mig blive hos sin Kone, og gaaer smukt til Sengs uden noget videre
Bæsen;

Væsen; saa er min Maneer, og saadan hør jeg mig ad,
naar det falder mig ind at fornедre mig til at omgaes med
Borgerfolk. *Merine.*

Jeg maae tilstaae, De har det ret sat. Og mig synes,
det er et artigt Levnet nok.

Baronen.

Saamnen er det saa. Og jeg vil føre mig op paa
samme Fod hos Dem. Jeg skenker teen Vijn i for Dem.
Oprigtighed er min Dyd. Min Mund siger aldrig andet
end det mit Hjerte mener. Og, Madame! naar min
Mund har sagt Dem, at jeg elsker Dem, saa maae Du
være vis og forsikret paa, at mit Hjerte staer i lys Lue.

Grevinden.

Ih sy da! Lille Sladderhank, De maatte nok føre
lidt i Maag. Min Hr. Baron taler til mig i et Sprog,
som er mig gaanske ubekjendt, og det Ord, Eiske, er jeg surdig
at daane over, naar jeg hører det.

Baronen.

Kan vel være. Men Tingen i sig selv troer jeg dog
intet, De skulde saae saa ondt af.

Merine.

Hun hader det vel ikke saa aldeles, men hun vil have
der skal være saa nogle artige Omsvoeb om det. Og det Ord
saa but udsaaet, det er jo noget, som et galant Fruentim
mer kunde falde i Besvimelse over.

Angelique.

Maaßke kunde det være angenemmere i en andens
Mund.

Da viire gaal endnaaen Grevinden. Hvad? Hvordan? Hvad er det, I siger? Hvad mener I vel? Taler, siger jeres Menning. Det vnae S vide, saa mange I ere, at aldrig har nogen Moers Siel & mine livsodde Dage sagt mig et tweydigt Ord, som kunde siere min Ere ringeste Skaar.

Baronen.

Hvem skulde vel have ventet at finde saa stor Blusær-dighed hos en Enke? Angelique.

Smidertid holder dog Valerius af Dig, og hvor ubt har han ikke — —

Baronen.

Hvad vil dette sige? Valerius! Skulde en anden under-hage sig at sukke her tilligemed mig? Ah! dersom jeg vidste det, jeg skulde morbleu — Hvor logerer han, denne Valerius?

Merine.

Her i Huset.

Baronen.

(Lader som han vil gaae, men kommer tilbage)

Deg skal nok finde ham med det forste.

Grevinden.

Men slig mig engang, hvil tager De sig det saa hestig? Hvad Net har De vel til mig?

Baronen.

Hvad Net jeg har til Dem, min Princesse? Skur-ningsret og Muthungsret, og den Net, at jeg holder af Dem. De staar mig an, og jeg staar Dem endda bedre an, jeg. Det er noksom bekjendt, at jeg har fastet mine Dine paa Dem.

Grev-

Grevinden.

Oh! De er taabelig, Hr. Baron, at fore saadan
Snak.

Baronen.

Jeg veed for hundred tusind Pokler nok, hvad jeg
siger.

Grevinden.

Hvad! er der nogen Forbindelse imellem os?

Baronen.

Nei! endelig ikke anderledes end — — Men — —

Grevinden.

Hvordan? Hvad vil De vel sige? Tael, sfig hvad
De menet.

Baronen.

Jeg er intet af det Slags Folk, som blæser ud i Tromme-
peter og lader tromme om paa Hjørnerne, hvad jeg fak-
have nydt for Kunst.

Angelicque.

Ah, Søster!

Nerine.

Hvad Kunst han kan have nydt.

Baronen.

Nok af det. Jeg veed at holde reen Mund, og jeg
har lært at glemme en Fortrolighed, naar det behøves.

Grevinden.

Mit strænge og ærbare Levnet er alt for vel bekendt
Blandt Folk. De seer vel han skiemter kun.

Baronen.

Ah! parbleu. Jeg skal vist have at vide af denne

hr. Valerius, hvad han vel bider sig ind med at elße
Dem, og hvad Det han kan have til at jage paa mine
Genemærker.

4. Scene.

Baronen. Grevinden. Laquaier.

Første Laquaïs.

(leverer Baronen en Seddel)

Herre! det er fra den tykke Grevinde.

Baronen.

(stopper Seddelen i sin Lomme)

Jeg skal læse den ret strax.

Anden Laquaïs.

Den unge Baronesse holder hist henne i Gaden og
vier efter Dem for at kigge hen paa Vallet.

Baronen.

Lad hende hic.

Tredie Laquaïs.

Herre!

Baronen.

Endnu. Og saa for hundred tusind — — I skal
dog see, Slutningen paa det bliver, at jeg kommer til at
fikke mig udaf Byen.

Tredie Laquaïs.

Jeg kommer fra den Borgerkone, De veed nok. Hun
lader Dem vide, at hendes Mand bliver uden Porten i Mat,
og at De i Aften — —

Baronen.

Nok sagt! jeg begriber det alt. Gaae strax hjem og
bent mig min rode Kappe, som jeg bruger, naar jeg pleier at
Dobleren.

gaae ud om Aftenen, og naar det er bleven mørkt, saa kan
Du saa uformerkt staae og bie mig der, som Du var i Ær-
gaare. Forstaer Du vel?

Tredie Laquais.

Heel vel, det skal skee.

Baronen.

For at udstaae alt dette, saa burde man have en Krop
af Kobber og Jern: De seer, min Engel! at jeg har en
Hoben Arbeide for. Men jeg skal skille mig af med det som
snarest, og saa skal det allene være Dem, jeg vil opvarte.

Grevinden.

Dersom mit Hierge var frie, saa kunde det vel
blive Dere's.

Baronen.

Adieu, min sode Siel! Det gør mig ondt, jeg måtte
forslade Dem. Ah! hvad er det dog en tung Byrde at
have store Fortienester.

5. Scene.

Grevinden. Angelique. Nerine.

Nerine.

Denne Karl holder fordievet meget af Dem.

Angelique.

Deg havde, saamen, ikke tenkt Søster til saadan
Forbindelse.

Grevinden.

Han er levendes, som Du seer.

Angelique.

Han elsker Dig meget høit. Og Du har Marsog
at være vel fornøjet med ham.

Grevinden.

Vist er det, at den Kierlighed, han bær for mig, gør
ham iblant gal i Hovedet. Men imidlertid har han dog
aldrig talst med mig uden to Gange.

Nerine.

Da maae jeg beklaende, han er kommen brar vidt den
første Gang — — Men seer jeg ikke Valerius der komme.

6. Scene.

Valerius. Grevinden. Angelique. Nerine.

Grevinden.

Hans overmaade Kierlighed lader ham ingen Rast eller
Roe, førend han kommer til mig.

Nerine.

Hillemen, hvor zitter og bæver han ikke.

Grevinden.

Ta! jeg holder og af en frygtagtig Elsker, bet viser
hans ærbdige og oprigtige Hierge. Kom kuns nærmere!
Kom kuns nærmere! De kan med al Frihedaabne Deres
Hiertes Hemmelighed. Giv kun Agt, Øsster, det skal I
hae at ses.

Valerius.

(til Grevinden)

Ah! Hvilkens Lykke, naadige Frue! De tillader mig,
at jeg bænke maaeaabne mit Hierge. (til Angelique) Hvad

Hornvielse er det mig ikke at sige Dem, at mit Herte tilbeder Dem, og tilbeder ingen anden end Dem allene.

Grevinden.

Jeg troer, saamen, hans store Kierlighed gisr ham
her i Hovedet. — Hvad er det, De siger, Valerius? hvad
gjor De?

Valerius.

Intet andet end det, De selv har tilladt mig.

Merine.

I skal nok see ret nu, at her er en Misgivning
paa færde.

Valerius.

Hvor skulde jeg ikke holde mig lykselig, om der
endnu maatte behage Dem at høre mine Sufke.

Grevinden.

De tager feil, Monsieur!

Valerius.

Nei vist ikke — — Men, sionne Angelique! det
er hoi Tid, at Deres Herte falder Dommen imellem min
Farbroder og mig. Mit hører Dem ganske til, og aldrig
har nogen elsket med større — —

Grevinden.

Angelique!

Valerius.

Nei! aldrig har nogen større Oprigtighed — —

Grevinden.

Hvad! Er det da inget mig, Deres Herte har
ker for?

Valerius.

Maadige Frue! jeg veed ikke, at jeg skulde have noget
at svare Dem paa dette Spørgsmaal. See til Deres So-
sters Dine, og dom saa selv, om et Herte, som er indtaget
af Dem, kan brænde af nogen anden Kierlighed.

Grevinden.

Hvad! saa har De da ingen Kierlighed for mig?

Valerius.

Den Høflighed, som er brugelig blant honette
Døse — —

Grevinden.

I hvor nu?

Angelique.

Ah! man skal ikke med saadan Haardhed vaastaae, at
en Frier skal sige sin Mening saa bart ud, og Du gjorde
bedre, kiere Sister, om Du ikke lod Dig merke med, hvor
hitter denne Pille funde smage.

Grevinden.

Hold I kun jeres Mund, Nærværs.

Valerius.

De besidder tusinde Øyder. De har Forstand, De
er angeneum, De er deiligt, De er riig — —

Grevinden.

Og De er en Mar.

Angelique.

Saamen, Sister! siden Du saa meget præfer om
Din Sagmodighed, saa maae jeg beliende, Du lader det
kun lidt see nu.

Grevinden.

Bilder jer kuns intet ind, at denne gode Karl var
Umagten værd, at man skulde giøre sig vred for hans Skyld,
det er en Phantast, og han er ret skæbt for jer.

7. Scene.

Valerius. Angelique. Nerine.

Nerine.

Hvad forstaaer hun sig dog ikke vel paa Folk!

Valerius.

Ja! skionne Angelique. Det er Dem allene, jeg
sukker for, og jeg vilde ønske mig hundrede Tunger for
at forsikre Dem derom.

Nerine.

Nu fast i Sadlen, Tomfrue! nu gielder det. Ingen
Skobelighed. I det mindste maae De intet lade Dem
merke dermed. Lad nu see, De har et Herte som en
Klippe.

Angelique.

Forslad mig intet.

Nerine.

Nei, nei! lad mig kuns raade.

Valerius.

Men hvad gavner det mig, skionne Angelique! at
jeg elsker Dem for alle? Hvad gavner mig den Lykke, at
jeg kan aabenbare Dem min underlige Kierlighed? De vil
ikke høre mig! De foragter min Eskov. Ah! den er dog
Deres skionne Dines Gierning. Jeg tilstaaer, det er at
tilføje Deres usorligelige Skionhed en stor Uret, at

ges af andet end den allene. Jeg tilstaaer, det er meget ilde gjort, at den fordomme Lust, jeg har hørt til Spil, skulde nogentid indtrænge sig i den Siel, hvor De regerer.
Men — —

Angelique.

Men den Lust har fået alt for dybe Nødder hos Dem, for at haabe, at Kierlighed nogentid skulde kunde udrydde den. Hølg, folg kun denne Lust, som De har oposret Dem til. Mit Hjerte skal saa sambig ikke bære ringeste Fortrydelse derover.

Nerine.

Opperligt.

Valerius.

Nei! efter denne Dag skal De altid finde mig inderlaget af Deres Kierlighed allene. Ingen anden Lust, ingen anden Begierlighed skal kunde røre mig. Ja! jeg skal have en Afsky, en Ekel, en Venmisse for alt det, som ikke er Dem — —

Angelique.

(med en folsom Stemme)

Nei! Gaaer kun bort fra mig, og kommer aldrig for mine Hine.

Nerine.

Hvor nu! begynder De alt at give Kioh?

Valerius.

Aldrig for hendes Hine! Ah! hvilken forsørdelig Haardhed. Aldrig! Ah! hvad er det Ord dog utaaleligt for den, der elsker. Ah! er der da intet, som kan bevæge Deres Vrede? Vil De da se mig død for Deres Nødder?

Angelique.

Jeg tager ikke stor Deel, Monsient! hverken i Des Liv eller i Deres Død.

Nerine.

Nu skal vi nok see her bliver en Comedie af.

Valerius.

Ga, min Død vil blive en vis Folge af Dereb
Fortørnelse.

Nerine.

Hvad vilde det ikke sætte os i Credit, at en Frie
tager Livet af sig for vor Skyld.

Valerius.

De vil have det. Velan da! De blive fornoiet,
Barmhertige! De skal see mig dse — —

(han tager Kaarden)

Angelique.

(holder ham)

Hvad tager De Dem for, Valerius!

Nerine.

Der har vi Spillet i Gang. Er det nu Tid at
komme med Deres ucidige Barmhertighed? Ih! det er
dog nogle taabelige Giæs, disse Piger.

Angelique.

Wilde Du da vel, at han skulde tage Livet af sig for
mine Dine, jeg som zitter og bæver, naar jeg seer en blot
Kaarde.

Nerine.

Hvad er forliebte Folk dog nogle besynderlige
Mærre!

Valerius.

Siden Deres ædle Gemyt har behaget at sørge for
mit Livs Frelse, saa maae De vide, det er ikke nok at have
reddet mit Liv. Jeg skal ikke vige fra Deres Hæder,

End De igien lader Dem formilde til Godhed for mig, og
forend De giver mig Deres Herte igien. Dette kostbare
Herte, dette Herte, uden hvis Besiddelse det Liv selv,
som De har givet mig, skulde blive mig til en Byrde.

Angelique.

Hvad siger Du dertil, Merine?

Merine.

Hvad jeg siger? Jeg siger: at naar det gielder, saa
har De ikke mere Herte end en druknet Kylling.

Valerius.

Bonhor mig dog for min store Kierligheds Skyld,
for Deres stisnne Dines Skyld.

Angelique.

Dersom De vilde love mig — —

Valerius.

Sa! jeg lover at udrydde al Lyst til Spil af mit Hjer-
te, og at Deres Skionhed skal allene heriske derover.

Merine.

De skal altid finde ham færdig at svære paa det.

Angelique.

Man maae dog, hvor lidt De end fortinerer det, finde
sig i at giøre det, De forlanger. Ja, jeg giver Dem mit
Herte igien.

Valerius.

(Kysser hendes Haand)

Ah! hvad inderlig Glæde og Hornsielse — —

Angelique.

Og for at vise, hvor heit jeg elsker Dem, saa forærer
leg Dem end dessorinden mit Portrait.

(hun girer ham sit Portrait med Juveler besat)

Merine.

Saa Helsfyer i Bold! der har vi Trugten af alle
mine skjonne Prækener.

Valerius.

Ah! hvilken stor Godhed — —

Angelique.

Giemmer det for min Skyld, jeg beder Dem.

Valerius.

Giemme det! Ah Himmel! det skal aldrig komme fra
mig, saaledige der er en varm Blodesbraabe i mig. Ja, hvad
siger jeg? End Døden selv skal ikke børve mig dette fine
Poriræt! det skal følge med mig i min Grav.

Merine.

Hvad ere dog vore Domstuer nu omstunder meget
underlige og ustadige!

Angelique.

Bedrag mig da ikke, Valerius, og giv mig ikke Nat-
sag til at fortryde, at jeg saa let har ladet mig overvinde
af Dem.

Valerius.

Forslad Dem kuns paa mig, og paa de Eder, mit
forliefte Hierte gior Dem.

Merine.

En tilsforladelig Caution! det var dog et forhandlet
Puds for den stakkels Farbroder.

(Angelique og Merine gaae)

Valerius.

Er der nogen i Verden, hvis Lykke er større end min.
Han

Hun giver mig sit Hjerte igien. Hun forekommer mine
Begieringer, hun beviser mig saa stor Godhed — —

8. Scene.

Valerius. Hector.

Hector.

Jeg kommer, Herre, for at sige Dem — —

Valerius.

Jeg er ganske uden for mig selv. Hid, Hector! see,
bidragt, og forundre Dig. See, hvilken en kostbar For-
ting, Angelique har givet mig.

Hector.

Det er nogle deilige store Brillanter. Men, paa
det De endnu kan blive mere fornæret, saa har jeg herude
en anden Trost for en dum Pung. Det er en god Kone,
som laaner paa Pant.

Valerius.

Hvad er det for een?

Hector.

Det er Mad. Staabie, De kiender hende vel.

9. Scene.

Mad. Staabie. Valerius. Hector.

Valerius.

(Combraserer hende)

Heh! god Dag, mit Barn! Du kan aldrig troe ellér
tenke, hvad Fornsielse det er mig at see Dig.

Mad. Staabie.

Jeg er Dem høilig forbunden for Deres store Godhed.

Hector.

Hector.

Hun er saa min Troe sinuk endnu. Men, hvad
Pokker betyder disse bedrøvede Klæder? De seer mig saa
fort ud som vor Kakkelovn.

Valerius.

Seer Du ikke vel, Din Dosmer, at det er Hossorg,
hun bærer.

Mad. Staabie.

Nei, saamen er det ikke, gode Herre! Jeg er en god
terlig Borgerkone, og jeg strækker mig intet videre end mit
Dække kan naae. Jeg kiender vel mangen een, som jeg
slaer Svar to til, der dog i saadant Tilselde lader sig svært
fra Top til Taae. Men, jeg har aldrig været plaget af den
Orm, og dersom min gode Sal. Mand endnu havde
levet — — (hun græder)

Valerius.

Hvad! Er Monsieur Staabie død?

Mad. Staabie.

Ja vist! og det ganske hastig.

Hector.

(græder)

Bevar os vel! ganske hastig. Ah! det gør mig
hierelig ondt. (til Valerius) Til Sagen, Herre! til
Sagen.

Valerius.

Min kiere Mad. Staabie! jeg havde vel et tujnde
Rigsdaler nødig.

Mad. Staabie.

Oh! Monsieur! min Kasse er Dem altid aaben.

Valerius.

Og jeg vil give Dem min Vexel for dem.

Hector.

Og jeg vil endosse den.

Mad. Staabie.

Maar man har med brave Folk at giøre, saa er al
saadan Forsigtighed ganse uforoden.

Valerius.

Jo! saa vist skal Du tage imod den. Vi Mennesker
ete mange Skræligheder undergivne. Jeg kunde komme
til at dse. Denne Styngel har sagt mig: Du laante Pens
paa Pant.

Mad. Staabie.

Jeg laane paa Pant. Det er en uforståmet Bag-
talelse den. Nei! det veed jeg nok; det var kun til at
bebryde min Samvittighed. Men, naar jeg laaner noglo
Penge ud, og man giver mig en tilstrækkelig Forsikring,
laasom gammelt Solv af nye Prove, Guldkieder eller Guld-
Armbaand, som man har lagt af, gammeldags Demanter,
som man intet kan faae folgte, saa seer jeg intet, som kan
søkhindre mig at tage derimod.

Valerius.

Ja! Men jeg har hverken Solv eller Juveler at
give Dig.

Hector.

So, jo! vi kan gaae sikre paa Gadens uden at frygte
for Lommetyve.

Mad. Staabie.

Der er heller intet, der haster, Monsieur! og vi kan
lo bie til De faaer sandant noget Ragerie.

Was

Valerius.

Men Du maae vide, mit stakkels Barn! at jeg er dødsens, dersom jeg ikke faaer de tusinde Rigsdaler i denne Dag.

Mad. Staabie.

Ah, Monsieur! jeg vilde ønske, jeg havde dem, og bet af mit ganske Hjerte.

Valerius.

Min Engel, min Dukke, min Allerkiereste, min Hjerte, min Sode, min Princesse, min — —

Hector.

Forbarm Dig dog over os!

Mad. Staabie.

Jeg kan intet.

Hector.

O! hvad ers vi ogsaa nogle Tøsset at giøre saa med gen Hjtid af hende. Ved De ikke vel, at saadanne Folks Hjerte er haardere end Flint og Staal, og begriber De ikke vel, at det er plat forgives at begiere noget af hende uden god Forsikring.

Valerius.

Men hvor Fanden vil Du vel, jeg skal tage det fra?

Hector.

Det er sandt nok. Men bie lidt — — Er det ikke usorstammet at vegre sig ved at tage mod en Vexel, som jeg endosserer med egen Haand?

Valerius.

Naa! kommer der noget?

Hector.

Ei! gw Stunder, jeg faaer speculere lidt.

Valerius.

Hør engang! Her har jeg Tomfene Angeliques Portret; naar man er i Knibe, saa faaer man redde sig som man kan.

Hector.

Hvad siger De? For ingen Deel. Det maae De stemme som Deres Diesteen.

Valerius.

Sandt nok; det vilde være meget uartigt, om jeg kildte mig ved det.

Mad. Staabie.

Adien, Monsieur! En anden Gang vil vi see til, vi kan giøre Sagen klar.

Valerius.

Aa! bie lidt. (til Hector) Hør! Du veed, i hvor stor Betryk jeg er. Om jeg nu just ikke har hendes Portret, mon jeg da elsker hende desmindre?

Hector.

En herlig Forklaring. Mener De da vel, at saadan it trods — —

Valerius.

Du har Ret. — — Men imidlertid saa ere alle de, som interesser i Vanquen, samlede om en Times Tid, og saa bliver Pladsen betragtet.

Mad. Staabie.

Adien!

Valerius.

O! bie dog lidt, hvi er I saa hastig? Jeg skal dog have Penge, hvor Pokker jeg skal tage dem fra.

Hector.

Hector.

Men tænk engang! hvad vil Angelique vel sige, naar
hun faae at vide, at De har laant Penge paa hendes
Portræt?

Valerius.

Hvor skulde hun vel faae det at vide? Om en Times
Tid, i det seeneste, kan vi jo gaae hen og løse det ud igien.

Hector.

Om en Times Tid.

Valerius.

Ja vist.

Hector.

Ja, henger hun saa sammen, saa begynder jeg alt
at give mig tabt.

Valerius.

I saadan Betryk, som jeg nu er, kunde jeg være satz
dig at sætte mig selv til Pant.

Hector.

(beskuer ham)

Paa det Stykke torde jeg sværge, De sit ikke meget
til Laans.

Valerius.

Jeg veed, man kan dog ikke altid tabe. Man maa
dog vel engang vinde.

Hector.

De er mig for voxen med Deres Indvendinger, end
flont jeg vel veed, at alt det Mikmak, De staarer her op
kører sammen, duer ikke for en suur Sild.

Valerius.

Jo, ja! jeg skal nok redde mig ud, Hector! Du
maae troe mig. (til Mad. Staabie) Kunde man vel pas
dette Portræt faae de — —

Mad. Staabie.

Aa ja ! nu kan jeg med god Samvættighed laane Dem.
Her ere gode Demanter, som kan svare baade for Kapital og
Rente. Her har jeg de tusinde Rigsdaaler rigtig talt i Guld
i denne Pung.

Valerius.

Jeg er jer høiligt forbundet, min kære Madame ! men
jeg beder jer, vær saa god og kom her hid igien ret nu.
Jeg har i Sinden at løse mit Portræt ind med allerførste.

Mad. Staabie.

Hiertens gierne. Det er min største Glæde at see
laadan Forandring. Jo meer mine Penge lobe om, jo
bedre Nutte har jeg af dem. Adieu, Messieurs ! har De
mig tære nødig paa lige Maade, saa er jeg altid til Ties-
neste. (hun gaaer)

Hector.

Ja gaae, Din Jode, Din dobbelte Jode, Du stor-
ste Jode blandt alle Jeder i den hele By. Men imid-
ter hid, Herre ! saa er det et galt Arbeide, De har taget
Dem for.

Valerius.

Hvad vil Du vel sige, til en desperat Sygdom vil der
en desperat Cuur. Og disse Penge, som Kierlighed har
kunde mig, forsikrer mig, at Lykken bliver i Dag paa min
Side.

Ende paa anden Act.

Tredie Act.

I. Scene.

Dorantes. Nerine.

Dorantes.

Men siig mig engang, Nerine, hvad er det, Du suffer
saa for?

Nerine.

Saamen, gode Herre! vi have ikke stor Aarsag paa
nogen af Siderne at være ret lystige.

Dorantes.

Hvorom alting er, saa lad mig dog vide, hvad der er
paa Færde.

Nerine.

Saa meget er der, at man faaer være betænkt paa
anden Leilighed.

Dorantes.

Betænkt paa anden Leilighed. Hvad vil det vel sig? Skulde du vel have begaaet nogen Forseelse, som har givet Din Tomfrue Aarsag til saa pludselig at vise Dig paa Doren?

Nerine.

(Græder stærkere)

Nei! Men naar jeg græder, saa er det Deres spnde Skiebne, jeg græder over. Det er Dem selv, gode Herr!

som faaer at søge Dem en nye Condition.

Dorantes.

Hvad er det vel, Du vil sige?

Nerine.

Merine.

Jeg vil sige saa meget, at Jomfrue Angelique er et ubestandigt Gemyt, hun har paa nye igien inladt sig med Valerius, og det sterkere end nogentid tilforn.

Dorantes.

Hvor dodelig et Hiertesting denne Tidende end giver min Kierlighed, saa maae jeg dog tilstaae, jeg finder intet Forunderligt i denne Forandring. Det er noget, jeg funde havde mig forud. Jeg veed jo, det er denne Friar allene, som al henbes Hue og Herte staar til. Og om hun end imellemlunder kan have viist sig noget venligere imod mig, saa har jeg dog aldrig været saa taabelig, at jeg har ladet mig bedrage deraf. Vist er det, at jeg mange Gange har set hende vende tilbage til mig. Men naar det er skeet, saa har jeg heel vel vidst at skionne paa, at det var mere bendes Forbittrelse mod ham, end hendes Kierlighed for mig, jeg havde at takke for saadan Forandring. Og Du skal ikke heller see mig, Merine, at skiende og larme derover. Jeg skal ikke forekaste hende hendes mange Lovter og breve Eder. Men jeg skal vide at holde baade min Breda og mit Kierlighed i Toilen.

Merine.

Oh! gode Herre! dersom De kun vidste, hvad jeg har gjort for Dem.

Dorantes.

Se der! tag mod denne Ring, og bær den for mitt Skyld. Og sig Din Jomfrue, at med hvad Foragt hun end belunner: tain oprigtige Kierlighed, saa skal jeg dog altid holde det for min største Lykke at see det gaaer hende vel.

Nerine.

(Tager Ringen gradende)
Ah! ah! Jeg kan ikke meer. De slider Hiertet af
Livet paa mig.

2. Scene.

Gerontes. Hector. Dorantes. Nerine.

Hector.

Jo vist, Herre! det er klappet og klart. Angelique
givter sig med Valerius. Tractaterne ere alt sluttede.

Gerontes.

Saa meget desbedre. See der! god Dag, mon
Frere. Heh! hvad skader jer? Hvad er der vel paa Far-
de? Fattes jer noget? I seer mig saa sorvirret ud. Eh!
frist! har de været henne og givet jer en Kurv.

Dorantes.

I er alt for vel underrettet om den Fortred, man
har giort mig, for at spørge derom. Men, hvorom al-
ting er, saa er mit Sindslav intet til at ville have nogen
med Magt og mod nogens Villie. Og naar jeg nu seer et
Hierte, som ikke ønsker selv at blive mit, saa holder jeg for,
at jeg vindet mere end jeg taber paa Kisbet.

Gerontes.

Det er de rette høie Tanker, man skal giøre sig i Sige
Tilsalde, og det er at tale ret ligxom man funde læse i
Astrea. Men imellem os at sige, mon Frere! saa synes
I vel, det var et fornuftigt Stykke af jer at paastaae, at
en syng ung Domfrue skulde heller tage Farbroderen end
Brodersonen.

Dor-

Dorantes.

Nei! og jeg har heller aldrig haft saa store tanker om mig selv. Det er mig noksom bekjendt, hvad Fordelel Unghommen har hos Fruentimmer. Kierlighed er et lidet Barn, de elsker den, fordi de kan spøge med den. Og naar man med en vis Alder begierer at elskes, saa tilstaaer jeg, det er et utidigt Anslag, man burde slae hen i Veiret.

Gerontes.

Det er mig ret kiert at høre jer tale saaledes, og I tager Sagen paa den rette Fod.

Nerine.

Dersom man havde spurgt mig til Raads, da skulde det have gaaet ganske anderledes til.

Dorantes.

Min Mærværelse er her ikke mere nødig, og jeg vil gaae hen, og see, jeg skiller mig af med min Kierlighed.

(Han gaaer bort)

Gerontes.

Aldieu, mon Frere! Troster jer det besse I kan; det giv I vel i. Den Stakkel, det gør mig ondt for ham.

Nerine.

Og det skær mig i det inderste Hjerte.

(Hon gaaer bort)

Hector.

Og jeg, jeg er halv færdig at græde over det. — Den arme Stakkel!

3. Scene.

Gerontes. Hector.

Hector.

(Stager af sin Lomme en Rulle med andre Papirer.)
Der har jeg en lille Rulle paa min Herres Giel.
Han holder sine Ord, som De seer, og han venter, at De
vil giøre ligesaa paa Deres Side.

Gerontes.

Saa kom da! lad see engang! Hlynd Dig, og gior
Ende paa det.

Hector.

Oh! det skal være giort paa en Haandevending. Hvil-
ken brav ørlig Fader! Ah! hvad kommer De os nu ret til-
pas, havde det hiet en Dag længere, saa havde vi været
ødelagde i Gund og Grund.

Gerontes.

Det troer jeg.

Hector.

Men giver Dem nu intet til at giøre utidige Antage-
nelser, og tinge paa hver Post. Jeg kan forsikre Dem
paa ørlig Karls Parol, at jeg har sat altting op paa dit
allernøieste, og at jeg ikke kan lade en Skilling falde. Alt-
ting er sat for den ringeste Priis, og saa kan De og være
vis paa, at der ikke er glemt en eneste Post.

Gerontes.

Saa gior da engang en Ende derpaa.

Hector.

Saa vil jeg og, men Forord byder ingen Ecette.

Rigtig og fort Fortegnelse paa vores raabende
Gield, som Sr. Mathurin Gerontes nu nyelig har
lovet,

lovet, og herved lover og tilforpligter sig at betale paa sin Sons Begne.

Gerontes.

Hvad kommer det Dig ved, enten jeg vil betale den eller ikke. Læs Du kuns op.

Hector.

Det skal jeg og, Herre.

Item skyldig til Richert for 5 Aars Lon, 'Koste penge, Huusleie, udlagde Penge ic. 374 Didr. 3 Ml. 9 Skill.

Gerontes.

Hvad er det for een denne Richert.

Hector.

Det er mig til Tjeneste. Dette Navn, syntes min Herre, var ikke anständig for en Tiener, der havde den Ere at opvarte sin Herre ved et Spillebord, og dersor har han givet mig et andet, som var mere rimeligt, og kaldet mig op efter den gode, fromme Munder Knegt, og derved er jeg kommet til det mægtige Navn Hector.

Gerontes.

Et ypperligt Indfald; han burde min Troekalde Jomfrue Angelique Pallas efter Spader Frue.

Hector.

Item og for det andet skyldig til Moses Aron, en beskiedt Lagerkarl af Profession og Isode af Religion.

Gerontes.

Holdt der! lad os intet saae saadan Gield medderblant. Jeg er slet intet sindet at betale saadanne Lagers farle nogen.

Aa 4

Hector.

Hector.

Som De synes. Den Post kan De selv giøre af med den gode Jode i Mindelighed.

Item skyldig til adskillige Particuliere, hvis Navne, Embeder og Qualiteter nærmere maatte erfares af hosfoede Specification Pitr. C., med Deres bilagde Regninger fra No. I til 37 inclusive, og derhos hafte tede Stevninger, som copialiter medfølge, hvilke for nævnte adskillige Particuliere næsten alle have erhvervet Namdsomme til Detaling for Deres Fordringer, beløbende i alt til den Summa 3847 Adlr. 4 Mk. 10 Skill. for at have et heelt ganske klar iiden nem fikt, haaret, røget, spiset, pudret, stienket og laant Herren, samt forsøsset ham behovende Klader, Peruquer, Hattie, Handsker, Skoe, med meget mere efter bemelte Specification, alt på Herrens blott Parole og Forskrift om Stadeels Detaling.

Gerontes.

Spiset, pudret, stienket, haaret ham. Det Pøffer faer i Dig og i Din bandsatte Regning med.

Hector.

Dersom De intet vil tro mig, saa skal jeg sende alle disse godt Folk til Dem at giøre Deres Opyartning i Mogen. De skal vidne med mig.

Gerontes.

En deiligt Opyartning.

Hector.

Item til Lisen Unkaris Trost, en Person, som sidder på sin egen Haand, og nærer sig med Eren, er min Herre skyldig liquideret Gieid 200 Adlr. for to Fierdingaars forfalden Pension.

Gerontes.

Hvad er det for een?

Hector.

Herre! det er — — det er en lille Pige, som min
Herre iblandt — — Ah! hun er saa min Troe ret smuk.

Gerontes.

To hundrede Rigsdaaler.

Hector.

Det er saa sandelig intet for dyrt. Spørg Dem kuns for
engang. De maae vide, Herre! det er en Contract, som
er sluttet om Vinters Tid, og da Masqueraderne vare paa
Derens feierste.

Gerontes.

Tor Du vel understaae Dig, Slyngel — —

Hector.

Forivre Dem intet, gode Herrel ere vi meget skyldige hort
paa den ene Side, saa have vi og smukke Poster tilgode paa
den anden. Nu har De seet vor Debit, og nu ville vi give
os til at gaae vor Credit igjenmein. Det maae De troe, at
haaz Pengene kuns komme rigtig ind, saa saae vi endda en
god Styver tilgode.

Gerontes.

Lad da see engang.

Hector.

Primo, Adrian von Bergen, kiender De vel den
Mand?

Gerontes.

Hvi skulde jeg ikke kiende ham? han er jo kiende over
hele Verden. Det er jo den berkmte Vanquier i Ham-
borg.

Aa 5

Hector.

Hector.

Der kan De selv see, vi gaae intet hen og spise Dem af med Lapperie. Nei, nei! vi vil stienke reen Vill Nu, da denne beromte Adrian von Bergen, denne store Banquerer, som er bekjendt saavel af Dem, som over hele Verden, han tier os — — intet.

Geroutes.

Hvor nu?

Hector.

Men een af hans Slægt, som blev stukt i Ndsaldet for Wismar, han er os 4000 Mdlr. skyldig.

Geroutes.

Det maae jeg bekjende, det var en sion Anvisning den, om han ellers havde efterladt sig noget.

Hector.

Ga, hvis den gode Sal. Karl kuns' intet var død, het havde været saa vist, som om det havde staet i Hamsborger Banco.

Secundo, tilgode hos Lieutenant von Schustersleben for det første Spil i Troquedille, som min Herre giver sig i med ham.

Geroutes.

Hvad er det, Du snakker?

Hector.

Ho, ho! det er min Troe ingen Snak. Det gielber om 500 Mdlr. paa Spillet, og de ere os saa visse, som vi havde dem alt i Lommen, for denne Schustersleben er saa forpikket paa at skuffre, at man kan marquere Brettet ud, for han faaer sit første Bret fuldt, tilmeld er det en Massel,

in Tosse, han forsaaer intet Spillet. Han sandser aldrig at marquere enten for Hukken, eller naar han kan slae, og saa man er vis paa at vinde ved hans Feil allene.

Gerontes.

(Giver Hector et Dresigen)

See der, Slyngel! det skal Du have for Din Umage og for denne stignne Regning, Du kommer og bringer mig. De Penge kan Du bringe hen til den, som har udsendt Dig.

Hector.

Jeg er forstketret paa, han tager aldrig den Mhynt for fuldt.

Gerontes.

Din forbandede Slyngel! jeg skal vist lære Dig til med Din bandsatte Troquedille.

Hector.

Han kan jo marquere ti Gange for intet.

4. Scene.

Hector.

(allene)

Han er usyfkelig let paa Nærværtie, naat det gislder ikke slae, men ikke, naar han skal ud med Skillingen. Min Herre har giort fortrefelig vel, at han har seet til at slae Penge andensteds fra. Men har vi ham ikke der. Jo, der kommer han lystig og mild, hvad seer han dog levendes og fornojet ud!

5. Scen.

gjedt vist nu. 5. Scene.

Valerius. Hector.

(Valerius tæller en stor Deel Penge i sin Hat)

Hector.

Efter Deres Besaling har jeg været henne at tale med Dere's kære Fader, som gjorde ikke meget Væsen af vores Regning. Hans Mynt er stemplet med et forbandet styg Præg. Saadanne Penge have vi ikke synderlig meget nu-dige. Jeg havde og paa Veien den Ere at see Monsieur Dorantes, Dere's Hr. Farbroder. Pøz Tausend hvad ce han vred!

Valerius.

(aller stede)

Et tusinde, to hundrede, halvtredstusindstyve og fire.

Hector.

Solvsloden er kommen, merker jeg; Nu skal I se, hvor vore Asier vil stige. Ellers har jeg og et lidet Erende fra Jomfrue Angelique, hun sagde: jeg skulde — —

Valerius.

(stamper med Foden)

Morbleu! Dette sidste Syv ørgerer mig endnu, havde jeg ikke tabt den dievels Quinzeleva, saa havde jeg rigtig vundet en fire hundrede Ducater til.

Hector.

Saa i Sandhed, Herre! denne smukke Jomfrue er ganste dødelig forlæbt i Dem.

Valerius.

Og den bandsatte Syv havde dog tabt tre Gange i Rad. Damon er mig endnu to hundrede Ducater stolbig paa sin Parol.

Hector.

Hector.

(Drager ham i Armet)

Ei, Herre! hør mig dog, og stiller Deres Sind side tilfreds. Det er Angelique jeg taler om, og har talt om en lang Stund.

Valerius.

Ah ha! om Angelique. Hvordan staar mine Sager hos hende?

Hector.

Uforligeligen vel. Ah Herre! hvad er hun dog en dællig Domfrue! og hvad er det mig dog kert at see Dem vel forligt sammen igien.

Valerius.

Sandt at sige, saa fortryder jeg ikke heller meget paa det.

Hector.

Hvor nu! hvor forskrækkelig koldssindig er De bleven paa en stakket Tid! Hvad vil det vel sige? Det usvenske stod de i Lys og Lue, og nu er De bare Kis. Men jeg vel skulde bedrage mig meget, naar jeg tænker, at saa snart De faaer Penge imellem Hænderne, saa givt De Banquet i Kierlighed. Og nu seer jeg, De har Penge, saa geligen giver De Deres Kiereste en god Dag.

Valerius.

Nei, Hector! dum bedre om mig og om min Kierlighed; jeg elsker saa høit, som nogensinde føee kan. Men siden jeg forlod Dig, saa har jeg noiere betænkt og eftertanckt, hvad der vilde folge paa denne Elskov. Jeg maas bekende det for Dig. Jeg finder mig ganse intet skabt til at glottes, naar jeg tænker paa Kone og Børn, og Amme,

og

og Piger, og al den Larm, der hører til en Huusholdning, saa staar Haavene mig paa Hovedet. Jeg elsker et frist Levnet.

Hector.

Og det for at kunde føre et lideligt Levnet.

Valerius.

Sandt at sige, Hector! der er ingen Stand i Verden bedre end en Spillers. Han har ret et lyksalige Liv, hans Dage ere sammenknyttede af lutter nye Fornielser. Comoedie, Opero, Bal, Assemblee, Masquerade, Collationer, Gieserbude, alting række hinanden Haaden, og saa gode som kopes om at fornøie ham. Hvor han kommer, folger Glæde, Fryd og Overflodighed ham i Hælene. Der er noget stort i alt hans Væsen. De prægtigste Daaser, Etuets og Ubeverter skal man finde i hans Pommer, Kobber og Jern andres under hans lyksalige Hænder til det pure Guld.

Hector.

Og Guldet til intet.

Valerius.

Aldrig nogen Dag Soel gaaer op, at jo hundredte smukke Kruentimmer giøre Opvartering hos ham med deres Willetter, for at have den Ære af hans Besøgelse. Saar snart kommer han ikke, at jo Doren lukkes op for ham paa vid Væg. Der finder han for sig alle de Slags artige Folk, som kan samles. Der ere af dei Kruentimmer, som Munden aldrig staar stille paa, og som skyder med Straae blant deres Næste, saa det runger ester. Der ere af det Slags Folk, som giøre Profession af at drive Dagene bort, og som fortælle alt det Galstab, der passerer i Byen. Det finder man af disse Ziders Lucretier, af disse Domfruer,

ker, som vil bilde Folk noget ind, og give sig ud for de skie-
reste Miser. Der finder man gamle Giekke, som gisre
Amour paa deres Gammelalder. Der finder man af disse
lystige Hoveder, som komme En til at see, forend de komme
En til at tale. Kan man vel tilbringe Tiden bedre?

Hector.

Vist nok! Men naar man taber, saa er alt dette
kiedsommeligt og fortredeligt.

Valerius.

Nei! Spil forsamler og forener alting, den modige
Greve og den sagtmodige Borger. Der kan man see, hvor
den forgylde og prægtige Kroemmerkone stikker den fattige
Grevinde ud. Der seer man Grever og Baroner foruden
Persons Anseelse at sidde jenvisides hos en Consumtionsfor-
paagters Fuldmægtigs Laquat. Og saaledes er det man kan
hævne sig over den blinde Løkkes Egensindigheder, og den
Uret, den har giort os i vores Fodsels.

Hector.

Saavidt jeg kan domme af denne Deres angenemme
Tale, saa har De vist faaet brav Penge igien. Saar me-
get desto bedre! For nu at vide ret at leve, saa skulde det
vel være tienligst, vi sit Somfrue Angeliques Portræt ind-
lost igien.

Valerius.

Vi vil see til engang.

Hector.

De veed jo selv — —

Valerius.

Dos skal strax hen igien at spille.

Hector.

Hector.

De kan jo tage tusinde Rigsdaler af.

Valerius.

O nei! det er et betroed Gods.

Hector.

Paa det dog noget af det kan komme i Sikkerhed,
saa kunde Herren i det mindste betale mig min Lon.

Valerius.

Hvad! Er jeg Dig noget skyldig?

Hector.

I de fem Aar, jeg har havt den Ere at tine
Dem, saa har jeg ikke nydt fem Skilling.

Valerius.

Min Fader skal betale Dig, gaae kun til ham,
den Post stod med paa Fortegnelsen.

Hector.

God Morgen. Deres Fader! ja, da kommer jeg
vist ret an. De Penge, han giver ud, ere intet ganz
bare, endskjont de ere vægtige nok.

Valerius.

Vie kun! en anden Gang skal jeg see Din Reg-
ning efter. Jeg hører der kommer nogen.

Hector.

Det er min Troe Deres Nemmesnider-Kone, hun
har lugtet det, De har Penge.

Valerius.

(Giemmer sine Penge i Lommen)

Vi saae at see, hvor vi kan blive af med hende.

Hector.

Hector.

Og der er Msr. Knikkebeen, Deres ørlige Skræder med.

6. Scene.

En Remmesnider-Kone. En Skræder.

Valerius. Hector.

Valerius.

Hvilken forbandet Ulejlighed! Jeg er hendes ydmygste Tiener, min kiere Madame! Hvad er det mig dog klert at læ Dem igien. Jeg mindes ikke den Tid, jeg saa Dem sidst.

Remmesnider-Konen.

Da kommer jeg dog tidt nok at giøre min Opvarthning, men om Natten spiller De, og om Dagen saa sover De.

Valerius.

Det er nog angaaende den Reise-Chasse, De beskrakte mig med rødt Fløiel.

Remmesnider-Konen.

Ta! om det kunde være Herrens Lejlighed.

Valerius.

Jeg er ret vel fornæret med Arbeidet. De bør at have Deres Betaling for den, det er billigt. (til Hector) Tænk dog noget op, for at stille mig af med denne fortadelige Discours. (til Skræderen) Og J. min kiere Mester, hvad er vel jeres Ørende?

Skræderen.

Jeg er kommen hid for at bede Herrnen — —

Dobleren.

Wb

Waz

Valerius.

Det er for megen Uimage, I gør jer.

Skræderen.

Ib — —

Hector.

I gør mig altid mine Klæder for suevre.

Skræderen.

Dersom jeg fun — —

Hector.

Jeg sit ikke saasnart mine Buxer paa, de jo brøs
to tre Sieder.

Skræderen.

Men jeg — —

Hector.

I syer ogsaa false.

Remmesnider-Konen.

Vi skulde giøre vores Datters Bryllup.

Valearius.

Ga! saa skal hun til at giotes. Det er en flink,^{ver}
ver lille Skylle Toes. Jeg er vis paa, hendes Fæstemand
bliver fornøjet med hende.

Remmesnider-Konen.

Og De kan selv tænke, at saadant kostet Penge.

Valearius.

Gid, jeg mage bække mine Been i tu for jeres
Dine, om jeg har en Daler.

Remmesnider-Konen.

Det er dog saa lange siden, De er bleven os de
Penge skyldig.

Valerius.

Deg vil passere for den største Skielm, dersom jeg i sex samfulde Maaneder har faaet en Skilling ind.

Hector.

Ja vist. Vi have begge to af bare pure Gudfrygtighed giort Fattigdoms Lovte, og vi vil slaae os reent fra Verden.

Skræderen.

Oh! jeg beder Dem dog for alt det, jeg bede kan, hav dog nogen Medhuk med mig. Vor Mutter gaaer paa sine sidste Been, hun veed sig ingen Dag. Vær dog saa god og giv mig et hundrede Rigsdaler til Afdrag paa Regningen.

Hector.

Ih! hvad Fanden bilder I jer ogsaa ind med det Haandverk, I har, at I vil gaae hen og giore Born. Giv Klæder, det er nok saa godt.

Skræderen.

Et hundrede Slettedaler i det mindste.

Valerius.

Ia! men — — dersom jeg havde dem — — I kan være vis paa, der er ingen i Verden, der er mere for at betale sin Gield end jeg. Sporg kuns ham ad.

Hector.

Jo, jo! dersom han havde Penge, skulde han da ikke vel betale mig mine fem Mars Lon, Jeres Fordring, Deed jeg, er hverken ældre eller bedre end min.

Renniesnider-Konen.

Men naar vil De da, jeg skal komme igien, goede Herre!

Bb 2

Hector.

Hector.

Jeg skal lade jer vide, naar det kan falde beleiligt.

Skæderen.

Jeg gaaer ikke ud af denne Ør, førend jeg bliver betalt, med mindre man jager mig bort.

Hector.

Det kunde der endda staae Maad til. Har man i Verden seet saadan et haardnakket Dyr.

Valerius.

Hør, Born! jeg skal sige Dem noget i Hemmelighed, som jeg troer skal staae dem an ligesaavel som mig. Jeg har sat mig for at give mig ret for Aldor. Og min Fader har taget sig paa at fornuie mine Creditorer. Hvad sige de vel nu?

Hector.

Sa, det har noget at sige.

Remmesnider-Konen.

I midlertid saa maae jeg dog have Penge.

Hector.

I Tøsset, denne Naison er saa god som rede Pengen. Gaae kun jeres Vei, og bekymre jer intet.

Skæderen.

Dette Givtermaal, De taler om, seer det vel snart?

Hector.

Inden I veed et Ord af det, saa er det ale klarst, jeg maae blive gal.

Remmesnider-Konen.

Mon det vel seer i Dag?

Hector.

Hector.

Vi vil haabe det. Adieu! farvel! Vi ventte Bru-
den hid ret strax, og det vilde see galt ud, om hun skulde
finde jer her. Det vilde fordærve hele Legen. Gaae jer
Kaas.

Nemmesnider-Konen.

Saa lover De da — —

Hector.

Gaae jer Kaas, siger jeg, og lad mig kuns raade.

Nemmesniderkonen og Skæderen.

(begge)

Men, gode Herre! lad os intet — —

Hector.

Ei, hvilken Larm! (søder dem ud) Paa Døren, siger
jeg, eller jeg skal vist vise jer noget andet.

7. Scene.

Valerius. Hector.

Hector.

(leende).

Saa! saadan er det vi bære os ad' med vore Credi-
tører. Men imidlertid, siden De dog er ved Penge, saa
burde De vel — —

Valerius.

Der er intet, der bør meer Ulykke til, end at bes-
tale sin Gield.

Hector.

Ah saa! sag er det intet saa meget at undre paa, at
se saa mange brave Cavalerer aldrig betale — —

B 6 3

Va-

Valerius.

(Seer Baronen komme)

Er det ham, der er forlæbt?

Hector.

Sa i Grevinden.

8. Scene.

Baronen. Valerius. Hector.

Baronen.

Lad min Chaise holde hist henne i den anden Gade
og I, mine tre Laquaier, holder I jer ogsaa tilside. Jeg
er her incognito.

Hector.

Hvad Pokker har han vel i Sinde?

Baronen.

Monsieur! Er det vel jer, som hedder Valerius?

Valerius:

Sa! det er, og det Navn har jeg altid haaret.

Baronen.

Parbleu! det glæder mig i mit inderste Herte. Bar
da saa god og lad jer Tiener gaae lidt tilside.

Valerius.

Gaae Din Bei.

Hector.

Men Herre — —

Valerius.

Gaae, siger jeg. Lad mig ikke sige Dig det tørre.

9. Scen

9. Scene.

Baronen. Valerius.

Baronen.

Veed I vel, hvem jeg er?

Valerius.

Mei! jeg har ikke den Ere.

Baronen.

Fris, Hr. Baron! Lad se, Du har Hierte! Han
er alt bange. Da er jeg dog temmelig vel bekjendt her i
Byen, og siden De kiender mig intet, saa kan jeg lade Dem
vide, at der ere ingen Prinser og Fyrster, Grever og Ba-
roner, og Generaler og Ministerer, jeg jo slaaer Spar to
til. De galanteste Kammerjunkere til Hove giver jeg altid
sek Sinke forud. Fruentimmerne lobe esrer mig, og naar
de kun see mig, saa have de hverken Rist eller Roe, for de
saae sat paa mig. Naaer jeg er til Taffels, saa er jeg altid
Marstal, og over Vorde fører jeg altid Ordet. Jeg er
perfect i alting. At jeg har Hierte, det er nok som
bekjendt; og naar jeg slaaes, saa legger jeg min Mand ned
paa Stedet. Jeg har havt et Par Snese Quereller, som
jeg har ørlig reddet mig ud af, for jeg veed at parere en
Klitinge, og give en Hint. Mine Herfædre ere bekjendte,
og jeg er af god gammel Adel. Min Oldefader stod paa
Bloien i det Slag for Lüben, og som I seer mig, saa er
jeg en Herremand aus dem vier Låndern.

Valerius.

Man kan endelig nok see det paa Deres Væsen.

Baronen.

Ellers har jeg saa af en Hændelse, og uden at tenke derpaa, saaet et lidt Tilbøjelighed for et vist Fruentimmer. Jeg havde vel ikke tenkt, det skulde gaae saavidt. Men den Stakkels, hun er blevet ganske forlæbt i mig. I kan vel selv bиде jer det ind, mi I seer mig, for man er jo alt paa en Maade, at man med Josie kan paastaae forste Prioritet hos hende. Og om nogen vilde faae i Sinde at komme mig i Forkisbet, og hindre mig i min Elskov, det var kun at ville hindre en stærk Strom i sin Fart.

Valerius.

Jeg troer ikke heller, der skulde være nogen så dumdristig.

Baronen.

Man har dog villet forsikre mig om, at I havde fattet de Griller.

Valerius.

Jeg?

Baronen.

Sa, ret I! at I, uden at ansee enten min Stand eller Qualitet, har fattet det daarlige Forsæt at hindre mig Adgang til hendes Hjerte.

Valerius.

Det er kun pure Vagttalelse, Monsieur! og jeg ved alt for vel, hvad Forstiel der er imellem os.

Baronen.

Han skielver alt — — Ved I vel, min Hr. Spaer Knægt, at jeg har her det, jeg kan komme jer til at krybe for.

Valerius.

Det er mig heel vel bekendt.

Baronen.

I bilder jer maaskee ind, I kan begegne mig som en Skiervenkel.

Valerius.

Jeg, Monsieur!

Baronen.

Han er bange — — I staer her og gør jer vundelig, min lille Straajunker. Ved I vel, at vi opvarter saadanne Herremænd med Næsestyvore.

(Valerius trækker sin Hat i Hjelene)

Jeg troer, han har Hjerte — — Det er best, jeg styrer min Vrede.

Valerius.

(Tager til sin Kaarde)

Siden De endelig vil i Hænder, sat fører jeg vel styre Deres Lyst.

Baronen.

See, hvilken Smak! I seer vel, jeg skiemter.

Valerius.

Deres Skiemt staer mig intet an, og Deres naragtige Væsen er ikke efter min Smag. Ved De vel, at De er en grov Karl?

Baronen.

Det behager ham saa at sige.

Valerius.

Et slet og nedrigt Menneste.

Baronen.

Han behager at skiemte med sin Diener.

Valerius.

(Drager kaarden)

Vi skal strax paa Timen see, om disse Herremænd aab
hem vier Landern ere saa haandsfaste Karle, som de vil bilde
os ind.

Baronen.

Ei hvad! skulde vi vel give os i Klammerie sammen
for en lidet haandsfuld Ere?

Valerius.

Ingen Snak. Vinen er skænket, den skal drifte os

Baronen.

(Raaber)

Ah! ah! jeg er blesseret.

IO. Scene.

Hector. Baronen. Valerius.

Hector.

Hvad er vel her paa færde? Hvad gaaer der af
Dem?

Baronen.

(Drager kaarden)

Ah! det er ogsaa alt for meget.

Hector.

Eh! mine Herrer! holder dog inde.

Baronen.

Laab mig kun være!

Hector.

Saa sagte, om Dem synes.

Bla

Valerius.

Skist Dig selv, og lad kun mig raade, det er en
Elyngel, som ikke er verd at frygte for.

Hector.

Men, hvad er vel Aarsagen til denne Larm?

Baronen.

(sæt)

Jeres Herre har saa nogle visse smaa Mannerer paa
sig. (stille) Han tager en Ting strax op med Straalhands-
ket. Man kommer her til ham paa en hoflig Maade at
spørge sig for, saa tager han det strax bagvendt, og vender
op og ned paa det. Han gør sig strax til Knud. Oh!
det duer intet.

Hector.

Men, hvad er vel Aarsagen, om man maatte
spørge?

Baronen.

Aarsagen? Mindre end intet. Jeg kommer hers-
hid, for jeg holder af Grevinden.

Hector.

Oh! Pøkker i Vold. Det er at have en gammel
Trætte. Hvad bilder De Dem ind, Monsieur! har De
det Herte i Deres Liv, at De lør kaste Deres Døte paa
Grevinden, vores Gods og Eiendom, og De lør endda kom-
me og sige os det oven i Kigbet.

Baronen.

Heb! jeg elster hende intet. Det er hende, der
tilbeder mig.

Valerius.

Oh, min Ven! De kan elste hende saa meget De
gider.

gider. Det er en Ting, slet ingen skal misunde Dem; og sandt at sige, saa ere de hinanden vel verd. Jeg overlader Dem gierne al den Rest, jeg har til hende.

Hector.

Til hendes Hjerte, vel at forstaae, men ikke til hendes Pung.

Baronen.

Sagde jeg det ikke nok, jeg skulde faae Dem til at giøre som jeg vilde. Saal skal man bære sig ad for at redda sig vel ud af en Sag.

Hector.

Skulde De intet for en Heils Skyld have noget Mund-Balsam nødig?

Baronen.

Det er mig kiert at see; De har Hjerte, og at Gasen er bleven afgjort med det Gode. Adieu! Deres Tjenner. De og jeg, vi kan nok passere for To, hvor det skal være. Forsikre Dem, at jeg er Deres Ven.

Valerius.

Da er jeg ikke synderlig Deres.

II. Scene.

Valerius. Hector.

Valerius.

Var dette denne Hr. Baron, dette farlige Minneske?

Hector.

Ja! ham selv var det.

Gas

Valerins.

Det maae være en stor Slyngel, Men jeg er bange,
 at mine Spillere ere alt staet op fra Bordet. Jeg har
 ladet dem bie for længe. Jeg maae skynde mig derhen.
 Mit Hjerte spaer mig godt, Hector! og det aner mig,
 at jeg vist nok skal vinde i Aften.

Hector.

Deres Hjerte, Herre! bliver aldrig mørt, og De
 maae troe mig, at alt, hvad det siger Dem, er kun Fanz-
 bens Indskylsels; troe De kun mig, jeg kiender Krudet.

Valerius.

I midlertid pleier jeg dog at vinde, naar det saa
 beres mig for.

Hector.

Sa! Men saa tidt gaaer Krukken til Vandet, at
 den kommer hankelos hjem.

Valerius.

Hold Munden! vil Du vel trætte mig imod. Jeg
 er alt for gammel til at have nogen Hovmester, og allers-
 mindst Dig.

Hector.

Men Herre! vil De intet tale med mig om Deres
 Kierlighed?

Valerius.

Nei!

Hector.

Hvad gelder, han taler nok med mig derom, naar
 han kommer hjem igien.

Ende paa tredie Act,

Fierde

Tierde Act.

I. Scene.

Angelique. Merine.

De maae vrake for mig saa meget. De vil om Den lumpne Kierlighed. Jeg har aldrig i mine Dage set noget, der jo kan overvinde en uanstændig Elster, naaende kun vil grieve sig ret an. Jeg kan aldrig blive enig med Den Tiden Post. Og De maae sige, hvad De vil, Valerius er intet stort til at være Deres Mand. Han er alt for meget forpikklet paa dette bandsatte Spil, og jeg er vis paa, han vilde for sætte sine Ører op, og tæbe dem ill, for han skulle holde op at spille.

Angelique.

Med Tiden skal han nok overvinde denne Daarlighed.

Merine.

Med Tiden? Ja med Tiden vil det blive mere indgroed hos ham.

Angelique.

Ah, Merine! umag Dig intet med at dæmpe den Brand, som jeg finder Hornsiesse i at underholde. Du spilder kun Din Tid og Dit Arbeide dermed. Der er endog visse Vaand, som en umild Planetes Kraft sammentræffer, hvilke dog behage os, endfiont vi see de ere os stadelige. Jeg saaer at folge min Skiebne. Min Hornust og Din Raad ere alt for svage til at føre mig deraf. Jeg tiender selv den beste Ven. Dine velmeente Raad vise mig den,

men en
Jeg for
S
frit for
det er
Mand
smuk-
nens L
smelde
eller v
iske vo
daarlic
Hoende
Tom
Han a
dig at
lære f
bage f
beres
endelig
maae
staffe
Saa c
Intet
hvor i
Seng
tide b
Orn.

men en sør Kraft tvingey mig hen paa andre Stier, hvor
lig forud seer, jeg staer stor Fare for at snuble.

Nerine.

Jeg er tilfreds, Jomfrue! for mig skal det staae Dem
frit for. Hørni De kun Deres Lyst. Jeg skal intet sige,
det er ilde giort. Gaae kuns hen og tag en Spiller til
Mand, som for at kunne skatte vel til Spillehordet, kan
skruet lade Dem mangle det, De har nodig til Deres Lev-
ners Ophold, som gaaer altid bedrovet og vilcer, som altid
smelder og skielder for, at han enten har tabt for meget,
eller vundet for lidt. Hvilken Hiertens Glæde maae det
ikke være at have en Mand, som hver Dag gior tusinde
daarlige Kibmandskaber for at faae nogle Penge imellem
Hænderne, som tager Åber og Markatte, og Povegøsier, og
Sommer og Kul an for rede Penge af en bedragerisk Jude,
han altid laaer af. Som hvert Time paa Dagen er sæ-
dig at lade sin Kones Juveler og Salvo:Service gage hen og
lære Hæbraist, hvor det maae løbe ud og ind, frem og til-
bage fra en Skiehn til en anden, og slides op mere ved at
bæres og veies, end ved at bruges paa Bordet, indtil det
endelig, naar Renterne ere løbne saa høit op, som de kan,
maae blive i Stikk'en. Deemed, naat det er slotten, saa
kasse vi os Boshmiske Stene og forsolvede Hæde an igien.
Saa gaaer det saa længe, indtil der er intet mere at sælge,
intet at faae til Laane. Og saa maae min gode Krue see,
hvor de giore Indforsel i hendes Gods, og sætter hendes
Seng paa Auction.

Angélique.

Jeg vil intet bekymre mig forud. Og Enden bliver
tidt bedre end Begyndelsen. Han forlader nok sin Spiller
Orn.

Nerine.

Merine.

Hvem som kommer i med at leffe, lefler altid; den, som kommer i med at spille, spiller altid. Det er et gammelst Ord, som saaer intet feil. Og dersom De har Lov, saa tor jeg vedde med Dem om alt det jeg har, og et heelt Aars Lov oven i Risbet, at han nu paa denne Time, jeg taler med Dem, sidder ved en Tint Neuf, eller ved en Skervenkel. Vi kan strax sage det at vide af Hector. Der kommer han.

2. Scene.

Hector. Angelique. Merine.

Angelique.

Du kommer svar hidseblæsendes. Hvor er vel Din Herre?

Hector.

(Embrassere)

Hvor han end er, saa tor jeg være Borgen for hans Hjerte. Jeg kan forsikre, at det altid brænder af en opriktig og bestandig Kierlighed til Dem.

Merine.

Det er intet det, vi vil vide, Slyngel, saar til det, vi spørge om.

Hector.

(vil gaae bort)

Slyngel! Jeg seer vel mit Ansigt er contrabande Bahre her.

Merine.

Nei! var saa god, og bie lidt.

Hector.

Jeg har ingen Sid. Adieu.

Merine.

Merine.

Hoha, Kiere! sagte. Er det ikke sandt, at Din
Herre er nu henne et Steds i et fordægtigt Huus, og — —

Hector.

Nei! Tael med bedre Beskeed. Min Herre sagte
aldrig saadanne Huuse sin Livstid.

Angelique.

See der, Hector! der har Du en halv Snees Ducas-
ter, lyv intet for mig. Siiig mig reent ud: Er det sande,
at Din Herre nu igien er henne at spille?

Hector.

Jo, jo! nu gaaer det an, skal De see, Nei! min
Herre har nofom forvundet den Orm, og jeg torde næsten
svørge for, at han saaer aldrig Lust til Spil mere.

Angelique.

Der staer Du i en Maade, Merine, med al Din
Mistanke. Hvilk en Næse fil Du ikke der.

Hector.

Tor nu paa denne Time er han henne at tage Afsked
med de fordum kiere Spilleborde. Det er til gutter lezt.

Angelique.

Skulde han vel være henne at spille?

Hector.

Vist nok er det, han er henne at spille; men for at
tage Sagen paa den rette Hod, saa er det allene par Hon-
neur, det er en Virkning af hans høie Hierte, og af hans
edle Gemyt, at han er gaaen hen at fylle sig af med sine
Penge, allene til den Ende, at Deres uforligelige Skion-
hed kan efterdags ene regiere og herske over ham.

Dobleren.

Cc

Merine.

Merine.

So! hvad sagde jeg, havde jeg ikke endda stet?

Hector.

Som jeg siger. Jeg har det fæste Haab, at hans onde Skibne skal i dette Minut være kraftigere til at omvende ham, end alle Deres Formaninger.

Angelique.

Hvordant?

Hector.

Er det ikke sandt, at denne hans Gierning er et ulmodsigligt Exempel paa hans Oprigtighed. Undres ikke selv derover, at gaae hen og tage sine Penge, blot for ikke at fristes af dem. Han kiender sin Ertshelighed, og derfor forebygger han den. Hvad mig angaaer, da maa jeg beklaende, at jeg er ganske indtagen af denne hans oversmaade rare Forsigtighed.

Angelique.

Hvad! skulde Din Herre igien staae sig til Sybil evertimod sine mange dyre Eder?

Hector.

Det er ju gnter lejt, og for at tage Afsted paa en anständig Maade. Man kan endnu see ham paa Valpladsen, hvor han hugger om sig links og rechts. Han forsvarer sig endnu med et ret Heltemod. Da jeg gif fra ham, saa lod jeg ham midt i Alden i storste Furie. Men jeg kan vidne med ham, han holdt sig saa tapper som en Love. Han stoede han larmede, han skieldte, han handte den ustadiige Lytte, som stod ham saa let bie, og alt imellem skrabede han saa tunke Penge sammen, som hvret Djebskif blev mindre og mindre. Han chargerede gliederveis og par Peloton, og

brugte al den Manoeuvre, som kunde ventes af en tapper Helt. Med et Ord at sige: han solgte sit Blod det dyreste muligt, og Fienden skal selv bekende, at han fandt en haard Mad at knække.

Angelique.

Oz hvorfor har Du vel forlade ham i saadan Tise
hand?

Hector.

Som en troe Adjutant er jeg blevet udskikket at tilsløre ham Hjelpetropper af nogle Compagnier, for at soutene ham, om det er muligt. Jeg maae lade vores Corps de Reserve rykke an, og nu gaaer jeg hen og henter 400 Ducater, som ligge hiedme i hans Chatol.

Nerine.

Hvad siger De nu, Domfrue! vil De nu troe mig?

Hector.

Vore Folk ere i Haandgemeng. Slaget staaer her staar hos, Tiden er kostbar. Vi maae betiene os af vor sidste Tilflugt, og det Mandskab, som Spillerne kaldte Auxiliær-Tropper. Jeg veed, hvad Møde de har kostet at kasse tilveie, og hvad Subsidier vi maae betale for Dem. Vælde de nu heller intet Stand, saa vil det see suure ud.

3. Scene.

Angelique. Nerine.

Nerine.

Der hører De selv, Frøken! Efter denne drabelige Bisterning, saa kan De gaae hen og philosophere over Deres fine Kierlighed, De har for Valerius. Nu kan De holde

Horelsninger over de behagelige Haand, som en sær Skiebne knyter; folger kuns denne deilige Skiebne, givter Dem kuns med ham — — Oh! jeg maae blive gal over det, naar jeg hører en fornustig Zomfrue føre saadan Saat. Men kommer ikke der Dorantes?

Angelique.

Ah! lad os gaae hersra. Jeg kan ikke overtale mig til at komme for hans Dine. (hun gaaer)

4. Scene.

Dorantes. Merine.

Dorantes.

Hvad! flyer De for mig? Værdiges dog i det mindste at sige mig — — Og Du, Merine! vil Du ikke helle høre mig, vil Du og efterfolge Din Zomfrues Huardhed?

Merine.

Dei vist ikke, Monsieur! jeg tiener Dem af al Kraft og Magt, det maae De lide paa, lad mig kun raade.

(hun gaaer bort)

Dorantes.

Ah! dette overgaer min Forstand, jeg maae se til, jeg faaer den rette Sammenhæng at vide.

5. Scene.

Grevinden. Dorantes.

Grevinden.

Hvorfor saa hastig bort, Dorantes?

Dorantes.

Ah! hvilket fortadeligt Mode — — jeg saaer at
see, jeg kommer fra hende.

Grevinden.

Vie her kuns. Jeg har et Par Ord at sige Dem,
og Deres Sindesfornspiele — — Men nei! gaae kun
Deres Vei. Et Mandfolks Nervørelse forskrækker mig.
Og naar det har det ringeste Skin af, at en Mandsperson
er allene hos mig, saa saaer jeg saadan en Gysen baade
indvortes og udvortes i alle mine Lemmer, at det endsg omt
hos Sommer knuer mig i min ganske Krop.

Dorantes.

Jeg vil gisre det, som mig besales.

Grevinden.

Net men! kom kuns tilbage igien. Hvad Haab, De
end kan have fattet, saa kan Erbodighed dog altid holde
Kierlighed i Toilen. Er det ikke sandt?

Dorantes.

Maadige Frue!

Grevinden.

Jeg veed intet, hvor det nu omstunder er sat med
vore Tilbedere. Saasnart de komme til Fruentimmerne,
saa begynde de strax at giore sig saa næsviis — — Hvor
hydig man end er i sig selv, saa maae man dog ogsaa beslritte
sig paa at synes saa i andres Dine. Og det sidste kostet
iblant mere end det første.

Dorantes.

Maadige Frue!

Grevinden.

Sandt at sige! Det gior mig hiertelig ondt, at An-
geliique har saa slet lønnet de gode tanker, De havde for-
hende, og dersom jeg ikke giorde mig til af saadan streng
Ærbarhed, der forpligtede mig stedse at leve i den bedrøvede
Enkestand, saa kunde jeg maaskee vel — — Men, nei!
jeg vil ikke høre et Ord mere af Dem derom. Og dersom
De bliver ved at føre saadan Snak, saa besvimer jeg paa
Linen.

Dorantes.

Maadige Frue!

Grevinden.

Nei! siger jeg. Alle Deres forliebte Sukke, Deres
faure Ord, Deres smigrende Gebarder, og al Deres kou-
stige Veltalenhed tiner kun til at forbritte mit Sind, langt
fra De skulde indbilde Dem at vinde mig dormed, lad Elsker
være uden for, om vi skal blive gode Venner; for ic Dem
saa godt som ti. Jeg kan umuelig overtaale mig til at
elске.

Dorantes.

Maadige Frue! jeg har i Sandhed heller aldrig drømt
derom, og De kan være fuld vis paa, jeg heller aldrig skal
tale med Dem derom min Livstid.

Grevinden.

Hille men, Monsieur! Det var mig ret en taar-
belig Compliment den, det maae jeg beklaende. Hilder
De Dem vel ind, at jeg er et Fruentimmer som flettes Til-
bedere. Nei! da tager De mægtig feil. Jeg har vel nu
sinde, som tilbede mig, og stræbe efter min Besiddelse. Og
de mange Oppattninger, jeg har, giøre mig næsten tied
deraf. Ah! De tager mig det paa en stiou Maade,

Dor-

Dorantes.

Naadige Frue!

Grevinden.

De er mig en meget artig Herr.

Dorantes.

Min Erbodighed.

Grevinden.

Deres Erbodighed var intet her paa det rette Sted, og det er heel uanstændigt at sige et smukt Fruentimmer saadanne Ord i hendes Hine. Dersom alle mine Liebabere end kunde forlade mig, saa skulde jeg dog aldrig søge min Opreining hos Deni. Det kan De vide til Esterretning. Erbodighed! Erbodighed. Ei! det er mig en sted Karl den.

Dorantes.

Minidertid havde jeg dog tankt, man burde bære Erbodighed for Deres Alder. Men Baronen, som jeg seer komme her hid, torde maaske ikke være saa ørbydig.

(han gaaer bort)

Grevinden.

Man maae gaae fra sig selv over saadant! Aldrig i Min Livstid har jeg seet vore Mandfolk mindre legge sig ester Artigheder. Men Baronen kommer. Jeg maae seet til, jeg faaer en Mand, i hvor det gaaer, og deri vil jeg min Troe intet have lojet.

6. Scene.

Baronen. Grevinden.

Baronen.

Enfin, naadige Frue! altting træder sammen for at børre mig lykkelig. De hører mig til.

Ec 4

Grev-

Grevinden.

Hvad er det at sige, min Hr. Baron?

Baronen.

At jeg har ingen flere Prætendenter at frygte for.
De er og bliver min. Jeg har vundet Dem med Herre-
skold, og dersom De ikke med førstie slaaer Chamade og
capitulerer, saa maae De vente, jeg løber Storm og besis-
ger Bolden.

Grevinden.

Løbe Storm til mig!

Baronen.

I mellem os at sige, saa har jeg uden videre Omsnab
været henne og sagt Valerius et Par sande Ord —
Han har overladt mig al den Ret, han havde til D-
res. Hierte.

Grevinden.

Oh! den stakkels Styrper!

Baronen.

Oh, morbleu! Om han havde været en Cæsar, en
Pontifex, en Alexander, saa skulde jeg dog vel faaet Hugt
med ham, jeg skulde索取 ham med Hænderne paa Noggen
for min Triumphvogn. Oh, parbleu! Man skal gage
fermt paa, og jeg er Karl for min Hat.

Grevinden.

Sandt at sige, saa er det mig ret kiert, det er saa
falden ud. Men, min Hr. Baron! De veed intet, hvad
videre Fortred De har at giemengaae. De har mere end
een Medbeiler at stride imod.

Baronen.

Deres Hierte er et alt for ypperligt Klenodie for

at være en eneste Sejrs Belønning. Nævn kun, hvem
er det?

Grevinden.

Nei, nei! jeg har ikke i Sunde at underkaste Dem
stere Farligheder.

Baronen!

Er det maastet den Herremand, den Straasjunker,
den Orenpranger, som har ladet sig nobilitere for 14 Dage
siden; den Monsieur, som har bygt den Herregård op,
og har ladet sætte en prættig Marmorsteen over Porten,
og ladet skrive derpaa Lømelsborg med forgylde Bogstaver,
den lekre Junker, over hvis Dør navelig hang et Skilt med
Opstrift, at der var at faae tilkøbs Spegesild, Islandsk
Lammekød, Flesk, Smør, Snursteeg, Sæbe, Tidre,
Vaffreeb, Træske &c. Den mægtige Herre, hvis Sal saavel
her i Byen som paa Landet er omhengt med lutter Skildetier
af hans høje Horsædre, som han falder med de ældste Adels-
Mænd, fordi de tiente for Kudse hos saadanne Herrer, og
naar man vilde falde paa dem uden for vor Frue eller Nicolaj
Kirkeport, saa raabte man Krabbe, Schestedt, Scheel.

Grevinden.

Nei! der er nu en anden, som al Deres Jalouzie
ikke har kundet merke.

Baronen.

Er det vel denne fortreflige Adonis, denne Giestebuds-
Doctor, denne General-Snyltiegiest, som har gået i Skole
i Lekkerbidsten, studeret hos Ganbert, og taget Graden
hos Melchior; han, som saa fortreflig veed at domme om
en Raagout; han, som forskaer sig saa vel paa, enten
en Rhinsevin er Wachracher eller Hochheimer; han, som
lober omkring med sin Peberdaase og Soyaflaske i Lommen?

Grevinden.

Nei! ham er det ikke heller, det er Mfr. Dorantes, men jeg har alt givet ham en Kurv.

Baronen.

Hvad? Dorantes! dette stille Menneske, den eenfols soldige Stumper, som jeg nu nys modte, da han gik ud fra Dem?

Grevinden.

Ham selv.

Baronen.

Heh, morbleu! det burde De sagt mig. Vi skulde taltes ved, forend han havde kommet herud af Salen. Jeg er intet ond af mig, men jeg skulde uden mindste Larme og uden at han engang skulde faae Tid at sraale, smukt have kistet ham paa hans Makkebeen hernen af Binduet.

Grevinden.

De er alt for hæstig. Men dersom De var noget mere indgetogen, saa kunde man maasee — —

Baronen.

Judgetogen! det er just min Favorit-Pyd.

Grevinden.

Sa! i hvorvel jeg altid har haft en stor Afskeje for al Forbindelse, saa kunde man dog vel bequemme sig til at have saa en lidet Elskovs-Forsaaelse med Dem.

Baronen.

Heh! parbleu, naadige Frue! heller end gierne. Det er just det, jeg forlanger. Men, om jeg torde spørge, hvad mener hun vel med denne lidet Elskovs-Forsaaelse?

Grev

Grevinden.

Hvad jeg mener dermed? Det samme som De mener selv.

Baronen.

Er det, at vi skulde give os sammen, eller er det underledes?

Grevinden.

Ih hvor nu! og dersom jeg paa min Side kunde bæge saadan Svaghed, vilde De da vel — —

Baronen.

Eh! saadan Venhed er intet mere paa Moden. Maar man elsker, saa elsker man hinanden det beste man kan, og Gistermaal det kan komme bag efter, om det vil.

Grevinden.

Og min Mening er, at det skal i det mindste være anseet paa et godt Ægteskab. Jeg giver ikke mit Hjerte fra mig, uden for Notarius og Vidner. Jeg vil have en god Contract for mig paa godt Verzament, og ikke et Bryllup, som kan sluttet i Dag og ophæves i Morgen.

Baronen.

Som jeg seer, saa elsker De meget dydig. Jeg ønsker Dem til Lykke dermed; og omendstidt man hundrede Gange om Dagen havde foreslaet mig Partier, som den romerske Keiser selv kunde være fornøjet med, saa vil jeg dog gaupe overgive mig til Dem med alle mine Fortienester.

Grevinden.

Jeg troer vore to Hjertet skal blive hinanden evindeligt bestandige.

Baronen.

Eh! vi vil leve som to Turtelduer, og for at overslevere Dem et ganske frit Herte, saa vil jeg nu strax paa Timen sege alle de mange Fruentimmer op, som hidtil har lagt sig efter mig. Adieu, min Princesse! jeg skal nu strax lade Dem vide min sidste og endelige Beslutning.

Grevinden.

Adieu, min Hr. Baron! Give Himlen, at et forsøsteligt Bryllup maatte endog i denne Dag behægte saa fuldt kommen en Kierlighed. (hun gaaer)

7. Scene.

Baronen.

(Callene)

Hei spring, min Hr. Baron! hvil skulde du ei prale?
Mang, Herte, Midler jo endragtig for dig tale.

Trods nogen har, som du, vel giort sag hsic Spring
Udi saa fort en Tid. Min Hr. Baron! hei spring!

Hvad er din Lykke stor, i alt dig Himlen foier;
Din Hødestavn den jo saa prægtig dig ophsier.

Jeg troer at Elskovs Gud Hornvielse selv sandt,
At danne din Gestalt, som er til Elskov vant,

Hvad du er deilig skabt! Trods nogen er til Hove,
Der al sin Artighed tør mod din Skygge vove.

Hvad zærlig Taille! hvad for Been! trods her omkring
Mig nogen ligne kan. hei spring, Baron! hei spring!

Du har et Hoved, som i Klygter ei har Lige,
Enhver for din Forstand maae langt tilbage vige,

Du paa Comvedien jo Conduiten for,

Det klappes aldrig, naar du Haanden først ei ror.

Mas

Naturen, Himmelten, samt Kierlighed og Lykke er med.
Saa godt som kappes, hvem dig allerbest kan synke.
Din Dapperhed du har heel ofte ladet see.

Man med Forundring seer dig danse, synge, .lee.
Med dine Dines Glæds, med dine hvide Tænder
Det hele Kvindelikøn du til din Elskov vender.

At sees og elskes er sor dig den samme Ting.
Hvad er din Lykke stor! Min Hr. Baron! hei spring.

8. Scene.

Baronen. Hector.

Hector.

Hille bittermen, hvor har han det ikke heftigt? Hvad
er der vel paa Herde, Hr. Baron! ganske allene, og giore
saadanne Lufsspring.

Baronen.

Det var en Pas i en vis Ballet, jeg vilde øve mig
lidt i.

Hector.

Bie kum lidt. Nu kommer min Herre strax, han
skal lære Dem at danse, om De behager.

Baronen.

Hvad siger Du? Din Herre.

Hector.

Ja! nu er han her strax paa Timen.

Baronen.

Ieg har intet Tid at hie her længer, og tilmeld saa
har vi vore visse Aarsager at skye hinanden begge to. Maat
den galne Lune tager mig, saa lader jeg mig intet styre.
Han

Han er kort for Hovedet, og jeg er hidtil som Fyr og Flamme. Han har intet den Erbodighed, han bør have for Herremænd aus dem vier Lændern; der torde blive noget andet af. Hei spring, min Hr. Baron!

9. Scene.

Hector.

(Tallene)

Hei spring, min Hr. Baron! Maa! saadan et Indsald har jeg aldrig seet Mage til. Imidlertid maae jeg dog beromme hans Forsigtighed. See, om han ikke vidste at bruge Venene, saasnart han hørte min Herre nævne. Hei spring, min Hr. Baron! Ha, ha, ha! Jeg leær, eg imidlertid staær min Herre ved Bassettordet da givter sig Handen i Vold. Men kommer han ikke der. Jo! hans Ulykke er noksom skeven paa hans Pande, og han seer saa livagtig ud til En, der har tabt va Banque.

10. Scene.

Valerius. Hector.

Valerius.

Nei! hele Helvede med al sin Bitterhed, med alle sine Furier har aldrig fundet være meer barbarisk. Du har holdt dig vel, ulykkelige Skiebne, du har staaret dig brav at du atter har ødelagt mig paa nye. Jeg berommer dig selv for det. Du har jeg intet mere at tage. Din Villie er fuldbyrdet, dit Ønske er naæt. Der er intet mere hos mig, hvorpaa du kan styre din Lyst. Søg dig kuns et andet Offer ud.

Hector.

Han er ganske lende.

Bar-

Valerius.

Deg er færdig at springe i Flint, saa bitter er jeg over
at see, hvor altting har som svoret sig sammen til at
giøre mig Fortred. (han tager Hector i Kluden) Siig mig
engang, har Du vel nogen Tid i Verden seet Lykken være
mere gienstridig, og mere hurtig til at ødelegge, ja at dræs-
be et Menneske. Take hvert Kort, jeg sætter ud, og det
20 Gange zonica i Rad. Hvad siger Du Lømmel? Svar
mig.

Hector.

Men det er jo ikke min Skyld.

Valerius.

Har Du nogentid seet større Gienvordighed under
Solen? Naa, forbandede Lykke! det er gaaet dig an.
Du triumpherer du, du smigrede Kun for mig, for at faae
mig ret i din Snare. I denne Tilstand jeg er, kunde jeg
giøre hvad det skulde være. Jeg er forbittret, fortvivlet,
og færdig at gaae hen og henge mig selv.

Hector.

En stor Lykke for Dem, at De har ikke en Skilling
at kiske en Strikke for. Men behager Herren ikke at
spise.

Valerius.

Det der far en Ulykke i Dig med Din Spisen! Ah!
Allerkierreste Angelique! Udi denne min Elendighed er Du
dog min eneste Trøst. Din Fromhed er min eneste Til-
flugt. Dig allene skal jeg elsker, saa længe der er Lyg i mig,
og gid jeg maatte være saa lykkelig, at Du vilde elsker mig
fremdeles. Kunde jeg kun være forsikret derom, saa skulde
jeg i al min Nød og Gienvordighed dog ikke holde mig saa
ulyksalig.

Hector.

Hector.

Nu er Punjen kom, og dersor er Hiertet fuldt af Kierlighed paa ham.

Valerius.

Jeg maae see jeg kan slae mit Sind side til Noelighed igien. Tag mig den Stol herhid. Gaae ind og hent mig en Bog.

Hector.

Hvad for en Bog behazer Herren vel at læse ubi denne sin Hiertesorg?

Valerius.

Den første som kommer Dig, for haanden, det vil ligemeger, gaae kun ind i mit Bibliothek.

Hector.

Der er Seneca.

Valerius.

Læs.

Hector.

Jeg, jeg skal læse i Seneca.

Valerius.

Hvorsor ikke? Kan Du ikke læse?

Hector.

Eh! men læse og læse er to Slags. Dersom det endda var i Skient og Alvor, eller Claus Vors.

Valerius.

Ei! slae op, siger jeg, og læs det første. Dig kommer for.

Hector.

Den gode stakkels Seneca, jeg ynter ham ret, han maatte nok dræmt om, at jeg skulde læse ham.

Valerius.

Ei! saa læs da; see, hvilken Missonnering.

Hector.

(Clæser)

" Alt det Gode, Lykken viser os, er dog iskun Luther
 " Forsængelighed, alt det, hun byder os, er kun no-
 " get ubestandigt Wesen, som strax forsvinder imøde
 " vore Hænder; naar vi eie det, da givt det os uro-
 " lige, og miste vi det, da er Skaden let at forvinde.
 " Den Wiise har nok vundet, naar han kan stille sig
 " derved. ,,

Då Seneca gjorde dette trøstelige Kapitel, saa troer jeg,
 at han havde været henne at tage alle sine Penge ligesom
 Herren.

Valerius.

(Creiser sig)

Tyve Gange tage zonica i Nad! jeg er færdig at blive
 rasende, har man i Verden seet Mage — — (han sætter
 sig) Maa! bliv ved, læs videre frem.

Hector.

" Rigdom er ligesom Fruentimmer, man kan ei om-
 " gaaes dermed, uden at Hjertet deraf bliver indta-
 " get. Saasnart et Hjerte deraf er bemestret, ere
 " de en stor og snart uovervindelig Hinder imod den
 " rette Philosophie. ,,

Nu vi har ingen Kiereste, og ikke en Skilling i vor Lom-
 me, saa kan vi give os til at philosophere saa længe vi gider.

Valerius.

Ta, skionne Angelique! Du skal esterdays være den
 eneste, mit Hjerte skal tilbede — — Las Kapitlet ud.

Dobleren.

Do

Hector.

Hector. Hvad behøver vel — — — Valerius.

Jeg takker Skiebnen og dens Vanartighed, thi det er denne lyksalige Ulykke, som igien fører mig til dig — — — Kan Du ikke læse ud?

Hector. „Hvad behøver vel Menneskets Natur? Erfarenhed viser os, at den er fornøjet med meget lidet. „So mindre Rigdom man har, jo mindre Fortryd „har man og. Det er virkelig at eie den største „Rigdom, naar man har lært at undvære den.“

Ah! hvad var det dog et trosteligt Ord. Det var vel sagt, der er Hynd og Klem i det. Gode Herre! denne Sonne, det har været en flink Karl. Var han vel fod her i Øyen? Valerius.

Nej, han var fra Rom. Ikke faae Lov engang til at giøre en Paroli, og 20 Gange tabe zonica i Nad.

Hector.

Det er sandt nok, Herre! det er meget ulykkeligt, og det Verste er, jeg seer nok, vi komme til, inden Enden tåger, at gaae om med Bettelstaven i Haanden.

Valerius.

Jeg maae til ligesaa godt først som sidst at giøre en Ende paa al den Ulykke, der følger mig i Hælene. Der er tusinde Midler til at skille sig ved Livet. Sild, Vand, Gist, Staal.

Hector.

Men hvad synes Herren, mon det ikke var godt, om han gav sig til at synge en lidet Visse, Syngemesteren dog

dog ved Haanden? Jeg har dog altid hørt, at Musiken er tienlig for dem, som ere fortumlede i Hovedet, og maaskee et Par lystige Viser kunde formilde Deres oprørte Sind.

Valerius.

Jeg skulde synge?

Hector.

Gode Herre!

Valerius.

Jeg skulde synge? Din Boddel! jeg vil føre mig Raarden i Brystet. Livet er mig en Byrde, som jeg ikke længer kan taale.

Hector.

Og det var Dem dog ret nyssens saa kiert og saa forbuelig. Hvad er en Spiller dog lyksalig! hans Lomme er et Skatkammer, som aldrig kan tommes, Kobber og Dern forvandleres til pure Guld under hans lyksalige Hænder.

Valerius.

Ah! jeg føler mit Sind opirres jo længer jo mere.

Hector.

Da maae Herren lade sig besalde at tvinge det lidt, for see! der kommer Deres Fader.

II. Scene.

Gerontes. Valerius. Hector.

Gerontes.

Hvad er der paa Færde, min Son, mens I tager saa afsted, og er saa hvilydende? Er det maaskee Dig, gode Karl, som gior ham Fortred?

Valerius.

Nei er det ikke.

Hector.

Det er intet andet end bare moralske Dunster, som
stige os i Hovedet, af denne gode Seneca.

Gerentes.

Seneca! hvad er det at sige?

Hector.

Jo, jo! gode Herre! nu, siden vi intet spille mere,
saa have vi ganste slaet os fra Verden. Al vor enest
Lyft er nu at philosophere. Og dette er vor Dog, det er
Seneca.

Gerentes.

Saa meget desto bedre, han lærer at leve vel. Det
er en upperlig Dog, og fuld af gode Lærdomme, den viser
det usornustige Menneske at legge Toile paa sine Begier-
ligheder.

Hector.

Ah! dersom De kun havde læst, hvad han skriver om
Rigdom, eg hvor stor Foragt man bør kaste paa Kvind-
folk, at et Fruentimmer er en stor Hinder for Bønsdom,
og naar man kommer i med dem — — Krak, saa hænger
man fast. At man vindet, naar man taber — — og at
Kierlighed i vores Hjerte — — Ah! hvad denne Dog
har dog heel vel forstager sig paa Kvindfolk.

Gerentes.

Hector er i en kort Tid blevet til Doctor.

Hector.

Som De seer. Og jeg skal ikke heller lade af, for
end jeg har lært Seneca uden ad paa mine Tingre. Ger-

Gerontes.

Hør, min Son, jeg har sogt efter jer med stor Længsel, for at sige jer, at jeres Bryllup er paa gode Veie. Jeg kommer nu fra Notariussen, og jeg har været henne at besøge Vennerne. De synes mig alle at være ret forniede med Partiet. Jeg troer nok, I har vel selv været hos Domfrue Angelique, og at hendes Saord — —

Valerius.

Nej, min Fader! endnu intet. En vis Forretning har — —

Gerontes.

Saa min Troe! min Son, for en Krier I skalde være, saa maae jeg beklaende, I tager jer det ikke synderlig heftig. Skynder jer noget og gaaer derhen. Siger hende, at det er mig ret hirtelig kiert, og at jeg er meget glad over dette Partie. Jeg skal strax komme efter for at gratulere hende og kysser hende — —

Hector.

(for sig selv)

Saa sagte, det kan min Herre vel forrette selv, og det nok saa vel som han.

Valerius.

Jeg vil og nu strax med storste Hornsielstaae hen og forrette denne angenemme Commission. (gaaer)

Hector.

(til Gerontes)

I midlertid maatte det behage Herren at erindre den Memorial, han ret nyssens paa en haard og maaßke uanständig Maade — —

Gerontes.

Ja, ja! lad mig kun sorge dersor. Maar Breyllups
pet er giort, saa vil vi see det Esierie ester.

Hector.

Saa har jeg da den Aere i Morgen at giore Herren
min underbanige Opvartning. (gaaer)

Gerontes.

Naa, Gud stee Lov! min Son er paa den rette Vejen.
Mine faderlige Formaninger have dog virket saa
meget, at han endelig har overvundet den forstækkelige Lyst,
han havde til Spil. Ah! hvad er en Fader dog lyksaelig,
naar han kan see en kier Son vende tilbage fra sine Vil-
farelser. (gaaer)

Ende paa fierde Act.

Femte Act.

I. Scene.

Dorantes. Angelique. Merine.

Dorantes.

Ah! umager Dem dog ikke saa meget med at fly
min Nærverelse. Jeg kommer ikke for at forekaste Dem
Deres Ustadighed. Jeg har ikke i Sinde at buldre ud med
de heftige Tanker, min Jaloucie funde indskynde mig. Min
Vrede skal ikke ytre sig med stiklende Ord. Nei, sunne
Somfrue! mit Hjerte taler selv bedre hendes Sag, end
hun indbilder sig. Deres Letsindighed vil, at jeg skal for-
glemmme

glemme Dem. Men langt fra at jeg skulde tale ilde om Deres Ubestandighed, jeg er nok henvet, dersom jeg kun kan give ligesom De.

Angelique.

Det skal staae Dem friit for at udbryde med alle de Ubreidelser, Deres Vrede kan optanke. Jeg fortiener de Navne af ubesindig, usindig, utaknemmelig. Jeg bekender det selv. Men Eiskovs Lov, som ingen Indvendinger faaer, forer mig mod min Villie til et Partie, som jeg selv kues for. Jeg seer den Fare, som henger mig over Hovedet, men en grusom Magt — —

Dorantes.

Jeg maae beklaende, De har et stort, modigt og højt Hjerte. De seer et dybt Svelgaabne sig for Deres Hoveder, og dog undseer De Dem ikke for at styrte Dem hovedkuds deri.

Merine.

Nei, om det nu skulde koste mit Liv, saa kan jeg ikke tåle længer. Jeg skal vel forbyde Dem at slutte dette røgslue Partie. Og dersom denne forslaine Kierlighed er saa fast indgroet i Dem, saa der er ingen Maad for at faae Dem vaa rette Bei, saa giver mig min Afsked. Jeg er en fattig Pige, men jeg er ærlig. Jeg vil saa min Troe intet, De skal have mig at sopte Byen om med, og sige, at De har begaaget saadan Daarlighed under min Direction. Valerius er et Skarn, han er ikke det mindste Haar værd, der er paa Dem, og hvor meget han end svær, saa seer De selv, han lader dog aldrig af at spille.

Angelique.

Ah, Merine! min egen Svaghed noder mig til at bære over med hans. Et det og vel at paastaae, at han

lade den Øff fare, som han har til at spille, naar jeg selv ikke formaer at udrydde de gode tanker af mit Hierge, som jeg har for ham?

Dorantes.

Sandelig, denne Kierlighed er alt for stion for at ville dempe den, og mit Forstet er ikke at gisre Domfren nogen Hinder i det, hun har besluttet. De har udvalgt min Brodersn til Deres Mand, mit Erinde er allene at gratulere til dette Valg, og om behoves, at bekrefte det med mit Samtykke.

2. Scene.

Mad. Staabie. Dorantes. Angelique. Nerine.

Nerine.

Hvor nu! Mad. Staabie her i Huset, hvad i al Verden har Du vel her at bestille?

Mad. Staabie.

Jeg søger efter en Cavalier, som maade sigere her, for at slutte en vis Sag med ham. Man maae see til, man kan bruge det lille Pund, man har, saaledes, at man kan tiene sin Næste, og vinde sic Brod med Eren.

Angelique.

Jeg troer, denne Nerine kender hele Byen.

Nerine.

I det ringeste maae man vel kende mere end een, vil man ellers leve. Ellers maae De vide, at denne gode Dame er intet af det smaa Slags Folk. Det er en Kone, som forstaar mere end et Haandverk. Hun har ikke sin Lige i at befordre Kierlighedsbreve. Hun har tusinde For-

rekninger, og der er ingen Intrigue, hun jo veed at rede sig ud af. Hun laaer og tusser, og kytter og hytter, og sælger, og overalt, har man begyndt paa at giore et Bryllup, saa veed hun at føre det ud. Hendes Penge sælger hun dyrt, men derimod saa kobler hun Folk sammen for des lettere Kise.

Mad. Staabie.

Det er alt for stor Gedhed, De har for Deres Dier
nerinde. Jeg vilde ønske mig saa lykkelig — —

Nerine.

Hun er intet saa flay, som De tenker. Det kan jeg
sigte Dem, at hun nok har en 10 til 12000 Rigsdaaler paa
sig i gode Juveler og Demanter.

Dorantes.

Men er De intet hange, naar De gaaer saa allene
ud om Astrenen i Morte — —

Nerine.

Jo, jo! det har gode Veie. Alt det Tyvepak, her er
i Byen, er hendes gode Bekendte.

Mad. Staabie.

Ja, Nerine! hun stiemter altid.

Nerine.

Oh! lad os see engang, hvad godt Nyt De nu har.

Mad. Staabie.

Hiertens gierne; jeg bør altid nogle Juveler hos mig.
Hvad synes Dem vel om denne her Rubin?

Nerine.

Men der kommer min Troe Grevinden.

Mad. Staabie.

De bier nok ester mig nu. Jeg faer at gaae
min Bei.

Nerine.

Nei, nei! De slipper intet, forend jeg har seet Des
res Juveler igjennem. Den Rest har jeg altid holdt mig til.

3. Scene.

Grevinden. Angelique. Dorantes. Nerine.

Madame Staabie.

Maa da! er jeres Valg gjort, og kan man vel faa
at vide, hvem I har i Sunde at holde Gaord med i
Aften?

Angelique.

Ta, min Sister! det er besluttet, og jeg haaber,
mit Valg skal hove Dig saa meget desto mere, som Du har
gjort det for Dig selv, forend jeg faldt derpaa.

Grevinden.

Maa skee er Monsieur dette lyksalige Menneske, denne
troe Elster, som Du nu givt lykkelig.

Dorantes.

Den Lykke er alt for stor for mig, og dersom Froken
nen harde villet give sit Hierte til den, som elskede best,
saa kunde jeg have ventet mig den Eje fremfor andre.

Grevinden.

Ah! Skaden er ikke saa stor, og den kan nok staae
til at oprettte.

4. Scen

4. Scene.

Baronen. Grevinden. Angelique. Dorantes.
Merine. Mad. Staabie.

Baronen.

Endelig kommer jeg, naadige Frue! ganske indtaget af Deres Skønhed, og kaster mig med Legem og Siel, Krop og Skind, Hud og Haar for Deres Fodder. Jeg har endelig ladet mit Valg falde paa Dem, og denne Gang skal De blive Baronesse.

Mad. Staabie.

Denne Karl skulde jeg kende.

Grevinden.

Det er mig en Hornsielse, Monsieur! at blive forænet med Dem. De er god Adel, og det er mig alt nok.

Baronen.

Adel! og det fra Syndsloden her.

Mad. Staabie.

Jo, jo! det er ham selv, der siger det.

Baronen.

Maar De gior dette betydelige Partie med mig, saa kan De rose Dem af, at ingen Cavalier i hele Landet skal kunde skaffe Dem mere adelige Barn end jeg. (til Staabie) Ah! er De her, Madame? (til de andre) Hvad giore De vel med denne Kone her?

Merine.

Kiender Baronen hende ogsaa?

Bar-

Baronen.

Geg? Nei, jeg kiender hende ganße intet.

Mad. Staabie.

Da kiender jeg jer alt for vel, desto værre for mig.
Men min gode Hr. Adelsmand fra Søndfoden af, naar
vil I vel engang betale mig mine 400 Rigsdaler, I har
været mig skyldig i fulde fem Aar.

Baronen.

Saamen! det maat jeg beklaende, I tager en ret bes-
leilig Tid at komme og kræve mig nu.

Mad. Staabie.

Geg har og sat mig for at mane jer, hvor jeg seer jer,
hvad Tid, hvad Sted, og i hvad Compagnie det end er.

Baronen.

Oh! I drømmer, mit lille Barn!

Mad. Staabie.

Der seer man Takken, man har, naar man gior
Godt imod utaknemmelige Folk. Siden jeg har reddet jer
af saadan en lidetlig Handel, som I selv veed — — Nof
sagt.

Grevinden.

Oliv kun ved, siig kun frem.

Mad. Staabie.

Nei, nei! det er alt for haardt at gaae hen og be-
stiemme sine Slægtninge.

Grevinden.

I hvor nu?

Baronen.

Jeg maae blive gal.

Mad. Staabie.

Havde jeg ikke været, saa havde han maaskee sat
i Stokhuset, eller gaet paa Bremerholm den Dag i
Dag er.

Nerine.

Hvor henger det sammen, min Hr. Baron?

Mad. Staabie.

Han Baron! Oh! saa skulde jeg være Baronesse,
jeg som er hans kædelige Godskende Barn. Hans Fader
var Neutendiener i Haniborg.

Baronen.

Deri skal I have lsiet, seer I vel det.

Mad. Staabie.

Var min sal. Farbroder ikke Neutendiener? Jo! be-
tenk Dig kun ret,

Baronen.

Min Faders Navn var bekjendt over hele Neder-
Saxen.

Nerine.

Som jeg her, saa var jeres Hr. Fader en Friherre i at
forkynede Stevninger.

Angeslique.

Jeg maae tilstaae, Søster, at I har faaet der en
meget fornemme Frier.

Mad. Staabie.

Det er mig, som har født ham fulde fire Maaneder,
da han først kom herhid paa en Galiot fra Lybek.

Ba-

Baronen.

Nu, siden man veed det, saa ligger der ingen Magt paa. Min Fader var Reutendiener. Dar ist doch was Rittermâiges in. Det er ikke noget, som kan forhindre os, naadige Frue! at giore vort Bryllup jo før jo heller; for aldrig har nogen været mere indtagen, og aldrig — —

Grevinden.

Gent hold. Munden, Slyngel.

Baronen.

Slyngel? Jeg, som skulde ære Deres Seng, jeg ved hvem Deres Stamme skulde forplantes.

Grevinden.

Hort paa Doren, Dit Skam.

Baronen.

Begegner man fornemme Folk saaledes? Naa! det maae jeg bekjende, at man veed kun lidt at siomme paa Stand og Fortienester. Hille Skam! det er mig ret kier. Jeg forlader Dem, siden De intet vil have det bedre. Men jeg har tusinde andre Steder, hvor jeg kan vinde Gunst. Adieu, farvel. Hei spring, min Hr. Baron!

Grevinden.

Jeg kan ikke holde det ud længer, jeg maae forlade Dig, Sister! Gior selv, hvad Partie Dig lyster. Jeg vil intet have dermed at bestille, og jeg har sat mig for ganz ke at forlade alle Mennesker.

5. Scene.

Dorantes. Angelique. Merine.

Mad. Staabie.

Dorantes.

De tage Deres Partie.

Mad. Staabie.

Det var en artig Hændelse nok. Jeg satte ham med sit Baronie i en Snup, det tog han sig intet vare for. Jeg var tilfreds, jeg kunde giøre saa ved alle falske Baroner.

Merine.

Da fik I nok at bestille her i Øyen. Der er saa mange Consumtionsforpagtere og andre Folk, som vore op i en Nats Tid af deres Intet, og blive til store Junkere, saa det nu er intet mere Under at see en Laquai forandre sin Liberties-Kiel til en Barons-Titel.

Angelique.

Med alt det har I gjort en god Gierning, og givet os en god Oplysning.

Mad. Staabie.

Ja! hvad bilsted han sig ogsaa ind at komme og tortere mig i saa godt Compagnie? Men om jeg dommer ret af det jeg seer, saa troer jeg Krokenen holder Jaord.

Merine.

Ja vist, og det i denne Aften.

Mad. Staabie.

Det er mig ret inderlig kiert. Jeg maae dog vise hende to smukke Øreninge med Brillanter, som jeg just har hos

hos mig. Høg skal give godt Køb paa dem. See! her
ere de, troer jeg, de ere perfect skionne. Nei, det er in-
tet dem, det er et kostbar Portræt, men det er intet til
Købs.

Merine.

Hød see engang.

Mad. Staabie.

Nei, nei! det bliver strax igien afhentet.

Merine.

(Criver det fra hende)

Oh! jeg er curieur, jeg vil see altting. Det er nogle
fortreflige store Brillanter, de staae mig ret vel an. Men
hvad seer jeg, bevar os vel! hvilket underligt Tilfælde er
det, har jeg hegge mine Dine? Jo min Troe, det er du
selvsamme. Ah! — —

Angelique.

Hvad flettes Dig, Merine! faaer Du Ondt?

Merine.

Det er Deres Portræt, Frøken!

Angelique.

Mit Portræt! Er Du taabelig?

Merine.

Nei! intet jeg, men De, som har givet det høst.
(græder) Ah! min arme stakkels Frøken, skal Du saa tid-
lig gaae om og spædere?

Mad. Staabie.

Hvad vil alt dette sige?

Angelique.

Oh! Du tager feil, Merine! See ret til.

Merine.

Merine.

Se til selvo! der har De det, seer nu, og troer De-
res egne Hine.

Angelique.

Nei! Du bedrager mig ikke, Merine! Det er det selv-
samme, det er mit Portræt, det jeg nu nyelig forærede
ham til Beviis, at jeg var fornoiet med hans Kærlighed,
den han snoer mig til skulde blive evig.

Mad. Staabie.

Deres Portræt, siger De? Nei! om Forladelse, det
er nu mit, og jeg har laant Mr. Valerius tusinde Nige-
daler paa det.

Angelique.

Ah Himmel!
Den Bedrager.

Dorantes.

Jeg maae og engang see paa det. (Han tager det)

Mad. Staabie.

Portrætet hører mig til, og jeg vil have det igien.

Dorantes.

Lad mig beholde det et Diblik. Det er den eneste
Gæst man har giort mig min Livstid.

Angelique.

Det er giort! jeg vil ganske slaae ham af mine
Tænker.

Merine.

Gaaer han saa hen, nu han er kun Friser, og laaner
Venge paa Deres Portræt, saa troer jeg, om De blev
hans kone, han skulde sælge Dem bort for rede Venge.

Dobleren.

Ee

til

(til Mad. Staabie) Men der kommer han. Al! gaae
lide hen i Krogen, og hold Dem lit til Siden, at han intet
faaer Dem at see.

Mad. Staabie.

Men hvi saa?

Dorantes.

Var kuns intet bange for Portrætet.

Mad. Staabie.

(Skuler sig)

Jeg var mindre bange, om jeg havde det i mine
Hænder.

6. Scene.

Valerius. Angelique. Dorantes. Nerine.

Mad. Staabie. Hector.

Valerius.

Ah, hvad er dog min Lyksalighed stor! Endelig har
jeg oplevet den Dag, naadige Kroken! at jeg skal see min
Kierlighed kronet. Jeg kan ikke noksom beskrive, hvor ind-
taget jeg er af saadan Hornsielse — — Men, Nerine,
hvor kommer det, jeg skal finde Krokenen saa bedrovet?
Har der hendlt sig noget, som kan have gjort hende forcredt?
Hvor er den Munterhed, som nys — —

Nerine.

Jo, jo, Monsieur! De veed jo selv, at Fruentiums
merne har syv Sind over en Dørtærstel.

Valerius.

Aldrig troer jeg, at Krokenen saa hastig kan fort
andree sig.

An-

Angelique.

Nei! frugt kun intet, Valerius! for nogen Begejstredhed paa min Side. Mit Portræt, som jeg har forsøgt Dem, og De er Eiermand af, det er Dem et sikkert Pant, at De besidder mit Hjerte ligesaa fuldt som De besidder det.

Valerius.

Ah! hvor træster ikke disse livsalsige Ord mig, og hvor oprette de ikke mit nedslagne Hjerte!

Nerine.

(for sig selv)

Jo, jo! de ere kraftige nok, han skal faae ligesaa meget af det ene, som af det andet.

Angelique.

Det er, som jeg siger. Mit Portræt er et sikkert Pant paa mit Hjerte, og den, som har mit Portræt, han kan være vis paa at eie Originalen ligesaavel som Copien.

Valerius.

Ah! naadige Froken! min Fornsielse er saa stor over denne Declaration, at jeg — —

Angelique.

Hvad siger De vel dertil, Dorantes? Er De og forsyet med denne Resolution?

Dorantes.

Jeg er forsyet med alt det, Dem behager. Deres Besalinger ere en Lov for mig. Deres Mund har assagt en Dom, som mit Hjerte med Fornsielse skal underkaste sig.

Hector.

(Sagte)

Tak for Dommen. I Morgen skal vi betale Skrivverpengene.

Angelique.

Nu seer De, Valerius, hvad man gier for Deres Skyld.

Valerius.

Jeg skal og vide at sætte den Priis jeg bør paa saadan Godhed.

Angelique.

Maa! viser da Portrætet frem. Det Portræt, jeg har forøret Dem, det Portræt, som skal hæmle Dem mit Hjerte, viis det frem, at Deres Farbroder kan selv se hvad Haab han maae giøre sig.

Valerius.

(Leder i sin Lomme)

Hiertens gierne — — Men tillsad mig, naadige Frøken! at jeg denne Gang er ulydig. Det er dog min Farbroder. Om jeg nu visste Portrætet frem, saa var det kun ligesom man vilde bestiemme ham i hans aabne Hine. De veed selv, at han har — —

Angelique.

Ah! det vil intet sige. Han er alt for fornuftig, og jeg tor forsikre paa hans Begne, at han skal see mit Portræt uden at forstørke sig.

Dorantes.

At have vundet Frøkenens Hjerte, er alt for stor en Seier, for at man ikke skulde giøre sig til deraf.

Ga-

Valerius.

(leder i sin Lomme)

Eftersom De endelig vil have det, saa faaer jeg vel frem dermed. Men i det mindste maae De tilstaac mig, at jeg har giort min Skyldighed. De vil endelig have et Bevis; jeg faaer at soie mig ester Deres Willie.

Hector.

(Gbliver Mad. Staabie vaer)

Ah! nu er Hundrede og Et ude. Der seer jeg den bandsatte Pulverher.

Valerius.

Det er Deres egen Skyld, om — — (til Hector).
Hvor har Du giort af Portrætet?

Hector.

Portrætet?

Valerius.

Sa, Slyngel! siig mig strax, hvor Du har giort af det?

Hector.

(Trækker Haanden bag om til Mad. Staabie)

Oh, min hierre Mad. Staabie! laan mig vores Pant paa et Diblik.

Valerius.

Hei! Din Hund, Din Skielm! har Du kastet det bort?

Hector.

Oh! gode Herre!

Valerius.

Det skal koste Dig Dit Liv.

Ee 3

Hector.

Hector.

(Paa kne) —

Ah, Heere! bie lidt, staae mig dog intet ihiel saa hastig. Jeg synes, Frokenens Portræt var saa meget deiligt, saa gik jeg hen og flyde det til en Skilder for at copiere det af.

Valerius.

Har Du flyet det hen til en Skilder? —

Hector.

Ja, Herre!

Valerius.

Eh! Din forbandede Slyngel, løb hen og hent det flux tilbage, og staae her paa Dieblæket igien.

Dorantes.

(Vijer Portrætet frem)

Vi saae at spare ham den Bei. Der er ikke hellef længer Tid at forstille sig. See, der er det.

Hector.

Jo! der ere vi vel opskjortede. Ha, Dit Skarn!

Valerius.

Der skal vi see, nu har nok Skilderen — —

Angelique.

Ah, Utaknemmelige! tænker ikke, at De altid skal funde bedrage mig med Deres falske Digt.

Valerius.

Maaelige Frøken! saadanne Ord passer sig ikke paa mig, og jeg begriber i Sandhed ikke, hvormed jeg kan have fortient — —

Angelique.

Ah, Din Bedrager! Dette Portræt, som jeg nyslig
fortærede Dem til en Forsikring paa min Kierlighed, har
De ikke været henne og laant Penge paa det, og sat det i
Pant samme Time?

Valerius.

Gid jøg maae bryde mine Been nu for Deres
Dine, om jeg — —

Angelique.

Ah! hold dog op længer at fortørne mig, Sæ-
drige Siel!

Hector.

Jeg sagde det nok, vi skulde lost det ind ret nys-
sens, men da vilde man intet troe Hector.

Mad. Staabie.

Hør, Sæ gode Venner! al denne Larm gaaer mig in-
tet an. Men Sæ ere vel saa gode og lade mig faae mit Por-
træt igien?

Dorantes.

Lad mig kuns beholde det. Jeg skal betale Ren-
ken for det saa høit som Sæ selv begierer:

7. Scene.

Gerontes. Angelique. Valerius. Dorantes.

Merine. Mad. Staabie. Hector.

Gerontes.

Maa! det er mig kiert at finde Dem saa smukt sam-
lede, og jeg glæder mig inderlig over, at jeg nu har levet
den Dag, jeg kan see min Son blive givt med Dem, den
lyksalige Dag, jeg saa lange har længtes efter.

Ee 4

Merine.

Merine.

Sa, jeg troer nok, han selv længes derefter ligesaa stærk.

Gerontes.

Det er mig og kert at see jer her, mon Frere! Jeg tager Sagen paa den rette Maade, og som I bor. For sandt at sige, saa var Jomfruen intet et Partie for jer.

Dorantes.

Det er sandt nok.

Gerontes.

Jeg har været henne hos Notariussen, nu kommer han ret strax paa Timen, og saa vil vi give os til at giøre det klart.

Merine.

Hvad det angaaer, saa faaer Deres Notarius intet meget at bestille, han kan gaae ligesaa klog bort, som han kommer.

Gerontes.

Hvi saa da?

Angelique.

Mit Hjerte har tilforn været saa skrøbeligt, at det er faldet til at elste Deres Son, men den uregierlige Passion, han har til Spil, og endelig det nedrige Stokke, han har gjort mod mit Portræt, har aabnet Minene paa mig, og imod mine egne tanker har jeg nu i dette Dicblit besluet at give mig med Dorantes. Er De vel og tilseeds ved med?

Dorantes.

Min Lykke er saa stor, at jeg selv neppe ved — —

Gerontes.

(til Hector)

Hvad vil alt dette sige? Hør Du! hvad er der paa Førde? Siig engang.

Hector.

Hil har mit vel i Hector.

Oh! jeg tor saa min Troe intet. Det er alt for bedrøvelig en Historie.

Gerontes.

Vil Du ud dermed.

Hector.

Hordi vi have gaaet hen uden Estertanke og tinget
Frokenens Portret i Kost et Par Timers Tid hos denne
Pulverher, dersor er det man nu giver os en Kurv, og
lager os bort med den største Foragt af Verden.

Gerontes.

Uden længer at spørge mig for, saa kan jeg let selv
domme, hvorpide hans forbandede Passion for Spil kan
have gaaet. Jeg kan knap vinge min Bredes. Ah! Du
vanartige Son! bort fra mine Dine. Jeg gior Dig arve-
los, og jeg vil ikke see Dig længer ester dette lidelige Styk-
ke, men jeg giver Dig min Forbandelse. (han gaaer)

Hector.

Det var en ypperlig Brudegave den.

Anhelique.

(Stager Dorantes ved haanden) Farvel, Monsieur! nu seer De mig sidst. Dersom
De er ligesaa lykkelig i Spil, som De er i Krierie, og dersom De intet bedre kan rage paa de Horeringer, De
faaer, saa vil det nok være længe til De gior Deres Lykke.

Mad. Staabie.

Men mit Portrat, Monsieur! det skulde jeg have
igien først.

Dorantes.

Du skal intet tage, fordi Du bier lidt, og Du ikke hels-
ter Merine. Folger kuns med mig begge to. (til Valerius)

E e 5

En

En anden Gang, Monsieur! bliver Lykken Dem vel lidt mere gunstig. (gaaer bort)

Mad. Staabie.

(gior Valerius en Reverenz)

De kan være forvisset om, min Herre! at jeg altid er Deres ydmygste Tienerinde. (gaaer bort)

Hector.

Gaae Pokker af Syne, Du Ulykvens Bugl! Du christne Hodinde.

Nerine.

(gior Valerius en Reverenz)

Gud skee Lov! min Kroken slap dog med heele Skind. At gaae hen og tage Dem, Monsieur! det havde været at spille alt for stort Spil. (gaaer bort)

Hector.

(gior sin Reverenz og vil gaae bort)

Valerius.

Hvor vil Du gaae hen?

Hector.

Hen i Deres Bibliothek og tage en Bog. Jeg vil læse noget for Dem i Seneca.

Valerius.

Ja, ja! der ligger ikke saa stor Magt derpaa. Lad os trostse os det beste vi kan, Hector! jeg lever vel den Døg, at Spillet rigelig opretter det, jeg taber i Givtermaale.

Ende paa femte og sidste Act.

el lidt
er
stid er
Du
kind.
er at
Ges
Lad
age

2611 Int. auf d' mittl' rechte Stelle des grünen Bildes ist
die Wiedergabe eines kleinen Kreises mit der Aufschrift
"Gebet und Lieder".

Den
tafnemmelige Son,
Comœdie i een Act,
esther
Herr Engels tydße Original

F. S.

Personerne:

Rode, en gammel Bonde.

Lene, hans Kone.

Frederich, deres Son, og Ritmester.

Grethe, deres Datter, forlovet med Mikkel.

Mikkel, en ung Bondefar�.

Kirsten, hans Moder.

Degnen, Rodes gode Ven.

En Hvarver.

Nogle Bønder, som taler.

Nogle Soldater, i Folge med Hvarveren.

(Skuepladsen forestiller en eenlig Plads, besat med Træer,
hvormellem sees et Bondehuus, og i Enden af Theatret en
liden Høi).

I. Scene.

Node.

(Kommer ud af sin Hytte og strækker sig)

Neg gamle Gieb! jeg kunde jo sovet længer — det er
ligesom jeg havde Vlye i Lemmerne. — Men sove!
At hortsove den skinnende Morgenstund! — Nei, dit kan
jeg umuelig — Maar jeg ikke seer Solen staae op, saa er
jeg ikke rigtig den hele Dag. — See, hvor herlig den frem-
piper! hvor behagelig! hvilken deilige Morgenrode! hvilke
Skyer! — Det er alletider det gamle, og dog fremviser
hver Dag nye Forandringer. — Aa! Maaskee — maaskee
er nu min Son alt ude. — I Krigen sover man ikke læn-
ge — maaskee staarer han nu og bækker Solen med ligesaa
megen Hornelsel som jeg, og midt i sin Glæde tænker paa
 mig, paa sin Fader, saaledes som jeg nu tænker paa ham —
 Gode, retskafne Dreng! hvem skulde vel have sagt mig,
 da Du var liden, at jeg skulde opleve saa megen Glæde over
Dig — —

2. Scene.

Node. Lene.

Lene.

Er. Du alt her? Jeg vidste ikke, hvor Du var.

Node.

Rode.

Ja! her staer jeg og seer, hvorledes den kiere Søl
staer op; den har i dette Døchlik erindret mig om vores
Frederich. — Hvad mon han vel gør, Moerlille?

Lene.

(bedrovet)

Ah! maaskee gør han slet intet.

Rode.

Ei! immer den gamle Sorg. Troe mig dog! vi
faae ham at see, saa sandt som jeg lever; jeg beder jo Gud
derom hver Dag.

Lene.

Han er Soldat, Karlille! — En Soldat er ikke et
Døchlik sit Liv sikker. — Hvilken Sorg og Angst foraarsa-
ger det mig ikke! Tit, naar jeg hører hans Breve læse, og
I troer, at jeg græder af Glæde, saa græder jeg af Be-
drovelse: Det er maaskee hans sidste, tænker jeg da; og de
Penge, Faer, som altid følge med — jeg kan ikke tænke
berpaa, uden at blive angst og bange — med disse Penge,
tænker jeg, betaler Kongen ham hans Blod; og vi, hans
Koralbre, skulde tage derimod og giøre os tilgode dermed?
Ah, Faer! —

Rode.

(Cryser med Hovedet)

Betaler Kongen ham hans Blod?

Lene.

Hvad andet? Hans Blod og hans Liv med.

Rode.

Nei, Moer! dersom han tiente en fremmed Herre,
saa havde Du Ret, og vi vilde ikke tage imod en haly Skil-
ling af hans Penge. — Men han tiner jo vores egen
Konge,

Den taknemmelige Son.

5

Konge! og skylder han ham ikke alt for længe siden baade hans Liv og hans Blod? Er han ikke hele Landet det skyldig?

Lene.

(sukkende)

Dersom der dog maae blive Fred!

Rode.

Folk siger, at der alt er Fred.

Lene.

Folk, Faer! — At! Folk siger det noe —

Rode.

Og maae vel have Det, siden der alt hifst og her er rykket nogle Regimenter i Qvarcoer —

Lene.

Ta saa! — dersom det var sandt —

Rode.

Jo Moerlille! Du kan forlade Dig derpaa, vi have Fred inden vi veed et Ord deraf. Saa kommer vores Kres derich at ligge i Qvarteret i en af Byerne her i Nærheden, og der gaaer vi da saadan hen engang om Ugen. —

Lene.

(fornøjet)

At to, tre Gange, Faer! en Gang forslaer ikke — Hvor vil vi ikke blive hierreglade, naar vi see ham igien! Mon vi ogsaa skulde kliende ham?

Rode.

Ha! jeg kliender dog vel min egen Son!

Lene.

I Officerklæder, Faer! besatte med Guld fra øverst

og

Den taknemmelige Son.

og til nederst, og et Vaand om Halsen med en Stierne i — han har jo en Orden, siger S —

Node.

Ia den bær han, fordi han har holdt sig flink.

Lene.

Hvorledes mon han vel seer ud, Faer?

Node.

Hvorledes? Som en retfællen Soldat, mener jeg — Kiolen og Vaandet gør intet til Sagou; men det Ar, Moerlille! som han skal have tvers over Panden, det er en Soldats sande Ørestegn, dervaa skal man see at Hier tet har sat ham paa det rette Sted.

3. Scene.

De forrige. Degrnen.

Degrnen.

God Morgen, Faer! God Morgen, Moer!

Node.

Ei, ses der vores Hr. Degrn.

(De give ham begge Haanden)

Degrnen.

Har I noget Nyt fra jeres Son? Maanedens er nu ude igien. —

Node.

Ae! nu husker jeg det; jeg lagde mig til at sove i Gaar, forend Grethe kom tilbage — Hvilken noget?

Lene.

Den taknemmelige Søn.

7

Lene.

O ja, Faerlille! og ogsaa et Brev. Men hun ligger nu og sover paa sin gronne Pre — Skal jeg vække hende?

Rode.

Sig hende blot, at Faer vilde hente hende.

(Lene gaaer)

4. Scene.

Rode. Degrn.

Rode.

Og veed han vel, Hr. Degrn, at min Søn nu ikke mere er Stabs-Ritmester, og at han nu har sin egen Skvadron.

Degrn.

Det er ikke muligt! hans egen Skvadron?

Rode.

Jo! det er ganz'e vist — det sidste Brev har vores Præst læst — ja, seer han vel, Hr. Degrn! min Søn mager det altid saa, at Kongen er derhos, naar han holder sig flink. Paa den Maade er han blevet Officer, paa den Maade har han faaet Maadetegnet, og paa den Maade har han ligeledes faaet sin Skvadron.

Degrn.

Men hvorfør? Fortal mig det —

Rode.

Ih nu, seer han vel, Hr. Degrn! I det sidste Slag derved — der — ved — kan jeg dog nu ikke huske Navnet? — der var det hele Regiment i Uorden, de fleste Officerer vare bøde eller blesserede; min Søn hayde ogsaa alt faaet

Den taknemmelige Søn.

Ef

faaet

faaet et Skud, men det agtede han ikke; han skræbede baade med det Onde og det Gode 300 Mand sammen igien, (mere og mere forrig) han gaaer imod Fienden; han huggede imellem dem; man skidt Hesten ihiel under ham; han lod sig give en anden; han kom med 50 Mand tilbage — Kongen saaet det, og gav ham paa Stedet en Skvadron, og lovede tillige at giøre hans Lykke — Ja, ja, Hr. Degen! som jeg siger ham! (Slaer sig i Siden) Det har min Søn gjort.

Degrnen.

O! han er brav! det saaæ jeg strax i Skolen. Maas Drengene i Byen legede, saa var det altid Frederich som ansætter dem, og naar der vankede Stryg, da giorde hans Slag altid meest ondt — det stak alt i ham, Faer! det er ham medfødt —

Rode.

(Leende)

Det skal jeg love for.

5. Scene.

De forrige. Lene. Grethe.

Lene.

Skiend ikke! hun var alt oppe, da jeg kom —

Grethe.

Der Faer! (hun gaber) der har Jet Brev fra Broer Frederich, og der er Faers Maanedspenge, der er tolv Rigsdaler —

Lene.

Ser, vil Du sige.

Grethe.

(gaber)

Postimesteren sagde, at der var tolv —

Lene.

Den faktiemmelige Son.

9

Lene.

Ah! jeg gitter det — han har vist givet os Tillæg
igien, siden hans Indkomster ere blevne større — Han
gjør velsind os over sin Formue — Synes I ikke det?

Rode.

Den gode Frederick! jeg kan leve ret vel af de sex.

Grethe.

Og Vinen, Haer, som min Broer har bestilt til jer
hos den gamle tykke Viintapper med den blaa Næse —
Hvad hedder han nu? — den staer i jeres Kammer, der er
en heel Kurv fuld.

Degnen.

(Meget opmærksom)

En heel Kurv fuld? Eh! Eh!

Rode.

Han skal ogsaa faae en Flaske deraf, Hr. Degen! han
kan lade den hente. (Degnen betakter sig meget venlig) Men
vi maae drikke et Glas sammen, mens han læser Brevet.
Gaae Moer, og bring os en Flaske og tre Glas, og saa no-
get Frokost; og Du, Grethe, sat os et Bord og nogle
Stole hid; saa, gesvinte! (Lene og Grethe gaae)

Lene.

(Ind af Døren)

Men læs ikke Brevet, forend jeg kommer tilbage, jeg
heder jer —

6. Scene.

Rode. Degnen. Grethe, som gaae ud og ind.

Rode.

Braet kun Brevet, Hr. Degen! vi læse dog ikke noget

fra hende — jeg gad gierne hørt, hvad han striver om Freden, og om han kommer snart tilbage.

Degnen.

Om Freden, siger I? Folk snakke nok derom, men jeg troer det endnu ikke. Hvorfor skulde der hværves så sterk, derhjem der blev Fred?

Rode.

Saa! Hværves der nu saa sterk?

Degnen.

Ei! Vi veed dog, at der endnu i Aftes er ankommen en Underofficer med en Commando.

Rode.

Paa Hvarping? Ei! det var meget!

Degnen.

Ja! og de unge Karle ere alt angst og bange

Rode.

Oh de Marre! hvorsor ere de bange? dersom de ere brugelige til Dienesten, saa lad dem affted! — Lad dem tiene Kongen — Ethvert Menneske har sit foresatte Maade, siger jo vores Prost, en Kanonkugle eller en hidtil Feber, det kominer paa Eet ud, vi skal dog alle engang affted — Seer han, Hr. Degn! det er min Troes Bekjendelße.

Degnen.

Men em de nu fikede jeres Datters Kiereste hørts, jeres tilkommende Svigerson? Tag jer vase, Rode, tag jer vase! det er en ung frist Kugs,

Rode.

Ei vist ikke! der er gjort Forben for ham.

Degnen.

Den taknemmelige Søn.

11

Degnen.

Naa, naa! vi vil ikke haabe det.

Gretche.

(Som har sat Bordet og Stolene tilkette, bringer Vinen
og Glassene, hun rykker Rode i Armet)

Faer!

Rode.

Hvad er der? Hvad vil Du?

Gretche.

Jeg vilde nok bede jer om noget, Faer!

Rode.

Naa! kun stem med Sproget!

Gretche.

I Aften, Faer! da jeg kom tilbage fra Staden, da
stod min Kiereste, Mikkel, uden for Byen; han havde ven-
tet paa mig den hele Aften, og han skiedte paa mig for
jeg blev saa lange borte. —

Rode.

Hvad gielder det, Du vil hen og spise Frokost med
ham.

Gretche.

(Umbseelig)

Ja, Faer! —

Rode.

Og det strax, uden at høre noget Mvt fra Din Broer?

— Pige, Pige! jeg holder saa meget af Dig, thi Du er
den yngste Hone i Kurven, og snigede Dig saa uformo-
bentlig ind i Verden, da intet Menneske ventede Dig.
(Klæn) Men Pige! berhom Du ikke holder af Din Broer,
dersom Du ikke holder ligesaa meget af ham, som Faer og
Broer, saa! —

Hf 3

Degnen.

Degnen.

Men Kiersten, Rode! maae hun jo have kierere end
Faer og Moer? Gaae kun, Grethe! gaae kun! —

Rode.

Ga, siden Degnen er af den Mening,

Grethe.

O ja, lad mig, Faer! jeg skal være her igien paa Timen.
(til Degnen, i det hun sober ham tet forbi) Tusind Tak skal
han have for hans Forbon! (han nisker venlig til hende)

7. Scene.

Rode. Degnen.

Degnen.

(Brækker Brevet og betrætter det)

Hvilken deilige Haand jeres Son ikke skriver, saa geen
og saa læselig! det har han dog mig at takke for — (han
rommer sig og begynder at læse) „Min kiere Fader!“ —

Rode.

(Brækker Hovedet over Bordet og spidser Øren)

O den gode, gode Friderich!

Degnen.

„Da nu Freden er understreven, saa skriver jeg før
til for sidste Gang fra Armeen, for, —

Rode.

Gud-skee Lov! saa er dog Freden sluttet, hvor vil
hans Modter ikke glæde sig!

Degnen.

„— for at sende jer jeres Maanedspenge, som Jer saa god
at vil imodtage, —

Rode.

Ja!

Degnen.

Degrnen.

„Og da mine Indkomster anseelig har formeret sig, saa
tillad mig fra nu af at fordoble jer de 6 Rigsdaler „ —

Rode.

Nei, min Son! det vil jeg ikke — Alle Ting maae
have sine Grænder, endogsaa Din Kierlighed for mig —
Videre, Hr. Degrn!

Degrnen.

„For nogle Dage siden, liere Fader! har jeg følt den
største Glæde, som jeg nogensinde tilforn har fundet, saa
længe jeg har lever, og som jeg dog maae fortælle Eder „ —

Rode.

(inderlig fornøjet)

Saa! hvorledes da? hvorledes da?

Degrnen.

„Kongen havde den Maade at lade mig ansige til sit Tafel „ —

Rode.

Til Tafels? Min Son til Tafels? — Hør Pokker!
da har de Herrer Adelsmænd vist giort store Vine. Nu,
nu! —

Degrnen.

„Han talte meget med mig, og roste mig, mere end jeg
fortiente, for mit Forhold „ —

Rode.

Saa!

Degrnen.

„Endelig spurgte han mig, af hvad Familie jeg var? hvor
min Hødebye laaer, og hvem jeg havde til Fader? „ —

Rode.

(leer for sig selv)

Ei, saa har jo Kongen spurt ester mig, den gode

Bf 4

Herrre!

Herre! — Maa! og hvad har han da svaret ham? —
hurtig, videre — *Det er en højde* — *Det er en dybde*
Det er en højde — *Det er en dybde* — *Det er en højde*

Degenen.

„ Jeg sagde ham Byens Navn og jeres. Deres Majestet!
begyndte jeg, Deres Undersætter ere alle Deres
Undersætter, og dersom den iblandt dem er den Verdigi-
ste, der har det beste og retskafneste Hjerte, soni elster
sin Konge, og er ham mest troe; saa tor jeg sige, at
jeg har en af Deres værdigste Undersætter til Fader —
jeg er stolt deraf, og jeg glæder mig over ham, ja jeg
vilde ikke bryte ham bort for alle Fædre i Verden, saa
fattig og saa ringe som han er. —

Nøde.

(med oplostede Hænder)

Gode Gud! det er ligesom jeg hørte og saae ham.

Degenen.

„ Ham takker jeg for al min Nætskaffenhed og Iver i Deres
Tjeneste. Fra min svæde Barndom af har jeg hørt Deres
Tapperhed og Død beromme af hans Mund. —
Saaledes talte jeg, min Fader! og af Glade over at jeg
kunde rose jer i Kongens Nærvarselse, stod Taaerne mig i
Dinene. — Kongen blev vort af min hønslige Kierlighed
imod jer! Han tog sit Glas og drak jeres Sundhed ganz
ske høit over Taselet, med Besaling, at jeg skulle inclibe
jer det, og forsikre jer om hans Maade. —

Nøde.

(Springer af Glæde)

Er det muligt, Hr. Degen! Kongen —

Degenen.

Ja, som Jhører; han har drukket jeres Sundhed —

Nøde.

Den taknemmelige Son.

15

Rode.

(Slober til Doren og raaber)

Moer, Moer! lad altting ligge, Moer, og kom herud.

Lene.

(Inden for)

Hvad er der paa Færde, Haer!

Rode.

Saa kom dog herud, siger jeg, og hør fortælle!
Kom dog ud —

8. Scene.

De forrige. Lene.

Rode.

Ah, Moerlille, Moerlille, hvad for en Son har Du ikke givet mig!

Lene.

(Stetter Grokosten paa Bordet, som Degnen giver sig strax i Færd med)

Hvad er der paa Færde, Born! jeg stielver alt af Glæde. Er der Fred?

Rode.

Fred, Moerlille! (Han taler hurtig) Og vores Son har spist hos Kongen, og Kongen har spørge ham efter vores Bye og efter mig, og da har han svaret Kongen, at jeg var en rejskassen Undersaat, og at han ikke vilde bytte mig bort for alle Hædre i Verden — Ak! jeg græder af Glæde — Og da drak Kongen min Skaal offentlig, og har derhos lader mig forsikre om sin Magde. (Lene slaaer Haand i Haand) — Ja, Moer, nu vil vi drikke Kongens Skaal. Skenk engang, frist! der, sag Du det, Moer-

lille,

Fs 5

lille, og han, Hr. Degrn, tag han det, og jeg vil tage dette here; saa — og lad os nu alle sammen klinke. (Han tager sin Hue af) Kongen leve!

Degrnen.

Kongen leve!

Lene.

Kongen leve!

Degrnen.

Det smager min Troe meeragtig.

Rode.

Men hør, Hr. Degrn, nu maae han ogsaa skrive min Son til, hvorledes jeg har beralt Kongen lige for lige, og at han skal takke og forsikre ham igien om min Kierlighed. Forglem det for altid ikke.

Degrnen.

Hvorledes? Det sikker sig aldrig.

Rode.

Hvorfors? Hvad sikker det sig ikke, Hr. Degrn? Kongen er jo et Menneske ligesaavel som vi andre, og alt saa maae det vel glæde ham, tænker jeg, at han er elset af Mennesker?

Lene.

Men dersom der bare er Fred, Farlille?

Rode.

Jh ja vist! han har jo selv skrevet det.

Lene.

(med Stengsel og Omhed i det hun legger sin Haand paa Nedes Arm og seer ham fornøjet i Ansigtet)

Saa kommer han jo tilbage, Farlille! saa saar vi ham je snart at see igien?

Rode.

Den taknemmelige Son.

17

Rode.

Taalmodighed, Moerlille! det saae vi alle sammen
at høre.

Lene.

At maatte han dog komme førend Grethe har have
Bryllup! det vilde være dobbelt Glæde.

Rode.

Taalmodighed! Taalmodighed! Han er saa god Hr.
Degr at løse videre — men først maae jeg driske min Sons
Skaal, og Du, Moerlille! skal takko for samme. (giver
hende et Glas og klinker med hende) Han var Din Diesteen
fra Barnsbeen af, gud han leve!

Lene.
(sort)

Jeg takker, Farlille!

Degnen.

(klinker ogsaa)

Gid han spire og blomstre!

Lene.

Jeg takker, Hr. Degr!

Rode.

(sætter Glasset bort)

Hiertet hopper altid i Liveret daa mig, naaeg jeg drisker
min Sons Skaal. Guds Belsignelse være over ham! —
At, han har givet mig saa godt et Vidnesbyrd i Kongens
Marværelse; og jeg, o Himmel! (Seer: glad til Himsen)
jeg vidner for dig, at min Son har handlet taknemmelig
imod mig — han har aldrig kammet sig ved min Fattig-
dom og ringe Stand — han har gjort sig en Glæde af at
ære sin graaherdede Fader. Det staer ikke i min Magt
at giengielde ham, men det stager i din.

Lene.

Sene.

O læs videre, Hr! Degen! maaſteee — —

Degenen.

Søger for at finde, hvor han slap; Rode satte sig ved
Bordet, og Sene stæder bag ved og hører til)

„At lade mig anse til Tafels — hvor var det nu? —
„At drikke jeres ſkaal og befalede mig — ja rigtig! —
„og befalede mig at lade jer det vide, og at forsikre jer om
hans Maade. Jeg funde ikke holde mig længer; thi mit
hele Hjerte var i Bevægelse; jeg sprang op, og kastede
mig for Kongens Fodder. Deres Majestæt, sagde jeg,
af alle de Maadesbevünninger, som De hidindtil har be-
vist mig, — —

9. Scene.

De forrige. Grethe.

Grethe.
(hylende)

Ak hielp! hielp, Haer! Hvaererne —

Rode.

(forstørret)

Hvordan? Hvad?

Grethe.

(som tilforn)

Hvaererne, Haer —

Sene.

(løber bevinget til Grethe) — —

Kom dog til Dig selv! Hvad er der paa Færde?

Grethe.

Da jeg kom til Mitel —

Degenen.

Deguen.

Nu, der har vi det! de har gaarste vist saaet Klaer
paa Mikkel.

Grethe.

O Himmel! hvilken Ulkke!

Rode.

Med Magt! i Freds Tider! — den Ting er aldrig
rigtig.

Deguen.

Fred! I med jeres Fred! ligesom der var et Dileks
Fred i Kongens Rige; som om vi nogen Tid kunde sige
vores kiereste Eiendomme sikre. Ja Gud bedre det!

Rode.

(fortsatelig)

Ha, tie stille, Hr. Degrn! lad han Kongen være i Fred,
det gaaer mig til Hierte. Vi spende jo hver Dag vores
Heste for Plogen, og hvorledes mener han at det tilsidst
vilde see ud med vores Agre og med Hestene selv, dersom
vi ikke gjorde det? En Mand som han at føre saadan Tale!

Grethe.

Aa gaae dog, Haer, og see til hvorledes I kan helsye
ham frie; I er jo ligesaavel hans Haer som I er min, og
for jer har Hververen Respect, det veed jeg vist — Alle
Mennesker have Respect for jer.

Rode.

Tosse! Som om alle Mennesker boerde i vor By!

IO. Scene.

De forrige. Kirsten.

Kirsten.

Jeg kan ikke mere, jeg er dødsens.

Lene.

Lene.

Af! det gior mig ondt for jer, Moerslille! Gid vores Son kun var her, at han kunde hielpe os!

Rode.

Giv jer til Taals, giv jer til Taals, Bornslille! det fortryder mig kuns at jeg blev forstyrret i min beste Andagt. — Det er vel ikke saa slemt, som I troer; han tager ikke jeres eneste Son bort fra Ploven. Det vilde være nye Optoier; Jeg vil gaar hen og snakke med ham.

Grethe.

Og jeg ogsaa, Haer, jeg folger med jer; jeg skal grude og bede lige til de lade ham sas.

(Rode og Grethe gaar)

Lene.

(raaber efter Rode)

Skaan Dig selv, Haerlille! gior Dig kun ikke uslykkelig.

II. Scene.

Degnen. Kirsten.

Degnen.

Af bedrøve den stakkels Enke, at tage hende den Smule Brod af Mundten!

Kirsten.

Af, Hr. Degn! Mine Hænder og Hodder ryste af bare Angst.

Degnen.

(giver hende en Stoel)

Sæt jer ned, sæt jer, Moer! vi maae aldrig forsage i Nøden. Vi maae immer haabe det Beste. —

Kirsten.

Kirsten.

De har alt med Magt revet tvende af mine Arme, og mine Øine saae dem aldrig siden. Al! de faaer heller aldrig ham mere at se.

Degnen.

(med en trostende Tone) Saae finde jer i Taalmodighed, Moer! en god Christen, som G, maae vide at finde sig i sin Skiebne.

Lene.

(som bestandig med Utaalmodighed har suret mod Scenen)

Himmel! der er Allarm i Byen; dersom kun vores gamle Haer ikke kommer i Ulykke, dersom han kun har funnet styre sig i sin Hestighed! Gaae dog ud og see ad, siere Hr. Degrn!

Degnen.

Jeg, jeg? —

Lene.

Han er en Mand af Anseelse, Hr. Degrn! en Geistlig.

Degnen.

Ja desto værre for mig! saadanne Knechte, Moerlisse, vil helst i førd med os Geistlige; og dersom de kunde, saa hvævede de mig med. — Nei, nei, Moerlisse! jeg er saamen ingen Mar; stik jeres Nose i Vogen, vilde de sige, og lad os være usaaaren i Dievels Skin og Been! Gud forlade mig denne min Tale! — og desuden er jeg ogsaa noget hid-sig, Moerlisse! det kunde faraarsage en flisnne Ulykke — Nei, nei, da maatte jeg have drukket lidt mere.

Lene.

Han er vores Ven, — Hr. Degrn! og vil ikke hielpe os.

Degnen.

Degnen.

Vær dog fornustig, Moerlisse! betenk dog i hvad
Stand jeg er. Trost kan I faae hos mig saa meget I vil
forlange, men at hielpe jer, det er ikke mit Embede. I
maae hielpe jer selv. —

12. Scene.

De forrige. Rode. Grethe. Mikkel. Hværveren.
Soldater, og negle gamle Bonder.

Kirsten.

(lobet imod Mikkel)

Ieg har Dig igien, min Son! Ah! de skal først ta
ge Livet af mig, sørnd jeg skal lade Dig fare.

Grethe.

(klapper ham)

Du stakkels gode Mikkel!

Hværveren.

Afsted med ham, marsch! hvortil nyter al denne
Hulen og Skraalen? Derned er det ikke giort.

Rode.

(til Hværveren, som han tager ved Armen)

Lad sig dog sige, Hr. Skeersandt!

Bonderne.

Simellem hinanden, den ene figer et og den anden
et andet, som de ofte igentage)

At tage den eneste Arving bort fra Gaarden, den sidste
Son — Mei, det er ikke Kongens Willie, det forlanger
han aldrig.

Rode.

Tier dog stille, Bonn! jeg beder jer, I giore der
Onde endnu værre.

Hværveren.

Og dersom Fendegsaa stod alle sammen paa jeres Hoved,
Skurke! (Slaer paa Kommen) Jeg har her min Ordre,
og det er nok.

Bonderne.

(Som tilforn)

Ordre — Ordre — derom staer intet i Ordren, af
blotte et Gods, den Ordre har aldrig været.

Rode.

(Vinket til Bonderne, at de kælte)

Hør, kiere Hr. Skeersandt! et godt Ord finder jo et
godt Sted.

Hværveren.

Et godt Ord! Nu, det er just det jeg venter paa.
Lad høre, hvad Eftertryk det har.

Rode.

Seer han, Hr. Skeersandt! jeg elßer min Konge
af mit ganske Herte, og Himlen er mit Bidne, at jeg har
Marsag dertil. Dersom jeg ikke vidste med Visshed, at Kres-
den er sluttet, og at Kongen alt er paa det Torre. Dersom
jeg saae at Vandet alde gik ham op til Halsen og at han
alt begyndte at synke — —

Hværveren.

Ikke andet? det er kun Sliddersladder.

Rode.

Ja giv kun Tid, kiere Hr. Skeersandt!

Hværveren.

(Stændende sig paa sin Stok)

Maa!

Rode.

Den unge Knos, som I der seer, skal vorte min
Datters Mand, og er hans Moders eneste Son; men jeg
selv skulde være den første, som skulde sige: Tag ham i
Guds Navn; hvortil kan han vel tiene nyttigere end at
stride for sin Konge? Tag imod mig ogsaa, vilde jeg sige.
Mine Haar ere graae, og mine Lemmer udtarede, men dog
er jeg ikke endnu saa graahærdet og svag, at jeg jo skulde kunde
slae til. Den Glæde, jeg har over min Son, har giort mig
ung igien — jeg vilde stride saa lange jeg kunde løfte et
Gevær, og naar jeg for Alderdom og Matbed ikke kunde
mere, saa vilde jeg hede alle de unge omkring mig at holde
sig brav; jeg vilde kaste mig i Beien for den, som vilde
undløbe, og førend han undløb, skulde han først træde mig
gamle Mand sonder og sammen. — Ja paa min Siel, Hr.
Skeersandt! saaledes vilde jeg tale, naar det kom paa det
yderste.

Hververen.

Og jeg, jeg vilde sige: Gamle Mar, I er ikke rigtig
i Hovedet.

Rode.

(Træder et Stedt tilbage og sætter Hænderne
i Siderne)

Hvorledes! Er han Soldat?

Hververen.

Det seer I vel, jeg er.

Rode.

Ja, paa hans Kjole, men ikke af hans Hierde,
Dersom han var en retskaffen Soldat, saa maatte det jo være
ham kiert, at høre tale saaledes om sin Konge.

(Træder op igen) Hververen.

Hværveren.

(Med oplostet Stof)

Ha, gamle Skaldepande! er I vove — —

Bonderne.

Ingen Gevalt, vil vi haabe, ingen Gevalt.

Lene.

(Bange)

Leg beder Dig, Karlslile! — Du skulle søge at tykke
ham, og saa gør Du ham vred.

Rode.

Med et Ord, Hr. Skeersandt! Freden er sluttet, det
er os bekjendt, og hans slette Opsæsel her kunde let blive
Ham giengieldet. Siden han her agerer Herre over os, saa
gives der vel Folk i Verden, som virkelig ere det over ham;
og dersom jeg skrev det til min Son, til Ritmesteren —

Hværveren.

(Studser)

Hvorledes? Hvad — Er jeres Son Ritmester?

Rode.

Han staar ved det Svanensfeldske Regiment, dersom
han kiender ham — Ritmester Rode —

Hværveren.

Død og al Ulykke!

Rode.

(Paa engang fortrolig)

O Hr. Skeersandt! han kiender ham ganske vist; jeg
seer det. Han kommer vist fra Armeen og kan fortælle mig
et og andet om min Son. (til de andre bag i Skuepladsen,
som hidindtil har udgiort et stumt Syil) Gaae eens bort,

Bornlille! gaae kuns bort, Hr. Skeersanten skal drikke et Glas Viin med mig.

Hværveren.

Ogsaa det. I kan da gaae bort og bie mig saa længe derude, jeg skal strax komme efter.

(Kirsten og Grethe, som nu haabé at faae Mikkel los, staac fornoiede hos ham, og gaae endelig bort tilligemed Sonderne og Soldaterne)

Rode.

(til Lene)

Nu en Flaske, Moerlille! — Gesvindt. (til Hværveren)
Det er et delicat Glas Viin.

Degnen.

Alt delicat, det er en Sandhed — (for sig selv) og alt for god for saadan en Skurk. (Lene gaaer)

I3. Scene.

Rode. Hværveren. Degnen, og siden Lene.

Hværveren.

Altsaa staar han ved det samme Regiment, hvorved jeg har staet i Horsningen. Det er altsaa den samme Rode, som engang nær havde staet mig alle Ribbenene i Stykker?

Rode.

Hvad siger han, Hr. Skeersandt! ere de saa nje bekiendte med hinanden?

Hværveren.

Sa, der Deussel hohl! jeg har den Ere —

Rode.

Giver ham et Glas Viin

Desto bedre, desto bedrel — og fører min Son da saa godt Fætelen? —

Hvær-

Hværveren.

(Fester at have drukket)

Gid Pokker havde ham og hans Fuetel! — Strax at
kørste for saadant Lapperie, fordi jeg havde drukket en Taar
over Tørsten.

Rode.

Nu, det glæder mig af mit ganske Hjerte!

Hværveren.

Hvorledes? Det glæder jer?

Rode.

Ta, at han kiender ham, Hr. Skeersandt! at han
kiender ham, mener jeg, og at min Son ligner mig i at
elske Orden; jeg holder nogen af Orden.

(Hværveren drikker endnu engang)

Degnen.

(For sig selv, anseende Hværveren misundelig)

Saa drif da i Pokkers Navn!

Rode.

Men da han formodentlig kommer fra Armeen, Hr.
Skeersandt! og da han har staet ved det samme Regiment,
som min Son staaer ved, saa veed han uden Twivl, om de
snart brække op, og om de blive fordelede igien, som de vare
for Krigen? Om jeg snart igien faae min Son at see, og
om jeg beholder ham her i Mærheden?

Vene.

Ta, borsom han vibste det, Hr. Skeersandt! At see
vores Son her igien, er det eneste Haab, som holder os
i Livet.

Hværveren.

Naa, naa! hvad jeg veed deraf, skal I snart faae at
vide; skient kuns i engang endnu.

Eg 3

Rode.

Node.

Af mit inderste Hierge! det er mig ret kiert, at Vi-
nen smager ham — Den Vijn har min Son givet mig,
at jeg skal vederqvæge mig dermed paa min Gammelalder.

Hværveren.

(Driften)

Bu — u — er!

Degrnen.

(Som forhen)

Gid det var Gist du drak! Nu er den Kuev fuld
fløiten.

Node.

(Myggierrig)

O! hvad veed han da, kiere Hr. Skeersandt?

Hværveren.

Intet, uden at jeres Vijn er temmelig god, og at
jeg endnu drak mere deraf, dersom jeg ikke havde drukket saa
hastig — Bu — u — er! — den stiger op i Halsen. Men
om det ogsaa havde været Champagne-Vin, og om jeg
saa harde 10 Ritmestere til Sonner, saa sigter jeg jer, at
jeg enten maae have Penge, eller ogsaa Mikkel maae følge
med; altsaa beslut i en Hast.

Node.

Hvorledes? Saa tager han ogsaa Penge, og tager
dem af Kongens egne Undersaatter? —

Hværveren.

Jeg ligesaa godt som Kongen; hvorfor ikke det? Dersom
jeg skal lade Mikkel los, saa maae jeg have en anden i
hans Sted, og dertil hører Penge. Det kommer ingen
Soldater flyvendes i Lusten, og af Jorden voxer de heller
ikke — 30 Daler paa Bordet, eller marsch.

Node.

Rode.

30 Daler? Hvorledes skalde jeg saae dem skrabet sammen? end ikke i den hele Bye. (tager Pungen frem) Her ere 12.

Hværveren.

(Stoder hans Haand tilbage)

Hvad skal jeg med de Lumpier? Har I ikke selv saa mange, saa lad Moderen rykke ud med Nesten.

Rode.

Moderen, siger han? En stakkels fattig Enke, som har intet, uden hvad Sonnen fortiner med sine Hænder.

Lene.

Vær medlidende, kære Hr. Skeersandt!

Hværveren.

Geg medlidende! Mod hvem?

Lene.

Mod os alle, som han truer at giøre ulykkelige; mod et ungt, uskyldigt Pigebarn, som vist aldrig lader sig trøste, dersom hun mister sin Kiereste.

Hværveren.

(Leende)

Ha, ha, ha! Er Tøsen da saa forsliebt?

Lene.

Mod en fattig Enke, som uden hendes Sons Hjælp vil komme til at sulde ihiel, og hvis Taarer vil engang ængste ham.

Hværveren.

O gaae, gaae! Hos en Soldat hjælper ingen Lamenteren. Hvad har jeg at bestille med Medlidenhed? I Hjem-

30 Den tæknemmelige Søn.

dens Land skulde I komme, der holdes ganße anderledes
Haus! Penge for en Dag, hedder det, eller af med Næse
og Øren.

Degnen.

(Skålvende)

Hu, hu, hu!

Hværveren.

Ga, hvem som der lod sig merke med Medlidenhed!
et Dosin Tænder stodt ind i Haßen, eller pryglet halv til
Skamme, det skeer hver Dag.

Degnen.

(for sig selv)

Den Karl maae have med Fanden at bestille; Hims-
sen bevare os!

Hværveren.

Spørg kun jeres Son, naar han kommer tilbage;
han har ikke gjort det anderledes. Nei paa min Siel har
han ikke! — Kort og godt: I har endnu et Quarteer at
betænke jer i, og saa enten Penge eller marsch. (han gaaer)

14. Scene.

Nøde. Lene. Degnen.

Nøde.

(seer paa Pengepungen)

Hvor disse Penge ikke blive mig tunge i Haanden!
Hørte I hvad den Skieln sagde? Hørte I hvad han sagde
om min Son? (han seer uroelig paa Lene og Degnen)

Lene.

Det er den meest ubine Logn, Faer! — Det skulde
ikke gjort mig et Dieblif ondt, derfoin Grethes Illkykke ikke
var.

Degnen.

Degnen.

Ganske vist, Rode! Møer har Met; jeres Son er en vacker Mand, en ærlig Mand.

Rode.

Og dersom han ikke var det — Af Himmel! har jeg takket ham og dig for ureimæssig erhvervet Gods, og nydt det med Glæde, hvad andre har mistet med Taarer! Hvor angst og bange bliver jeg ikke allene ved at tanke derpaa! — Af! da vilde jeg arbeide til Blodet gik mig ud af Finger-Enderne, jeg vilde betale ham hver Skilling igien, som jeg har faaet af ham — Dog nei, nei! bliv du der. (han stikker Pengene i Lommen) En Ryggeslos foragter vist sin Fader-Kommer, Born! kommer! lad os folge efter; lad os folge Mikkel et Strykke Vej. Enten han er 8 a 14 Dage borte eller ikke. Min Son kan nok hjelpe ham los igien.

Lene.

Men Grethe, Faer! den stakkels Grethe! hvem vil kunne troste hende? (Rode og Lene gaae)

15. Scene.

D e g n e n. (allene)

(Seer bestandig efter Glassen i det han følger dem ud, og kommer tilbage)

8 a 14 Dage? Altisa kommer han jo snart tilbage; hvorfor behøver jeg da at gaae med? Jeg troer jeg vil driske et Glas endnu, paa det at Kraften ikke skal gaae af Viven, eg imidlertid vil jeg læse Brevet tilende. (hvilket han hidindtil har holdt i Haanden) Jeg er dog bleven myngierrig. (han stinker og sætter sig at løse) Den 6te? Holla! det var jo som i Gaar? (twær begierlig) Den 7de? (springer op)

Og 5

O! nu

O! nu er Grethe, Mikkel og alle hiulyne. Jeg maae kalde
Forældrene tilbage. (Han dricker Vinen gesvindt ud og løber
til Scenen og raaber) Node, Lene! (raaber igien) Haer
Node! Moer! (han vinker) Kom dog, kom dog! — Hvor
vil de Gamle ikke blive glade, og hvilken Glæde for mig
selv, at jeg kan forkynde dem det!

16. Scene.

Node. Lene. Degrnen.

Node.

Hvad Øryt? Han seer jo saa fornæret ud, Hr. Degrn!

Degrnen.

Ta, hvad giver I mig, om jeg endnu i Dag staaer
jer Mikkel paa frie Fod igien? (Staaer paa Papiret) Her
staaer det i Brevet.

Lene.

I. Brevet? i min Sons Brev?

Degrnen.

Ganske rigtig! han kommer endnu i Dag.

Node.

Kommer han endnu i Dag? O gesvindt, Hr. Degrn!
for Himmelens Skyld.

Degrnen.

Nu da! hor kun. (han læser) „Vores Regiment,
„Fiere Fader! har osaa faaet Ordre til at brefke op. Den
„6te tilkommende Maaned; kommer den Bataillon, hvor
„ved jeg staaer, forbi jeres Bye. — Seer I Node! det
var alt i Gaar.

Node.

Er det muligt, Hr. Degrn! hvad siger han?

Lene.

Lene.

Søn i Gaar, og han er endnu ikke kommen.

Degnen.

Giv kun Agt! hør nu videre: (han læser) „I det
„seneste skeer det om Morgenens tidlig den 7de; — det er
„nu i Dag, Rode! — „og da jeg kun er en Fierding Beis
„fra jeres Bye, saa vil jeg overlade Skvadronen til Lieu-
„tenanten, imedens jeg besøger jer. Jeg haaber i det
„mindste at see jer og min gamle Moder, og at omfavne
„jer. „ —

Rode.

(med megen Tørlse)

O Glæde, idel Glæde! saa kommer han dog. — Jeg
maae ud, Moer! jeg maae ud i frie Lust; jeg vil alt lange
fea udstrække mine Arme, for at ile ham i Møde; jeg vil
raabe ham i Møde, saasnart jeg viner ham: O min Søn!
min Alderdoms Glæde! — (han vil gaae)

Lene.

(holder ham tilbage)

Bliv, bliv dog! hvor tænker Du at jeg skulde kunde
folge Dig, da jeg er saa svag; vil Du at han skal troe, at
jeg elsker ham mindre end Du?

Degnen.

Sa bliv her, Rode! men hid med de 12 Daler, gefvindt.

Rode.

De 12 Daler? Til hvad Ende?

Degnen.

Før at op holde Hværveren lidt, og før at give ham
dem til Afslag paa de 30; og naar saa siden jeres Søn
kommer — —

Rode.

Rode.

Godt, godt! det har han dem, Hr. Degn! Spaa sig, lab, see til, at han kan udrette noget, jeg selv har ingen Tid dertil. (Degenen gaaer)

17. Scene.

Rode. Lene.

Lene.

Ikke saa gesvindt, Haer! jeg beder Dg; jeg veed ikke hvor jeg vil være for Utaalmodighed! Trin heller op paa densne lille Hoi, der vil Du maaske snart saae ham at sec.

Rode.

Ja, det vil jeg ogsaa! det vil jeg ogsaa! Alt mit Blod er blevet levende.

Lene.

(Medens Rode stiger paa Hoien)

Himmel! saa kommer han dog omstider igien. Efter saa mange lange Aars Forloeb kommer han første Gang igien. — Af! hvor mit Hiertte slaaer! jeg folgte Glæde, da han kom til Verden, men denne Glæde er endnu større. (raaber) Nu, Haer! seer Du endnu intet?

Rode.

(lofter sig op paa Xerne og holder Haanden for Pinene)

Endnu intet, Moer! Solen blinder mig.

Lene.

O, dersom vi kun ikke have glædet os forgives! (raaber igien) Seer Du endnu intet, Haerlille?

Rode.

Ha, hisset nere blinker noget. Nu kommer det op af Dalen, nu gaar det over Bierget, - Hest ved Hest, og Ho ved myd Hoved. — Det er dem, Moer! det er dem.

Lene.

Lene.

Og vores Søn?

Rode.

Giv Dig kun til Taals, han kan nu ikke være meget langt borte. (i det Lene vil stige op paa Hoen) Bie! bie! hvem er det, som kommer ridende ved Siden af Bierget? I fuld Galop, og er alt ganske nær ved Byen! — (kaster sin Hue i Veiret) Moer, Moer! nu stiger han af — det er Frederich.

Lene.

O Gud, hvad føler jeg! jeg maae løbe ham imod. (hun løber med udstrakte Arme ud af Theatret, og man hører bag ved Scenen) Min Søn! — Min Moer!

I 8. Scene.

De forrige. Ritmesteren.

Ritmesteren.

(Ritmesteren kommer ind, i det Rode stiger ned af Hoen) Gaule ærværdige Fader! (de løber hinanden imod med åbne Arme).

Rode.

Af, min Søn! (omfavner ham igjen) Endnu engang, min Søn! Nu føler jeg først, at mine Arme ingen mere Styrke have; jeg er ikke i Stand til at trække Dig til mit Herte, som jeg vilde. Lad mine Taarer sige Dig, hvad jeg føler; du har en taknemmelig Fader.

Lene.

Clegger sin ene Haand paa hans Skuldre og tager hans Haand fat med den anden)

O ja! og ligesaa taknemmelig en Moer.

Ritmesteren.

Kiere Forældre! hvad taler I om Taknemmelighed? Ere I mig, eller er jeg Eder Tak skyldig?

Den taknemmelige Søn.

H

Rode.

Rode.

Tie, tie, kiere Son! jeg skal sige til Gud og til Menske-
nesse, at Du har giengieldet mig, hvad jeg har gjort imod
Dig. Du er min Alderdoms eneste Trøst; Du opholder
og forlænger mit Liv!

Lene.

Du givs os tusindfold Glæde!

Ritmesteren.

Og er det ikke just den største Glæde for mig? Var
min Lykke vel en Lykke, dersom J ikke tog Deel deri? —
Troe mig, kiere Forældre! ja, mine retskafne Forældre!
J har bestandig været i mine Tanker — jeg har i min Lyk-
ke tænkt lidet paa, hvormeget jeg kunde have vundet; jeg
har kun følet samme, naar jeg forestillede mig Jeres For-
nuelse derover. Og nu! — i dette lyksaligste Diblik, hvor
folende er jeres Omhed mig ikke! hvor indtager mig ikke de
Tørre, som jeg seer i Jeres Hine! (tager hver ved sin
Haand og seer verelviis paa dem) O mine Forældre! jeg kan
ikke mætte mig paa dette dyrebare Syn. Dog sat Eder,
sat Eder! mit Ophold for denne Gang er kun fort. Hvor
gaaer det? Hvorledes leve J? Hvor er min Søster, som
jeg kun har kiendt i Buggen? Lad mig dog see hende.

Rode.

Ja, ja! jeg vil lobe hen og hente hende, min Son. (gaaer
men kommer tilbage) Men Himmel! i hvilken Forvirring
er jeg ikke! Jeg maaer først fortælle Dig — —

Lene.

Hun hørde maaskee uden Dig, kiere Sons! været
ulykkelig, just i dette Diblik —

Rode.

I dette Diblik tog en Underofficer hende hendes Kj-

reste hort; men til al lykke er han her endnu. Han venter paa en Losningepenge af 30 Daler, som jeg lovede ham, estersom jeg ventede paa Din Ankomst. O Gæde, at Du nu er her! —

Ritmesterrn.

Gaae, gaae, kiere Fader! lad ham komme her hid, men lad sig ikke merke med, at jeg er her. Siiig min Søster heller intet.

Rode.

O Gud! hvorledes skal jeg høre mig ad? jeg vilde heller raabe med fuld Stemme, at alle kunde høre det: Min Son er her! han er her! (han gaaer)

19. Scene.

Lene. Ritmesteren.

Ritmesteren.

Ceer sig først omkring, og tager derpaa sin Moder ved Haanden)

Hvor smukt er ikke altting her! Nu først seer jeg, at jeg er i min Hovedby. — Hisset er den Hytte, Moer! efter hvilken jeg saa ofte har længtes. Her er den Plads, hvor vi om Sommer-Aftener sad i det Gronne med vores Maboer. Hisset er den Høi, som jeg havde udvalgt til at leuge paa. — O Tider, da man ere Born! Sode lyksalige Aar! Hvor jeg vender mig, min Moer, finder jeg Beviis paa Jeres Omhed imod mig. — Dog, jeg falder i Forundring over Jer, at I i Jeres Glæde er saa taua.

Lene.

Min Glæde er for stor, min Son! for stor til at komme frem af mit Hjerte. Jeg ønskede heller at være allene, for ret at lade Glædens Taarer flyde. — Desuden giv jeg mig og den Tanke — —

S. 2

Nil:

Nitmesteren. Hvor er nu? Hvad gør jeg? Hvad gør jeg? Hvad gør jeg?

Lene. Slig frem, min Mør! hvad Tanker gør I jer?

At Du ikke mere er vores Ligemand, og at Du er blevet for fornemme for os.

Nitmesteren.

Jeg for fornemme for Dem? Lad dog denne Tanke fare. Er I ikke min Mør? Er jeg ikke Jeres Søn? Bor jeg ikke stedse øre og agte Jer? Er jeg ikke overbevist om, at der er intet Hjerte i Verden, som elsker mig saa meget som Jeres, og bor da mit ikke ogsaa føle mest for Jer? (han omfavner hende) Tro mig dog, Mør! jeg elsker Jer lige saa hertelig og inderlig som tilforn.

Lene.

Ja, jeg troer Dig, og jeg fortæller det ogsaa af Dig. Hvor mange bedrøvet Mat har jeg ikke lagt ved Din Faders Side og grædt mig træt for Dig. Jeg var imidlertid bange for, at jeg aldrig skulde faae Dig mere at se.

20. Scene.

De forrige. Grethe.

Grethe.

(I det hun kommer ind)

Hvad mon det er på Færde, siden Faer skikker mig hid? (forstørrelsen) Holla! en Officer!

Nitmesteren.

(Sagts til Lene)

E det hende, Mør? (Lene sværer ham ved et Nils, han gaaer hende i Mod og kysser hende) Hvilket elseværdigt Pigebarn!

Grethe.

Grethe.

(Sætter sig imod)

Ei sy dog, Hr. Officer!

Lene.

Hvorledes Grethe? Det er jo Din Broer,

Ritmesteren.

(til Lene)

Hvilke store Dine hun ikke betragter mig med! Ja,
Din Broer, Grethe! og, jeg haaber, Din beste Broer!

Grethe.

(Ci det hun nærmere sig mere venlig)

Det er dog vel ikke Broer Frederich?

Ritmesteren.

(Knysser hende)

Allerkiereste Natur!

Grethe.

(Slober glad mod sin Moder)

O Himmel, Miser! saa ere vi jo ude af al vores
Mod og Elendighed.

21. Scene.

De forrige. Nøde. Hyrvereren. Degnen.

Kirsten. Mikkel og Bonderne.

Nøde.

(S্বেগ paa sin Son)

Her, Hr. Skeersandt! er Manden, som vil betale
ham de 30 Daler.

Hyrvereren.

(Forstakket)

Hvad seer jeg? En Officer! Stager Hatten af med
Verbadighed! Grethe slober til sin Kiereste. Bonderne see snart
paa hinanden og snart pga. Ritmesteren, og synes at betyde ham
anden, at det er Nødes Son.

S h 3

Nøde.

Rode.

Ga, det er ham, Ørn! det er min Søn. Glæder Det
alle med mig! Hvorledes kunde jeg fornøie mig nok allene?

Ritmesteren.

Han har hværvet her med Magt, min Ven! Hvor
er hans Ordre?

Hværveren.

(med en bange Mine)

Her er den, Hr. Ritmester.

Ritmesteren.

Hvad for et Compagnie staar han ved?

Hværveren.

Hr. Capitain Lilliendahls.

Ritmesteren.

(Først at have beset Ordren)

Hg. I for understaae jer at vise mig denne falske Or-
dre? Jeg kiender jeres Capitain og jer med. Hvad har
jeres Hensigt været? Først at udse Kongens Undersaetter,
og siden, da I er ved Grænderne, at desertere af hans
Ticueste.

Hværveren.

(med en bedende Tone)

Hr. Ritmester!

Ritmesteren.

Tie, Uverdige! I har stedse elsket Soldaterstanden,
blot som et Frihedsbrey for Ondskab og Nederdrægtighed.
Det er Tid at I bliver straffet. (til Bonderne) Tag ham
fast til videre Ordre. Bevægtiliger jer tillige hans Med-
syldige og føret dem for Dommeren.

(Bonderne gaac bort med Hværveren)

Sidste

Sidste Scene.

De forrige og nogle Bonder.

Ritmesteren.

Kom Grethe! kom Mikkel! Sere mine kiere Sødskende, og jeg lover at komme til jeres Bryllup. Ja jeg vil selv give det.

Kirsten og Mikkel.

Alt kiere Hr. Ritmester!

Benderne.

(som komme nærmere)

Den brave Herre! han stammer sig ikke ved os. Tufind Gange velkommen, Hr. Ritmester! — vi have ogsaa altid hiertelig glædet os, naar vi have hørt noget fra ham. (Ritmesteren giver nogle af dem Haanden, blandt andre ogsaa Degnen, som nærmer sig med mange Complimenter).

Rode.

Aleing, min San! alt, hvad jeg seer af Dig, glæder mig; men det endnu mest, som jeg nyelig hørte af Dig. Du har vist altid handlet retskaffen i Din Soldaterstand?

Ritmesteren.

Altid, min kiere Fader! det har jeg Zier og min Moder at takke for. Der er vist intet Sted i Verden, hvor man bander mig; men, som jeg haaber, mange, hvor man velsigner mig. (Seer paa Uhret) Men min Tid er forsløben. Kiere Foraldre! jeg maae assied.

Lene.

Alt bort? Alt saa snart?

Rode.

O! et Drieblik endnu! vi have neppe haft Tid til at glæde os over Dig.

Mit-

Ritmesteren.

Sæg maae afsted, kiere Forældre! Troe, at mit Hjerte
vist holdt mig her, dersom mine Pligter ikke kaldte mig til-
bage. Maae jeg nu bede om een Ting, forend jeg gaaer?

Rode og Lene.

Om asting! Om Asting!

Ritmesteren.

Saa kom da, kiere Forældre! kom og slaae Jeres
Boepel hos mig! Herst i mit Huus saaledes som J hørke
i mit Hjerte! Lad alt, hvad som hører mig til, være Jeres.

Rode og Lene.

Kiere Son! —

Ritmesteren.

Nei! giore J det ikke gierne? Er det ingen Lykke
for Jer, saa er det heller ingen for mig.

Rode.

Vi ere gamle, min Son! og vente efter Doden. Lad
os dse her, hvor vi have levet! Lad os dse i denne lidet
Hytte, som er os saa kier! I denne Hytte er Du fod. —
Besøg os kunoste, derom bede vi Dig af vores ganske Hjerte.

Ritmesteren.

Tilforladelig! Tilforladelig!

Lene.

Og vi, min Son! vi skal besøge Dig igien. Ved
Din Side vil vi fordrive mange glade Dage, og paa Hen-
eg Hjemreisen vil vi hver Gang takke Gud, at han gav os
en saadan Son.

Ende.

